Комисия за разкриване на документите
и за обявяване на принадлежност на български граждани
към Държавна сигурност
и разузнавателните служби на Българската народна армия
(КРДОПБГДСРСБНА)

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
(1959 – 1991)

НИВОТО НА КЛАСИФИКАЦИЯ
СЕ ПРЕМАХВА!
КРДОПБГДСРСБНА
Дата.....20.....8
Правно основание:& 17 от ПЗР на ЗДРДОПБГДСРСБНА
Длъжност:секретар на КРДОПБГДСРСБНА

Архивите на ДС

Из архивите на С

The Committee for Disclosing the Documents
and Announcing Affiliation of Bulgarian Citizens
to the State Security and the Intelligence Services
of the Bulgarian National Armed Forces
(CDDAABCSSIBNAF)

First Main Directorate – State Security and the Warsaw Pact against NATO (1959 – 1991)

Documentary Volume

**Комисия за разкриване на документите
и за обявяване на принадлежност на български граждани
към Държавна сигурност
и разузнавателните служби на Българската народна армия
(КРДОПБГДСРСБНА)**

Архивите на ДС

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ СРЕЩУ НАТО (1959 – 1991)

Документален сборник

София, 2015

© Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност
на български граждани към Държавна сигурност
и разузнавателните служби на Българската народна армия, 2015 г.

ISBN 978-954-2986-82-9

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Въведение 6

II. Списък на документите с анотация 26

III. Факсимилета на документите

1. ПГУ – ДС срещу главния противник САЩ и основните страни – членки на НАТО – ФРГ, Франция и Великобритания 88
2. Южен фланг на НАТО, Турция, Гърция и Италия 336
3. Останалите страни – членки на НАТО и Канада 450

IV. Справочен апарат

1. Списък на по-важните операции и активни мероприятия 508
2. Списък на псевдонимите на началниците на отдели на ПГУ – ДС 512
3. Списък на по-често срещаните съкращения 513
4. Списък на използваните фондове и архивни единици 515

CONTENTS

I. Introduction 16

II. List of documents with annotation 58

III. Facsimiles of documents

1. First Main Directorate – State Security against the prime enemy - United States of America and the main member states of NATO – Federal Republic of Germany, France and Great Britain 88
2. Southern Flank of NATO, Turkey, Greece and Italy 336
3. The other member states of NATO and Canada 450

IV. Report mechanism

1. List of more important operations and active measures 508
2. List of pseudonyms of heads of departments within First Main Directorate – State Security 512
3. List of most commonly used abbreviations 513
4. List of the archival funds used 515

ВЪВЕДЕНИЕ

През август 2015 година Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия публикува сборника „Военното разузнаване и Варшавският пакт срещу НАТО", който е част от международен изследователски проект „Принос към историята на НАТО", видяна през архивите на Варшавския пакт. В сборника са включени архивни материали от фондовете на Служба „Военна информация" и фондовете на Министерството на вътрешните работи.

Поради наличието на огромен брой документи, съхранявани в Централизирания архив на КРДОПБГДСРСБНА, свързани с дейността на българските разузнавателни служби и Варшавския пакт срещу Алианса, комисията реши да бъде издаден и настоящият втори том: „ПГУ – ДС и Варшавският пакт срещу НАТО". Сборникът е тридесетото по ред издание от поредицата „Из архивите на ДС" и е съставен изцяло от архивни материали, подбрани от фонда на Националната разузнавателна служба (НРС). Документите са структурирани в три тематични раздела:

1. ПГУ - ДС срещу главния противник САЩ и основните страни – членки на НАТО – ФРГ, Франция и Великобритания.

2. Южен фланг на НАТО – Турция, Гърция и Италия.

3. Останалите страни – членки на НАТО и Канада.

Включените в сборника документи обхващат периода 1959 – 1991 година.

Това е време, когато Студената война между Източния и Западния свят, разделени от желязната завеса, се води с всички възможни средства: военен шпионаж, подривна дейност, пропаганда на собствения начин на живот, дезинформация за противника в пресата и т. н.

Една значителна част от документите, поместени в сборника, отразява дейността на Първо главно управление на Държавна сигурност, свързана с изпълнението на комплекс от задачи, обединени в две основни направления:

1. Разузнавателната работа на ПГУ по разкриване на признаци за внезапно ракетно-ядрено нападение срещу НР България и страните от Варшавския пакт, която придобива характер на постоянно действаща задача, а от 1981 година се превръща в най-мащабната операция на КГБ и Главното разузнавателно управление на Генералния щаб на Въоръжените сили на СССР, под наименованието „ВРЯН". Целта на операцията е да се открият плановете на американската администрация за нанасяне на ядрен удар срещу СССР и страните от Варшавския пакт.

2. Организиране и провеждане на дългосрочни, многоетапни операции и активни мероприятия за обезпечаване благоприятното протичане на срещите на страните – участнички в Съвещанието по сигурност и сътрудничество в Европа (СССЕ), чиято основна идея е въпросът за сигурността на Европейския континент.

В периода на Студената война разпространението на ядреното оръжие е сред най-силните заплахи за сигурността. Използването на атомно оръжие от американците през август 1945 година (бомбардировките над японските градове Хирошима и Нагасаки) става основа на разгорялата се по-късно надпревара във въоръжаването между бившите съюзници СССР и САЩ. Сталин е сериозно разтревожен от наличието на подобно оръжие у „идеологическия враг" и ускорява съветската програма за про-

изводство на ядрено оръжие.[1] На 29 август 1949 година Съветският съюз провежда успешен опит с атомна бомба и така ликвидира монопола, който Съединените щати имат над ядреното оръжие до този момент.

Едновременно с това търсенето на механизми за регулиране на мира и сигурността в епохата на разпалващата се Студена война води до създаване на военни съюзи. На 4 април 1949 година десет европейски държави (Белгия, Люксембург, Холандия, Франция, Великобритания, Италия, Дания, Норвегия, Португалия и Исландия) подписват със САЩ и Канада договор за военно-политически отбранителен съюз – НАТО. С цел да смекчи заплахата за СССР от страна на западния военен блок през периода 1953 – 1954 година съветското правителство става инициатор на редица предложения за създаване на система за европейска сигурност, включително и възможността за участие на СССР в НАТО. [2] На 31 март 1954 година Съветският съюз изпраща нота до правителствата на САЩ, Великобритания и Франция, в която заявява готовността си за членство в Алианса. Искането обаче е отхвърлено с аргумента, че участието му в НАТО само ще отслаби позициите на пакта. В отговор на 14 май 1955 година СССР, Албания, България, Чехословакия, Източна Германия, Унгария, Полша и Румъния подписват Варшавския договор, с което фактически завършва процеса на военно-политическото разделение на Европа.

В първия раздел на сборника „ ПГУ – ДС и Варшавският пакт срещу НАТО" са поместени справки, планове, отчети и други документи, свързани с дейността на ПГУ срещу главния противник САЩ и основните страни – членки на Алианса – ФРГ, Великобритания и Франция.

От началото на 60-те години провеждането на разузнавателната работа срещу САЩ и европейските капиталистически страни е поверено на един от най - старите организационни единици на Първо главно управление – отдел Трети (Западни страни).

От задачите по политическото разузнаване на първо място стои НАТО, политиката на САЩ в Европа, френската външна политика и поведението на Франция в Алианса. Специално внимание е отделено на агентурно-оперативната работа по линия на ФРГ, чиято външна политика е ориентирана открито и изцяло към САЩ, а в основата ѝ стои ядреното въоръжаване на Бундесвера **(вж. Документ № 6 от разширеното електронно издание).** Поради липсата на агентурен апарат в българската резидентура във Великобритания през този период работата на отдела е неефективна въпреки благоприятната оперативна обстановка.

През 70-те години една от основните задачи за ръководените от отдел Трети резидентури става придобиването на информация за мерки, предприети от НАТО и Италия за нанасяне на внезапен удар срещу социалистическите страни **(вж. Документ № 15 от разширеното електронно издание).**

По указание на ръководството на ПГУ от началото на 1974 година резидентурите са насочени към активизиране на агентурно-оперативната работа по линия на САЩ и НАТО **(вж. Документ № 12 от сборника).** Съгласно подписаната спогодба с КГБ е изготвен план за съвместна работа със съветското разузнаване по обектите на проникване, намиращи се на територията на Западна Европа. Главни обекти на агентурно проникване през този период са Щабът на Европейското командване на НАТО,

[1] United States Strategic Bombing Survey Summary Report (Pacific War), Washington, D. C. *1946. pg. 26, www. ibiblio.org*

[2] Бояджиева, Надя. „Русия НАТО и средата на сигурност след Студената война". Част първа. София , 2013, с. 31 – 35.

Американският информационен и пропаганден център в Рим, Европейското бюро на Американската академия в Женева, както и българските емигрантски организации.

На 1 август 1975 година ръководителите на 33 държави от Европа, САЩ и Канада подписват Заключителния акт на Съвещанието в Хелзинки, който представлява съществено постижение в процеса на намаляване на напрежението между двата блока. В него са уредени редица ключови споразумения, включително и във военно-политическата област: съгласуване на мерки за укрепване на доверието във военната област (предварителни уведомления за военни учения и крупни придвижвания на войски, присъствие на наблюдатели), както и мирно уреждане на спорове. Съвещанието по сигурност и сътрудничество в Европа (СССЕ) се превръща в многостранен форум за диалог и преговори между Изтока и Запада. Основните въпроси, които се разглеждат на срещите на СССЕ, са свързани с това как страните участнички изпълняват тези споразумения.

След съвещанието в Хелзинки през 1975 година една от основните задачи на Първо главно управление е организирането и провеждането на мероприятия, свързани с многоетапната операция „ Хоризонт”. Операцията е насочена към противодействие на опитите на военнополитическите кръгове на НАТО да създадат атмосфера на напрежение и конфронтация по време на следващите срещи на Съвещанието за сигурност и сътрудничество в Европа. Провежданите от ПГУ – ДС активни мероприятия в полза на срещата в Белград (1977 година) имат за цел да се постигне изолация и намаляване влиянието на САЩ сред западноевропейските делегации. Тази задача обаче се оказва изключително трудна, тъй като страните – членки на НАТО, активизират своята дейност както по опазване на собствените си секрети, така и подривната си дейност срещу страните от Варшавския пакт. В САЩ е създадена комисия с участието на представители на правителството, която контролира дейността на държавите, взели участие в Хелзинки. Според началника на отдел Трети – ПГУ, целта на тази комисия е да се събират доказателства – съществуващи и несъществуващи, за да се докаже на предстоящото съвещание в Белград, че социалистическите страни не са искрени и не спазват поетите задължения **(вж. Документ № 12 от сборника)**

Основна част от активните мероприятия по обезпечаване на Хелзинския процес се изразяват в инспириране на публикации в чуждестранния печат, въз основа на предварително изготвени от ПГУ – ДС материали и реализирани чрез възможностите на резидентурите в Западна Европа, Турция, Гърция или трети страни. В основата на много от проведените мероприятия стоят напълно фалшиви документи, изработвани от КГБ и разпространявани от българското външнополитическо разузнаване **(вж. Документ № 38 от разширеното електронно издание).**

През 1979 година страните – членки на НАТО, приемат безпрецедентна по своите мащаби военна програма за усилено превъоръжаване до 1993 година. Паралелно с това политиката на САЩ и НАТО е насочена към обединяване силите на капиталистическата система посредством координиране действията на нейните три основни центъра – САЩ, Западна Европа и Япония. Разузнавателните служби на страните от Варшавския договор и преди всичко КГБ определят всички тези действия не само като заплаха за мира, но и като стремеж на Запада да превърне НАТО в универсален механизъм за подкопаване на комунистическото движение в капиталистическите страни **(вж. Документ № 16 от сборника).**

През този период главно средство за успешното решаване на задачите на Първо главно управление по линия на НАТО става създаването на здрави агентурни пози-

ции в ръководните органи на пакта, намиращи се на територията на западноевропейските държави. Ръководителите на резидентурите в страните – членки на НАТО, а така също и в трети страни, където има реални възможности за работа по линия на Алианса, са натоварени със задачата да засилят вербовъчната работа сред персонала, работещ в ръководните органи на НАТО, в националните представителства при Съвета на Алианса, а така също да активизират работата по агентурното проникване в националните учреждения на страните – участнички в блока, с цел придобиването на особено ценна информация от политически и военностратегически характер.

За КГБ и външнополитическите разузнавания на страните – членки на Варшавския пакт, опасност крие и новата тенденция в дейността на НАТО – разпространяване компетентността на тази организация извън военната област. Според тях САЩ и Алиансът се опитват да вземат под контрол въпроси от икономически и финансов характер. Съществено значение през този период имат мероприятията срещу ФРГ като най-важната икономическа и политическа сила в НАТО и противодействието на опитите ѝ да се сдобие с ядрено оръжие **(вж. Документ № 23 от разширеното електронно издание).**

Планът за работа срещу ФРГ е утвърден лично от председателя на КГБ Юрий Андропов след съгласуване със завеждащия отдел „Международна информация“ в ЦК на КПСС.

Според информацията, поместена в архивните материали, по същото време КГБ и външнополитическите разузнавателни служби на страните от Варшавския пакт, включително и ПГУ, полагат големи усилия, за противодействие на тезата на НАТО за т. нар. „съветска военна заплаха“. За целта вътре в СССР и социалистическите страни службите организират кампания, при която с изказвания на военни специалисти в СМИ да се докаже несъстоятелността на подобна теза.

В документ от 1982 година се посочва, че отдел Осми (Активни мероприятия) е получил благодарност от съветските партньори за успешното провеждане на мероприятие „Интеграл“. Използвайки възможностите на отдела, е дадена гласност на „документ“ на НАТО, подготвен от ПГУ – КГБ, който разобличава доктрината на САЩ за водене на ограничена ядрена война в Европа. Паралелно с това активно мероприятие в Западна Европа е издадена и се разпространява брошурата „Еврошима“, посочваща опасността за Европа от милитаристичния курс на САЩ **(вж. Документ № 26 от сборника).**

Във връзка с решението на САЩ за производство и складиране на неутронно оръжие в Европа в плана на отдел Осми – ПГУ, за 1983 година е включено активното мероприятие „Изомер“. КГБ подготвя „документ“ за пробни изпитания на бинарно оръжие в Англия, който чрез възможностите на Първо главно управление – ДС, трябва да бъде публикуван в Западна Европа. Коментарът към този „документ“ лансира тезата, че САЩ търсят полигон за нови опасни оръжия на чужди територии.

От началото на 1983 година под натиска на КГБ рязко се активизира работата на различните отдели на ПГУ по операция „ВРЯН”. Този факт е свързан с обявената на 23 март 1983 година от президента на Съединените щати Роналд Рейгън програма „Инициатива за стратегическа отбрана“. С обявяването на ИСО (отбранителен щит в космическото пространство, който използва лазерна техника, за да унищожи съветските ракети, преди да стигнат до американските обекти) ядрената заплаха от страна на САЩ взема ново измерение. Задачите, свързани с внезапно ракетно-ядрено нападение, възлагани от КГБ на резидентурите в страните от НАТО, през този период са

смайващи.[3] Резидентурата на КГБ в Лондон, както и всички резидентури в западноевропейските страни, са инструктирани да извършват редовно преброяване на броя на колите и осветените прозорци по време и извън нормално работно време на всички правителствени учреждения и на военните съоръжения, включени в подготовката за ядрена война.

В изпълнение указанията на ръководството на ПГУ – ДС за работа на българските резидентури по признаците за подготовка на противника за внезапно ракетно-ядрено нападение срещу страните от Варшавския пакт са определени оперативни работници, които да наблюдават тяхната дейност конкретно по тази задача.

Със заповед № 273 на началника на ПГУ – ДС генерал Васил Коцев през 1983 година е създаден Информационно-оперативен щаб по проблемите на РЯН (ракетно-ядрено нападение). Той е вграден в структурата на отдел Шести, където е съсредоточен целият информационен поток. Всички поделения на Държавна сигурност са били задължени да координират своята работа по проблемите на РЯН. Получаваните по този въпрос данни от източниците зад граница или в страната се изпращат в Щаба, където се систематизират, анализират и проверяват. Щабът е натоварен и със задачата да разшири сътрудничеството с другите поделения на ДС, с КГБ и Разузнавателното управление на ГЩ на БНА, да изяснява възможностите на резидентурите на ПГУ за работа по проблемите на РЯН и да набелязва организационни мерки за подобряване на тяхната дейност **(вж. Документ № 31 от сборника).** Поради естеството на своите компетенции ПГУ – ДС се явява главен орган, придобиващ информация по проблемите на ВРЯН.

Въпреки усилията, които полага ръководството на ПГУ – ДС да мобилизира резидентурите за ефективно изпълнение на задачата, от изпращаната в Центъра информация става ясно, че не са открити признаци за подготовка на противника за внезапно ракетно-ядрено нападение. Много резиденти в държави, които не разполагат с ракетно-ядрено оръжие, съобщават в Центъра, че техните страни не се готвят да извършат ракетно-ядрено нападение срещу СССР и страните от Варшавския пакт, поради факта, че водят антиимпериалистическа политика. От натовските страни също съобщават, че няма признаци за подготовка за ракетно-ядрено нападение, защото държавата на местопребиваване съзнава какви ще бъдат резултатите от евентуална всеобща термоядрена война. Някои резиденти дори считат, че характера на международната обстановка не предполага подготовка за внезапно нападение. Изводът, до който достига ръководството на ПГУ, е, че на резидентурите ще трябва отново да се разясни характерът на задачата и да се изисква най-стриктното ѝ изпълнение **(вж. Документ № 34 от сборника).**

През 1985 година политиката на Великобритания, насочена към превъоръжаване на страната с новата ракетна система „Трайдънт“ и особено безрезервната подкрепа на решението на НАТО за разполагане на американските ракети „Першинг“ и „Круз“ на английска територия, предизвиква активизиране на Движението за мир и ядрено разоръжаване (КЯР), чиято дейност се осъществява съвместно с организацията „Европейско ядрено разоръжаване“ (ЕЯР). През този период резидентурата в Лондон събира подробна информация за двете организации с цел нейното използване за решаване на конкретни задачи, свързани с работата на ПГУ – ДС срещу НАТО. Ръководителят на ЕЯР английският професор историк Едуард Томпсън и неговото движение обаче поставят равенство между СССР и САЩ като виновници за настоящата напрегната международна обстановка. Единствен изход от това положение, според

[3] Кристофър Андрю и Гордиевски, Олег. „КГБ – поглед отвътре”. Том 2. София, 1992, с. 598.

тях, е обединяването на народите от цяла Европа за премахване на ядреното оръжие и образуване на безядрена зона до Урал. За целта те предлагат образуването на групи за натиск както в западните, така и в източните страни, които да повлияят на своите правителства за започване на реални и бързи преговори за ядрено разоръжаване **(вж. Документ № 59 от разширеното електронно издание).**

След лятото на 1986 година е отчетено рязко спадане на количеството и качеството на получаваната в Центъра информация по ВРЯН. Редица резиденти и оперативни работници, дори хора в Центъра започват да се ръководят от логиката, че в епохата на стратегически паритет между СССР и САЩ ракетно-ядрена война е невъзможна. Натискът, който се упражнява върху резидентурите да придобиват информация по тази проблематика, води до единствения резултат – опит да се отчете някаква дейност **(вж. Документ № 46 от сборника).**

В края на 1986 година, в рамките на програмата ИСО (инициатива за стратегическа отбрана), САЩ извършват успешен опит с ракетата „ Делта“. Външнополитическите разузнавания на страните от Варшавския пакт считат, че реализирането на американските военни програми и особено Инициативата за стратегическа отбрана е причина за нарастване на загрижеността на Западна Европа от ръста на заплахата от военна конфронтация между Изтока и Запада. Във връзка с тази програма ПГУ планира активното мероприятие „ Буда-88“, изразяващо се в изготвяне на документ, който да се доведе до знанието на подходящи политически среди в Западна Европа за резултатите от „ изследването“ на един от мозъчните центрове върху причините, довели до американската идея за ИСО **(вж. Документ № 75 от разширеното електронно издание).**

От информацията, поместена в справка за военнополитическата активност на страните от НАТО, придобита от разузнавателните органи на НРБ през 1990 година, става ясно, че в Министерството на външните работи на ФРГ вече разглеждат Варшавския пакт като организация пред разпадане, а според западногермански експерти, във военно отношение, Организацията на Варшавския договор фактически е престанала да съществува **(вж. Документ № 74 от сборника).**

Междувременно на проведената поредна среща на СССЕ във Виена е постигнато споразумение за даване мандат за два нови кръга преговори по конвенционалните въоръжени сили между членовете на НАТО и Варшавския договор.

На 21 март 1990 година, в Главната квартира на НАТО в Брюксел полският министър на външните работи Кшищоф Скубишевски окачествява възможностите за политическо сътрудничество в Организацията на Варшавския договор като изчерпани. На въпроса, дали страните – членки на ОВД, ще действат заедно в рамките на СССЕ и на преговорите по конвенционалните въоръжения, той заявява, че „предстои провеждането на консултации, но от консултации и дискусии вече нямало полза“ **(вж. Документ № 75 от сборника).**

Във втория раздел на изданието са включени документи, които отразяват дейността на Първо главно управление на Държавна сигурност, насочена срещу южния фланг на НАТО – Турция, Гърция и Италия. Добиването на секретна информация за турската и гръцката делегация към Алианса е основна задача на разузнаването, която се осъществява чрез агентурно проникване в учрежденията и организациите на САЩ и в щабовете на НАТО.

Разузнавателната дейност срещу Гърция, Турция и Италия се извършва както от територията на тези страни, така и чрез използване възможностите на резидентурите

ни във Франция, Австрия и Швейцария. През 1968 година работата срещу Турция и Гърция става приоритетна за резидентурата в Париж **(вж. Документ № 83 от сборника).** Съгласно указанията на ръководството на МВР и утвърдения от Първо главно управление план в края на 60-те години работата срещу тези две държави става главно направление в дейността и на резидентурите във ФРГ, Великобритания, Белгия, САЩ и Япония.

Специално внимание е отделено на работата срещу Турция, поради факта че тя е главна сила в югоизточното крило на НАТО. Нейните мобилизационни възможности надхвърлят 2,5 млн. души. Възможността на територията на Турция да се разгърнат крупни войскови подразделения за действия срещу СССР и НР България определя отношението и „грижите“, полагани от САЩ и НАТО, за военното, политическото и икономическото укрепване на тази страна. От съществено значение е фактът, че най-големите турски пристанища се използват от кораби на Шести американски флот **(вж. Документ № 120 от разширеното електронно издание).**

Голяма част от документите, поместени в този раздел, съдържа информация за планирани и проведени дългосрочни, многоетапни операции на ПГУ – ДС за противодействие и разобличаване политиката на САЩ и НАТО в района на Балканите. Подготвените от ПГУ активни мероприятия са съобразени с препоръките, дадени от КГБ.

По мнение на КГБ, основната задача на българското външнополитическо разузнаване по отношение на Турция е отслабване на нейните връзки със САЩ и НАТО. Един от начините за решаване на тази задача е чрез наличната агентура в самата Турция или в трети страни да се довеждат до знанието на управляващите среди целенасочени информации, че колкото по-независима е Турция, толкова по-лесно може да се обезпечи нейната безопасност.

В началото на 80-те години като особено актуални се определят акциите за влияние върху гръцките правителствени кръгове за противодействие на плановете на САЩ (планът „Хейг“ и планът „Роджърс“) за включване на страната към военния механизъм на НАТО **(вж. Документ № 88 от сборника).** Основна цел на активните мероприятия, провеждани в Гърция през този период, става възпрепятстване на връщането ѝ във военната структура на НАТО. На 3 ноември 1980 година началникът на отдел Осми полковник Станков подготвя справка за ефекта от проведените мероприятия. До написване на справката обаче става ясно, че Гърция вече е взела решение да се върне в структурата на НАТО. Това изцяло променя насоката в работата на българското разузнаване по отношение на Гърция. От този момент задачите на ПГУ по отношение на Гърция се свързват с предоставяне на аргументи и факти на левите сили в страната, които да бъдат използвани за водене на борба срещу присъствието на НАТО в Гърция.

Изхождайки от убеждението, че от отношенията между Турция и Гърция зависи здравината и стабилността на южния фланг на НАТО, КГБ насочва дейността на ПГУ към организиране и провеждане на активни мероприятия с цел засилване на разногласията между двете страни.

През 1982 година българското външнополитическо разузнаване съвместно с разузнаването на ГДР подготвя и провежда акция „Фланг“. На основата на информация, предоставена от Първо главно управление, немската страна изготвя документ на американска служба в НАТО, според който САЩ са оказали помощ на турците и са възпрепятствали гърците в намеренията им да поставят кипърския въпрос на Мадридската среща (СССЕ).

Паралелно с основната задача – отслабване на южния фланг на НАТО, през 1983 година резидентурите в Гърция и Кипър са натоварени и с изпълнението на задачите по РЯН. Отдел Втори (Гърция и Кипър) изпраща на двете резидентури подробни указания за тяхното изпълнение. Част от агентурата, имаща възможност за легендирано посещение на обектите на противника, където се съхранява ракетно-ядрено оръжие, периодично се командирова в тези райони, с оглед констатиране на евентуално настъпили признаци за изменение. С оперативни писма (от октомври 1983 година) резидентурите в Никозия и Атина отговарят, че от териториите на Кипър и Гърция не са установени непосредствени признаци за подготовка на ракетно-ядрено нападение срещу България и страните – членки на Варшавския договор. **(вж. Документ № 91 и № 92 от сборника).**

По-късно на резидентурите ни в Гърция, Турция и Италия е наредено да проверят получения в Центъра сигнал за поставяне щаба на Южното крило на НАТО в Неапол в състояние на повишена бойна готовност. След проведените допълнителни организационни мероприятия и визуални наблюдения резидентурата в Италия съобщава, че не са забелязани промени и наличие на признаци за подготовка на ракетно-ядрено оръжие **(вж. Документ № 95 от сборника).**

През периода 1982 – 1984 година, Първо главно управление – ДС провежда, самостоятелно или в сътрудничество със съветското, немското и унгарското разузнаване общо 66 активни мероприятия. Основна цел на тези мероприятия е разстройване на отношенията на САЩ с Турция и Гърция.

Важно място в дейността на ПГУ срещу Турция, Гърция и Италия заема придобиването на разузнавателни данни за военната помощ, отпускана от страна на САЩ и ФРГ за тези страни. Според поместената в документите информация военното сътрудничество между Турция и ФРГ по своя характер създава условия за дълбоко навлизане на западногерманския капитал във военната индустрия на страната. Общият обем на западногерманската военна помощ за Турция от 1964 до 1989 година се оценява на 3355 млн. марки. **(вж. Документ № 109 от сборника).** Целта на оказваната военна помощ е укрепването на въоръжените сили на Турция с оглед изпълнение на поставените им задачи в рамките на възприетата тогава отбранителна стратегия на НАТО.

Разузнавателната дейност на Първо главно управление срещу Турция се развива много активно до средата на 1990 година. Резидентурата в Анкара продължава да изпраща в Центъра многобройни материали по състоянието на турско-американското сътрудничество във военната област, състоянието на турската армия и специалните служби. От края на 1990 година обаче е отбелязан значителен спад в информационната дейност на оперативните работници както в количествено, така и в качествено отношение **(вж. Документ № 124 от сборника).**

Основните документи, включени в третия раздел на сборника, са планове, справки, сигнални записки и шифрограми, в които се съдържа информация за дейността на българското външнополитическото разузнаване по отношение на останалите западноевропейски страни от НАТО.

Белгия е една от най-активните членки на Алианса и участва в редица европейски организации, намиращи се под контрола на американците. Дейността на ПГУ по тази страна започва едва през 1968 година. Акцентът в работата на резидентурата в Брюксел е поставен върху придобиване на информации за съдържанието на конкретни споразумения на НАТО и разкриване на политиката на Белгия към СССР и другите

страни – членки на Варшавския пакт. Основната оперативна задача е вербуването на агентура и придобиване на научно-техническа информация с цел насочването ѝ по линия на НАТО **(вж. Документ № 125 от сборника).**

В плана за взаимодействие между органите на българското външнополитическо разузнаване и КГБ за периода 1976 – 1978 година са определени мероприятия, които имат за цел да попречат на опитите на ръководството на НАТО да приеме решение за включването на Испания в блока като пълноправен член или на базата на други условия **(вж. Документ № 128 от сборника).**

В началото на 1982 година ПГУ придобива данни за приет от парламента на Испания документ, с който се упълномощава правителството да започне преговори за присъединяване на страната към Алианса. Постановката в документа, че правителството няма да поеме задължения, включващи складирането или инсталирането на ядрени оръжия на НАТО на испанска територия, са посрещнати отрицателно от представителите на Алианса, тъй като едностранно поставените условия можели да поставят в трудно положение страните от Бенелюкс, ФРГ и Великобритания **(вж. Документ № 132 от сборника).**

По линия на Европейското направление се провеждат активни мероприятия за дискредитиране намесата на НАТО във вътрешната политика на Португалия. Изготвяните от Първо главно управление информации по отношение на Дания и Холандия са въз основа на данни, получени от външнополитическото разузнаване на Чехословакия.

През 1986 и 1987 година българското външнополитическо разузнаване внимателно следи развитието на испанско-американските отношения във връзка с решението на Испания да намали американското военно присъствие в страната. САЩ обвиняват Испания, че с искането си за съкращаване на американските военни бази затруднявала спасителната роля на САЩ в Западна Европа.

Във връзка с 40-годишнината от създаването на Алианса Първо главно управление – ДС изготвя материали, които представят НАТО като арена на сблъсък на интересите на Испания и Португалия, от една страна, и интересите на САЩ, от друга **(вж. Документ № 144 от сборника).**

В архивните документи са поместени и отделни сведения за въоръжените сили на Канада и по-конкретно за канадските части, разположени в Западна Европа. От резидентурата в Отава, за периода юли 1988 до август 1989 година, са придобити малък брой информации, от които само две са използвани.

В този раздел са включени няколко документа, съдържащи интересни сведения за дейността на българското външнополитическо разузнаване по приоритетната задача ВРЯН, извършвана от територията на някои арабски държави. ПГУ смята, че отношенията на тези страни със САЩ и НАТО създават обстановка, позволяваща разкриване на подготовката за ракетно-ядрено нападение по редица конкретни и преки признаци **(вж. Документ № 133 от сборника).**

През 1989 година на преден план в общоевропейската политика излизат въпросите, свързани с обединението на двете германски държави и съдбата на НАТО и Организацията на Варшавския договор. От резидентурата в Люксембург през ноември е изпратена шифрограма, в която се съобщава, че страната се обявява против обединението на ФРГ и ГДР, поради опасност от разпадане на военните блокове на НАТО и Варшавския договор, което според нея може да доведе до дисбаланс в международните отношения **(вж. Документ № 149 от сборника).**

Независимо от настъпилите необратими процеси в политическата обстановка в края на 1989 година резидентурите, ръководени от ПГУ, продължават да събират информация, свързана с повишаване на военнополитическата активност на НАТО в Европа. Според получените данни през този период между Норвегия и Великобритания се водят преговори за подписване на споразумение за дислоциране на британски изтребители във военновъздушната база на НАТО в Северна Норвегия. В същото време от доклад, изнесен в парламента на Холандия, става ясно, че и Съветският съюз е започнал да прилага широка програма за модернизация на стратегическите ядрени ракети **(вж. Документ № 150 от сборника).**

В книжния вариант на сборника „ПГУ – ДС и Варшавският пакт срещу НАТО" са включени 150 документа, а в разширеното електронно издание – 201. В изпълнение изискванията на Закона за достъп и разкриване на документите и обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА, в архивните материали, в които се съдържа информация за трети лица, тя е заличена.

Сборникът „ПГУ – ДС и Варшавският пакт срещу НАТО" дава нова информация за най-важната и съществена функция в дейността на българското външнополитическо разузнаване в годините на Студената война и предоставя новоразкрити сведения и данни, които биха могли да обогатят нашето познание за историята на двата противостоящи военнополитически блока – Варшавския пакт и НАТО. В контекста на настоящото членство на България в Алианса и възможността за постигане на географски баланс и укрепване на евроатлантическата сигурност и стабилност в региона на Балканите особено ценна е информацията, свързана с политиката на страните от Южния фланг на НАТО – Гърция и Турция.

INTRODUCTION

In August 2015, the Committee for Disclosing the Documents and Announcing Affiliation of Bulgarian Citizens to the State Security and the Intelligence Services of the Bulgarian National Army published the documentary volume Military Intelligence and the Warsaw Pact against NATO which is part of an international research project entitled Contribution to NATO's History, which is a view of the archives of the Warsaw Pact. The documentary volume contains archival materials from the archives of Military Information Service and Ministry of Interior.

Due to the large volume of documents stored in the Central Archive of the Committee for Disclosing the Documents and Announcing Affiliation of Bulgarian Citizens to the State Security and the Intelligence Services of the Bulgarian National Army related to the activities of the Bulgarian intelligence services and the Warsaw Pact against the Alliance, the Committee decided to issue this second volume: First Main Directorate – State Security and the Warsaw Pact against NATO. The documentary volume is the thirtieth edition of the series "From the Archives of the State Security" and is composed entirely of archival materials selected from the funds of the National Intelligence Service (NIS). The documents are structured in three thematic sections:

1. First Main Directorate – State Security against the primary enemy – the United States and the main member states of NATO – Federal Republic of Germany, France and Great Britain.

2. Southern Flank of NATO, Turkey, Greece and Italy.

3. The other member states of NATO and Canada.

The documents included in the documentary volume cover the period 1959 – 1991.

This is a time when the Cold War between the Eastern and Western world, divided by the Iron Curtain, is fought with all possible means: military espionage, subversion, propaganda of own lifestyle, disinformation for the enemy in the press, etc.

A significant part of the documents published in this documentary volume reflects the activities of First Main Directorate of State Security related to the implementation of complex tasks grouped in two main directions:

1. Intelligence work of First Main Directorate on the detection of signs of sudden nuclear missile attack against People's Republic of Bulgaria and the countries of the Warsaw Pact, which acquired a character of a permanent task and since 1981 it became the largest operation of KGB and Main Intelligence Directorate of the General Staff of the Armed Forces of the USSR under the name "Sudden nuclear missile attack (SAMA)" The goal of the operation was to reveal the plans of the US administration in relation to a nuclear attack against the Soviet Union and the Warsaw Pact;

2. Organizing and conducting long-term, multi-stage operations and active measures to ensure the favorable course of meetings of the countries – participants in the Conference on Security and Co-operation in Europe (CSCE), which main idea is the question of the security of entire Europe.

During the Cold War, the nuclear proliferation was among the strongest security threats. The use of nuclear weapons by the Americans in August 1945 (the bombing of the Japanese

cities of Hiroshima and Nagasaki), later became the basis of the arms race between the former USSR allies and the United States of America. Stalin was seriously alarmed by the existence of such weapons in the possession of the "ideological enemy" and accelerated the Soviet program for nuclear weapons production[1]. On 29 August 1949, the Soviet Union conducted a successful nuclear test, and thus eliminated the monopoly that the United States of America had over nuclear weapons to that moment.

Simultaneously, the search for mechanisms to regulate peace and security in the era of fomenting Cold War led to the creation of military alliances. On 4 April 1949, ten European countries (Belgium, Luxembourg, the Netherlands, France, United Kingdom, Italy, Denmark, Norway, Portugal and Iceland) signed a contract with the United States of America and Canada for a military – political defense alliance – NATO. In order to mitigate the threat to the USSR from the western military bloc, during the period 1953 – 1954, the Soviet government became the initiator of a number of proposals to create a European Security System, including the possible involvement of USSR and NATO[2]. On 31 March 1954, the Soviet Union sent a note to the governments of the United States of America, Great Britain and France declaring its readiness to join the Alliance. However, the request was rejected with an argument that its participation in NATO would only weaken the pact positions. In response, on 14 May 1955 the USSR, Albania, Bulgaria, Czechoslovakia, East Germany, Hungary, Poland and Romania signed the Warsaw Pact, which actually ended the process of military – political division of Europe.

The first section of the documentary volume First Main Directorate – State Security and the Warsaw Pact against NATO contains reports, plans, and other documents related to the activities of First Main Directorate against the prime enemy – the United States of America and the main member states of the Alliance – Federal Republic of Germany, Great Britain and France.

Since the beginning of 1960, the intelligence work against Unites States of America and European capitalist countries was entrusted to one of the oldest organizational units of First Main Directorate – Department III (Western countries).

NATO, the US policy in Europe, French foreign policy and behavior of France in NATO were the main tasks of the political intelligence. Special attention is paid to the agents and operational activities in relation to Federal Republic of Germany, whose foreign policy was oriented and fully opened to US and was based essentially on the nuclear weapons of the Bundeswehr (**see Document № 6 from the extended electronic version**). Due to the absence of agent apparatus among the Bulgarian residency in the United Kingdom during this period the work of the department was inefficient, despite the favorable operating environment.

In the 70's one of the main tasks of Department III residency was the acquisition of information about measures taken by NATO and Italy in relation to sudden strikes against the socialist countries. (**see Document № 15 from the extended electronic version**).

At the direction of the leadership of First Main Directorate, as of the beginning of 1974, the residency was aimed at intensifying the agents and operational activities in relation to the United States of America and NATO (**see Document № 12 of the documentary**

---

[1] United States Strategic Bombing Survey Summary Report (Pacific War), Washington, D.C. 1946. Page 26, www.ibiblio.org

[2] Boyadzhieva Nadya, "Russia, NATO and the security environment after the Cold War", Part One, Sofia 2013, page 31-35.

volume). A plan for collaboration with the Soviet intelligence on the objects of penetration in the territory of Western Europe was prepared under an agreement signed with the KGB. Main objects of agents' penetration during this period were the headquarters of the European Command of NATO, American Information and Propaganda Center in Rome, the European Bureau of the American Academy in Geneva, as well as Bulgarian emigrant organizations.

On 1 August 1975, the leaders of 33 countries from Europe, United States of America and Canada signed the Final Act during the Conference in Helsinki, which represents a substantial achievement in reducing tensions between the two blocs. It regulates a number of key agreements, including the ones in the military-political sphere: coordination of measures to strengthen trust in the military field (preliminary notification of military exercises and large movements of troops, the presence of observers), and a peaceful settlement of disputes. The Conference on Security and Cooperation in Europe (CSCE) became a multilateral forum for dialogue and negotiation between East and West. The main issues during The Conference on Security and Cooperation in Europe meetings were related to how the participating countries were implement these agreements.

After the Conference in Helsinki in 1975, one of the main tasks of First Main Directorate was to organize events related to the multi-stage operation "Horizon". The operation was aimed at counteracting attempts by the military-political circles of NATO to create an atmosphere of tension and confrontation during the next meeting of the Conference on Security and Cooperation in Europe. The active measures conducted by First Main Directorate – State Security in favor of the meeting in Belgrade (1977) aimed at achieving insulation and reduce US influence among the Western delegations. However, that task turned to be extremely difficult, as the member states of NATO intensified their activity, both for protecting their own secretions and for subversive activities against the Warsaw Pact countries. A commission with participation of representatives of the government was formed in the United States of America to control the activity of the countries involved in the Helsinki conference. According to the Head of Department III – First Main Directorate, the purpose of this commission was to gather evidence – existing and non-existing, to prove to the forthcoming meeting in Belgrade that the socialist countries were not sincere and did not honor their obligations. (**see Document № 12 of the documentary volume**).

The main part of the active measures for securing the Helsinki process were expressed in inspiring publications in the foreign press on the basis on materials previously prepared by First Main Directorate – State Security and implemented by the possibilities of the residency in Western Europe, Turkey, Greece or third countries. At the heart of many measures conducted stand completely false documents produced by KGB and distributed by the Bulgarian foreign political intelligence (**see Document № 38 from the extended electronic version**).

In 1979, the member states of NATO adopted an unprecedented in scale military rearmament program to be completed by 1993. Parallel to this, the policy of the United States of America and NATO was aimed at uniting the forces of the capitalist system by coordinating the actions of its three major centers – Unites States of America, Western Europe and Japan. The intelligence services of the Warsaw Pact countries and above all the KGB declared all these actions not only as a threat to peace, but a desire of the West to turn NATO into a universal mechanism for undermining the communist movement in the capitalist countries. (**See Document № 16 of the documentary volume**).

During this period, the main instrument for successful implementation of the tasks of

First Main Directorate in relation to NATO became the creation of strong agents' positions in the governing bodies of the pact located in the territory of the Western European countries. The heads of residencies in the member states of NATO, and also in third countries with real opportunities to work in relation to the Alliance, were tasked to intensify recruitment work among the staff working in the governing bodies of NATO, national offices of the Council of the Alliance, and also to intensify the work on penetration of agents in national institutions of participating countries in the bloc with a goal to acquire valuable information especially of political and military strategic nature.

A threat to KGB and the foreign intelligence services of the member states of the Warsaw Pact lies in the new trend in the activities of NATO – spreading the competence of this organization outside the military field. According to them, the United States of America and NATO were trying to take control over matters of economic and financial nature. The measures (countering attempts to acquire nuclear weapons) during that period against Federal Republic of Germany were crucial, as it was the most important economic and political power in NATO (**see Document № 23 from the extended electronic version**).

The plan of activities against the Federal Republic of Germany was approved personally by the Chairman of KGB, Yuri Andropov, after consultation with the Head of International Information Department in the CPSU Central Committee.

According to information contained in the archival materials, at the same time KGB foreign intelligence services and the countries of the Warsaw Pact, including First Main Directorate, made great efforts to counter the thesis of NATO on the so called "Soviet military threat". For this purpose, inside the USSR and the socialist countries, the services organized a campaign during which, by statements of military experts in the media, tried to show the inconsistency of such a thesis.

In a document from 1982 was indicated that Department VIII (Active Measures) received appreciation from the Soviet partners for the successful conduct of the "Integral" operation. Using the capabilities of the department it was given a publicity of a NATO "document" prepared by First Main Directorate – KGB, which denounced the doctrine of the United States of America to conduct limited nuclear war in Europe. In parallel to this active measure in Western Europe was published and distributed the brochure "Euroshima" specifying the threat to Europe arising from the US militaristic course (**see Document № 26 of the documentary volume**).

An active measure "Isomer" was included in the plan of Department VIII – First Main Directorate in 1983 in response to the decision of the Unites States of America to produce and store a neutron weapon in Europe. KGB prepared a "document" for a trial run of binary weapon in England, which would be published in Western Europe with the help of First Main Directorate – State Security. The commentary to this "document" launched the thesis that the United States of America seeks new grounds for dangerous weapons on foreign territories.

As of the beginning of 1983, the activities of various departments within First Main Directorate on the SNMA operation were sharply intensified under the pressure of KGB. This fact was related to the Strategic Defense Initiative program announced by the President of the United States of America, Ronald Reagan on 23 March 1983. With the announcement of ISO (a defensive shield in space that uses laser technology to destroy Soviet missiles before they reach American sites), the nuclear threat from the United States of America took a new dimension. The tasks related to sudden nuclear missile attack assigned by KGB to residents in NATO during this period were stunning[3]. The residents of KGB in London

[3] Christopher Andrew, Gordievski Oleg, "KGB – a view from inside", volume 2, Sofia 1992, page 598.

and all residencies in Western countries were instructed to regularly count the number of cars and lighted windows during and out of normal working hours of all government offices and military installations involved in the preparation of the nuclear war.

For the work of the Bulgarian residents on the grounds to prepare for sudden nuclear missile attack against the Warsaw Pact were specified a number of operatives to monitor the activities specifically for this task in relation to the implementation of the instructions of the Heads of First Main Directorate – State Security.

By Order № 273 of the Head of First Main Directorate – State Security, General Vasil Kotsev, in 1983 was established an Information – Operational Headquarters on the issues of SNA (sudden nuclear missile attack). It was built into the structure of Department VI, which concentrated the entire information flow. All divisions of State Security were obliged to coordinate their work on the sudden nuclear missile attack issues. The data received in relation to that issue from sources abroad or in the country were sent to headquarters where they were systematized, analyzed and verified. The headquarter had the task to expand the cooperation with other divisions of State Security, KGB and Intelligence Division of General Staff of the Bulgarian National Army, to clarify the possibilities of the residents of First Main Directorate to work on sudden nuclear missile attack issues and to identify organizational measures to improve their activities (**see Document № 31 of the documentary volume**). Due to the nature of its competence, First Main Directorate – State Security turned to be the main body acquiring information on the problems of the sudden nuclear missile attack. Despite the efforts made by the Heads of First Main Directorate – State Security to mobilize the residents for effective implementation of the task, the information submitted to the Center indicated that there were no signs of preparation of a sudden nuclear missile attack by the enemy. Many residents located in countries where there were no nuclear missiles reported to the Center that their countries were not preparing sudden nuclear missile attacks against the Soviet Union and the Warsaw Pact due to the fact that they led anti-imperialist policy." NATO states also reported that there were no signs of preparation for sudden nuclear missile attack because the state of residence was aware of what would be the results of any general thermonuclear war. Some residents even considered that the nature of the international situation did not imply preparation for a sudden attack. The conclusion reached by the Heads of First Main Directorate was that it was necessary to clarify the nature of the task to residents and to require their strict implementation (**see Document № 34 of the documentary volume).**

In 1985, the UK policy aimed at rearmament of the country with new missile system "Traydan" and especially the unqualified support of NATO's decision to deploy American missiles "Pershing" and "Cruise" on English territory induced activation of the Movement for Peace and Nuclear Disarmament (MPND), which activities were conducted jointly with the organization European Nuclear Disarmament (END). During that period the residents in London gathered detailed information on the two organizations in order to use it for solving specific tasks related to the operations of First Main Directorate – State Security against NATO. The Head of MPND, the English professor – historian Edward Thompson and his movement, however, put equality between the USSR and the USA as culprits for the current tense international situation. The only way out of this situation, according to them, was the unification of the people of whole Europe for the abolition of nuclear weapons and formation of nuclear-free zone next to the Urals. For this purpose they proposed the formation of pressure groups both in western and eastern countries" to influence their

governments to initiate real and swift negotiations on nuclear disarmament (**see Document № 59 from the extended electronic version**).

After the summer of 1986 was reported a sharp decrease in the quantity and quality of information received at the Center in relation to sudden nuclear missile attacks. A number of residents and operatives, even people in the Center, began to be guided by the logic that in the era of strategic parity between the USSR and the USA, a nuclear missile war was impossible. The pressure exerted on residency to obtain information on this issue led to only one result – an attempt to reflect some activity (**see Document № 46 of the documentary volume**).

At the end of 1986, within the framework of the SDI (Strategic Defense Initiative), the United States of America carried out a successful test with the "Delta" missile. Foreign intelligence services of the Warsaw Pact countries considered that the implementation of the US military programs, especially SDI was the cause of increasing concerns of Western Europe about the growth of the threat of a military confrontation between East and West. In connection with this program, First Main Directorate planed active measure "Buddha – 88", resulting in the drafting of a document to be brought to the attention of appropriate political circles in Western Europe for the results of the "study" of one of the brain centers on the reasons led to the American idea about SDI (**See Document № 75 from the extended electronic version**).

From the information given in a report about the military and political activity of NATO countries, acquired by the intelligence authorities of People's Republic of Bulgaria in 1990, it is evident that the Ministry of Foreign Affairs of the Federal Republic of Germany examined the Warsaw Pact as an organization to collapse, and according to West German experts in militarily aspect, the Warsaw Treaty Organization virtually ceased to exist (**see Document № 74 of the documentary volume**).

Meanwhile, during another meeting of OSCE in Vienna was reached an agreement to give mandate for two new rounds of negotiations on conventional armed forces between NATO members and the Warsaw Pact.

On 21 March 1990, at NATO Headquarters in Brussels the Polish Foreign Minister Krzysztof Skubishevski described the possibilities of political cooperation in the Warsaw Treaty Organization as exhausted. To a question of whether the member states of the WTO will work together within the CSCE and the negotiations on conventional weapons, he stated that "consultations are expected", but "consultations and discussions were no longer useful" (**see Document № 75 of documentary volume**).

The second section of the documentary volume contains documents showing the activities of First Main Directorate of State Security against the Southern Flank of NATO – Turkey, Greece and Italy. The main task of the intelligence was to obtain secret information about the Turkish and Greek delegations to the Alliance, which was performed through penetration of agents in the departments and organizations of the United States of America and NATO headquarters.

Intelligence activities against Greece, Turkey and Italy were performed both on the territory of these countries and by using the capabilities of our residency in France, Austria and Switzerland. In 1968, the activities against Turkey and Greece were a priority for the residents in Paris (**see Document № 83 of the documentary volume**). As instructed by the Heads of the Ministry of Interior and approved by First Min Directorate plan, at the end of 60's, the tasks against these two countries became a major point in the activity of the residency in Germany, United Kingdom, Belgium, United States of America and Japan.

Special attention is paid to the activities against Turkey, because it was a major force in the Southeastern Flank of NATO. Its mobilization capabilities exceed 2.5 million people. The possibility to deploy large military units on the territory of Turkey to act against the USSR and the People's Republic of Bulgaria determined the attitude and "care" made by the US and NATO for the military, political and economic strengthening of this country. The fact that the major Turkish ports were used by ships of the US Sixth Fleet was essential (**see Document № 120 from the extended electronic version**).

Many documents specified in this section contain information about planned and conducted long-term, multi-stage operations of First Main Directorate – State Security to counter and expose the policy of the United States of America and NATO in the Balkans. The active measures prepared by First Main Directorate were consistent with the recommendations given by the KGB.

According to KGB, the main task of the Bulgarian foreign political intelligence was to weaken Turkey's relations with the United States of America and NATO. One way of solving this problem was through the existing agents in Turkey or in third countries to bring to the attention of the ruling circles targeted information that the more independent Turkey was, the better – can easily ensure its safety.

In the early 80's, the activities to influence the Greek government circles to counter US plans (plan "Heig" and plan "Rogers") to adjoin the country to the military mechanism of NATO were very topical (**see Document № 88 of the documentary volume**). The main objective of the active measures held in Greece during this period, were impeding its return to the military structure of NATO. On 3 November 1980, the Head of Department VIII, Colonel Stankov prepared a statement on the effects of the measures. Until the statement was finished, however, it became clear that Greece has already decided to return to the structure of NATO.

This completely changed the direction of work of the Bulgarian intelligence in relation to Greece. From that moment, the tasks of First Main Directorate in relation to Greece were associated with the provision of arguments and facts to the left forces in the country to be used to combat NATO's presence in Greece.

Believing that the strength and stability of NATO's Southern Flank depended on the relationship between Turkey and Greece, KGB directed the activities of First Main Directorate to organizing and carrying out active measures to reinforce the differences between the two countries.

In 1982, the Bulgarian foreign political intelligence, together with the intelligence of the German Democratic Republic prepared and conducted the "Flank" operation. Based on information provided by First Main Directorate, the German state prepared a document from a US office in NATO, according to which the United States of America provided assistance to the Turks and hindered the Greeks in their intentions to raise the Cyprus issue during the Madrid meeting (CSCE).

Along with the main objective – weakening of NATO's Southern Flank, during 1983 the residents in Greece and Cyprus were charged with the execution of tasks related to sudden nuclear missile attacks. Department II (Greece and Cyprus) sent detailed guidelines to two residents for executions. Some of the agents, having the opportunity to legendary visit the enemy sites where nuclear weapons were stored, were periodically posted in these areas with a view to detecting possible signs of changes. In operational letters (from October 1983), the residents in Nicosia and Athens responded that on the territories of Greece and

Cyprus were not established direct evidence for preparation of a sudden nuclear missile attack against Bulgaria and the member states of the Warsaw Pact (**see Document № 91 and № 92 of the documentary volume**).

At a later stage, our residency in Greece, Turkey and Italy was instructed to check the signal at the Centre for placing the headquarters of the Southern Flank of NATO in Naples in a state of high alert. After completion of additional organizational events and visual observations, the residency in Italy reported that it has not detected any changes and signs of preparation of nuclear weapons (**see Document № 95 of the documentary volume**).

During the period 1982 – 1984, First Main Directorate – State Security conducted independently or in cooperation with the Soviet, German and Hungarian intelligence services a total of 66 active measures. The main goal of these measures was the disruption of US relations with Turkey and Greece.

Important place in the activities of First Main Directorate against Turkey, Greece and Italy took the acquisition of intelligence data for the military support from the United States of America and the Federal Republic of Germany rendered to these countries. According to the information given in the documents, the military cooperation between Turkey and the Federal Republic of Germany, by its nature, created conditions for deep penetration of West German capital in the military industry of the country. The total volume of West German military aid to Turkey from 1964 to 1989 was estimated at 3355 million German marks (**see Document № 109 of the documentary volume**). The purpose of the provided military assistance was to strengthen the Turkish Armed Forces in order to fulfill their tasks within the then adopted defense strategy of NATO.

Intelligence activities of First Main Directorate against Turkey were developing very actively until mid-1990. The residents in Ankara continued to send numerous materials in the Center on the status of the Turkish – American cooperation in the military field, the state of the Turkish army and the special services. Since the end of 1990, however, there has been a significant decline in the information activities of operatives both in quantitative and qualitative terms (**see Document № 124 of the documentary volume**).

The main documents included in the third section of the documentary volume are plans, reports, statements, warning notes and cryptic messages, which contain information about the activities of the Bulgarian foreign political intelligence in relation to the other Western European countries of NATO.

Belgium was one of the most active members of the Alliance and participated in a number of European organizations under the control of the Americans. The activities of First Main Directorate in relation to that country began barely in 1968. The emphasis in the work of the residents in Brussels was placed on the acquisition of information on the content of specific NATO agreements and disclosure of Belgium's policy in relation to the USSR and other member states of the Warsaw Pact. The main operational task was recruiting agents and acquisition of scientific and technical information in order to steer it through NATO (**see Document № 125 of the documentary volume**).

The plan for interaction between the Bulgarian foreign political intelligence and KGB for the period 1976 – 1978 specified certain measures aimed at preventing the attempts of the leadership of NATO to decide on the inclusion of Spain in the bloc as a full member or based on other conditions (**see Document № 128 of the documentary volume**).

In early 1982, First Main Directorate acquired data about a document adopted by the

Parliament of Spain authorizing the government to start negotiations for accession to the Alliance. The wording in the document that the government would not take commitments including storage or installation of nuclear weapons of NATO in Spain were greeted negatively by the representatives of the Alliance since unilaterally set conditions could put in a difficult position Benelux countries, Federal Republic of Germany and the United Kingdom (**see Document № 132 of the documentary volume**).

In relation to the European direction were carried out active measures to discredit NATO's intervention in the internal politics of Portugal. The information prepared by First Main Directorate in relation to Denmark and the Netherlands was based on data obtained from the foreign political intelligence of Czechoslovakia

In 1986 and 1987, Bulgarian foreign political intelligence was closely monitoring the development of the Spanish – American relations in connection with the decision of Spain to reduce the US military presence in the country. United States of America blamed Spain for requesting reduction of the number of US military bases which hampered the rescue role of the United States of America in Western Europe.

In connection with 40th anniversary of the Alliance, First Main Directorate – State Security prepared materials that presented NATO as an arena of conflict of interests of Spain and Portugal on the one hand and the interests of the United States of America on the other (**see Document № 144 of the documentary volume**).

The archival units also contain separate information about the armed forces of Canada and specifically about Canadian troops stationed in Western Europe. The residents in Ottawa, for the period July 1988 – August 1989, provided a small number of information sets of which only two were used.

This section contains several documents with interesting information about the activities of the Bulgarian foreign political intelligence on priority task SNMA carried out from the territory of some Arab countries. First Main Directorate believed that the relations of these countries with the United States of America and NATO created a situation that would allow disclosure of preparations for the sudden nuclear missile attack on a number of specific and direct signs (**see Document № 133 of the documentary volume**).

In 1989, in the foreground of the Europe-wide policy came out the issues related to the reunification of the two German states and the fate of NATO and the Warsaw Treaty Organization. In November the residents in Luxembourg sent a cryptic message which stated that the country opposed the reunification of Germany, because of the danger of disintegration of the military units of NATO and the Warsaw Pact, which according to Luxemburg, would lead to imbalance in the international relations (**see Document № 149 of the documentary volume**).

Regardless of the irreversible processes that have occurred in the political situation, at the end of 1989, the residents led by First Main Directorate continued to gather information related to the increase of the military – political activity of NATO in Europe. According to the data received during this period, Norway and Great Britain have been conducting negotiations on signing an agreement for the deployment of British fighters in NATO airbase in Northern Norway. Meanwhile, from a report presented in the parliament of the Netherlands became clear that the Soviet Union has begun to implement an extensive program of modernization of its strategic nuclear missiles (**see Document № 150 of the documentary volume**).

The paper version of the documentary volume First Main Directorate – State Security and the Warsaw Pact against NATO contains 150 documents, while the extended electronic version – 201. In compliance with the Law on Access and Disclosure of Documents and Announcing Affiliation of Bulgarian Citizens to the State Security and Intelligence Services of the Bulgarian army, the information in the archival materials related to third parties was erased.

The documentary volume First Main Directorate – State Security and the Warsaw Pact against NATO provides new information about the most important and significant function in the activities of the Bulgarian foreign political intelligence during the Cold War and provides new information and data that could enrich our knowledge about the history of the both opposing military political blocs – the Warsaw Pact and NATO. In the context of the present membership of Bulgaria in NATO and the ability to achieve geographical balance and strengthening Euro-Atlantic security and stability in the Balkan region, the information associated with the policy of the NATO's Southern Flank – Greece and Turkey is of great importance.

СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ С АНОТАЦИЯ

I. ПГУ – ДС срещу главния противник САЩ и основните страни – членки на НАТО – ФРГ, Франция и Великобритания

1. **Мерки по охраната на секретната информация на НАТО в дипломатическите представителства на страните - членки на пакта, намиращи се зад желязната завеса, [Б. м.], 7 март 1959 г. (на руски език)**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 449, л. 56 – 62
Документът, в който са посочени мерките по охраната на секретната информация на НАТО, е изпратен от Париж. Той е подготвен от Комитета на пакта по въпросите на безопасността, във връзка с необходимостта да се изпраща секретна информация на Алианса за сведения или разглеждане в дипломатическите представителства в страните от Съветския блок. Комитетът счита, че съществува сериозна заплаха за безопасността на тази информация и поставя няколко изисквания, които трябва да спазват страните – членки на НАТО. Едно от тях е да не се изпращат документи с гриф „COSMIC TOP SECRET“ в страните зад желязната завеса.

2. **Справка относно задачите на резидентурите и обектите за агентурно проникване по линия на отдел III, Управление I – ДС, София, 18 април 1960 година**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. , л. 6 – 12
Пред българските резидентури във ФРГ, Франция, Италия, Австрия и Швейцария са поставени задачи, свързани с придобиване на разузнавателна информация за провежданата от територията на тези страни дейност на главния противник – САЩ против НРБ и другите социалистически страни. Посочени са и основните обекти на агентурно проникване – Щабът на Европейското командване на НАТО, Американският информационен и пропаганден център в Рим, Европейското бюро на Американската академия в Женева, както и българските емигрантски организации.

3. **План относно агентурно-оперативните мероприятия по линия на Франция за първото шестмесечие на 1962 година, София, 6 февруари 1962 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 233, л. 105 – 108
Планираните мероприятия имат за цел разкриване плановете и намеренията на американския разузнавателен център, който вербува и обучава българи, изменници на Родината. От друга страна, Центърът е натоварен със задачата да работи по вербуването на българин, който е хоноруван преподавател при НАТО.

4. **Отчет за агентурно-оперативната работа по линия на Франция за периода от 1 януари 1965 г. до 30 ноември 1965 г. , София, 1965 година**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 239, л. 1 – 4
Въпреки благоприятната оперативна обстановка, по главния обект – НАТО, през посочения период не е открита нито една разработка. Отчита се, че политиката на изолиране на американското влияние в Европа и сближаването на Франция със социалистическите страни се активизира. Френският президент Дьо Гол по-ярко демонстрира решимостта си да води независима национална външна политика.

5. **Отчет за работата на резидентурата в Лондон за периода 01. I. 1965 г. до 30. XI. 1965 г. , София, 1965 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 239, л. 29 – 35

В отчета се отбелязва, че продължава изучаването на обстановката в и около основния обект за проникване – Форин офис и свързаните с него учреждения и лица. Положени са усилия да се поддържат някои връзки със служители на този офис. Отбелязва се, че все още не напълно са изживени свитостта и неувереността, че може успешно да се работи срещу Великобритания и да се вербуват английски граждани.

6. **План за работата на направление Военна дезинформация при Служба „Б“, отдел VI, Управление I – ДС, София, 14 юли 1965 година**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 205, л. 5 – 6
Планът за мероприятия, целящи провеждане на военна дезинформация, е предложен от началника на отдел VI (Информация) и е одобрен от началника на ПГУ – ДС.
В него се посочва, че ПГУ, съвместно с Второ и Трето управление, се задължава да прави оценка на получените сигнали за проявен интерес към въоръжените сили на НРБ от граждани на капиталистическите държави, посещаващи страната ни като главните обекти се използват за канали за дезинформация.

7. **План за работата на военното направление за активни мероприятия при Служба „Б“, отдел VI, Управление I – КДС, София, 23 ноември 1965 година**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а. е. 205, л. 14 – 16
Във връзка с издаването на нота за ограничаване на районите за посещения от чужди дипломати се планира Служба „Б“ да предложи на Генералния щаб на БНА изграждането на закрити райони. Същите да бъдат използвани за разкриване противниковата агентура, насочена към тях, а също така и утвърждаването им като действителни обекти в плановете на НАТО.

8. **Отчет за информационната работа на резидентурата в Париж за 1965 г., [Б. м.], 1 декември 1965 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 239, л. 5 – 10
Информационната работа на резидентурата, свързана с НАТО, е оценена положително. Получените информации се отличават с безспорна секретност и изясняват добре редица важни въпроси по линия на НАТО. Особено ценна е информацията за указанията, които Министерството на външните работи на Франция дава на френското радио, да не се провежда открита антикомунистическа пропаганда към социалистическите страни.

9. **План за агентурно-оперативната работа по линия на САЩ за 1968 година на резидентурата в Ню Йорк, София, 15 ноември 1967 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 241, л. 140 – 145
Поставя се задачата да се изучат подходящи лица из средата на чуждите дипломати, както и американски граждани от български произход и местни такива, работещи или имащи връзка със служителите от обектите за проникване. Като обекти за проникване са определени постоянната мисия на САЩ към ООН и мисиите на Гърция и Турция към ООН.

10. **План за оперативната работа по линия на САЩ за 1968 година на резидентурата във Вашингтон, София, 15 ноември 1967 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 241, л. 134 – 137
Предвид оперативната обстановка в САЩ, характеризираща се с постоянно за-

силване на полицейско-разузнавателната и контраразузнавателна работа, както и шпиономанията, се смята, че оперативният състав от резидентурата не е в състояние да извършва вербовъчна работа.

11. Бележки относно работата от легални позиции в страните от НАТО, София, 7 април 1976 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 243, л. 90- 91

Бележките са направени от началника на отдел III – ПГУ (Западни страни) и са свързани с разработената от НАТО специална инструкция за сигурност, която вече се прилага в борбата срещу разузнавателната дейност на социалистическите страни. Това, както и стремежът на САЩ и страните от НАТО да водят засилена антисъветска и антикомунистическа пропаганда след конференцията в Хелзинки, налага непрекъснато да се работи за повишаване на квалификацията на целия оперативен състав.

12. Писмо от началника на отдел III – ПГУ до министъра на вътрешните работи, София, 21 юни 1976 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 243, л. 82 – 89

Началникът на отдел III към Първо главно управление на ДС информира министъра на вътрешните работи Димитър Стоянов, че в САЩ е образувана произволно и едностранно комисия с участието на представители на правителството, на която са дадени незаконни функции на контрол върху дейността на държавите, взели участие в Заключителното съвещание в Хелзинки. Според началника на отдел III – ПГУ целта на тази комисия е да събира доказателства – съществуващи и несъществуващи, за да може на предстоящото съвещание в Белград да докаже, че социалистическите страни не са искрени и не спазват поетите задължения.

13. Справка относно проведените делови разговори в София с полк. Вадим Петрович Иванов, началник управление „А“ при ПГУ – КГБ, [Б. м.], 1977 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 199, л. 19 – 20

На разговорите са обсъждани въпроси, свързани с провеждането на акции насочени против влизането на Испания в НАТО, като се действа от позициите на азиатските и африкански страни и активни мероприятия, разобличаващи намеренията на президента на САЩ Джими Картър да въведе във въоръжение неутронната бомба и крилатите ракети.

Във връзка с предстоящата Белградска среща се планира активно мероприятие за изолация и намаляване влиянието на САЩ сред западноевропейските делегации.

14. План за работата на Европейско направление през 1978 г., София, 8 декември 1977 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 200, л. 28 – 30

Основните усилия на направлението са насочени към утвърждаване процеса на разведряване и принципите на мирно съвместно съществуване, намерили отражение в Заключителния акт от СССЕ в Хелзинки през 1975 г. Предвижда се съвместно с немските партньори да се проведе акция „МАРС“, при която да бъде използвана информация от ПГУ за разисканията в НАТО по въпроса за неутронната бомба. Целта на акцията е обработка на общественото мнение в САЩ и Западна Европа.

15. Предложение на Англия за свикване на съвещание по въпросите на преговорите за съкращаване на въоръжените сили и въоръженията в Централна Европа на ниво външни министри, София, 1978 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4а, а.е. 140, л. 18 – 21

На срещата на високо равнище на НАТО във Вашингтон, състояла се на 30 и 31 май 1978 година, английската делегация разпространява писмо, в което се поясняват политическите цели, преследвани със свикването на съвещание по въпросите на преговорите за съкращаване на въоръжените сили и въоръженията (СВСВ) в Централна Европа на ниво външни министри. Изтъква се, че е необходимо да не се дава възможност на страните от Варшавския договор да излязат с предложение по този въпрос и да се парират евентуални възражения срещу форума.

16. **Справка-ориентировка за усъвършенстване и засилване работата по НАТО, [Б. м.], 12 март 1979 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 449, л. 63 – 69

В справката се посочва, че в хода на последната сесия на Съвета на НАТО във Вашингтон, страните - участнички в блока, приемат безпрецедентна по своите мащаби военна програма за усилено превъоръжаване до 1993 година. Разширяват се връзките на страните – членки на НАТО, с Китай и Япония. Засилват се опитите на Запада да превърнат НАТО в универсален механизъм за подкопаване на комунистическото движение в капиталистическите страни.

Създаването на здрави агентурни позиции в ръководните органи на НАТО, намиращи се на територията на страните – членки на блока, става главно средство за успешното решаване на задачите на ПГУ по линия на НАТО.

17. **Кратка оценка на политическата и оперативна обстановка в САЩ и по работата срещу НАТО., [Б. м.], 1980 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 202, л. 16 – 19

Основни моменти от политическата обстановка в САЩ са активизирането на политическата и идеологическа дейност срещу социалистическите страни, което се изразява главно чрез „доктрината Картър“ по въпроса за правата на човека и обединяването на силите на капиталистическата система посредством по-тясно координиране действията на нейните три основни центъра – САЩ, Западна Европа и Япония.

В областта на работата срещу НАТО е поставена задачата да се противодейства на дейността на реакционните кръгове от пакта, насочена към възпиране процеса на разведряване и нормализиране на отношенията Изток – Запад.

18. **Докладна записка относно командировката на полковник Иван Петков Иванов в Берлин – ГДР, София, 11 февруари 1980 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4а, а.е. 226, л. 1 – 3

Една от задачите, с които е бил натоварен полковник Иванов по време на неговата командировка в Берлин, е изясняването на възможностите за изготвяне на документ от подходящо ведомство на ФРГ, който да разкрива стратегически замисли и планове на САЩ и НАТО в Близкия и Среден изток. По време на срещата на полковник Иванов със заместник-началника на отдела за Активни мероприятия при Разузнавателното управление на ГДР Ханс Кнаус последният го уверява, че могат да изготвят такъв, ако от българска страна им бъде предоставен проект на съдържанието на документа.

19. **План за съвместните, респективно съгласувани активни мероприятия за 1981 година, Варна, 2 септември 1980 година**

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4а, а.е. 226, л. 89 – 92

В плана са посочени главните насоки в работата на отделите за активни мероприятия на разузнаванията при Министерството на вътрешните работи на НР България и Министерството за държавна сигурност на ГДР. С цел отслабване позициите на държавите от НАТО се предвижда лансиране на документ от ФРГ в африкански и арабски правителствени среди, в който да се подчертава стремежът на НАТО към разширяване на сферата му на действие и това да се представи като важна част от политиката на федералното правителство. С изготвянето на документа се ангажира немската страна, а с реализацията – българската.

20. Справка № 2267 относно планирана брошура по кипърската проблематика, [Б. м.], 25 ноември 1980 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4а, а.е. 226, л. 12

В справката се уточнява какви данни е необходимо да се включат в подготвяната брошура по кипърския въпрос. КГБ препоръчва на Първо главно управление в нея да бъдат поместени данни за опитите на САЩ и НАТО да разширят военното си присъствие на острова.

21. Оперативно писмо № 1 от Кондов (началник на ПГУ) по раздела на Божков (Осми отдел), [Б. м.], 30 януари 1981 година.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 644, л. 1 – 5

В писмото се казва, че в утвърдения план за 1981 година са предвидени серия от активни мероприятия, които да бъдат проведени с участието на резидентурите на ПГУ в Западна Европа и САЩ. Посочва се, че работата срещу НАТО на този етап изисква усилията да се насочат към постигане на успешно завършване на Мадридската среща (операция „Хоризонт“). Една от най-важните задачи, включени в плана, е организирането и системното издирване на факти, материали и публикации, компрометиращи САЩ и западните им съюзници като противници на разведряването.

22. Справка за агентурно-оперативната обстановка в Англия и някои особености в работата с официалните и доверителни връзки, София, 6 април 1981 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 141, л. 36 – 41

Според получената информация консервативното правителство и лично министър-председателят Маргарет Тачър настоявали за свързването на разведряването в Европа с отпор от страна на Запада на влиянието на СССР и социалистическата общност в Африка и Азия, както и за преразглеждане отношенията на Великобритания към политиката на разведряване. Във връзка с това агентурно-оперативната обстановка в страната се определя като неблагоприятна, с което се обяснява забележителният застой в работата по външнополитическото разузнаване.

23. Мероприятия в изпълнение на министерска заповед № 7/ 19. I. 1977 година, София, 28 юни 1982 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 10 – 11

В документа се посочва, че в изпълнение изискванията на министерска заповед № 7/ от 19 януари 1977 година, за събиране на информация за признаците, характеризиращи подготовката на противника за внезапно нападение срещу НР България и страните от Варшавския договор, Главно следствено управление МВР се задължава да събира информация за военния, политически и научно-технически потенциал на вражеските страни, като получената от тях информация своевременно да се подава на заинтересованите поделения и ръководството на Министерството.

24. Ориентировка-задание относно подготовката на САЩ за война и признаците за своевременно разкриване на подготовката за ракетно-ядрено нападение, [Б. м.], 1982 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 99 – 102

Ориентировката е изпратена на Второ главно управление. В нея се посочва, че за непосредствената подготовка на ракетно-ядрено нападение съществена роля играят специалните служби на САЩ и НАТО. В тази връзка следвало да се очакват определени изменения в характера на тяхната дейност. Задачата на разузнавателните служби била да събират сведения, необходими за уточняване времето за нападение и дислокацията на обектите на нападение.

25. Взаимоотношенията САЩ – Западна Европа, София, 1982 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 742, л. 16- 17

Според получени данни Западна Европа е била разтревожена от възможността администрацията на Рейгън да предизвика ядрен конфликт със СССР , разчитайки да запази територията на САЩ от ответен удар. Тези подозрения на Западна Европа се засилили, след като на заседанието на Групата за ядрено планиране на НАТО през декември 1981 година американските представители не дали обяснение за същността на концепцията на САЩ за „ограничена ядрена война“.

Сериозно безпокойство в Западна Европа пораждали опитите на Белия дом да се намеси във вътрешните работи на Полша и да наложи на съюзниците си още потвърд курс по отношение на социалистическите страни.

26. Отчет относно работата на направление САЩ и НАТО за 1982 г. , София, 22 ноември 1982 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 648, л. 29 – 34

Отдел 08 – ПГУ (Активни мероприятия) получава благодарност от съветските партньори за успешното провеждане на мероприятието „Интеграл“, което се изразява в даване на гласност, чрез възможностите на отдела на „документ“ на НАТО, подготвен от ПГУ – КГБ, разобличаващ доктрината на САЩ за водене на ограничена ядрена война в Европа. Паралелно с това активно мероприятие в Западна Европа е издадена и се разпространява брошурата „Еврошима“, посочваща опасността за Европа от милитаристичния курс на САЩ.

27. Справка относно ефекта от провежданите АМ срещу САЩ и НАТО за 1982 – 1983 година, [Б. м.], 1983 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 651, л. 29- 30

Независимо от различните методи и форми на проведените активни мероприятия – разобличаване, компромати, оказване на влияние и подкрепа на антиамериканските, антивоенни сили в света, документални акции и издаване на книги, ефектът от тях е постигнат. Някои крупни АМ са успели да покажат на Западна Европа, че нейните национални интереси са грубо потъпкани за сметка на интересите на НАТО, в които водеща роля имат САЩ.

28. Френските сили за бързо реагиране, София, 1983 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 86 – 87

Според получени данни през пролетта на 1983 г. френският парламент е приел проект за създаване на Сили за бързо реагиране. Основна цел на тези сили е нанасяне на удар по втория ешелон на противника, в случая – „групата за оперативно маневриране“, съгласно съветската структура. Според френски военни ръководи-

тели СБР щели да осъществят „Съюза на Франция и ФРГ в НАТО“. Счита се, че двете държави можели много по ефикасно да защитят Западна Европа, в която и да било точка, отколкото американският „корпус за бързо реагиране“.

29. Работата на резидентурите по проблемите на РЯН, [Б. м.], 1983 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 170 – 171
Започналото дислоциране на ракетите със среден радиус на действие в Западна Европа, действията на САЩ и техните съюзници от НАТО в района на Близкия изток се посочват като доказателство за открито възприетия от САЩ курс към военна конфронтация. В тази обстановка работата на резидентурите по проблемите на ракетно-ядрено нападение (РЯН) става първостепенна задача.

30. Разузнавателни признаци за разкриване на непосредствената подготовка за използване на ядрено оръжие, [Б. м.], 1983 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 382, л. 44 – 49
Посочват се разузнавателните признаци, свързани с подготовката на стратегическите ракети със земно и морско базиране и стратегическата авиация. Един от най-важните признаци е засилването на интензивността на радиообмена между ВПК и щабовете от Обединените въоръжени сили в Европа. Според поместените данни решение за внезапно използване на ядрено оръжие можел да вземе президентът на САЩ, а Комитетът на началник-щабовете за 2 минути да подготви заповедта. Между 7 и 9 минути след вземане на решение за ядрено нападение можело да се извърши пуск на дежурните междуконтинентални балистични ракети.

31. Заповед на началника на ПГУ – ДС, ген.-лейтенант Васил Коцев, за създаване на Информационно-оперативен щаб за координиране дейността на ПГУ – ДС по разкриване на признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение и за действие в кризисни ситуации, София, 11 април 1983 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 106 – 107
Във връзка с изостряща се международна обстановка и подготовката на САЩ за ракетно-ядрена война против СССР и страните от социалистическия лагер се създава постоянно действащ Информационно-оперативен щаб към отдел 06, ПГУ – ДС. Той се изгражда като звено в структурата на Информационно-аналитичния отдел, включващо двама анализатори по военностратегически проблеми.

32. План относно организационни мероприятия на ПГУ – ДС за изпълнение на утвърдените от министъра на вътрешните работи насоки на разузнавателната работа за своевременно разкриване подготовката на ракетно-ядрено нападение (РЯН) против нашата страна и страните от социалистическата общност, София, 30 май 1983 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 128 – 131
За подобряване на организацията на разузнавателната работа за придобиване на информация относно подготовката на САЩ и НАТО за война и признаците за своевременно разкриване на подготовката за РЯН са изготвени справки-задания, конкретизирани по страни. Приоритетно значение в заданието има навременното придобиване и изпращане в Центъра на информация от агентурата, имаща достъп до данни за непосредствена подготовка на ракетно-ядрено нападение.

33. Справка относно планирани и проведени АМ за 1-то полугодие на 1983 година от направление „САЩ и НАТО“, София, 20 юни 1983 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 651, л. 20 – 22

Планира се издаването на книгата „Генерали за мир“, в превод на български език, да се използва за пропагандиране на идеята за безядрена зона на Балканите. Договорено е съдействието на отдел „Пропаганда“ към МВР, за организиране на публикации и интервюта, като излизането на книгата от печат се обвърже с Асамблеята за мир в Прага през месец юни 1983 година.

34. Справка относно мероприятия, проведени от ЛТО и резидентурите по разкриване на признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение, [Б. м.], 1983 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 147 – 149

В изпълнение указанията на ръководството на ПГУ за работа на резидентурите по признаците за подготовка на противника за внезапно ракетно ядрено нападение срещу страните от Варшавския договор в някои ЛТО са определени оперативни работници, които да наблюдават работата на резидентурите конкретно по тази задача. Набелязани са мероприятия за проникване в обектите, имащи отношение към подготовката на внезапно нападение. В страните, където са разположени американски бази, резидентурите периодично маршрутират оперативни работници със задача да извършват визуално наблюдение и да следят за външни признаци за настъпили в базите изменения.

35. Справка относно изпратена грама до всички резидентури, натоварени да работят за разкриване на подготовката за РЯН, София, 1983 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 161

По нареждане на Бойков (министър на вътрешните работи) на всички резидентури, на които е изпратена ориентировка-задание да започнат работа за разкриване на признаците за подготовка на противника за война и ракетно-ядрено нападение срещу НР България и страните от социалистическия лагер с грама от 20 юни 1983 година е разпоредено във всяка поща с пасаж № 1 да се докладва за извършените от тях организационни мероприятия. Още един път е обърнато внимание върху изключителната важност и на постоянния характер на поставената задача.

36. Информация относно някои разузнавателни признаци, имащи отношение към подготовката на Франция за използването на ядрено оръжие, София, 13 август 1983 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 3 – 5

Проведеното наблюдение в някои райони на Франция е показало, че не се забелязват особени раздвижвания във френските ядрени сили. Счита се, че такова раздвижване е възможно през месец септември, за когато е планирано инсталирането на усъвършенствани американски ядрени системи в Западна Европа.

37. Мероприятия на ПГУ – ДС по линия на РЯН, проведени през август – септември 1983 г. , София, 26 септември 1983 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 162 – 163

В документа се посочва, че е започнала проверка на получените информации и сигнали за увеличаването на стратегическите запаси от храна във ФРГ и стратегическите запаси от суровини във Франция. Проверяват се също и смяната на военновременния КП на американското правителство и промените в кодовите и шифрови системи.

38. Справка относно сътрудничеството с немските другари за 1981 – 1983 г. по направление САЩ и НАТО, София, 26 септември 1983 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 651, л. 23 – 25

Отчита се, че сътрудничеството с немската страна по направление САЩ и НАТО се развива възходящо, което личи както от нарастването на броя на съвместните активни мероприятия, така и по обема на разменени информации по отделните акции. Някои активни мероприятия се превръщат в дългосрочни операции с комплексен характер: „Фланг“, „Хоризонт“ и „Марс“.

39. Справка относно сътрудничеството със съветските другари за 1982 – 1983 година по направление САЩ и НАТО, София, 17 октомври 1983 година.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 651, л. 26 – 28

В справката се посочва, че в процеса на сътрудничеството между КГБ и ПГУ освен проведените съвместни мероприятия е извършено натрупване на материали и оформен предварителен план за провеждане на ново активно мероприятие („Заклет враг – 4) с насоченост срещу главния противник САЩ. Нов момент в това сътрудничество е подготовката на активно мероприятие по операция „Диана“, изразяващо се в организиране на среща-дискусия в рамките на Европейския парламент по въпроса за безядрените зони и по-специално по безядрената зона на Балканите.

40. Оперативно писмо № 3 до началника на отдел 03 – ПГУ (Западни страни), [Б. м.], 5 март 1984 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 384, л. 186 – 187

В писмото се казва, че се търси начин за въздействие върху СССР да приеме настаняването на ракетите със среден радиус на действие в Европа и се върне към преговорите в Женева. В приложението към писмото е поместена информация относно някои моменти в позицията на Великобритания по отношенията Изток – Запад. Посочват се данни за участието ѝ в ученията на НАТО и забраната за влизане на кораби на социалистическите страни в английски пристанища.

41. Докладна записка от полк. Тодор Бояджиев, заместник- началник на ПГУ – ДС и началник на отдел 06 (Информация) до началника на ПГУ – ДС, София, 13 декември 1984 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 196 – 197

С цел повишаване квалификацията на състава по въпросите за подготовка на противника за внезапно ракетно-ядрено нападение (ВРЯН) срещу страните от социалистическата общност е договорено ръководни служители от РУ – ГЩ да изнесат цикъл от лекции. Планира се по темата: „ Военните приготовления на НАТО и схващания за водене на войната и бойните действия на БСН“ лекция да изнесе лично началникът на РУ на ГЩ генерал-полковник Зикулов.

42. Информация № 43 по осигуряването на американските войски за усилване при прехвърлянето им в Европа през Англия, [Б. м.], 20 февруари 1986 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 394, л. 8 – 9

Информацията е изпратена от заместник-началника на Генералния щаб на БНА и началник на Разузнавателното управление генерал Зикулов. В документа се посочва, че в плановете на военното ръководство на НАТО се предвижда в периоди на криза и във време на война през Великобритания да се прехвърля част от войските на САЩ, предназначени за усилване на групировките на Обединените въоръжени сили на блока на Северноевропейския и Централноевропейския театър на военни действия. Изпълнението на задачите по осигуряване на прехвърлянето

на войските ще започва с привеждане на въоръжените сили на НАТО от мирно във военно положение.

43. Справка относно признаци за подготовка за война и ВРЯН, придобити от органите на МВР – НРБ през май 1986 година, [Б. м.], май 1986 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 394, л. 10 – 13
Като признаци за подготовка за война и ВРЯН се посочват решението на британското правителство да разреши на САЩ да използват базите си във Великобритания при евентуалното нападение срещу Либия, прехвърлянето на рота британски командоси от Великобритания в базата „Декилия“ на остров Кипър и пребазирането на една ескадрила от изтребители Ф-16 от американските военновъздушни сили на неуточнено летище в Близкия изток. В справката се отбелязва също, че френският Генерален щаб е дал разпореждане бронетанковата техника във всички бойни части да бъде пребоядисана в защитен цвят.

44. Справка за материалите по проблематиката ВРЯН, изпратени от София през първото полугодие на 1986 година, [Б. м.], 29 август 1986 година /на руски език/
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 394, л. 70 – 71
В справката се посочва, че в Центъра (КГБ) са постъпили 23 телеграфни съобщения от София с индекс „И–ВН“, в които се осветяват мероприятията на САЩ и другите страни от НАТО в пет области, в които е възможно да се проявят признаци за внезапно ракетно-ядрено нападение – политическата, военната, икономическата, гражданската отбрана и дейността на специалните служби.

45. Справка относно признаци за подготовка на противника за война и ВРЯН, придобити от органите на МВР – НРБ през септември 1986 година, София, 19 септември 1986 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 394, л. 79 – 83
Забелязани са няколко признака за подготовка на противника за война. В английската база Акротири е наблюдавано увеличаване на броя на излитащите самолети. В района на селището Винрут в Айфен е било изградено противоатомно скривалище за нуждите на Бундесвера. Същевременно са били изградени скривалища за цивилното население в градовете Акерат и Вупертал.

46. Отчет за работата на Информационно-оперативния щаб на ПГУ – ДС по проблемите на РЯН през периода 1984 – 1986 г. , София, 30 декември 1986 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 394, л. 162 – 167
След лятото на 1986 г. е отчетено рязко спадане на количеството и качеството на получаваната в Центъра информация. Редица резиденти и оперативни работници, дори хора в Центъра започват да се ръководят от логиката, че в епохата на стратегически паритет между СССР и САЩ ракетно-ядрена война е невъзможна.

47. Информация относно космическата програма на НАТО и участието на Великобритания, [Б. м.], 4 февруари 1987 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 144, л. 17 – 18
В документа се посочва, че на 19 януари 1987 година „Бритиш еърспейс“ и „Маркони“ са получили от НАТО поръчка за построяване на два военни комуникационни спътници на стойност 90 млн. английски лири. Според договора, подписан между Британското министерство на отбраната и НАТО, първият спътник трябвало да бъде изведен в орбита през 1990 година, а вторият в средата на 90-те години.

48. Справка относно ограничаване износа на ракети – носители на ядрени заряди, [Б. м.], 27 април 1987 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 144, л. 72 – 73

В справката се посочва, че Великобритания, съвместно с шест страни – членки на НАТО (Канада, Франция, Западна Германия, Италия, САЩ) и Япония, са взели съвместно решение за забрана на износа на ракети, които могат да бъдат използвани за носители на ядрени заряди, както и на износа на технологии за производството им. Без да подписват конкретен документ, тези държави са разработили само правила за обща държавна политика в тази област с цел ограничаване продажбите на ракети и оборудване за други страни.

49. Оценка относно информационната работа по външнополитическото разузнаване на резидентурата в Токио за периода 1 януари 1988 година до 31 декември 1988 година, София, 20 януари 1988 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 216, л. 1 – 5

През периода резидентурата в Токио е работила за изясняване на няколко приоритетни информационно-аналитични задачи. Задачата по ВРЯН е поставена на първо място, но придобитите и използвани информации по тази проблематика са най-малко на брой. Другите важни задачи са свързани с оценките на САЩ, Япония и НАТО за политическите аспекти на сигурността и за преговорите между СССР и САЩ по разоръжаването.

50. Информация относно данни за военна база на САЩ, разположена в гр. Гермерсхайм – ФРГ, Шумен, 25 ноември 1988 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 401, л. 21 – 22

Документът съдържа данни за военна база на САЩ, разположена в гр. Гермерсхайм, ФРГ. Едно от основните предназначения на базата е било съхранение и обслужване на танкове, които се използвали при учения на НАТО. В базата се извършвал и ремонт на стара военна техника от предприятието „Леберсервиз“ с числен състав 120 души, между които имало десетина български и полски емигранти.

51. Входяща шифрограма: Някои оценки и предвиждания на американски дипломат, Женева, 14 декември 1988 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 742, л. 127

В шифрограмата се казва, че еуфорията в САЩ от пускането в производство на новия бомбардировач Б-1 СТЕЛТ, считан за неуловим от радарите на Варшавския договор, преминала. По най-нови американски сведения СССР е в състояние да засича по електронен път тези самолети, което ги прави безсмислени.
Информацията е оценена като правдоподобна.

52. Информация до Москва относно организиране на допълнителни мероприятия по повод 40-годишнината на НАТО, София, 6 януари 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 685, л. 70 – 71

След проведените в края на 1988 година разговори между ПГУ и КГБ в Москва българската страна информира съветските си партньори, че възнамерява да организира съобразно собствените си възможности активни мероприятия по повод 40-годишнината на НАТО. В писмото се предлага да се обсъди възможността за взаимодействието при разпространяване на мероприятията.

53. Информация до Берлин относно организиране на допълнителни мероприятия по повод 40-годишнината на НАТО, София, 9 януари 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 685, л. 72

Българската страна информира немските си колеги, че във връзка с 40-годишнината на НАТО планира да подготви някои активни мероприятия като листовки, обръщения, малки брошури и други с цел да се противодейства на пропагандната кампания на НАТО, която съюзът смята да разгърне в Западна Европа и по-конкретно да се разкрият отрицателните последствия за европейските държави от съществуването на НАТО във всички аспекти на проблема.

54. Информация за предстоящо разработване на нова ракета „въздух – въздух" за нуждите на ВМС на САЩ от фирмата Хайг Еркрафт Кумпани, Мадрид, 15 декември 1988 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 401, л. 31

В документа се съобщава, че американски консорциум, съставен от фирмите „Хайг Еркрафт Кумпани" и „Райтон Кумпани" е подписал договор на стойност 110 милиона долара с Военноморските сили на САЩ за конструирането и производството на усъвършенствана ракета „въздух – въздух". Главното предназначение на тази ракета било прихващането на вражеските самолети на далечно разстояние. Очаквало се тя да влезе в производство през 1998 г.

55. Предстоящо съкращаване на военни обекти на територията на САЩ, [Б. м.], 1 януари 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 401, л. 42

През декември 1988 година, правителствена комисия, утвърдена от Конгреса, излиза с предложение да се ликвидират 86 военни бази на територията на САЩ и да се направят съкращения в други 5 големи бази, така че да бъдат спестени 5, 6 млрд. долара през следващите 20 години. Секретарят на отбраната на Съединените щати, Франк Карлучи, трябвало да приеме или отхвърли предложението, а Конгресът да го разгледа.

56. Справка относно задачите на резидентурата във Франция по изпълнение на плана по раздела на Божков за 1989 г. , [Б. м.] 20 януари 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 685, л. 59 – 60

Във връзка с 40-годишнината на НАТО като първостепенна се определя задачата в Центъра да се изпращат материали и отделни факти, показващи отрицателните последици за Европа и нейните народи от съществуването и дейността на НАТО.

57. Ориентировка-задание относно командно-щабно учение на НАТО „Уинтекс – Сименс 89", София, 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 209, л. 13 – 16

В заданието се подчертава, че в хода на ученията от този тип военнополитическото ръководство на НАТО отработва въпросите по привеждане на страните от блока от мирно във военно положение. При подобни учения се проявявали редица действия на противника, които е вероятно да бъдат осъществени при непосредствена подготовка за внезапно ракетно-ядрено нападение срещу СССР и страните от Варшавския договор.

58. Справка за подготвени или реализирани извън плана активни мероприятия през първите четири месеца на 1989 г. в направление САЩ, НАТО и Западна Европа, [Б. м.], 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 685, л. 89 – 90

В изпълнение на допълнително разработен план за акция „Бумеранг-40“, във връзка с 40-годишнината от създаването на НАТО, са проведени няколко активни мероприятия срещу тази военнополитическа организация. На отдел 15 – ПГУ (Техническо-документален) е поставена задачата да отпечата статията „ФРГ – най-големият самолетоносач на НАТО в Европа“. Планирало се тя да бъде разпространена преди сесията на блока, в края на май 1989 година във ФРГ.

59. Оценка на информационната работа на ОР 10787 от резидентурата в Лондон за периода от XI. 1983 г. до XI. 1989 г. , София, 21 март 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 213, л. 8 – 9
В документа се отбелязва, че за шестгодишния период по проблемите на ВРЯН от оперативния работник е получена само една информация, която е използвана. По линия на ВПР за същия период са изпратени 35 информации, като броят на използваните е само 7, т.е. средно по една годишно, което е определено като крайно незадоволително и с нищо неоправдано обстоятелство.

60. Информационно задание на кап. Иван Мълчанов – старши разузнавач в УНТР, София, 28 март 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 213, л. 14 – 15
От информационното задание става ясно, че в задграничната работа на оперативния работник задачата по разкриване на признаците за непосредствена подготовка на САЩ и НАТО за война и ВРЯН срещу НРБ и страните от Варшавския договор е поставена на второ място. На този етап приоритет е даден на друга задача – разкриване плановете, намеренията и действията на Турция, САЩ и НАТО във връзка с възродителния процес.

61. Справка за информационната работа на резидентурата в Токио от 1.09.1988 г. до 10. 04. 1989 г. , София, 20 април 1989 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 216, л. 8 – 10
В справката се посочва, че 61,8 % от изпратените информационни материали от резидентурата в Токио са използвани, десет са ценни, а три – секретни. Не достатъчно са осветлявани обаче приоритетните информационно-аналитични задачи като: ВРЯН, плановете на САЩ и НАТО за постигане военно превъзходство над СССР и Организацията на Варшавския договор, възродителния процес и други.

62. Входяща шифрограма № 6506. Информация относно позицията на САЩ за въоръжените сили на НАТО във ФРГ, Брюксел, 7 май 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 742, л. 143 – 143 гръб
В шифрограмата се съобщава, че в град Улиуген асоциацията на американската армия във ФРГ е провела семинар на тема „Бъдещето на НАТО“. По време на семинара станало ясно, че според стратегията на пакта във ФРГ трябвало да се разположат допълнителни сили, способни да задържат фронтовата линия на западногерманските граници при съветско нападение. Същевременно конвенционалните оръжия на НАТО трябвало да се модернизират, тъй като с въоръженията на този етап пактът не можел да осигури конвенционална отбрана, без риска да се прехвърли „ядреният праг“.

63. Входяща шифрограма № 7320. Информация относно програма на Държавния департамент на САЩ за американската политика към СССР, Брюксел, 23 май 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 742, л. 141 – 141 гръб

В шифрограмата се съобщава, че Държавния департамент на САЩ е изготвил концепция за политиката на администрацията на Буш към СССР. Предвид несигурния изход на преустройството в СССР САЩ трябвало да продължат да поемат отговорността за осигуряване сигурността на съюзниците си от НАТО чрез военна и икономическа сила и лидерство в областта на технологиите. В концепцията се отбелязвало, че в течение на десетилетия Съветският съюз представлявал „заплаха за мира на планетата“ и признаците за промяна в политиката на СССР трябвало да се възприемат предпазливо и резервирано по редица причини.

64. Информационно задание на ст. лейтенант Валентин Самсаров, старши разузнавач в отдел 3, ПГУ – ДС, София, 6 юни 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 224, л. 8 – 9

От заданието става ясно, че по време на задграничната си командировка оперативният работник ще работи по няколко приоритетни информационно-аналитични задачи, които са в корелация с настъпващите промени в Европа. На първо място е поставена задачата, свързана с новата роля на Западен Берлин в съвременната система на международните отношения, на второ място е възродителният процес и по-конкретно оценка на страните – членки на НАТО за българо-турските отношения, на трето – човешкото измерение в общоевропейския процес и най-накрая е поставена задачата за мястото и ролята на ФРГ в НАТО.

65. Оперативно писмо № 6 от 15. 06. 1989 година относно ракетно-ядрено нападение, [Б. м.], 15 юни 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 401, л. 151 – 152

В писмото се съобщава, че военните учения на НАТО „Уинтекс-89“ са предизвикали големи недоволства от страна на ФРГ и Италия. Причина за това било решението на Върховното командване за Европа „Саксеур“ за нанасяне на три тактически ядрени удара по територията на ГДР от американски бомбардировачи, използващи бази във ФРГ. Това решение силно раздразнило политическите кръгове на ФРГ, които считали за недопустимо да се говори за ядрени удари, и то по част от германския народ. ФРГ и Италия се обявяват за започване на преговори по премахването на тактическите ядрени ракети от територията на Европа. Тяхната позиция е подкрепена и от страна на Испания.

66. Оперативно писмо № 7 от 4 юли 1989 година относно признаци за ВРЯН срещу СССР и другите социалистически страни, [Б. м.], 4 юли 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 156 – 157

В писмото се посочва, че резидентурата във Вашингтон не е забелязала съществени признаци за подготовка или провеждане на внезапно ракетно-ядрено нападение срещу СССР и другите социалистически страни. Отбелязва се също, че новото предложение на САЩ и страните – членки на НАТО, да се унищожи значителна част от бойната авиация е инспирирало сериозна загриженост в Конгреса. Предложението на президента на САЩ щяло да изисква безпрецедентното унищожаване на около 750 бойни и тренировъчни самолети, разположени в Западна Европа и повече от 6000 самолета на Организацията на Варшавския договор. Независимо от разгорещените дискусии редица капацитети от Военновъздушните сили на САЩ приемали унищожаването на бойна авиация и от двете страни като реален необратим процес.

67. Оценка за информационната работа на ОР 142077 от резидентурата в Бон за периода 15.IX. 1988 г.–30.VI. 1989 година, София, 11 юли 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 212, л. 21 – 23
В документа се посочва, че три от информациите с оценка „ценна“ третират ролята и мястото на Балканите в плановете на САЩ, НАТО, Япония и Европейската икономическа общност. Те са изпратени до членовете на Политбюро на БКП. Информацията „Отношението на НАТО към съвременните процеси в СССР и социалистическите страни“ е изпратена до членовете на правителството и ЦК на БКП. Отчетено е, че по приоритетната задача ВРЯН няма използвани информации.

68. Оценка на информационната работа на ОР 138365 от резидентурата във Вашингтон за периода 10. IX. 1988 г. – 1. VII. 1989 г. , София, 14 юли 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 225, л. 15 – 18
Информацията „Военна политика на САЩ – 1989 г.“, придобита от официална връзка и оценена като „ценна“, е изпратена на Разузнавателното управление на МНО. Друга ценна информация: „План за модернизация на комплекса за производство на американски ядрени оръжия“ е изпратена до КГБ като част от справката за тях. По въпросите на ВРЯН са използвани шест информации. Направен е изводът, че изпратените от ОР материали отговарят на залегналите в информационното му задание приоритетни задачи, като в същото време се посочва, че е необходимо да се обърне особено внимание на проблемите, свързани с възродителния процес, еволюцията в позицията на САЩ и отношенията Турция – САЩ.

69. Информационно задание на ст. лейтенант Иван Тодоров – старши разузнавач в отдел 10, ПГУ – ДС, София, 5 септември 1989 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 216, л. 32 – 33
От заданието става ясно, че една от основните задачи, с които е натоварен старши разузнавач Тодоров по време на задграничната си командировка, е свързана с разкриване на признаци за непосредствена подготовка на САЩ, НАТО и Япония за война и внезапно ракетно-ядрено нападение срещу НРБ и страните от Варшавския договор.

70. Справка относно признаци за повишаване на военнополитическата активност на НАТО и Япония, придобити от органите на МВР – НРБ през септември 1989 година, София, септември 1989 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 431, л. 41 – 43
В справката се казва, че според френски експерти прогнозата за възможно намаляване на американското участие в отбраната на Западна Европа щяло да доведе до задълбочаване на интеграционните процеси между западноевропейските държави за по-тясна координация на програмите за въоръжения и сближаване на националните отбранителни концепции. По този начин щяло да се увеличи значението на стратегическите ядрени сили на Франция и Англия, като всяка от тях можела да увеличи своя ядрен потенциал до 1200 ядрени заряда с възможности за поразяване на цели в голяма дълбочина на територията на Съветския съюз.

71. Информационно задание относно задграничната работа във Вашингтон по линия на ВПР на капитан Чавдар Иванов Стойчев, ст. разузнавач в отдел 05, ПГУ – ДС, София, 9 октомври 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 225, л. 35 – 37
На капитан Стойчев са възложени няколко приоритетни задачи, които са свързани с процесите на преустройство в НР България и плановете на САЩ и НАТО за

политическо, икономическо, военно и идеологическо дестабилизиране на Организацията на Варшавския договор и отделните социалистически страни. На първо място отново е поставена задачата по придобиване на информация за непосредствена подготовка на САЩ и НАТО за война и ВРЯН или конвенционално нападение срещу България и страните – членки на Варшавския договор.

72. Информация относно модернизирането на тактическите ядрени оръжия на НАТО, [Б. м.], 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 401, л. 63 – 65

В документа е направен анализ на позициите на ФРГ и Франция по отношение предлаганата от САЩ модернизация на ядрените ракети земя – земя „ Ланс“. Влияние върху определянето на френската позиция по този въпрос оказвала оценката, че тактическите ядрени оръжия са ефикасен инструмент за натиск в диалога Изток – Запад. Освен това Франция смятала, че независимо от прогреса, постигнат в изграждането на европейската отбрана и съживяването на ЗЕС, Западна Европа все още не била в състояние да се противопостави сама на военния потенциал на СССР и Организацията на Варшавския договор. Според Франция западногерманското правителство в настоящия момент било заинтересовано от процеса на разоръжаване, което в навечерието на започващите на 6 март преговори във Виена давало възможност на ФРГ да извлече политически преимущества.

73. Входяща шифрограма № 16285. Американски оценки за перспективите на процеса на разоръжаването, Лондон, 20 ноември 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 742, л. 150 – 150 гръб

Изпратената до Трети и Шести отдел на ПГУ телеграма е по повод изказване на бившия съветник на Рейгън по въпросите на разоръжаването Пол Нитце. На среща на членове на Международния институт за стратегически проучвания той споделил следното: Американската военнополитическа стратегия от 1947 г. за задържане на „съветската експанзия“ вече е изчерпала своето съдържание. Независимо от оценката на съветското ръководство, че не съществува военна заплаха от Запад, ще бъде опасно за международната обстановка, ако сега се разтурят НАТО и Организацията на Варшавския договор. Растящата нестабилност в Съветския съюз пораждала несигурност за бъдещето на Горбачов и било рано да се мисли за отказване от концепцията за ядрено сдържане.

74. Справка относно данни за военнополитическата активност на страните от НАТО, придобити от органите на МВР – НРБ за периода 20.II. – 20.III.1990 г., София, 29 март 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 431, л. 141 – 145

В документа се съобщава, че в Щаба за планиране при Министерството на външните работи на ФРГ считали, че обединението на двете германски държави ще създаде сериозни проблеми пред бъдещата система за сигурност в Европа. В МВнР на ФРГ разглеждали Варшавския договор като организация пред разпадане вследствие от развитието на процесите в ГДР, Унгария и Чехословакия. Според западногермански експерти във военно отношение Организацията на Варшавския договор фактически престанала да съществува и е съмнително дали ще просъществува и като политическа организация.

75. Справка относно данни за военнополитическата активност на страните от НАТО, придобити от органите на МВР – НРБ за периода 21. III. – 20. IV. 1990 г., София, 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 431, л. 158 – 161

На 21 март 1990 година в Главната квартира на НАТО в Брюксел полският министър на външните работи Скубишевски се среща с генералния секретар М. Вьорнер. Той изразил становище, че Варшавският договор е загубил в значителна степен влиянието си върху вътрешните работи на страните членки и окачествил възможностите за политическо сътрудничество в Организацията на Варшавския договор като изчерпани. На въпроса, дали страните – членки на Варшавския договор, ще действат заедно в рамките на СССЕ и на преговорите по конвенционалните въоръжения, Скубишевски заявил, че щели да се проведат консултации, но „от консултации и дискусии вече нямало полза“.

76. Оперативно писмо № 5 от 10 май 1990 година относно ВРЯН, [Б. м.], 10 май 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 431, л. 166

В писмото се казва, че на настоящия етап приоритет се придава на съкращенията в Европа, които са насочени към постепенното прехвърляне на разходите за отбрана на континента върху европейските страни – членки на НАТО. За целта бил изготвен специален доклад, който доказвал, че САЩ следва да съкратят контингента си в Европа, а администрацията на Буш следвало да се откаже от модернизацията на нови ракети „Ланс“ и разполагането им в Европа.

77. Оперативно писмо № 6 от 12 юни 1990 година относно ракетно-ядрено нападение, [Б. м.], 12 юни 1990 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 431, л. 176 – 177

Писмото е изпратено до директора на НРС. В него се посочва, че през изминалия период е настъпило забавяне и дори застой в тенденцията към едностранно разоръжаване в някои области на отбранително-настъпателната система на американската армия. Десните сили в Конгреса на САЩ обвинявали администрацията на президента Джордж Буш, че е направила прекалено много едностранни отстъпки, които не са получили отговор от съветска страна. Особено място е било отделено на „неотстъпчивостта и твърдата позиция“ на СССР по проблема, свързан с обединяването на Западна и Източна Германия.

78. Оперативно писмо № 8 от 9 август 1990 година относно ВРЯН, [Б. м.], 9 август 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 431, л. 186 – 187

Писмото съдържа информация за въздействието на срещата на НАТО в Лондон върху политиката на САЩ във военната област и все по-разгорещените дебати в Конгреса на САЩ, свързани с изработването на военния бюджет. От друга страна, съгласието на СССР обединена Германия да бъде член на НАТО и изтеглянето на съветските войски от Източна Европа все повече ерозирала подкрепата на Конгреса за военните разходи.

От съществено значение за стратегическата част на американската военна доктрина продължавало да бъде разработването на компонентите за СОИ.

II. Южен фланг на НАТО – Турция, Гърция и Италия

79. План относно мероприятия за подготовка на агентурния апарат за работа в усложнена обстановка по линиите на отдел III, при Управление I – ДС, София, 5 септември 1961 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 233, л. 76 – 80

С цел събирането на сведения за плановете и действията на Южното командване на НАТО се предвижда да бъдат създадени агентурни групи с груповод. Пред всяка група се поставят конкретни задачи за изпълнение и се определя начинът, по който агентите груповоди да поддържат връзка с Центъра.

80. Задачи на отдел III, при Управление I – ДС по страни, [Б. м.], март 1962 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 233, л. 123 – 125

Една от основните задачи на отдел III през този период е добиване на информация за външната политика на италианското правителство и противоречията му с другите страни от НАТО. Важно място в работата на резидентурата в Италия е провеждането на мероприятия за въздействие върху общественото мнение.

81. Отчет за информационната работа през 1965 година по линия на Италия, 22 ноември 1965 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 239, л. 23 – 26

В отчета се посочва, че по първата основна задача – придобиване на информации по плановете и намеренията на главния враг САЩ и НАТО срещу НРБ и другите социалистически страни, са получени общо 21 материала, от които 10 за ЦК на БКП. Придобити са сведения за нова неизвестна досега база на САЩ в Далечния изток. Изяснени са някои въпроси за отношението на САЩ и Италия по създаването на многостранните ядрени сили на НАТО и възникналите по този повод противоречия между страните членки. Получени са конкретни информации за сключени тайни съглашения между САЩ и Италия за вземане мерки срещу кризата в НАТО и по-специално срещу позициите на Дьо Гол по отношение на НАТО.

82. План-задание относно основните задачи и агентурно-оперативните мероприятия за работа срещу Франция през 1968 г., София, 31 януари 1968 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 241, л. 158 – 161

Работата на резидентурата от територията на Франция срещу Турция и Гърция чрез гръцкия и турски контингент и местни граждани е една от главните насоки в дейността на външнополитическото разузнаване. В плана са отразени и конкретни задачи в политическата област като разкриването на противоречията между Франция, САЩ и ГФР по редица проблеми на НАТО.

83. Справка относно резидентурата в Париж, София, 15 март 1968 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 241, л. 174 – 176

В справката са отбелязани основните задачи на резидентурата по реда на тяхната значимост. На първо място е поставена работата срещу САЩ и НАТО, на второ – срещу Гърция и Турция. Следват научно-техническото разузнаване и контраразузнавателните органи. Направено е предложение за преориентиране на задачите, като работата срещу Турция и Гърция става приоритетна за резидентурата в Париж.

84. Справка относно проведените активни мероприятия от Европейско направление при отдел VIII – ПГУ за периода 1. V. 1976 г. – 15. VIII. 1977 година, София, 18 август 1977 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 200, л. 1 – 5

Проведените активни мероприятия са част от дългосрочни, многоетапни операции на ПГУ за разобличаване намесата на САЩ и НАТО във вътрешните работи

на Турция. В Белгия в списание „Дипломация" е публикувана голяма статия, посветена на СССЕ в Хелзинки.

85. Насоки за работата по САЩ в областта на АМ, София, 27 ноември 1978 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 201, л. 52 – 53
На този етап основните насоки в работата по САЩ са свързани с противодействие и разобличаване на политиката на САЩ в района на Балканите и разстройване на Южното крило на НАТО. Акцент е поставен върху разобличаване опитите на САЩ да решат кипърския въпрос в интерес на НАТО.

86. Оценка за работата на ОР „ Пашов" от резидентурата в Рим по линия на отдел 8 за периода декември 1973 г. – октомври 1978 година, София, януари 1979 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 202, л. 1-4
През посочения период оперативният работник е изпращал в Центъра материали, свързани с изостряне на отношенията между американските войници и местното население на остров Сардиния. Реализирани са няколко мероприятия по дългосрочната операция „Хоризонт". Във вестник „Куодитиано дей лаватори" са публикувани статии, изобличаващи политиката на НАТО и САЩ в подкрепа на неутронната бомба. В броя от 10 февруари 1978 година е публикувана статията „Турция – база на САЩ за контролиране на Балканите".

87. Справка относно проведените съвместни активни мероприятия с разузнавателните органи на ГДР за времето от 1.I.1979 година до 29.II.1980 година, София, 29 февруари 1980 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 226, л. 4 – 7
В справката се казва, че на немското разузнаване може да бъде изказана благодарност за изготвянето на необходимите „документи" по АМ „Дракон" и „Ерозия" и съответните реализации, извършени по техни канали.
Изхождайки от обстоятелството, че САЩ и НАТО се стремят да „използват предстоящата смърт на Тито" за дестабилизация на обстановката на Балканите и стремежа им да върнат Гърция във военната организация на НАТО, се планира провеждането на мероприятия против проимпериалистическата и промаоистка политика на югославските ръководители и действията на главния противник по отношение на тази страна.

88. Справка № 518 относно дългосрочната операция „ Диана", насочена към стимулиране на антивоенното движение в Гърция, [Б. м.], 25 март 1980 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 226, л. 144 – 148
В справката е направен анализ на агентурните възможности на българското външнополитическо разузнаване по отношение на подготовката и реализирането на дългосрочната операция „Диана". Дадени са насоки за провеждане на акции за разобличаване плановете на САЩ и НАТО за включване на страната към военния механизъм на пакта въз основа на „плана Хейг", „плана Роджърс" и бъдещи техни разновидности.

89. Справка относно сътрудничеството с немските другари по линия на САЩ и НАТО, [Б. м.], 22 април 1982 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 648, л. 18 – 19
В справката се уточняват задачите на двете разузнавания, свързани с реализирането на акция „Фланг", АМ „Раздор", акция „Хоризонт" и други. По акция

„Фланг“ – на основата на информация, предоставена от ПГУ, немската страна поема ангажимента да изготви документ на американска служба в НАТО, според който САЩ са оказали помощ на турците и са възпрепятствали гърците в намеренията им да поставят кипърския въпрос на Мадридската среща. По АМ „Раздор“ от българските разузнавателни служби е предоставена информация до немското разузнаване с цел изготвяне на „документ“ на ФРГ, който лансиран в Испания щял да предизвика недоволство в испанските управляващи среди от негативните за Испания оценки, направени в документа.

90. Организационно обезпечаване на изпълнението на задачите по РЯН (ракетно-ядрено нападение), София, 31 август 1983 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 143 – 144

След като задачата по РЯН е представена, отдел 2 на ПГУ изпраща подробни указания на резидентурите в Атина и Никозия за нейното изпълнение. Част от агентурата, имаща възможност за легендирано посещение на обектите на противника, където се съхранява ракетно-ядрено оръжие, периодично се командирова в тези райони, с оглед констатиране на евентуално настъпили признаци на изменение. С оглед активизиране на антиядрените движения в Гърция от страна на резидентурите и Центъра са проведени мероприятия за тяхното стимулиране и обработка на общественото мнение в изгодна за българските разузнавателни служби насока.

91. Оперативно писмо № 10 от 12. 10. 1983 г. относно признаци за разкриване подготовката за ракетно-ядрено нападение, Никозия, 12 октомври 1983 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 9

В писмото се казва, че през отчетния период резидентурата в Никозия не е получила данни за наличие на признаци за подготовка на ракетно-ядрено нападение срещу социалистическите страни от територията на Кипър. Посочва се информация за гражданското летище и пристанището в гр. Ларнака, които активно продължават да се използват като междинна база за транспортиране на оръжие и боеприпаси до Ливан, както и други факти, които доказват важното място, което е отредено на Кипър в стратегията на НАТО.

92. Оперативно писмо № 11 от 16 октомври 1983 година, Атина, 16 октомври 1983 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 12

В документа се посочва, че през изминалия период резидентурата в Атина не е установила непосредствени признаци за подготовка на РЯН срещу България и социалистическите страни от територията на Гърция. Съобщава се, че провалът на натовското учение във връзка със случая с о-в Лимнос е директно свързан с въпроса за контрола над ЕГЕЯ и активизирането на щаба в Лариса.

93. Сигнална записка относно обявяване на повишена бойна готовност в щаба на Южното крило на НАТО, София, 1 ноември 1983 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 29

Според данни, получени от първоизточник в щаба на Южното крило на НАТО в Неапол, от началото на октомври 1983 година целият военизиран състав на делегациите към щаба бил приведен в бойна готовност.

94. Справка относно изпратена грама на резидентурите в Рим, Анкара и Атина, София, 2 ноември 1983 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 30

На резидентурите в Рим, Анкара и Атина е наредено да проверят отново получения в Центъра сигнал за поставяне щаба на Южното крило на НАТО в състояние на повишена бойна готовност и да установят причините за това.

95. Оперативно писмо № 11 относно ракетно-ядрено нападение, [Б. м.], 5 ноември 1983 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 39

В писмото се съобщава, че в резидентурата са проведени допълнителни организационни мероприятия по плана за РЯН (ракетно-ядрено нападение). Извършените визуални наблюдения на включени в плана обекти не са показали промени и наличие на признаци за РЯН.

96. Въведена бойна готовност в американските бази в Гърция, [Б. м.], 1983 година.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 40

В документа се съобщава, че на 12 ноември 1983 година във всички американски бази на гръцка територия внезапно е била въведена бойна готовност. Според някои източници това се извършвало по заповед на общото командване на американските бази на европейска територия със седалище във ФРГ, а според други е свързано с подготвяно нахлуване в Ливан.

97. Общ план на НАТО за отбраната на Европа, София, 1 декември 1983 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 138

Според достоверни данни през юли 1982 година в щаба на НАТО в Европа е бил разработен план за отбраната на Европа, който се основавал на постановката „за изнесена напред отбрана и възстановяване целостта и сигурността на пакта“. Според стратегията на НАТО отбраната в южната част на Европа щяла да започне от районите пред Турските проливи. Акцентирането в плана върху необходимостта да се отстояват турските проливи произтичало от убеждението, че ако те паднели, Варшавският договор нямало да може да бъде спрян нито в Егейско, нито в Средиземно море.

98. Писмо от заместник-министъра на вътрешните работи и началник на Второ главно управление – ДС Г. Аначков до началника на Първо главно управление – ДС, София, 5 декември 1983 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 172 – 174

В писмото се съобщава, че във връзка с усъвършенстването на системата за своевременно разкриване признаци за военна подготовка и внезапно въоръжено нападение срещу НРБ е разработено подробно указание и списък на признаците, по които управлението следва да събира информация. Със санкция на министъра указанието е изпратено на СГУ и окръжните управления на МВР.

Съобщава се също, че в последно време особено силно напрежение и подготовка за бойни действия е установено в армиите на Гърция и Турция във връзка с обявяването на „Севернокипърската турска република“, но управлението не разполага с данни за евентуално използване на тази повишена бойна готовност за агресия против НР България.

99. Информация № 357 относно доловените през октомври и ноември признаци за подготовка на страните – членки на НАТО, за война, София, 8 декември 1983 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 94 – 97

През октомври и ноември 1983 година, военните аташета от посолствата на страните – членки на НАТО, акредитирани у нас, са продължили опитите си за установяване на местоположението на различни родове войски, военна техника и важни стратегически обекти на територията на България. Въпросът за разполагането на съветски ракети на територията на ГДР и ЧССР и евентуално в България е бил постоянна тема на разговори по време на различните срещи на военните аташета и дипломатите от страните – членки на НАТО.

100. Информация № 2 относно военни обекти в Западна Европа, София, 9 януари 1984 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 143 – 144

В документа се посочва, че в базата Сигонела на остров Сицилия са били разтоварени първите ракети „Круз“, пристигнали в средата на ноември в Италия. Съобщава се също, че при посещение на българска търговска делегация в Северна Италия полицията отказала да даде разрешение за пътуване на нашите граждани с хеликоптер над планинската верига Доломити в Южната част на Алпите, тъй като там се намирал военен обект със специално предназначение, разположен близо до селището Фолгария.

101. Справка относно работата по линия на активните мероприятия срещу Югоизточното крило на НАТО от територията на Турция, Гърция и трети страни, София, 17 април 1984 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 655, л. 16 – 17

Основната насока в работата на българското разузнаване по линия на активните мероприятия срещу Югоизточното крило на НАТО е отслабване влиянието на САЩ и разбиване на единството между страните членки. Провежданите АМ са групирани в 11 дългосрочни операции. От началото на 1982 година до началото на 1984 година са проведени общо, самостоятелно или в сътрудничество със съветското, немското и унгарското разузнаване 66 активни мероприятия. Целта на тези мероприятия е била да се въздейства върху задълбочаването на противоречията между Гърция и Турция, разстройване на отношенията на САЩ с Турция и с Гърция и засилване противоречията между другите натовски страни.

102. Информация № 127 относно провеждане на мероприятия от гръцкото командване, София, 11 юли 1986 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 394, л. 44

В документа са поместени данни за мероприятия по повишаване на бойната готовност на войските, провеждани от гръцкото военно командване в Северна Гърция. Установено е, че някои поделения от гр. Ксанти са провели мобилизация на запасни, но за целта и причините за това не се давало гласност.

103. Информация № 214. Засилване на американското военно присъствие в Италия, София, 25 юли 1986 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 394, л. 56 – 57

Информацията е относно решение на военно-политическото ръководство на Италия да предостави на САЩ база на остров Сицилия за осигуряване на част от войските, които се прехвърлят за усилване на групировката на Обединените въоръжени сили на НАТО в Европа в кризисни ситуации и във време на война. Според получените данни разположението на политическите сили в Италия обаче било такова, че не се очаквало парламентът да одобри подобно решение. Поради тази причина правителството на Италия предложило на САЩ разширяването

на военното им присъствие да се извърши под формата на усилване на охраната на техните и на НАТО бази на острова и континенталната част на Италия.

104. Оперативно писмо № 5 относно подготвяно активно мероприятие срещу Турция, София, 12 март 1987 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 673, л. 38 - 39

Писмото е изпратено от Центъра до резидентурите в Анкара и Истанбул. В него се посочва, че е необходимо да бъде събрана информация – статии, коментари и други публикации за евентуалното участие на Турция в аферата „Ирангейт“. Целта е тази информация да бъде използвана за развитие на тезата, че участието на Турция в аферата ѝ компенсирано от страна на САЩ за тайно нарушаване на договореното съотношение между военните доставки за Турция и Гърция.

105. Входяща шифрограма № 5747 относно турската позиция по военните маневри „Уинтекс – Симекс-87“, Анкара, 3 април 1987 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 523, л. 8, 8 гръб

По данни на източник от НАТО на 26 март 1987 година, е бил раздаден за обсъждане докладът на редакционната група към щаба на Южното крило на НАТО в Неапол относно военните маневри „Уинтекс – Симекс-87“. Във връзка със сценария за военните маневри се отбелязва, че през миналата година в него е била залегнала постановката за „Северен съсед“.

106. Входяща шифрограма от резидентурата в Анкара до отдел 01 – ПГУ, Анкара, 24 юни 1987 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 523, л. 3

Съобщава се за предстоящо учение на турските Военновъздушни сили в Егейско море. Посочени са координати на учението, височина на полетите и други данни, придобити от българската резидентура в Анкара.

107. Входяща шифрограма № 932 относно закупени от САЩ самолети, предназначени за военни бази в Турция, Анкара, 21 януари 1988 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 523, л. 135

По данни от достоверен източник закупени от САЩ самолети Ф-16 щели да бъдат дислоцирани в Ескишехир или Балъкесир. Част от общия брой самолети щяла да бъде предоставена на базите в източните райони на страната.

108. Оценка относно информационната работа на ОР 110387 – резидент в резидентурата в Рим за периода от 01. 01. 1984 г. до 30.12.1988 г. , София, 9 март 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 214, л. 10 – 16

В оценката се посочва, че усилията на резидентурата в Рим са били насочени главно по решаването на задачи по проблемите на Балканите. Подробно са разгледани военните проблеми на Италия, САЩ и НАТО, както и Инициативата за стратегическа отбрана. По приоритетната задача ВРЯН резидентурата е информирала във всяка поща и допълнително е изпращала информации, от които 29 са използвани.

109. Справка относно турско-западногерманското военно сътрудничество, [Б. м.], 26 март 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 401, л. 125 – 128

В справката се казва, че от финансовата 1964 година Федерална република Германия започва да отпуска периодична военна помощ на Турция и Гърция, а от

1978 г. и на Португалия. Основна цел на тази помощ е укрепване на въоръжените сили на тези страни с оглед изпълнение на поставените им задачи в рамките на възприетата тогава отбранителна стратегия на НАТО.

110. Информация относно модернизиране на ПВО /противовъздушната отбрана/ в Италия, [Б. м.], 30 март 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 401, л. 114 – 116

Според получените данни модернизирането на отбранителната радарна мрежа е било придружено с обновяване на Националната гражданска радарна мрежа, която в усложнена обстановка преминавала на военно подчинение. Предвиждало се увеличаване на броя на радарните установки по Адриатическото крайбрежие и онези райони на страната, които съвпадат с посоките на евентуално въздушно нападение по схемата на отбраната на НАТО.

111. Информация относно модернизиране на отбраната в Италия, [Б. м.], 1 април 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 401, л. 117 – 118

Консорциум, съставен от няколко италиански фирми, е предложил на Министерството на националната отбрана на Италия нова електронна система за навигация чрез спътници. В информацията са посочени данни за новата система и нейното предназначение.

112. Справка относно работата на „Бисер“ за периода от 20.08. до 22.09.1989 година, [Б. м.], 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 5, а.е. 641, л. 24

Работата на поста „Бисер“ е била насочена към цялостно изучаване на направлението планината Парнис. Установено е , че през един от военните канали и тропосферната линия на 745 мхц преминават открити телеграми по линия на НАТО на гръцки, турски и английски език.

113. Писмо от министъра на вътрешните работи на НР България до председателя на КГБ А. Крючков, [Б. м.], 25 април 1989 година /на руски език/

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 5, а.е. 644, л. 1 – 3

В писмото министърът на вътрешните работи на НРБ отправя молба до председателя на КГБ да бъде предоставена радиоразузнавателна апаратура на българската страна за оборудване на радиоразузнавателен пост в сградата на Генералното консулство на НРБ в Истанбул, Турция.

114. Входяща шифрограма № 7531 относно предстоящото посещение на Джордж Буш в Италия, Рим, 26 май 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 743, л. 142, 142 гръб

По време на посещението си в Италия Буш и Бейкър щели да се стремят да убедят италианските си партньори, че твърдите позиции в полза на модернизирането на ракетите ще принудят СССР да отиде на нови съкращения на собствения си ядрен потенциал. Италия считала, че тази позиция не е реалистична и СССР и Организацията на Варшавския договор няма да се съгласят на значително едностранно разоръжаване, без да получат необходимите договорни гаранции за реципрочност от страна на САЩ и НАТО.

Позицията на италианското правителство по перспективите за развитие на Атлантическия съюз е, че настоящият етап налагал или политическо преструктуриране на НАТО на основата на отношенията между САЩ и Европа, или същият е осъден на продължителни разногласия.

115. Входяща шифрограма № 7711 относно визитата на Джордж Буш в Италия, Рим, 29 май 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 742, л. 144, 144 гръб, 145

Основна цел на посещението на американския президент е била да се покаже значението, което САЩ отдават на Италия като съюзник в НАТО. Буш бил готов на отстъпки към европейските съюзници, но само ако бъде гарантирана сплотеността и солидарността в рамките на НАТО. Отчитайки нарасналия политически престиж на Горбачов сред политическите партии от Западна Европа, американският президент бил решен да направи редица нови предложения в областта на отношенията Изток – Запад и да отнеме инициативата на СССР в предложенията за запазване на мира в света.

116. Информация относно военноикономическата политика на Турция и проекти на военната индустрия, [Б. м.], 5 юли 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 401, л. 162 – 163

В документа се посочва, че независимо от големия военен бюджет на Турция и военните помощи, които страната получава в рамките на НАТО, турската военна промишленост среща сериозни затруднения при осигуряване на високо технологично равнище на военното производство и при въоръжаване на турската армия, втора по големина в НАТО. Механизмът за вземане на решения в областта на военната индустрия на Турция действал посредством създаването на два органа – Върховен координационен съвет за военната индустрия и помощната администрация за развитието на военната индустрия.

117. Справка № 1572 относно комплексно учение на Обединените въоръжени сили на НАТО „Дисплей Детерминейшън – 89“, [Б. м.], 28 юли 1989 година /на руски език /

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 431, л. 21 – 22

Въпреки одобрения план и подписания договор турското военно командване било несъгласно със сценария на учението, който допускал в първите дни на „реална война“ дълбоко придвижване на войските на СССР и неговите съюзници в Източна Тракия, близо до зоната на Проливите. При обсъждане на турските искания от своя страна американските военни представители се опасявали, че изменението на сценария на учението може да доведе също до негативни политически последствия.

118. Информация относно въоръжаване на турската армия с ново оръжие, София, 24 ноември 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 431, л. 72 – 73

В отговор на посещението на турска военна делегация във ФРГ през ноември западногермански военни специалисти са посетили Турция, като целта е била подписването на договори за доставка на танкове немско производство, снабдени с лазерни установки и най-модерна техника. Договорът е бил подписан при особено благоприятни финансови условия, включително и кредитиране от страна на Федерална република Германия.

119. Входяща шифрограма № 17924 относно призива на американския архимандрит Пол Иши за „Солидарност с България“, Женева, 21 декември 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 742, л. 157

В шифрограмата се съобщава, че американският архимандрит Пол Иши заедно със свои привърженици подготвя стотици писма до видни обществени, поли-

тически и църковни дейци в САЩ и света с призив за „солидарност с България, заплашена от военна интервенция от страна на Турция, която може да доведе до втори Кипър на Балканите“. Съобщението е определено като ценно и навременно. Предлага се да бъде използвано за информиране на ръководството на страната.

120. Информация относно военната промишленост на Италия, [Б. м.], 13 януари 1990 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 431, л. 107 – 109

Според данни на Института за проучвания в областта на отбраната Италия разполагала с над 500 големи, средни и малки военни предприятия с повече от 8000 служители. На върха на пирамидата на ВПК се намирали 6 основни групировки. От месец април 1989 г. била създадена министерска комисия за проучване въпроса за реконверсията на военните предприятия.

121. Информация относно военни бази в Турция, на които е разположено ядрено оръжие, [Б. м.], 16 март 1990 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 133 – 134

По данни на добре осведомени източници от СМИ на територията на Турция имало 11 военни бази, на които е разположено ядрено оръжие. След като правителството на САЩ взело решение да бъдат закрити складовете с ядрено оръжие в „Ерхач“ и „Ескишехир“, до този момент не било ясно кога ще се затворят тези обекти и дали разположеното там оръжие ще бъде изнесено от Турция. Очаквало се скоро да започнат преговори между Турция и САЩ, по време на които да бъдат разгледани тези въпроси.

122. Информация относно съвместните учения на Южното крило на НАТО „Дракон Хамър“ [Б. м.], 13 май 1990 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 431, л. 162 – 163

В документа се съобщава, че в провеждащото се военно учение на остров Сардиния участие са взели въоръжени сили на Англия, Италия, Португалия, САЩ и Турция. Франция и Испания, които в този момент не членуват в НАТО, също участват в учението. По принцип в бъдеще НАТО щял да провежда намаляване на въоръженията, но съществували признаци, че други страни – извън пакта, имали стремеж към увеличаване на собствените си въоръжения, включително и с ядрени средства.

123. Писмо от началника на II отдел – СЗСВ – МВР до директора на Националната разузнавателна служба, София, 14 февруари 1991 година.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 522, л. 137 – 138

В приложението към писмото се посочва, че според достоверен източник от журналистическите среди, позовавайки се на печата в Люксембург, Европейската общност е провела съвещание, на което е взето решение да се отпусне на Република Турция кредит в размер на 236 млн. долара във връзка с понесените загуби около кризата в Залива. Допълва се още, че Република Турция е получила досега от европейските и арабски страни и от Япония кредити на обща стойност 900 милиона долара, а от Саудитска Арабия – петрол за 1,6 милиарда долара.

124. Оценка за информационната работа на разузнавателен източник 0120 на ръководство на резидентурата в Анкара за периода от ноември 1987 г. до 31 март 1991 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 522, л. 155 – 156

От получените от източник 0120 информации, използвани за уведомяване на съответните инстанции са материалите по състоянието на турско-американското сътрудничество във военната област, на турската армия и специалните служби. Отчита се, че източникът е бил един от най-активните през предишни периоди, като 65,4 % от придобитата от него информация през 1989 година, е използвана. От края на 1990 година е отбелязан значителен спад в информационната дейност на източника както в количествено, така и в качествено отношение.

III. Останалите страни – членки на НАТО и Канада

125. План за работата на резидентурата във Брюксел за времето от 1 януари 1968 до 31 декември 1968 година по линия на политическото разузнаване, София, 15 ноември 1967 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 241, л. 25 – 30

В документа се казва, че по линия на Белгия не са провеждани досега активни мероприятия, а от 1962 година до края на 1967 година там не е имало нито един оперативен работник. Белгия е активен член на НАТО и участник в много западноевропейски организации, намиращи се под контрола на американците. Една от основните оперативни задачи на българската резидентура в Брюксел е изучаване на обстановката около седалищата и състава на Общия пазар и Евроатом с цел вербовка на агентура и придобиване на икономическа и научно-техническа информация, както и за насочването ѝ по линия на НАТО.

126. План-задание относно основните задачи и агентурно-оперативни мероприятия за работата срещу Белгия за 1968 година, София, 31 януари 1968 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а. е. 241, л. 22 – 24

В плана са посочени основните политически задачи на резидентурата, обектите на проникване и агентурно-оперативните мероприятия. Акцент в работата на резидентурата е поставен върху придобиването на информации за съдържанието на конкретни споразумения на НАТО и разкриване на политиката на Белгия към СССР, НР България и страните от Балканския полуостров.

127. Информация относно военни взаимоотношения между САЩ и Холандия и състояние на холандските ВМС, София, 20 март 1975 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 139, л. 66 – 67

В документа се казва, че правителството на Холандия и ръководството на НАТО се стремят да използват общите разисквания около подмяната на остарелите бойни самолети в холандската армия за осъществяването на широка военна програма.

128. Комплексен план за взаимодействие между органите на външното разузнаване на МВР на НРБ и на КГБ при МС на СССР по организиране на агентурно-оперативни мероприятия в работата против НАТО през периода 1976 – 1978 година, София, 10 декември 1976 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 199, л. 7 – 8

В плана са включени мероприятия, които имат за цел да се попречи на опитите на ръководството на НАТО да приеме решение за включването на Испания

в блока като пълноправен член или на базата на други условия. Да се пречи на установяването на контакти на НАТО с ЮАР, както и с Израел (в порядъка на компенсация за отслабване на Южния фланг на НАТО).

129. План относно работата по линия на Европейското направление през 1977 година, София, 27 октомври 1976 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 199, л. 1 – 6

Организирането и провеждането на активни мероприятия по определени дългосрочни операции е основната насока в работата по линия на Европейското направление. Планира се провеждането на комплекс от мероприятия за оказване помощ на демократичните сили в Португалия, разобличаване на двуличната политика на социалистическата партия и дискредитиране намесата на НАТО във вътрешния живот на страната.

130. Ориентировка-задание относно подготовката на САЩ и НАТО за война и признаците за подготовка на ракетно-дрено нападение, [Б. м.], [Б. д.]

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 382, л. 94 – 98

В документа се посочва, че с появяването и усъвършенстването на ракетно- ядрените оръжия принципът на „внезапност“ е залегнал дълбоко във военните доктрини на САЩ и другите главни страни на НАТО. В тази връзка не се изключвала възможността в периода на непосредствена подготовка за война САЩ да поискат от прозападно ориентирани правителства на развиващите се страни улеснения за американските ВВС и ВМС или дори сключване на военни или военно-политически съюзи. Доколкото някои страни от третия свят се явявали източници на стратегически суровини за американската промишленост, възможно било в тези страни да се появят някои икономически признаци за подготовка на война.

131. Справка относно активни мероприятия, проведени от Европейско направление на отдел 08 – ПГУ за периода от 1.1.1981 г. до 30.5.1981 г., София, 27 май 1981 г. [Б. м.], 26 февруари 1982 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 644, л. 40 – 42

За разширяване ефекта от съветското активно мероприятие „Океан“, проведено в Гърция, чрез агент на българското разузнаване е публикуван материал във вестник „Джамахирия мейл“, който се печата в Либия и се разпространява в Близкия изток. За разширяване на ефекта на постоянно действащата операция „Манеж“ на отдел 09 – ПГУ са предадени материали от проведени мероприятия за публикации срещу НАТО в арабските страни.

132. Информация за реакциите в НАТО по условията на Испания за влизането ѝ в Алианса съгласно плана за сътрудничество през 1982 г. , [Б. м.], 26 февруари 1982 година.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 648, л. 20 – 22

В материала се посочва, че някои постановки от приетия в парламента на Испания документ, с който се упълномощава правителството да започне преговори за присъединяването на страната към НАТО, са предизвикали отрицателни реакции сред страните членки. Постоянните им представители в Брюксел приели за целесъобразно, в подходящ момент, да съобщят на Испания мнението на пакта, че нейното правителство не бива да поставя едностранно подобни условия за влизането ѝ в НАТО, тъй като те могат да поставят в трудно положение страните от Бенелюкс, ФРГ и Англия.

133. Справка относно организация на работата на резидентурата по линия на отдел 09 за разкриване подготовката на СОА и НАТО за война и признаците за РЯН, София, 31 август 1983 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 141 – 142

Според получените от резидентурите данни на територията на по-голяма част от арабските страни, в които ПГУ – ДС разполага с резидентури, няма американско и натовско военно присъствие. Посочва се, че специално внимание трябва да отделят резидентурите в Египет, Мароко и Тунис, тъй като отношенията на разузнаваните страни със САЩ и НАТО създават обстановка, позволяваща разкриване на подготовката за ракетно-ядрено нападение по редица конкретни и преки признаци.

134. Справка относно проведените мероприятия от резидентурите на отдел XVII във връзка с подготовката на САЩ и НАТО за война и признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение, София, 31 август 1983 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 146

Във връзка с поставената задача от ръководството на ПГУ – ДС да се следи отблизо работата по подготовката на САЩ и НАТО за война и на ракетно-ядрено нападение до този момент е отговорила само резидентурата в Тирана. Тя е изготвила списък на всички служители от дипломатическите представителства на страните – членки на НАТО, които са взети под наблюдение. Констатацията е, че не са открити признаци, които да показват подготовката за война или ракетно-ядрено нападение.

135. Информация относно мерки за повишаване ролята на силите от запаса в страните от НАТО, София, 13 септември 1983 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 5 – 6

Информацията е изготвена въз основа на данни, получени от външнополитическото разузнаване на Чехословакия. Съобщава се, че в някои европейски страни от НАТО се вземали мерки за повишаване заинтересоваността на населението към военната служба. В Белгия била въведена 40-часова работна седмица за сержантския и доброволния състав и парична компенсация за срока на отпуск. Аналогични били предприетите мерки в Дания и Холандия.

136. Сигнална записка относно спиране на американски амфибийни части от участие в съвместни испанско-американски маневри, София, 2 ноември 1983 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 31

Според съобщение на АФП от Мадрид дванадесетте амфибийни части на американската морска пехота и четвърти десантен батальон били оставени в резерв на американското командване за евентуални действия в неуточнен район.

137. Справка относно изпратена грама до резидентурите във Вашингтон, Ню Йорк, Мадрид и Лисабон, София, 2 ноември 1983 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 32

С изпратената грама на резидентурите е наредено да проверят защо американските амфибийни части, определени да участват в съвместните испанско-американски маневри „Крайсекс-83“, не са пристигнали на мястото на маневрите, къде се намират в момента и какви са плановете на американското правителство за използването им.

138. Входяща шифрограма № 18137. Информация за третия кръг от разговорите между Испания и САЩ относно американските бази, Мадрид, 4 декември 1986 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 742, л. 77, 77 гръб

Информацията се отнася до намаляването на американското военно присъствие в Испания, което трябвало да се съпътства с увеличаване на испанските разходи в рамките на НАТО. Налагало се мнението, че САЩ понякога допускали грешни политически стъпки, но добре пресмятали военностратегическите си интереси.

В оценката на информацията се посочва, че американската тактика да се преговаря от позиция на силата засягала достойнството на Мадрид.

139. Входяща шифрограма № 6263. Коментари относно испанско-американските преговори за базите, Мадрид, 10 април 1987 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 742, л. 93, 93 гръб

Данните са взети от испански журналистически среди, според които се считало, че американската страна била особено раздразнена от хода на преговорите с Испания за военните бази. САЩ се ръководили от създадения от самите тях принцип, че са „защитници“ на Западна Европа и обвинявали Испания, че с искането си за намаляване на базите тя затруднявала „спасителната“ роля на САЩ.

140. Входяща шифрограма № 18853. Информация относно перспектива за решаване на въпроса за американските бази в Испания, Мадрид, 17 ноември 1987 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 742, л. 78

В шифрограмата се посочва, че испанското правителство е взело категорично решение американските бази в Торехон и Сарагоса да бъдат закрити. Възможно било Торехон да се превърне в спомагателен комплекс във военен вариант на централното мадридско летище, а това в Сарагоса да бъде „отстъпено“ за ползване от НАТО.

141. Информация за действията на Италия, Франция и Испания по отбраната на Западното Средиземноморие, Мадрид, 15 ноември 1988 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 13 – 14

През март 1988 година Франция предлага на Италия и Испания да създадат съвместна мрежа за наблюдение на Западното Средиземноморие посредством използване на самолетите „Ауакс – Е – 3 А Сентри“. След провалянето на проекта на трите страни Испания нямала никакви възможности да закупи самостоятелно тези самолети. Поради това тя имала намерение да се включи към останалите единадесет западноевропейски страни, които участвали в системата на НАТО – „Ерборн Иарли Уарнинг Форс“, за да използва услугите на самолетите „Ауакс“ срещу неголеми разходи.

142. Справка относно военните разходи на Канада, [Б. м.], 23 ноември 1988 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 401, л. 40 – 41

В справката се посочва, че канадското правителство е утвърдило поръчки и покупки за въоръжените си сили за около 20 милиарда канадски долара. Предвиждало се подмяна на остарелите танкове „Леопард-I“, повечето от които

са на въоръжение в канадски части в Западна Европа. Новите танкове щели да бъдат поръчани от английски, френски, американски или западногермански фирми.

143. Справка относно задачите на резидентурата в Мадрид по изпълнение на плана по раздела на Божков /08 отдел/ за 1989 г. , [Б. м.], 13 януари 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 685, л. 55 – 56
Посочват се конкретните задачи, които резидентурата в Мадрид се задължава да изпълни през 1989 година. На първо място е поставена задачата да се издаде брошура за опасността от натрупаните въоръжения в света и необходимостта от преговори за тяхното съкращаване.

144. Справка относно задачите на резидентурата в Лисабон по изпълнение на плана по раздела на Божков /08 отдел/ за 1989 година, [Б. м.], 13 януари 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 685, л. 57
Във връзка с 40-годишнината от създаването на НАТО се планира подготовката и публикуването на материали с цел да се покажат някои отрицателни последствия за Европа и европейските народи от действията на НАТО. Най-общо темата можела да бъде формулирана така: „НАТО – арена на сблъскване на интересите на Испания и Португалия, от една страна, и интересите на САЩ – от друга“.

145. Информация относно заглушаване на ефира по време на Командно-щабно учение на НАТО „Уинтекс – Симекс-89“, София, 14 март 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 124
Според налични данни на 6 март 1989 година в Белгия е констатирано пълно заглушаване на ефира по всички ленти и честоти на късовълновия обхват. Предполагало се, че заглушаването е предприето във връзка с Командно-щабното учение на НАТО „Уинтекс – Симекс-89“.

146. Информация за намеренията на САЩ за продажби на модерни американски военни системи на страните от Персийския залив, [Б. м.], 28 март 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 401, л. 120 – 122
Според данни от източници, близки до египетското външно министерство, новата американска администрация се стремяла да осъществи доставки на свои модерни военни системи за Саудитска Арабия, Кувейт, Бахрейн и Пакистан. Счита се, че американският стремеж към завладяване на оръжейния пазар в Близкия изток е резултат от намеренията на САЩ да се настанят трайно в района и да предотвратят съветското навлизане с нови бойни средства на арабския пазар.

147. Оперативно писмо № 4 относно ВРЯН, [Б. м.], 11 април 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 123
В писмото се съобщава, че публикуваните официални данни за военния бюджет на Швейцария и за разходите ѝ за въоръжаване, в т.ч. ракетно, до 1995 година, красноречиво говорят за подготовка на страната за случай на ядрен конфликт.

148. Справка относно информационната работа на ОР 145368 по линия на външнополитическото разузнаване от резидентурата в Канада за периода 15.VII. 1988 г. до 30. VIII. 1989 година, София, 1 септември 1989 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 411, л. 64

В справката се казва, че през периода оперативният работник не е придобил ценни, секретни или чрез разузнавателни източници данни. По линия на външнополитическото разузнаване са използвани само две негови информации: „Канадска програма за въоръжаване с подводници“ и „Военните разходи на Канада“.

149. Входяща шифрограма № 16894 относно обединяване на ФРГ и ГДР, Люксембург, 30 ноември 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 742, л. 152

В шифрограмата се казва, че американски дипломат от посолството на САЩ в Люксембург е изразил мнение, че Люксембург възнамерява да се обяви против евентуалното обединение на ФРГ и ГДР поради исторически опит и съображения. Подобно е било мнението на САЩ, поради опасност от разпадане на военните блокове на НАТО и Организацията на Варшавския договор, което щяло да доведе до възникване на дисбаланс в международните отношения.

150. Справка относно признаци за повишаване на военнополитическата активност на НАТО, доловени от МВР – НРБ през февруари 1990 година, София, февруари 1990 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 431, л. 125 - 126

Повишаването на военнополитическата активност на НАТО се свързва със започналите преговори между Норвегия и Великобритания за подписване на споразумение за дислоциране на британски изтребители бомбардировачи във военновъздушната база „Бардьофос“, в Северна Норвегия. Споразумението представлява съставна част на съществуващите в НАТО договорености за изграждане на инфраструктури, способни да приемат военни подкрепления в случай на криза.

A LIST OF DOCUMENTS WITH ANNOTATION

I. First Main Directorate – State Security against the prime enemy - United States of America and the main member states of NATO – Federal Republic of Germany, France and Great Britain

1. **Measures on the security of classified information of NATO in the diplomatic missions of member states of the pact located behind the Iron Curtain [N. p.], 7 March 1959 (in Russian)**
   АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 449, л. 56 – 62
   The document containing the measures on the security of classified NATO information is sent from Paris. It was prepared by the Pact Committee on Safety Issues in relation to the need of sending classified NATO information for information purposes and examination to diplomatic missions in the countries of the Soviet bloc. The Committee considered that there was a serious threat to the safety of this information and put several requirements that member states of NATO should comply with. One of them was not to send documents marked "COSMIC TOP SECRET" to countries behind the Iron Curtain.

2. **Report on the tasks of the residents and subjects to penetration by agents under Department III, Directorate I – State Security, Sofia, 18 April 1960.**
   АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. , л. 6- 12
   Bulgarian residency in the Federal Republic of Germany, France, Italy, Austria and Switzerland was assigned tasks related to the acquisition of intelligence information in relation to the activities carried out on the territory of these countries by the prime enemy – Unites State of America against People's Republic of Bulgaria and other socialist countries. The main objects of agents' penetration were also specified - the headquarters of the European Command of NATO, American Information and Propaganda Center in Rome, the European Bureau of the American Academy in Geneva, as well as Bulgarian emigrant organizations.

3. **Plan on the agents and operational activities in relation to France for the first half of 1962, Sofia, 6 February 1962**
   АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 233, л. 105- 108
   The measures planned were aimed at revealing the plans and intentions of the US Intelligence Center to recruit and train Bulgarian traitors to the Motherland. On the other hand, the Centre was tasked to work on the recruitment of a Bulgarian, who is lecturer at NATO.

4. **Report on the agents and operational activities in relation to France for the period 1 January 1965 - 30 November 1965, Sofia, 1965.**
   АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 239, л. 1- 4
   Despite the favorable operating situation, not a single operation was detected during that period in relation to the main object - NATO. It was reported that the policy of isolation of the American influence in Europe and the reconciliation of France with the

socialist countries was intensifying. French President De Gaulle vividly demonstrated its determination to conduct an independent national foreign policy.

5. **Report on the activities of the residents in London for the period 01. I. 1965 - 30. XI. 1965, Sofia, 1965**
   АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 239, л. 29 – 35
   The report notes that the examination of the situation in and around the main object of penetration - Foreign Office and the related institutions and persons has continued. Efforts have been made to maintain some links with officials from this office. It is specified that the shyness and diffidence of working successfully against Britain and recruit English citizens have not been completely overcome yet.

6. **Plan for the operation of Military Disinformation Unit to Office "B", Department VI, Directorate I – State Security Sofia, 14 July 1965.**
   АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а. е. 205, л. 5 – 6
   The plan for activities aimed at conducting military disinformation was proposed by the Head of Department VI (Information) and was approved by the Head of First Main Directorate – State Security. It states that First Main Directorate together with Directorates III and IV were obliged to evaluate the signals about shown interest in the armed forces of the People's Republic of Bulgaria by citizens of the capitalist countries visiting the country, as the main objects were used as channels for disinformation.

7. **Plan for the operation of Military Unit for Active Measures to Office "B", Department VI, Directorate I – State Security Committee, Sofia, 23 November 1965.**
   АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а. е. 205, л. 14 – 16
   In connection with the issuance of a note to restrict areas for visits by foreign diplomats, was planned for Office "B" to propose to the General Staff of the Bulgarian Nation Army to build closed areas. The latter should be used to detect enemy agents and to establish them as actual objects in the plans of NATO.

8. **Report on the information activities carried out by the residents in Paris in 1965 [N. p.], 1 December 1965**
   АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 239, л. 5- 10
   Information activities carried out by the residents in relation to NATO were positively assessed. Information sets obtained were characterized by undisputed secrecy and clarify better a number of important issues of NATO. Especially valuable was the information on indications that the Ministry of Foreign Affairs of France forbid the French radio to carry out an open anti-communist propaganda towards the socialist countries.

9. **Plan for agents and operational activities in relation to the United States of America for 1968 of the residents in New York, Sofia, 15 November 1967**
   АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 241, л. 140 – 145
   A task was assigned to examine suitable persons among foreign diplomats and American citizens of Bulgarian origin and local ones, working or having a relationship with the employees of the objects of penetration. As objects of penetration were defined the US Permanent Mission to the UN and the missions to Greece and Turkey to the United Nations.

10. **Plan for agents and operational activities in relation to the United States of America for 1968 of the residents in Washington, Sofia, 15 November 1967**
    АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 241, л. 134- 137

Given the operational situation in the United States of America, characterized by constant strengthening of police intelligence and counter-intelligence work and the mania of spying, it was believed that the operational staff of residents was unable to carry out recruitment work.

11. Notes on the work of legal positions of member states of NATO, Sofia, 7 April 1976.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 243, л. 90- 91
Notes were made by the Head of Department III – First Main Directorate (Western countries) related to the development of special security instructions by NATO, which were already applied in the fight against the intelligence activities of the socialist countries. That, as well as the ambition of the United States of America and NATO to conduct enhanced anti-Soviet and anti-communist propaganda after the Helsinki conference, imposed a constant work on improving the qualifications of the entire operational staff.

12. Letter from the Head of Department III – First Main Directorate to the Minister of Interior, Sofia, 21 June 1976.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 243, л. 82- 89
The Head of Department III to First Main Directorate of State Security informed the Minister of Interior Dimitar Stoyanov that a committee was formed in the United States of America, arbitrarily and unilaterally, consisting of representatives of the government, which were given illegal functions of control over the countries involved in final meeting in Helsinki. According to the Head of Department III – First Main Directorate, the purpose of this committee was to gather evidence - existing and non-existing, so that it could prove during the forthcoming meeting in Belgrade that the socialist countries were not sincere and did not honor their obligations.

13. Report on the business talks held in Sofia with Colonel Vadim Petrovich Ivanov, Head of Unit "A", First Main Directorate - KGB [N. p.], 1977.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 199, л. 19 – 20
During the talks were discussed issues related to the implementation of actions to be taken against the entry of Spain into NATO, acting from the positions of Asian and African countries and active measures, denouncing the intentions of the US President Jimmy Carter to produce and arm a neutron bomb and cruise missiles.
In connection with the forthcoming Belgrade meeting an active measure for insulation and reduce US influence among Western European delegations was planned.

14. Working plan of the European direction in 1978, Sofia, 8 December 1977.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 200, л. 28 - 30
The main efforts were directed towards strengthening the process of detente and the principles of peaceful coexistence, reflected in the Final Act of the CSCE in Helsinki in 1975. It was planned together with the German partners to carry out the "Mars" operation during which to use information of First Main Directorate about the discussions in NATO on issues related to the neutron bomb. The aim of the operation was the processing of public opinion in the United States of America and the Western Europe.

15. Proposal of England for convening a meeting on the negotiations for the reduction of armed forces and armaments in Central Europe at the level of foreign ministers, Sofia, 1978.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 140, л. 18 – 21
On the summit of NATO in Washington, held on 30 and 31 May 1978, the English delegation distributed a letter in which clarified the policy objectives pursued by convening a meeting on the negotiations for the reduction of armed forces and armaments

in Central Europe at the level of foreign ministers. It emphasized that it was necessary not to allow the countries of the Warsaw Pact to come up with a proposal on this issue and to avert any objection to the forum.

16. **Report - orientation on improving and strengthening the work of NATO [N. p.], 12 March 1979**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 449, л. 63 – 69
The Report stated that during the last session of the NATO Council in Washington, the countries - participants in the bloc adopted a military rearmament program, unprecedented in scale, to be completed by 1993. The relations of member states of NATO with China and Japan were expanding. The efforts of the West to turn NATO into a universal mechanism for undermining the communist movement in the capitalist countries were strengthening.
The establishment of steady agents' positions in the governing bodies of NATO located on the territory of the member states of the bloc became the primarily mean to successfully resolve tasks of First Main Directorate in relation to NATO.

17. **Brief assessment of the political and operational situation in the United States of America and the activities against NATO [N. p.], 1980**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 202, л. 16- 19
Highlights of the political situation in the United States of America were the intensification of the political and ideological activities against the socialist countries, which were expressed mainly through the "Carter Doctrine" on the issue of human rights and consolidation of the forces of the capitalist system through closer coordination of actions of its three main centers – United States of America, Western Europe and Japan.
In the field of activities against NATO was assigned a task to counter the activities of the reactionary circles of the pact aimed at deterring the process of detente and normalization of the relations East - West.

18. **Note on the mission of Colonel Ivan Petkov Ivanov in Berlin – German Democratic Republic, Sofia, 11 February 1980**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4а, а.е. 226, л. 1 - 3
One of the tasks of Colonel Ivanov during his trip to Berlin was to clarify the possibilities of preparing a document by an appropriate agency of the German Democratic Republic to reveal the strategic plans of the United States of America and NATO in the Middle East. During the meeting between Colonel Ivanov with the Deputy Head of the Active Measures Department to the Intelligence Directorate of the German Democratic Republic, Hans Knaus, the latter assured him that he can prepare one if the Bulgarian state give him a draft of the document.

19. **Plan for joint, respectively coordinated active measures for 1981, Varna, 2 September 1980.**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4а, а.е. 226, л. 89 – 92
The plan specifies the main lines of work of the departments for active measures of the intelligence at the Ministry of Interior of People's Republic of Bulgaria and the Ministry of State Security of the German Democratic Republic. In order to weaken the positions of NATO, it was provided the launch of a document by the German Democratic Republic in African and Arab governmental environments in which to emphasize the ambition of NATO to expand its sphere of action and this was presented as an important part of the policy of the Federal Government. The German state agreed to draft the document and the Bulgarian state was committed to its implementation.

20. Report № 2267 on the brochure related to the Cyprus issue, [N. p.], 25 November 1980
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4а, а.е. 226, л. 12
The report specifies what data should be incorporated in the brochure on the Cyprus issue. KGB recommended to First Main Directorate to put information about the attempts of the Unites States of America and NATO to expand its military presence on the island.

21. Operational letter № 1 from Kondov (Head of First Main Directorate) in relation to Bozhkov (Department VIII), [N. p.], 31 January 1981.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 644, л. 1 – 5
The letter states that the plan approved in 1981 provided a series of active measures to be carried out with the participation of residents of First Main Directorate in Western Europe and the United States of America. It indicated that the activities against NATO at this stage required efforts to be directed towards the successful completion of the Madrid meeting (Operation "Horizon"). One of the most important tasks included in the plan was the organization and systematic search for facts, materials and publications, compromising the United States of America and its Western allies as opponents of détente.

22. Report on the agents and operational situation in England and some peculiarities in working with formal and fiduciary relations, Sofia, 6 April 1981
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 141, л. 36 – 41
According to the information received, the conservative government and personally the Prime Minister Margaret Thatcher insisted on linking détente in Europe with resistance from the West to the influence of the USSR and the socialist community in Africa and Asia, as well as to review the relationship of Great Britain to the policy of detente. In this regard, the agents and operational situation in the country was defined as unfavorable, which explains the remarkable stagnation in the work on the foreign intelligence.

23. Measures pursuant to Ministerial Order № 7 / 19. I. 1977, Sofia, 28 June 1982
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 10 – 11
The document states that in implementing the requirements of the Ministerial Order № 7/19 of 19 January 1977 to collect information about characterizing that preparation of the enemy for a sudden attack against People's Republic of Bulgaria and the countries of the Warsaw Pact, Main Investigation Directorate to the Ministry of Interior committed to collect information on military, political, scientific and technical potential of enemy countries, as the information received to be promptly submitted to the interested departments and the leadership of the Ministry.

24. Orientation - statement on the preparation of the United States of America for a war and signs of timely disclosure of preparations for a sudden nuclear missile attack [N. p.], 1982
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 99 – 102
The orientation was sent to Second Main Directorate. It stated that the special services of the United States of America and NATO played a vital role in the immediate preparation of a sudden nuclear missile attack. In this connection should be expecting certain changes in the nature of their activities. The task of the intelligence services was to collect information necessary to specify the time for assault and dislocation of objects of attack.

25. Relationships between the United States of America and Western Europe, Sofia, 1982

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 742, л. 16- 17

According to data received, Western Europe was alarmed by the possibility of the Reagan administration to trigger a nuclear conflict with the Soviet Union, hoping to keep the US territory safe from a counterstrike. These suspicions of Western Europe intensified after the meeting of the NATO Nuclear Planning Group in December 1981, US officials did not explain the essence of the concept of the United States of America for "limited nuclear war".

The attempts by the White House to intervene in the internal affairs of Poland and to impose to its allies even harder course in respect of the socialist countries raised serious concern in Western Europe.

26. Report on the work in relation to the United States of America and NATO for 1982, Sofia, 22 November 1982

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 648, л. 29- 34

Department VIII – First Main Directorate (Active Measures) received thanks from the Soviet partners for successfully organizing the "Integral" operation, which consisted of giving publicity to a NATO "document", through the possibilities of the department, prepared by First Main Directorate - KGB revealing US doctrine to conduct limited nuclear war in Europe. In parallel to this active measure in Western Europe was published and distributed the "Evroshima" brochure indicating the threat to Europe from the US militaristic course.

27. Report on the effect of active measures against the United States of America and NATO for 1982 - 1983 [N. p.], 1983

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 651, л. 29- 30

Irrespective of the different methods and forms of conducted active measures - exposes, discrediting, influence and support of anti-American, anti-war forces in the world, documentaries and books publishing, their effect was achieved. Some major active measures succeeded in demonstrating to Western Europe that its national interests were grossly trampled on the expense of the interests of NATO, in which the United States of America had a leading role.

28. French rapid reaction forces, Sofia, 1983

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 86- 87

According to data obtained in the spring of 1983 the French Parliament adopted a draft to create a rapid reaction force. The main goal of these forces was to strike the second echelon of the enemy, in this case – "operational maneuver group" according to the Soviet structure. According to French military leaders, Union of France and Federal Republic of Germany in NATO would implement RRF. It was believed that the two countries could do more to effectively defend Western Europe at any point than the US "Rapid Reaction Corps."

29. The work of the residents on issues of the nuclear missile attack [N. p.], 1983

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 170- 171

The ongoing deployment of missiles with an average radius of action in Western Europe, the actions of the United States of America and its NATO allies in the Middle East was cited as proof of the open approach adopted by the US course toward military confrontation. In this situation, the work of residents on the issues of the sudden nuclear missile attack became a paramount task.

30. Intelligence signs to detect immediate preparation for the use of nuclear weapons, [N. p.], 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 382, л. 44 – 49
Indicates the intelligence signs associated with the preparation of strategic missiles with ground and sea basis and the strategic aviation. One of the most important features was the intensifying radio exchange between the MIC and the headquarters of the Allied Forces in Europe. According to the published data, the US president could take the decision to suddenly use nuclear weapons, while the Chief of Staffs Committee should prepare the order within 2 minutes. The launch of the intercontinental ballistic missiles could be accomplished in between 7 and 9 minutes after the decision for a nuclear attack.

31. Order of the Head of First Main Directorate – State Security, General Lieutenant Vasil Kotsev on the establishment of Information and Operational Headquarters to coordinate the activities of First Main Directorate – State Security on detection of signs for preparation of sudden nuclear missile attacks and action in crisis situations, Sofia, 11 April 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 106- 107
A permanent Information and Operational Headquarters was established within Department VI, First Main Directorate – State Security in connection with the intensifying international situation and the United States of America's preparation for a nuclear missile war against the USSR and the countries of the socialist camp. It was constructed as a unit within the structure of the Information and Analytical Department, including two military and strategic analysts.

32. Plan on the organizational activities of First Main Directorate – State Security for implementation of the guidelines approved by the Minister of Interior on the intelligence work for the preparation of timely detection of nuclear missile attack against our country and the countries of the socialist community, Sofia, 30 May 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 128- 131
To improve the organization of intelligence work to acquire information on the preparation of the United States of America and NATO for war and signs of timely disclosure of preparation for sudden nuclear missile attack, summaries - assignments specified by country were prepared. Priority in the assignment was timely acquisition and transmission to the center of information from the agents having access to data for the immediate preparation of a sudden nuclear missile attack.

33. Information on planned and conducted active measures for the first half of 1983 in relation to direction "Unites States of America and NATO", Sofia, 20 June 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 651, л. 20- 22
The book Generals for Peace, translated in Bulgarian language was planned for publishing in order to be used to propagate the idea of a nuclear-free zone in the Balkans. The cooperation of Propaganda Department was agreed at the Ministry of Interior for organizing publications and interviews as the release of the book from print should be bind to the Assembly for Peace in Prague in June 1983.

34. Information on activities carried out by LTO and residents in relation to revealing the signs of preparation of a sudden nuclear missile attack [N. p.], 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 147 – 149
In implementing the guidelines of the leadership of First Main Directorate on the activities of residents on the signs of preparation of sudden enemy - nuclear missile attack against

the Warsaw Pact countries, in some LTO were designated operatives to monitor the work of the residents, specifically for this task. Measures to penetrate in the object were identified. They are related to the preparation of sudden nuclear attacks. In countries where there were US military bases, the residents periodically routed operatives tasked to carry out visual observation and to monitor for external signs of changes occurring in the databases.

35. Information about a telegram sent to all residents entrusted to work for disclosure of preparation of a sudden nuclear missile attack, Sofia, 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 161
By order of Boykov (Minister of Interior), to all residents, to which was sent the orientation to start work on detection of signs of preparation of the enemy for sudden nuclear missile attack against People's Republic of Bulgaria and the countries of the socialist camp, with the telegram of 20 June 1983 was ordered in each mail with passage № 1 to report on the organization activities implemented by them. One more time attention was paid on the critical importance and permanent nature of the task.

36. Information on some intelligence evidence relating to France's preparation for the use of nuclear weapons, Sofia, 13 August 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 3 – 5
The observation made in some areas of France showed that there have not been seen any movements in the French nuclear forces. It was believed that such a movement was possible in September, when the installation of advanced US nuclear systems in Western Europe was scheduled.

37. Activities of First Main Directorate – State Security in relation to sudden nuclear missile attack held in August-September 1983, Sofia, 26 September 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 162 – 163
The document stated that an examination of information and signals about increasing the strategic reserves of food in Federal Republic of Germany and the strategic stocks of raw materials in France has begun. The change of the wartime KP of the US government and changes in the code and digital systems were also examined.

38. Report on the cooperation with the German comrades for 1981-1983 in relation to the United States of America and NATO, Sofia, 26 September 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 651, л. 23- 25
It was specified that the co-operation with the German state in relation to the United States of America and NATO was developing upward, as evidenced by the increasing number of joint active measures and the volume of data exchanged under each operation. Some active measures become long-term operations with complex character: „Flank", „Horizon" and „Mars."

39. Report on the cooperation with the Soviet comrades for 1982-1983 in relation to the Unites States of America and NATO, Sofia, 17 October 1983.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 651, л. 26- 28
In the report is stated that in the process of cooperation between KGB and First Main Directorate, besides the joint activities, it was committed accumulation of materials and formed a preliminary plan to conduct a new active measure („Sworn enemy – 4") with a focus on the prime enemy – Unites States of America. A new element in this cooperation was the preparation of an active measure under „Diana" operation, manifested in organizing a meeting - discussion within the European Parliament on the issue of nuclear-free zones, in particular a nuclear-free zone in the Balkans.

40. Operational letter № 3 to the Head of Department III – First Main Directorate (Western countries) [N. p.], 5 March 1984
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 384, л. 186 – 187
The letter says that it was sought an influence on USSR to accept the placement of missiles with an average radius of action in Europe and return to the talks in Geneva. In the annex to the letter was contained information about some moments in the position of Great Britain in the relations East - West. It specified details about its participation in NATO exercises and the ban for socialist countries' ships to enter the English ports.

41. Note from Colonel Todor Boyadzhiev, Deputy Head of First Main Directorate – State Security and Head of Department VI (Information) to the Head of First Main Directorate – State Security, Sofia, 13 December 1984
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 196 – 197
In order to increase the qualification of the staff in relation to issues on preparation by the enemy of a sudden nuclear missile attack against the countries of the socialist community, it was agreed for senior officials from Intelligence Directorate – General Staff to give a series of lectures. Plans on topic: "The military preparations of NATO and perceptions of conduct of the war and hostilities of BSN" – lecture to be delivered personally by the Head of the Intelligence Directorate - General Staff General - Colonel Zikulov.

42. Information № 43 on the securement of US troops for reinforcement during their transfer to Europe through England, [N. p.], 20 February 1986
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 394, л. 8 – 9
The information is sent by the Deputy Head of the General Staff of People's Army and Head of the Intelligence Directorate - General Zikulov. The document stated that the plans of NATO military command provided, in times of crisis war, part of the US troops to be transferred through Great Britain in order to reinforce the groups of the United Armed Forces of the bloc on the North European and Central European theater of war. The implementation of tasks related to the transfer of troops would begin with the bringing of the armed forces of NATO from peace to wartime mode.

43. Report on the signs of preparation for war and sudden nuclear missile attack acquired by the bodies of the Ministry of Interior of People's Republic of Bulgaria in May 1986, [N. p.], May 1986
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 394, л. 10 – 13
As signs of preparation for war and sudden nuclear missile attack were considered the decision of the British government to allow to the United States of America to use its bases in the United Kingdom during an eventual attack against Libya, the transfer of a company of British commandos from the UK base "Dekiliya" to the island of Cyprus and the relocation of a squadron fighters F - 16 by the US Air Force to a unspecified airport in the Middle East. The Report also noted that the French General Staff has given an order all armored vehicles in combat positions to be repainted in khaki.

44. Report on the materials in relation to the sudden nuclear missile attack issues sent from Sofia in the first half of 1986, [N. p.], 29 August 1986 /Russian/
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 394, л. 70 – 71
The report states that the Centre (KGB) received 23 telegraph messages from Sofia with Index "И-ВН", which illuminated the activities of the United States of America

and other NATO countries in five areas in which it was possible to exhibit signs of a sudden nuclear missile attack - political, military, economic, civil defense and the secret services activities.

45. Report on the signs of enemy's preparation for war and sudden nuclear missile attack acquired by the bodies of the Ministry of Interior – People's Republic of Bulgaria in September 1986, Sofia, 19 September 1986
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 394, л. 79 – 83
There were noticed several signs of enemy's preparation for war. In the British base of Akrotiri, an increased number of departing aircrafts was observed. In the area of the settlements Vinrut in Eifen was built a bomb shelter for the needs of the Bundesfera. At the same time there were built shelters for the civilian population in the cities of Acker and Wuppertal.

46. Report on the work of the Information and Operational Staff of First Main Directorate – State Security on the sudden nuclear missile attack issues during the period 1984-1986, Sofia, 30 December 1986
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 394, л. 162 – 167
After the summer of 1986 it was reported a sharp drop in the quantity and quality of information received at the Center. A number of residents and operatives, even people in the Center, begin to be guided by the logic that in the era of strategic parity between the USSR and the United States of America, a nuclear missile war was impossible.

47. Information on the space program of NATO and the participation of the United Kingdom, [N. p.], 4 February 1987
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 144, л. 17 – 18
The document states that on 19 January 1987, „British Airspace" and "Marconi" received from NATO a contract for the construction of two military communication satellites in total amount of 90 million British pounds. According to the contract signed between the British Ministry of Defence and NATO, the first satellite should be launched in 1990 and the second in the middle of 1990.

48. Report on restricting the export of missiles that carry nukes, [N. p.], 27 April 1987
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 144, л. 72 – 73
The report states that Great Britain, together with the six member states of NATO (Canada, France, West Germany, Italy, the United States of America) and Japan have taken a joint decision to ban the export of missiles that can be used as carriers of nuclear charges, as well as the export of technology for their production. Without signing a specific document, these countries have developed only rules for general government policy in this area in order to limit sales of missiles and equipment for other countries.

49. Assessment of the information work on the foreign political intelligence of the residents in Tokyo for the period 1 January 1988 - 31 December 1988, Sofia, 20 January 1988
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 216, л. 1 – 5
During that period the residents in Tokyo worked to clarify several priority information and analytical tasks. The task related to the sudden nuclear missile attack was ranked first, but the acquisition and use of information on this issue were just few in number. The other important tasks were related to estimates of the United States of America, Japan and NATO of the political aspects of security and negotiations between the USSR and the United States on the Disarmament.

50. Information about a US military base located in the town of Germersheim – Federal Republic of Germany, 25 November 1988
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 21 – 22
The document contains information about the US military base located in the town of Germersheim, Federal Republic of Germany. One of the main purposes of the base was storage and maintenance of tanks, which were used in NATO exercises. The base was also used for repair of old military equipment from the Leberserviz enterprise with 120 employees, among which were a dozen of Bulgarian and Polish immigrants.

51. Incoming cryptic message: Some estimates and projections of a US diplomat, Geneva, 14 December 1988.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 742, л. 127
The cryptic message states that the euphoria in the United States of America in relation to putting into production the new bomber B - 1 Stealth, which was considered undetectable by the radars of the Warsaw Pact counties, was over. In the most recent American intelligence, the USSR was able to detect electronically these planes, making them meaningless. Information was assessed as plausible.

52. Information to Moscow on organizing additional events on the occasion of the 40th anniversary of NATO, Sofia, 6 January 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 685, л. 70 – 71
After the talks held in 1988 between First Main Directorate and the KGB in Moscow, the Bulgarian state informed its Soviet partners that it intends to organize active measures according to its own possibilities on the occasion of the 40th anniversary of NATO. The letter proposed to discuss the possibility of cooperation in spreading the events.

53. Information to Berlin on organizing additional measures on the occasion of the 40th anniversary of NATO, Sofia, 9 January 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 685, л. 72
Bulgarian state informed its German colleagues that in connection with the 40th anniversary of NATO it plans to prepare some active measures such as flyers, announcements, small brochures and others, in order to counteract the propaganda campaign of NATO that the alliance plans to deploy in West Europe and - in particular to disclose negative consequences for European countries from the existence of NATO in all aspects.

54. Information about the forthcoming development of a new missile „air - air“ for the needs of the US Navy from the company Haig Aircraft Company, Madrid, 15 December 1988
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 401, л. 31
The document reports that an American consortium composed of the companies Haig Aircraft Company and Rayton Company signed a contract worth 110 million U.S. dollars with the US Navy for the design and manufacture of advanced missile „air - air“. The main purpose of this missile was the interception of enemy aircrafts at a long range. It was expected to enter into production in 1998.

55. Forthcoming reduction of military sites in the United States of America, [N. p.], 1 January 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 401, л. 42
In December 1988, a government commission, established by Congress, came with a proposal to liquidate 86 military bases in the United States of America and to make

cuts in other five major bases in order to save 5,6 billion U.S. dollars within the next 20 years. Secretary of Defense of the United States of America, Frank Karluchi, had to accept or reject the proposal, while the Congress had to consider it.

56. Report on the tasks of residents in France on the implementation of the plan section of Bozhkov 1989, [N. p.], January 20, 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 685, л. 59 – 60
In connection with the 40th anniversary of NATO as the primary task is defined in the Centre to send materials and specific facts showing negative consequences for Europe and its peoples from the existence and activities of NATO.

57. Orientation - assignment on the command - staff exercise of NATO „Wintex – Siemens 89“, Sofia, 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 209, л. 13 – 16
The assignment specifies that in the course of that exercises, the military and political leadership of NATO was working on bringing the bloc from peace to war mode. Such military exercises manifested a number of actions of the enemy, which were likely to be made in immediate preparation for sudden nuclear missile attack against the Soviet Union and the member states of the Warsaw Pact.

58. Information about active measures prepared or carried out outside the scope of the plan in the first four months of 1989 in relation to the Unites States of America, NATO and Western Europe [N. p.], 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 685, л. 89 – 90
In implementation of the additional plan for action "Boomerang - 40" in connection with the 40th anniversary of NATO, there were conducted several active measures against this political-military organization. Department XV – First Main Directorate (Technical Documentary) was tasked to print the article "Federal Republic of Germany - the largest aircraft carrier of NATO in Europe." The article was planned to be distributed before the session of the blocs at the end of May 1989 in Germany.

59. Assessment of information in relation to the work of operative 10787 from the residents in London for the period XI to XI.1989 Sofia, 21 March 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 213, л. 8 – 9
The document notes that for the six-year period in relation to the issues of sudden nuclear missile attack, the operative provided only one information set which was used. In relation to the foreign political intelligence for the same period were sent 35 information sets, only 7 were used, i.e. an average of one per year, which was defined as unsatisfactory and unjustifiable circumstance.

60. Information assignment of Captain Ivan Malchanov - Senior Intelligence Officer in Scientific and Intelligence Directorate, Sofia, 28 March 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 213, л. 14 – 15
It became clear that the task of revealing the signs of preparation of the United States of America and NATO for war and sudden nuclear missile attack against People's Republic of Bulgaria and the Warsaw Pact was placed second in the overseas activities of the operative. At this stage, priority was given to another task – revealing the plans, intentions and actions of Turkey, the United States of America and NATO in connection with the revival process.

61. Report on the information activities of the residents in Tokyo from 1.09.1988 to 10.04.1989, Sofia, 20 April 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 216, л. 8 – 10

The report states that 61.8% of the information material sent by the residents in Tokyo was used, ten were valuable, and three were secret. However, the priority information and analytical tasks were not sufficiently highlighted, for example: sudden nuclear missile attack, plans of the Unites States and NATO to achieve military superiority over the USSR and the Warsaw Treaty Organization, and the revival process.

62. Incoming cryptic message № 6506. Information regarding the position of the United States of America on the NATO armed forces in Germany, Brussels, 7 May 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 742, л. 143 – 143 гръб
The cryptic message reported that in the town of Uliugen the Association of the US Army in Germany has conducted a seminar on „The Future of NATO". During the seminar it became clear that according to the strategy of NATO, in Germany should be deployed additional forces, able to hold the front line of the West German borders in times of Soviet attacks. Meanwhile, conventional weapons of NATO should be modernized, as with the current arms, the pact could not provide conventional defense without a risk of leaping over the "nuclear threshold".

63.Incoming cryptic message № 7320. Information on the program of the US State Department on the US policy toward the Soviet Union, Brussels, 23 May 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 742, л. 141 – 141 гръб
The cryptic message reported that the US State Department has drawn up a concept for the policy of the Bush administration towards the USSR. Given the uncertain outcome of reconstruction in the USSR, the United States of America should continue to take responsibility for ensuring the security of its NATO allies through military and economic power and leadership in the technology sphere. The concept noted that for decades, the Soviet Union represented a „threat to peace in the world" and signs of change in the policy of the USSR should be viewed cautiously due to a number of reasons.

64. Information assignment of Senior Lieutenant Valentin Samsarov, a Senior Intelligence Officer in Department III, First Main Directorate – State Security Sofia, 6 June 1989.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 224, л. 8 – 9
The assignment stated that during his overseas trip, the operative would work on several priority information and analytical tasks that were in correlation with the changes taking place in Europe. First was given the task associated with the new role of West Berlin in the modern system of international relations, second was the revival process and more specifically an assessment of the member states of NATO in relation to the Bulgarian - Turkish relations, third - the human dimension in the pan-European process and finally - the tasked about the place and role of Federal Republic of Germany in NATO.

65. Operational letter № 6 of 15. 06. 1989 on the sudden nuclear missile attack [N. p.], 15 June 1989.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 401, л. 151 - 152
The letter reported that the military exercises of NATO „Wintex 89" have caused great discontent on the part of Federal Republic of Germany and Italy. The reason for that was the decision of the Supreme Command for Europe „Sakseur" to perform three tactical nuclear strikes on the territory of the German Democratic Republic by American bombers using bases in the Federal Republic of Germany. This decision greatly irritated the political circles of Federal Republic of Germany, who considered inadmissible to speak about nuclear strikes and in fact against a part of the German people. Federal Republic

of Germany and Italy announced the initiation of negotiations on the elimination of tactical nuclear missiles in Europe. Their position was backed by Spain.

66. Operational letter № 7 of 4 July 1989 on the signs of a sudden nuclear missile attack against the USSR and other socialist countries, [N. p.], July 4, 1989.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 156 – 157
The letter stated that the residents in Washington have not seen significant signs of preparation or conduct of a sudden nuclear missile attack against the Soviet Union and other socialist countries. It was also noted that the new proposal of the United States of America and the member states of NATO to destroy a significant part of the combat aviation has inspired serious concerns in the Congress. The proposal of the President of the United States of America would require the unprecedented destruction of about 750 combat and training aircrafts, located in Western Europe and more than 6000 aircrafts of the Warsaw Treaty Organization. Regardless of the heated discussions, a number of capacities from the US Air Force accepted the destruction of combat aircrafts from both sides as a real irreversible process.

67. Assessment of the information work of operative 142077 from the residents in Bonn for the period 15 IX. 1988 - 30.VI. 1989, Sofia, 11 July 1989.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 212, л. 21 – 23
The document stated that three of the information sets rated „valuable“ cover the role and place of the Balkans in the plans of the United States of America, NATO, Japan and the European Economic Community. They were sent to the members of the Politburo of the Bulgarian Communist Party. Information set entitled „Attitude of NATO to contemporary processes in the USSR and the socialist countries“ was sent to members of the government and the Bulgarian Communist Party. It was reported that no information sets were used in relation to the priority task sudden nuclear missile attack.

68. Assessment of the information work of operative 138365 from the residents in Washington for the period 10. IX. 1988 - 1.VII. 1989, Sofia, 11 July 1989.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 225, л. 15 – 18
Information set entitled „Military policy of the United States of America - 1989“, acquired by formal link and rated as „valuable“ was sent to the Intelligence Directorate of the Ministry of Defence. Another valuable information set was the „Plan for the modernization of the complex for the production of US nuclear weapons“, which was sent to the KGB as part of the Reports prepared for their needs.
Six information sets were used in relation to the sudden nuclear missile attack issues. The conclusion was that the materials sent by the operative meet the objectives laid down in his priority tasks, while at the same time stating that it was necessary to pay particular attention to the problems associated with the revival process, the evolution in the position of the Unites States of America and Turkey's relations with the United States of America.

69. Information assignment of Senior Lieutenant Ivan Todorov - Senior Intelligence Officer in Department 10 – First Main Directorate – State Security Sofia, 5 September 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 216, л. 32 – 33
The assignment stated that one of the main tasks of Todorov during his overseas trip was related to revealing signs of immediate preparation of the United States of America, NATO and Japan for war and sudden nuclear missile attack against People's Republic of Bulgaria and the Warsaw Pact countries.

70. Report on the signs of increasing the military activity of NATO and Japan acquired by the Ministry of Interior – People's Republic of Bulgaria in September 1989, Sofia, September 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 41 – 43
The report stated that according to French experts the possible reduction of US involvement in the defense of Western Europe would lead to a deepening of the integration processes between Western European countries for closer coordination of programs for weapons and convergence of national defense concepts. Thus would increase the importance of the strategic nuclear forces of France and England as each one of them could increase its nuclear potential to 1200 nuclear missiles with possibilities of destroying targets deep in the territory of the Soviet Union.

71. Information assignment on the overseas tasks in Washington in relation to military political intelligence of Capitan Chavdar Ivanov, Senior Intelligence Officer in Department V, First Main Directorate – State Security, Sofia, 9 October 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 225, л. 35 – 37
Captain Stoychev was assigned a number of priority tasks related to the processes of reconstruction in the People's Republic of Bulgaria and the plans of the United States of America and NATO for political, economic, military and ideological destabilization of the Warsaw Treaty Organization and various socialist countries. First was again given the task of acquiring information for the immediate preparation of the United States of America and NATO for war and sudden nuclear missile attack or conventional attack against Bulgaria and the member states of the Warsaw Pact.

72. Information on the modernization of the tactical nuclear weapons of NATO[N. p.], 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 63 – 65
The document provided an analysis of the positions of the Federal Republic of Germany and France in respect of the proposed modernization of the US nuclear missiles – land-land "Lance". Influence on the determination of the French position on this issue lent the assessment that tactical nuclear weapons were an efficient instrument of pressure in the dialogue between the East and West. Furthermore, France considered that despite the progress achieved in the construction of European defense and the revival of WEU, Western Europe have not yet been able to oppose to the military potential of the USSR and the Warsaw Treaty Organization. According to France, the West German government at that time was interested in the disarmament process, which on the eve of the commencement of negotiations on March 6 in Vienna gave Federal Republic of Germany the opportunity to reap political benefits.

73. Incoming cryptic message № 16285. American assessments of the prospects of the process of disarmament, London, 20 November 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 742, л. 150 – 150 гръб
It was sent to Department III and Department VI of First Main Directorate on the occasion of a speech on disarmament by Paul Nitze, a former Reagan adviser. At a meeting of the members of the International Institute for Strategic Studies, he stated the following: American politico-military strategy from 1947 for holding the "Soviet expansion" has already exhausted its content. Regardless of the assessment of the Soviet leadership that there was no military threat from the West, it would be dangerous for the international situation if NATO and the Warsaw Treaty Organization were being dismissed at that moment. The growing instability

in the Soviet Union created uncertainty about the future of Gorbachev and it was too early to think about abandoning the concept of nuclear deterrence.

74. Report on data for the military activity of NATO countries acquired by the Ministry of Interior – People's Republic of Bulgaria for the period 20. II. - 20. III. 1990 Sofia, 29 March 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 141 – 145
The document reported that the headquarters for planning at the Ministry of Foreign Affairs of Federal Republic of Germany thought that the reunification of the two German states would create serious problems for the future security system in Europe. The Ministry of Foreign Affairs of the Federal Republic of Germany reviewed the Warsaw Pact as an organization to collapse as a result of development of the processes in the German Democratic Republic, Hungary and Czechoslovakia. According to West German experts, in military aspect the Warsaw Treaty Organization has ceased to exist in fact and it is doubtful whether it would survive as a political organization.

75. Report on the information about the military and political activity of member states of NATO acquired by the Ministry of Interior – People's Republic of Bulgaria for the period 21. III. - 20. IV. 1990, Sofia, 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 158 – 161
On 21 March 1990, the Polish Minister of Foreign Affairs Skubishevski met with the Secretary General M. Woerner in NATO Headquarters in Brussels. He expressed the opinion that the Warsaw Pact has lost significant influence on the internal affairs of the member states and described the possibilities for political cooperation in the Warsaw Treaty Organization as exhausted. To a question of whether the member states of the WTO would work together within the CSCE and the negotiations on conventional weapons, he stated that "consultations are expected", but "consultations and discussions were no longer useful".

76. Operational letter № 5 of 10 May 1990 on the sudden nuclear missile attack [N. p.], 10 May 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 166
The letter stated that the then priority was the cuts in Europe that were aimed at the gradual transfer of defense spending in the continent to mainland European member states of NATO. For this purpose a special report was prepared to demonstrate that the United States of America should reduce the number of its troops in Europe and the Bush administration should abandon the modernization of new missiles "Lance" and their deployment in Europe.

77. Operational letter № 6 of 12 June 1990 on the sudden nuclear missile attack [N. p.], 12 June 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 176 – 177
The letter was sent to the Director of the National Intelligence Service. It stated that during the past period a slowdown has been seen and even stagnation in the trend towards unilateral disarmament in some areas of the defense - aggressive system of the US Army. Right-wing forces in the US Congress accused the administration of President George Bush that it has made too many unilateral concessions that have not received a response from the Soviet side. A special place was given to the "intransigence and firm position" of the USSR on the problem connected with the reunification of West and East Germany.

78. Operational letter № 8 of 9 August 1990 on the sudden nuclear missile attack [N. p.], 9 August 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 186 - 187
The letter contains information about the impact of the NATO meeting in London on the US policy related to military and even more heated debates in Congress related to drafting the military budget. On the other hand, the consent of the USSR for united Germany to become a member of NATO and the withdrawal of Soviet troops from Eastern Europe was increasing the support of Congress for military expenditure.
Essential for the strategic part of US military doctrine continued to be the development of components of SDI.

II. Southern Flank of NATO, Turkey, Greece and Italy

79. Plan on the activities for preparation of the agents to work in a complicated situation in relation to Department III to Directorate I – State Security, Sofia, 5 September 1961
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2 а.е. 233, л. 76 – 80
In order to collect information about the plans and actions of the Southern Command of NATO were expected to be created agents' groups with a group leader. Each group was set to perform specific tasks and was specified how exactly the group leader would keep in touch with the Centre.

80. Tasks of Department III, Directorate I – State Security by countries [N. p.], March 1962
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2 а.е. 233, л. 123 – 125
One of the main tasks of Department III during this period was to obtain information on foreign policy of the Italian government and its conflicts with other NATO countries. Important place in the work of the residents in Italy was conducting activities to influence public opinion.

81. Report on the information activities during 1965 in relation to Italy, 22 November 1965
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2 а.е. 239, л. 23 – 26
The report stated that under the first main task - obtaining information on the plans and intentions of the prime enemy - the United States of America and NATO against People's Republic of Bulgaria and the other socialist countries were received a total of 21 materials, 10 of which for the Central Committee of the Bulgarian Communist Party. It was acquired new information unknown until then about an US base in the Far East. Few issues about the attitude of the United States of America and Italy on the creation of multilateral nuclear forces of NATO and the controversy between the member states in this regard were clarified. There was received specific information about secret agreements between the United States of America and Italy for taking measures against the crisis in NATO and especially against the positions of De Gaulle regarding NATO.

82. Plan – assignment on the main tasks and agents and operational activities in relation to the work against France in 1968, Sofia, 31 January 1968
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2 а.е. 241, л. 158 – 161
The work of the residents on the territory of France against Turkey and Greece through the Greek and Turkish troops and local citizens was one of the main directions in the activity of the foreign political intelligence. The plan also reflected the specific tasks in

the political sphere, such as the revealing of contradictions between France, the United States of America and the Federal Republic of Germany on a number of NATO issues.

83. Report on the residents in Paris, Sofia, 15 March 1968
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2 а.е. 241, л. 174 – 176
The report specifies the main tasks of the residents by order of importance. In first place was the work against the United States of America and NATO, in second - against Greece and Turkey. Then the scientific and technical intelligence and counter - intelligence authorities. It was proposed to reorient the work as the tasks against Turkey and Greece would be a priority for the residents in Paris.

84. Report on the implemented active measures under the European direction within Department VIII – First Main Directorate for the period 1.V. 1976 - 15. VIII. 1977, Sofia, 18 August 1977
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 200, л. 1 – 5
The implemented active measures were part of long-term, multi-stage operations of First Main Directorate to reveal the intervention of the United States of America and NATO in the internal affairs of Turkey. A great article dedicated to the CSCE in Helsinki was published in the Belgium magazine „Diplomacy".

85. Directions on the activities in relation to the United States of America, Sofia, 27 November 1978
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3 а.е. 201, л. 52 – 53
At that stage, the main directions on the activities related to the United States of America were associated with resistance and reveal of US policy in the Balkans and disruption of the NATO South Wing. Emphasis was placed on denouncing US efforts to resolve the Cyprus issue in interest of NATO.

86. Assessment of the work of operative „Pashov" from the residents in Rome in relation to Department VIII for the period December 1973 - October 1978, Sofia, January 1979
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3 а.е. 202, л. 1-4
During that period the operative in question had been sending materials to the Center related to the aggravation of the relations between American soldiers and the local population on the island of Sardinia. Several measures under the long-term operation „Horizon" were carried out. Newspaper „Kuoditiano dei lavoratori" published articles revealing the policy of NATO and the United States of America in support of the neutron bomb. The article „Turkey - a US base to control the Balkans" was published on 10 February 1978.

87. Report on the active measures carried out in cooperation with the intelligence authorities of the German Democratic Republic for the period 1.1.1979 - 29.2.1980, Sofia, 29 February 1980
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 226, л. 4 – 7
The report says that the German intelligence can be thanked for preparing the required „documents" in relation to active measures „Dragon" and „Erosion" and the relevant implementations committed by their channels.
Proceeding from the fact that the United States of America and NATO were seeking to „use the upcoming death of Tito" to destabilize the situation in the Balkans and their quest to bring Greece back to the military organization of NATO, there were planned activities against pro-American and pro – Maoist policy of Yugoslav leaders and the actions of the prime enemy in respect of this country.

88. Report № 518 on the long-term operation „Diana“, aimed at stimulating the anti-war movement in Greece [N. p.], 25 March 1980
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 226, л. 144 – 148
The report analyzes the agents' opportunities of the Bulgarian foreign policy intelligence regarding the preparation and implementation of long-term operation "Diana". Guidance was given for carrying out actions to reveal the plans of the United States of America and NATO to include the country to the pact's military mechanism based on the "Haig" plan, "Rogers" plan and future variations thereof.

89. Report on the cooperation with the German comrades in relation to the United States of America and NATO [N. p.], 22 April 1982
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 648, л. 18 – 19
The report specifies the tasks of both intelligence services related to the implementation of the "Flank" operation, "Razdor" operation, "Horizon" operation and others. Under the "Flank" operation – on the basis of the information provided by First Main Directorate, the German side agreed to draw up a document from the US office in NATO, according to which the United States of America provided assistance to the Turks and have impeded the Greeks in their intentions to put the Cyprus issue to the Madrid meeting. Under the "Razdor" operation the Bulgarian intelligence service provided information to the German intelligence service in order to produce a "document" of Federal Republic of Germany, which once launched in Spain, would cause outrage in Spanish ruling circles in relation to the negative assessments for Spain made in the document.

90. Organizational securing of the implementation of the tasks related to sudden nuclear missile attack. Sofia, 31 August 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 143 – 144
After the presentation of the sudden nuclear missile attack task, Department II to the First Main Directorate sent detailed instructions to residents in Athens and Nicosia for implementation. Some of the agents, having the opportunity to legendary visit the enemy sites where nuclear weapons were stored, were periodically posted in these areas with a view to detecting possible signs of changes. In order to activate the anti-nuclear movements in Greece, the residents and the Centre have conducted activities for their promotion and processing of public opinion favorable to the Bulgarian intelligence services.

91. Operational letter № 10 of 12.10.1983 on signs to detect preparations for a sudden nuclear missile attack, Nicosia, 12 October 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 9
The letter says that during the reporting period the residents in Nicosia has not received data for any signs of preparation of sudden nuclear missile attacks against the socialist countries from the territory of Cyprus. It contains information on the civil airport and the port in town of Larnaca which were continually used as interim bases for transportation of arms and ammunition to Lebanon, as well as other facts that prove the importance that was given to Cyprus in the NATO strategy.

92. Operational letter № 11 of 16 October 1983, Athens, 16 October 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 12
The letter says that during the reporting period the residents in Athens has not received data for any signs of preparation of attack with nuclear missiles against Bulgaria and the socialist countries from the territory of Greece. It reports that the failure of NATO

doctrine in connection with the island Limnos case was directly related to the question of control over the Aegean and the activation of the headquarters in Larissa.

93. Signal note on declaring a full alert at the headquarters of the NATO South Wing, Sofia, 1 November 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 29
According to data received from the source in the headquarters of the Southern Flank of NATO in Naples, since the beginning of October 1983, all paramilitary delegations to headquarters were put into full alert.

94. Report on a note sent to the residents in Rome, Ankara and Athens, Sofia, 2 November 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 384, л. 30
Residents in Rome, Ankara and Athens were ordered to check again the signal received at the Center in relation to putting the Southern Flank of NATO headquarters in a state of full alert and to establish the reasons for that.

95. Operational letter № 11 in relation to nuclear missile attack [N. p.], 5 November 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 39
The letter says that the residents carried out organizational measures under the Nuclear Missile Attack Plan. The visual inspections of the sites included in the plan showed no change and indications of attacks with nuclear missiles.

96. High alert in the US bases in Greece, [N. p.], 1983.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 40
The document reports that on 12 November 1983, all US military bases on Greek territory were suddenly put under high alert. According to some sources, that was done by order of the overall command of US military bases on European territory with headquarters in Federal Republic of Germany, while other associated it with the preparation of an invasion in Lebanon.

97. General plan of NATO to defend Europe, Sofia, 1 December 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 138
According to reliable data, in July 1982, at NATO Headquarters in Europe was prepared a plan for the defense of Europe, which was based on the play „defense brought forward and restoration of the integrity and security of the pact." According to the strategy of NATO, the defense in the southern part of Europe would begin from the regions located in front of the Turkish straits. The emphasis in the plan on the need to defend the Turkish straits stems from the belief that if they fell, the Warsaw Pact could be stopped neither in Aegean nor in Mediterranean.

98. Letter from the Deputy Minister of Interior and Head of Second Main Directorate – State Security D. Anachkov to the Head of First Main Directorate – State Security, Sofia, 5 December 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 172 – 174
The letter states that in relation to the improvement of the system for timely detection of signs of military preparations and sudden attacks with nuclear missiles against People's Republic of Bulgaria, a detailed guidance and a list of signs by which the Directorate should collect information were developed. By order of the Minister, the guidance was sent to Sofia City Directorate and all arms directorates of the Ministry.
It was also reported that recently a particularly strong tension and preparation for warfare

were seen in the armies of Greece and Turkey in connection with the announcement of the „Turkish Republic of Northern Cyprus", but the Directorate had no information on the possible use of this high alert for aggression against People's Republic of Bulgaria.

99. Information № 357 on the indications intercepted in October and November on the preparation of the member states of NATO for war, Sofia, 8 December 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 94 – 97
In October and November 1983, the military attachés of the embassies of the member states of NATO, accredited in our country, have continued their attempts to locate various kinds of troops, military equipment and strategically important sites in Bulgaria. The issue of deployment of Soviet missiles on the territory of the German Democratic Republic and Czechoslovakia and possibly in Bulgaria has been a constant topic of conversation during the various meetings of military attachés and diplomats of the member states of NATO.

100. Information № 2 on military sites in Western Europe, Sofia, 9 January 1984
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 143 - 144
The document states that the first cruise missiles were unloaded in the Sigonella base in Sicily. The missiles arrived in Italy in mid-November. It was also reported that during the visit of the Bulgarian trade delegation in Northern Italy, the police refused to give permission to our citizens to travel by helicopter over the Dolomites in the Southern part of the Alps, as there was located a military establishment of special purpose, close to the village of Folgaria.

101. Report on the activities in relation to the active measures against the South Eastern Flank of NATO from the territory of Turkey, Greece and third countries, Sofia, 17 April 1984
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 655, л. 16 – 17
The main direction in the work of the Bulgarian intelligence services in relation to the active measures against the South Eastern Flank of NATO was to weaken the US influence and dismantle the unity between the member states. The active measures were grouped into 11 long-term operations. Since the beginning of 1982 until early 1984, 66 active measures were carried out, independently or in cooperation with the Soviet, German and Hungarian Intelligence Services. The purpose of these measures was to influence the deepening of the conflict between Greece and Turkey, disruption of US relations with Turkey and Greece and strengthening the contradictions between the other NATO countries.

102. Information № 127 on carrying out activities by the Greek Command, Sofia, 11 July 1986.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 394, л. 44
The document contains data on measures in relation to raising the combat readiness of the troops carried out by the Greek Military Command in Northern Greece. It was found that some units of the city Xanthi have conducted mobilization of reservists, but the purpose and the reasons were not given publicity.

103. Information № 214. Strengthening the US military presence in Italy, Sofia, 25 July 1986
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 394, л. 56 – 57
The information is about a decision of the military - political leadership of Italy to provide to the United States of America a base located on the island of Sicily in order to secure troops to be transferred to strengthen the Allied Armed Forces of NATO in Europe in times

of crisis situations and war. According to data obtained the disposition of the political forces in Italy, however, was such that it was expected parliament to approve such a decision. For this reason, the Italian government offered the United States of America the expansion of their military presence to be made in the form of security reinforcement of their bases, including NATO's, on the island and the mainland Italy.

104. Operational letter № 5 on preparing active measures against Turkey, Sofia, 12 March 1987
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 673, л. 38 - 39
The letter was sent by the Centre to the residents in Ankara and Istanbul. It states that it was necessary to gather information - articles, commentaries and other publications about the possible involvement of Turkey in the Irangate affair." The aim was to use this information to develop the thesis that Turkey's involvement in the affair was compensated by the United States of America in order to secretly violate the agreement between military supplies for Turkey and Greece.

105. Incoming cryptic message № 5747 on the Turkish position on Wintex Cimex 87 military maneuvers, Ankara, 3 April 1987
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 523, л. 8, 8 гръб
According to a source from NATO, on 26 March 1987 the report was given for discussion to the editorial group at the headquarters of the Southern Flank of NATO in Naples in relation to the Wintex Cimex 87 military maneuvers. In connection with the scenario of military maneuvers was noted that last year the "Northern Neighbor" thesis was underlined.

106. Incoming cryptic message from the residents from Ankara to Department I – First Main Directorate, Ankara, 24 June 1987
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 523, л. 3
It reports about an upcoming exercise of the Turkish Air Force in the Aegean Sea. The coordinates of the exercise, flight altitude and other data acquired by the Bulgarian residents in Ankara were specified.

107. Incoming cryptic message № 932 about aircrafts purchased by the Unites States of America and intended for the military bases in Turkey, Ankara, 21 January 1988
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 523, л. 135
According to data from a reliable source, F – 16 aircrafts purchased by the United States of America would be deployed in Eskisehir and Balikesir. Part of the total number of aircrafts would be provided to the bases in the eastern regions of the country.

108. Assessment in relation to information activities of operative 110387 - resident in Rome for the period 01.01.1984 - 12.30.1988, Sofia, 9 March 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 214, л. 10 – 16
The assessment indicates that the efforts of the Rome residents were focused mainly on solving the problems of the Balkans. Detailed consideration was given to the military problems of Italy, the United States of America and NATO as well as the Strategic Defense Initiative. In relation to the sudden nuclear missile attack priority task, the residents have sent mails and further information, of which 29 were used.

109. Report on the Turkish - West German military cooperation [N. p.], 26 March 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 125 – 128
The report says that from the financial 1964, the Federal Republic of Germany started the granting of regular military aid to Turkey and Greece and since 1978 to Portugal

as well. The main objective of this aid was to strengthen the armed forces of these countries in order to fulfill their tasks within the NATO defense strategy adopted at that moment.

110. Information concerning the modernization of the air defense in Italy [N. p.], 30 March 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 114 – 116
According to the data obtained, the modernization of the defense radar network was accompanied by renewal of the National Civil Radar Network, which in complicated situation would be transferred under military subordination. An increased number of radar installations were envisaged along the Adriatic coast and those areas of the country, which coincided with the directions of a possible air strike under the scheme of the NATO defense.

111. Information on the modernization of Italy defense [N. p.], 1 April 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 117 - 118
A consortium composed of several Italian companies has offered the Ministry of National Defense of Italy a new electronic system for satellite navigation. The information specifies details of the new system and its purpose.

112. Information on the work of "Biser" for the period 20.08. - 22.09.1989 [N. p.], 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 5, а. е. 641, л. 24
The work of „Biser" was aimed at studying the overall direction "Mount Parnis". It was established that through one of the military channels and ground line at 745 MHz were transferred telegrams in relation to NATO in Greek, Turkish and English.

113. Letter from the Minister of Interior of People's Republic of Bulgaria to KGB's Chairman A. Kryuchkov [N. p.], 25 April 1989 /in Russian language/
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 5, а. е. 644, л. 1 – 3
In the letter, the Minister of Interior of People's Republic of Bulgaria requested the Chairman of the KGB to provide radio - intelligence apparatus to Bulgaria in order to equip the radio - intelligence office in the building of the Consulate General of People's Republic of Bulgaria in Istanbul, Turkey.

114. Incoming cryptic message № 7531 on the upcoming visit of George Bush in Italy, Rome, 26 May 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 743, л. 142, 142 гръб
During their visit to Italy, Bush and Baker would seek to persuade the Italian partners that the solid positions in favor of modernizing the missiles would force the USSR to go on further cuts in their own nuclear potential. Italy considered that this position was not realistic and the USSR and the Warsaw Treaty Organization would disagree with a significant unilateral disarmament without receiving the necessary warranties for reciprocity from the United States of America and NATO.
The position of the Italian government on the development prospects of the Atlantic alliance was that the current stage required either political restructuring of NATO on the basis of the relations between the United States of America and Europe or it would be sentenced to lengthy disagreements.

115. Incoming cryptic message № 7711 on the visit of George Bush in Italy, Rome, 29 May 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 742, л. 144, 144 гръб, 145

The main objective of the visit of the US president was to show the importance for the Unites States of America in relation to Italy being NATO ally. Bush was ready for concessions to European allies, but only if the unity and solidarity within NATO was guaranteed. Considering the increased political prestige of Gorbachev among the political parties of Western Europe, the US president was determined to make a number of new proposals in the relations East - West and to take the initiative from the USSR in the proposals for the preservation of peace in the world.

116. Information on the military and economic policy of Turkey and the military industry projects [N. p.], 5 July 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 162 – 163
The document states that despite the large military budget of Turkey and the military aid that the country received in the framework of NATO, the Turkish military industry was facing serious difficulties in ensuring the high technological level of military production and arming the Turkish army, the second largest army in NATO. The mechanism for decision-making in the field of military industry of Turkey acted through the establishment of two bodies - the Supreme Coordination Council for Military Industry and Utility Administration for the Development of the Military Industry.

117. Report № 117 concerning the complex exercise of the Allied Joint Force of NATO „Display Determination - 89“ [N. p.], 28 July 1989 /in Russian language/
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 21 – 22
Although the approved plan and the signed contract, the Turkish military command disagreed with the scenario of the exercise, which allowed in the first days of „real war“ the deep moving of troops of the Soviet Union and its allies in Eastern Thrace, near the area of the straits. When discussing Turkish demands, in turn, US military officials feared that changing the scenarios of the exercise could also lead to negative political consequences.

118. Information on arming the Turkish army with new weapons, Sofia, 24 November 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 72 - 73
In response to the visit of the Turkish military delegation in Federal Republic of Germany, in November West German military experts visited Turkey with the task to sign contracts for the supply of German tanks equipped with laser installations and the most modern equipment. The contract was signed under very favorable financial conditions, including crediting on behalf of the Federal Republic of Germany.

119. Incoming cryptic message № 17924 on the call by the American Archimandrite Paul Ishii on “Solidarity with Bulgaria”, Geneva, 21 December 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 742, л. 157
The cryptic message reports that the US Archimandrite Paul Ishii, along with his supporters, was preparing hundreds of letters to prominent public, political and religious figures in the United States of America and worldwide calling for „solidarity with Bulgaria, which was threatened by military intervention on behalf of Turkey, which can led to a second Cyprus on the Balkans.“ The message was defined as valuable and timely. It was proposed to be used to inform the leadership of the country.

120. Information regarding the military industry of Italy [N. p.], 13 January 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 107 – 109
According to data of the Institute for Research in Defense, Italy disposes of more than

500 large, medium and small military enterprises with more than 8,000 employees. The top of the pyramid of the MIC was occupied by 6 main groups. Since April 1989 was established a ministerial commission to study the issue of reconversion of military enterprises.

121. Information on military bases in Turkey with nuclear weapons [N. p.], 16 March 1990

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 133 – 134

According to well-informed sources from the media, there were 11 military bases with nuclear weapons on Turkish territory. Since the US government decided to close nuclear weapons storage compartments in „Erhach" and „Eskisehir", to that moment it was not clear whether those compartments would be closed and whether the weapons located therein would be exported from Turkey. Negotiations to address these issues were expected to begin between Turkey and the United States of America.

122. Information on joint exercises of the Southern Flank of NATO „Dragon Hammer" [N. p.], 13 May 1990.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 162 – 163

The document reports that the Armed Forces of England, Italy, Portugal, United States of America and Turkey participated during the military exercises carried out on the island of Sardinia. France and Spain, which at that time were not members of NATO, also participated in the exercise. Basically, in future NATO would carry out arms reduction, but there were signs that other countries - outside the pact, had a desire to increase the number of their own weapons, including nuclear facilities.

123. Letter from the Head of Department II – Protection of Communication Means – Ministry of Interior to the Director of National Intelligence Service, Sofia, 14 February 1991.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 522, л. 137 – 138

The annex to the letter states that according to a reliable source from the journalistic circles, citing the press in Luxembourg, the European Community held a meeting at which it was decided to grant Turkey a loan in the amount of 236 000 000 U.S. dollars in connection with the losses around the crisis at the bay. It was also noted that the Republic of Turkey has received so far loans in total amount of 900 million U.S dollars from European and Arab countries and Japan, and from Saudi Arabia - oil for 1.6 billion U.S. dollars.

124. Assessment of the information work of intelligence source 0120 from the residency in Ankara for the period November 1987 – 31 March 1991

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 522, л. 155 – 156

The information received from source 0120, which was used for notifying the relevant authorities, contains materials in relation to the status of the Turkish - American cooperation in the military field, the Turkish army and the special services. It was recognized that the source was one of the most active in previous periods, as 65.4% of the information acquired by him in 1989 was used. Since the end of 1990, there has been a significant decline in the information activity of the source both in quantitative and qualitative terms.

III. Other member states of NATO and Canada.

125. Plan for the residents' activities in Brussels for the period 1 January 1968 – 31 December 1968 in relation to the political intelligence, Sofia, 15 November 1967

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а. е. 241, л. 25 – 30

The document says there have not been conducted any active measures to that moment in relation to Belgium, and since 1962 until the end of 1967 there have been no operatives. Belgium was an active member of NATO and a participant in many Western organizations, which were under the control of the Americans. One of the main operational tasks of the Bulgarian residency in Brussels was to examine the situation around the headquarters and composition of the "Common Market" and "Euratom" in order to recruit agents and acquire economic and scientific - technical information, as well as its focusing on NATO.

126. Plan-assignment on the core tasks and agents and operational activities for the work against Belgium in 1968, Sofia, 31 January 1968

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а. е. 241, л. 22 – 24

The plan sets out the main political tasks of the residents, objects of penetration and agents and operational activities. Focus of the residents' work was placed on the acquisition of information on the content of specific NATO agreements and disclosing Belgium's policy to the USSR, People's Republic of Bulgaria and the Balkan countries.

127. Information on military relations between the United States of America and the Netherlands and the state of the Dutch Navy, Sofia, 20 March 1975

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 139, л. 66 – 67

The document says that the Government of the Netherlands and the leadership of NATO sought to use the general debate about the replacement of obsolete fighter planes in the Dutch army to carry out a broader military program.

128. Complex interaction plan between the foreign intelligence services of the Ministry of Interior of the People's Republic of Bulgaria and the KGB to the Council of Ministers of the USSR on the organization of agents and operational activities against NATO in the period 1976 - 1978, Sofia, 10 December 1976

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а. е. 199, л. 7 – 8

The plan includes measures aimed at preventing the attempts of the leadership of NATO to decide on the inclusion of Spain in the bloc as a full member or based on other circumstances. The establishment of contacts between NATO and South Africa, as well as Israel must be hindered (in order to compensate for the weakening of NATO's Southern Flank).

129. Plan on the activities in relation to the European direction in 1977, Sofia, 27 October 1976

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 199, л. 1 – 6

Organizing and conducting active measures on certain long-term operations was the main direction in the work under the European direction. The implementation of a complex of measures to assist democratic forces in Portugal, to expose the duplicitous policy of the Socialist Party and to discredit NATO's intervention in the internal life of the country were planned.

130. Orientation - assignment on the preparation of the United States of America and NATO for war and signs of preparation of a nuclear missile attack [N. p.], [Б. д.]

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 382, л. 94 – 98

The document states that after the occurrence and development of the nuclear missiles, the principle of "suddenness" has been deeply rooted in the military doctrines of the United States of America and other major countries of NATO. In this connection, it was not excluded in the period of immediate preparation for war for the United States of

America to ask the pro-Western governments of the developing countries for facilities for the US Air Force and Navy, or even the formation of military or military - political alliances. As far as some third world countries were sources of strategic raw materials for the US industry, it was possible within these countries to be seen some economic signs of preparation for war.

131. Report on the active measures conducted in relation to the European direction of Department VIII – First Main Directorate for the period 1.1.1981 - 30.5.1981, Sofia, 27 May 1981 [N. p.], 26 February 1982
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 644, л. 40 – 42
In order to expand the effect of the Soviet active measures "Ocean", held in Greece through an agent of the Bulgarian intelligence, a material was published in the newspaper "Jamahiriya mail", printed in Libya and spread to the Middle East. To extend the effect of the constant operation "Manege", to Department IX – First Main Directorate were transmitted materials from publication events held against NATO in the Arab countries.

132. Information about the reactions in NATO in relation to the terms of Spain's entry into NATO, according to the cooperation plan in 1982 [N. p.], 26 February 1982.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 648, л. 20 – 22
The article states that some parts of the document, adopted by the parliament of Spain, authorizing the government to start negotiations for accession to NATO have caused negative reactions among the member states. Their permanent representatives in Brussels agreed, at an appropriate time, to communicate to the Spain the opinion of the pact that its government should not put unilateral similar conditions for entry into NATO, as it could put in a difficult position Benelux, Germany and England.

133. Information on the organization of the activities of the residents in relation to Department IX to reveal the preparation of NAA and NATO for war and signs of nuclear missile attack, Sofia, 31 August 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 382, л. 141 – 142
According to data received from the residency on the territory of most of the Arab countries, in which First Main Directorate – State Security has a resident, there was no US and NATO military presence. It states that the residents in Egypt, Morocco and Tunisia should pay a special attention, as the relations between the countries being examined with the United States of America and NATO created a situation that would allow disclosure of preparations for nuclear missile attacks by a number of specific and direct signs.

134. Information on activities conducted by the residents in Department XVII in connection with the preparation of the United States of America and NATO for war and signs of preparation of a nuclear missile attack, Sofia, 31 August 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 382, л. 146
In connection with the task of the leadership of First Main Directorate – State Security to closely monitor the work on the preparation of the United States of America and NATO for war and nuclear missile attack, only the residents in Tirana provided some information. It has drawn up a list of all employees of diplomatic missions of the member states of NATO, which were taken under observation. The finding was that there were no signs to suggest preparations for war or nuclear missile attack.

135. Information on measures to enhance the role of NATO reserve forces of the member states, Sofia, 13 September 1983

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 384, л. 5 – 6
The information was prepared on the basis of data obtained from the foreign intelligence of Czechoslovakia. It was reported that in some European countries, NATO took measures to raise the awareness of the population to the military service. In Belgium was introduced a 40-hour week to sergeant and voluntary staff and monetary compensation for the period of leave. Similar measures were taken in Denmark and the Netherlands.

136. Signal note on the suspension of part of the American amphibious to participate in a joint Spanish - American maneuvers, Sofia, 2 November 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 384, л. 31
According to a report from AFP Madrid, the twelve amphibious parts of the USMC and fourth parachute regiment were left in reserve for possible US military action in an unspecified area.

137. Report on a note sent to the residency in Washington, New York, Madrid and Lisbon, Sofia, 2 November 1983
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 384, л. 32
The note contains instruction for the residency to check why the American amphibious units designated to participate in the joint Spanish - American maneuvers „Krayseks - 83“ have not arrived on the specified place, where were they at that moment and what were the plans of the US government for their usage.

138. Incoming cryptic message № 18137. Information about the third round of talks between Spain and the United States of America in relation to the US bases, Madrid, 4 December 1986
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 742, л. 77, 77 гръб
The information relates to the reduction of US military presence in Spain, which should be accompanied by an increase in Spanish expenditure within NATO. A view was expressed that the United States of America sometimes made wrong political steps, but their military-strategic interests were well planned.
The assessment of the information indicates that the American tactic to negotiate from a position of a strong country was affecting Madrid's dignity.

139. Incoming cryptic message № 6263. Comments on the Spanish - American negotiations in relation to the bases, Madrid, 10 April 1987
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 742, л. 93, 93 гръб
The data were taken from the Spanish journalistic circles according to which was considered that the US side was particularly irritated by the progress of negotiations with Spain on the military bases. United States of America was guided by the their principle of being „a defender“ of Western Europe and accused Spain that with the request to reduce the number of its bases impeded the „rescue“ role of the United States of America.

140. Incoming cryptic message № 18853. Information about the prospects for resolving the issue with the US bases in Spain, Madrid, 17 November 1987
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 742, л. 78
The cryptic message states that the Spanish Government has taken a definite decision for the US bases in Torrejon and Zaragoza to be closed. It was possible for Torrejon to become an auxiliary complex in a military version of the Central Madrid Airport, while the one in Zaragoza to be „ceded“ for use by NATO.

141. Information on the activities of Italy, France and Spain in relation to the defense of Western Mediterranean, Madrid, 15 November 1988
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 13 – 14
In March 1988, France offered to Italy and Spain to set up a joint surveillance network of the Western Mediterranean through the use of aircraft "AWACS - E - 3A Sentry". After the failure of the project of the three countries, Spain had no possibility to buy these aircrafts alone. Therefore, it had the intention to join the other eleven Western countries that participated in the NATO system - "Airborne Early Warning Force" in order to use the services of aircraft "AWACS" for less money.

142. Report on the military expenditures of Canada, B. m.], 23 November 1988
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 40 – 41
The report states that the Canadian Government has approved projects and purchases for the armed forces of about 20 billion Canadian dollars. It was envisaged the replacement of the obsolete tanks "Leopard - I", most of which were in service in the Canadian units in Western Europe. The new tanks would be ordered from English, French, American or West German companies.

143. Report on the tasks of the residents in Madrid on the implementation of the Bozhkov's section of the plan /Department VIII/ for 1989 [N. p.], 13 January 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 685, л. 55 – 56
It specifies the specific tasks of the resident in Madrid to be carried out in 1989. First was given the task to print a brochure about the danger of accumulated military equipment in the world and the need for negotiations to reduce it.

144. Report on the tasks of the residents in Lisbon on the implementation of the Bozhkov's section of the plan /Department VIII/ for 1989 [N. p.], 13 January 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 685, л. 57
In connection with the 40th anniversary of NATO, it was planned the preparation and publication of materials in order to show some negative consequences for Europe and the European nations of NATO's actions. In general, the topic could be formulated as follows: "NATO - the scene of a collision of interests of Spain and Portugal on the one hand and the interests of the United States of America on the other."

145. Information relating to the suppression of the broadcasting during the Command Staff exercise of NATO "Wintex - Cimex - 89", Sofia, 14 March 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 124
According to available data, on 6 March 1989 in Belgium was established a full suppression of the broadcasting on all bands and frequencies of shortwave coverage. It was believed that the suppression was undertaken in conjunction with the Command Staff Headquarters exercise of NATO "Wintex - Cimex - 89".

146. Information about the intentions of the United States of America to sell advanced US military systems to the Gulf countries [N. p.], 28 March 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 120 – 122
According to the sources close to the Egyptian Foreign Ministry, the new US administration sought to make deliveries of its modern weapon systems to Saudi Arabia, Kuwait, Bahrain and Pakistan. It was believed that the American drive to conquer the arms market in the Middle East was the result of US intentions to accommodate permanently in the area and prevent Soviet penetration with the help of the new weapons on the Arab market.

147. Operational letter № 4 on the sudden nuclear missile attack [N. p.], 11 April 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 123
The letter says that the published official data on the military budget of Switzerland and its costs for armaments, including missiles to 1995, eloquently showed the country's preparation in case of a nuclear conflict.

148. Report on the information activities of operative 145368 in relation to the foreign political intelligence from the residents in Canada for the period 15.VII. 1988 - 30.VIII. 1989, Sofia, 1 September 1989
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 411, л. 64
The report says that during that period the operative acquired valuable secret intelligence data. In relation to the foreign political intelligence only two of his information sets were used: "Canadian armaments program with submarines" and "Military costs of Canada."

149. Incoming cryptic message № 16894 on the reunification of Federal Republic of Germany and the German Democratic Republic, Luxembourg, 30 November 1989.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 742, л. 152
The cryptic message says that an American diplomat from the US Embassy in Luxembourg has expressed the view that Luxembourg intends to oppose the possible reunification of the Federal Republic of Germany and the German Democratic Republic due to historical experiences and considerations. The position of the United States of America was similar due to the risk of disintegration of the military units of NATO and the Warsaw Treaty Organization, which would lead to imbalances in the international relations.

150. Information on signs of increasing the military and political activity of NATO, perceived by the Ministry of Interior – People's Republic of Bulgaria in February 1990, Sofia, February 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е.431, л. 125 - 126
The increasing military and political activity of NATO is associated with the ongoing negotiations between Norway and Great Britain to sign an agreement on the deployment of British fighters - bombers in Air Force Base "Bardyofos" in Northern Norway. The agreement forms part of the existing NATO arrangements for the construction of infrastructures capable of receiving military reinforcements in case of crisis.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

56

НАТО Конфиденциально

Приложение к С-М(59)24

РАССЫЛКА И МЕРЫ ПО ОХРАНЕ СЕКРЕТНОЙ ИНФОРМАЦИИ НАТО В ДИПЛОМАТИЧЕСКИХ ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВАХ СТРАН-УЧАСТНИЦ СОЮЗА, НАХОДЯЩИХСЯ В СТРАНАХ ЗА ЖЕЛЕЗНЫМ ЗАНАВЕСОМ

Доклад Комитета НАТО по вопросам безопасности

Введение.

I. По просьбе французской делегации Комитет НАТО по вопросам безопасности изучал факторы, представляющие угрозу для безопасности секретной информации НАТО в представительствах стран-участниц НАТО в странах за железным занавесом.

2. Цель этой записки состоит в том, чтобы обратить внимание на особенно серьезные факторы, представляющие угрозу для безопасности в странах советского блока, и сформулировать некоторые требования по обеспечению безопасности, которыми должны руководствоваться страны-участницы НАТО там, где это необходимо при обращении с секретной информацией НАТО, в какой бы форме она не направлялась в представительства, находящиеся в странах за железным занавесом.

Угроза обеспечению безопасности в странах советского блока

3. Деятельность разведывательных служб стран советского блока является, несомненно, гораздо более эффективной за железным занавесом, где им оказывается поддержка со стороны всего аппарата полицейского государства, чем это имеет место на Западе. Следовательно, в целом риск того, что их спецслужбы могут нейтрализовать предпринимаемые нами меры по обеспечению безопасности, является гораздо вероятнее в условиях стран за железным занавесом, чем где бы то ни было.

4. По мнению Комитета по вопросам безопасности, основными факторами, определяющими угрозу безопасности в странах советского блока, являются:

Из архивите на ДС

а) официальные власти в странах советского блока фактически лишают западные представительства возможности обходиться без использования обслуживающего персонала из числа местных граждан, выполняющих физическую работу и вспомогательные административные функции. Среди этих лиц, как правило, имеются подготовленные в разведывательном плане люди, которые стараются найти и использовать любую возможность для получения секретной информации;

б) имеются многочисленные свидетельства того, как спецслужбы стран советского блока стремятся вскрыть и даже поощрить у сотрудников представительств западных стран человеческие слабости, которые могут быть использованы в целях их компрометации и шантажа.

Технический персонал из числа местных граждан часто используется в таких мероприятиях. Стесненные жилищные условия во многих столицах стран советского блока и постоянное напряжение, связанное с упомянутой угрозой безопасности, делают сотрудников представительств западных стран более уязвимыми перед лицом таких действий, чем где бы то ни было.

в) для стран советского блока считается в порядке вещей регулярное и искусное использование различных специальных подслушивающих устройств. Особенно большого прогресса в этом достигла Россия. Это, несомненно, представляет одну из серьезных угроз обеспечению безопасности в странах советского блока, тем более, что западные страны не имеют фактически выбора жилищных условий и лишены возможности эффективного контроля за строительством зданий, используемых под их представительства, или за помещениями, в которых проживают их сотрудники. Эта угроза существует, когда обсуждаются секретные вопросы даже в отдельных случаях на улице, и меры безопасности, предназначенные для защиты документов, мало эффективны в борьбе против этой угрозы.

г) совершенно очевидно также, что могут быть использованы некоторые искусно изготовленные фотографирующие устройства.

Из архивите на ДС

5. Инструкция НАТО по вопросам безопасности /C-M(55)I5 (Final)/ была предназначена для организации охраны секретной информации НАТО в странах-участницах НАТО и, по мнению Комитета по вопросам безопасности, она не отвечает требованиям по охране такой информации в странах советского блока.

Рассылка секретной информации НАТО в страны советского блока в настоящее время

6. а) В настоящее время ни одна страна-участница НАТО не направляет документы "COSMIC TOP SECRET" за железный занавес.

б) Несколько стран-участниц НАТО направляют за железный занавес документы, имеющие более низкую степень секретности.

в) Правительство США направляет отдельные секретные документы НАТО с грифом "SECRET" и ниже в свое представительство в Москве. Соединенные Штаты готовы представить эти документы в порядке консультации в здании своего посольства любому послу страны-участницы НАТО, аккредитованному в Москве.

7. Секреты НАТО, циркулирующие в дипломатических представительствах стран-участниц НАТО в странах за железных занавесом, могут быть не только в виде секретных документов НАТО. Эти секреты могут также содержаться:

а) в национальных секретных документах;

б) в мыслях, а, следовательно, выражаться вслух высшими должностными лицами этих представительств.

8. По мнению Комитета политических советников, время от времени возникает потребность в проведении политических консультаций, которые могут повлечь за собой:

а) направление секретных документов НАТО в дипломатические представительства стран-участниц НАТО, находящиеся в столицах за железных занавесом;

б) обсуждение секретов НАТО в этих столицах.

Из архивите на ДС

~~6~~ 59

Требования, предъявляемые к обеспечению безопасности

9. Комитет НАТО по вопросам безопасности считает, что в связи с чрезвычайно серьезным характером угрозы для безопасности, существующей за железным занавесом, было бы целесообразно сохранить действующее положение, согласно которому документы НАТО с грифом "COSMIC TOP SECRET" не направляются в представительства стран-участниц НАТО за железным занавесом. В случае возникновения необходимости сообщить какую-либо информацию устно, имеющую такой же гриф секретности, например, послам стран-участниц НАТО, аккредитованным в странах советского блока, во время их пребывания в столицах своих национальных государств, важно, чтобы такая информация была передана только при условии, что, если она будет обсуждаться в стране советского блока, ее обсуждение было бы проведено с соблюдением осторожности и принятием необходимых мер безопасности против подслушивания. Должны также выполняться соответствующие требования, изложенные ниже в пункте IO.

IO. Комитет НАТО по вопросам безопасности считает, что в случаях, когда возникает необходимость направить информацию НАТО, имеющую гриф "SECRET" или "CONFIDENTIAL", в представительства стран-участниц НАТО в странах советского блока, то должны соблюдаться следующие требования, являющиеся дополняющими, а не заменяющими требования, изложенные в инструкции НАТО по вопросам безопасности:

а) направление секретных документов НАТО в дипломатические представительства стран-участниц НАТО, аккредитованные в странах советского блока, должно быть скорее исключением, а не правилом, и в каждом конкретном случае оно должно быть санкционировано ответственным лицом заинтересованной страны-участницы НАТО. В некоторых случаях, до получения разрешения о направлении документов, необходимо посоветоваться с соответствующим комитетом НАТО. Количество и рассылка этих документов должны быть сведены к минимуму;

б) секретные документы НАТО, направленные в представительства стран-участниц НАТО в странах за железным занавесом, долж-

Из архивите на ДС

ны быть уничтожены сразу же по миновании в них надобности по возможности в течение нескольких часов после их получения;

в) персонал из числа местных граждан должен быть по возможности сведен до абсолютного минимума, необходимого для обеспечения нормальной деятельности представительства. Ни при каких обстоятельствах эти лица не должны иметь доступ к секретной информации и, за исключением случаев, когда они находятся под постоянным присмотром со стороны сотрудников посольства, они не должны также иметь доступ в зону, где хранится секретная информация НАТО или где она может обсуждаться;

г) при подборе кадров на работу в представительства, аккредитованные в странах советского блока, с точки зрения безопасности желательно обращать особое внимание не только на имеющиеся слабые стороны характера, но и на способность характера сопротивляться постоянному воздействию местных спецслужб;

д) чтобы уменьшить степень риска, вызванного стесненными жилищными условиями и необходимостью постоянного сохранения бдительности, сотрудники представительств в странах советского блока не должны находиться там продолжительное время, а младший состав необходимо менять в относительно короткие промежутки времени;

е) до направления на работу в страны советского блока с сотрудниками должен быть проведен обстоятельный инструктаж об угрозах безопасности, с которыми они могут там столкнуться. Они должны также быть подготовлены по соответствующим вопросам, относящимся к обеспечению безопасности;

ж) меры безопасности должны приниматься в соответствии с документом НАТО "Защитные меры безопасности против специальных подслушивающих устройств"[1];

з) меры по обеспечению физической безопасности должны быть всесторонними и взаимозаменяемыми и в целом основываться на принципе, что секретные документы должны храниться в одном специально оборудованном средствами защиты месте (сейфе) и быть возвращены туда, за исключением тех случаев, когда они находятся в работе в данный момент.

---

1) АС/35 Д/203

Из архивите на ДС

II. Что касается информации, имеющей гриф "NATO RESTRICTED", то уровень принимаемых защитных мер должен быть такой же как и для соответствующих национальных документов, направляемых в представительства стран-участниц НАТО в странах советского блока.

I2. Комитет по вопросам безопасности хотел бы подчеркнуть, что требования, изложенные в пункте I0, следует рассматривать как необходимый минимум тех требований, которые надо соблюдать, прежде чем информация НАТО с грифами "SECRET" и "CONFIDENTIAL" может быть направлена в представительства стран-участниц НАТО за железным занавесом. Выполнение этих требований повлечет за собой расходы и использование специально подготовленных кадров. Это в особенности относится к требованиям, содержащимся в подпунктах "ж" и "з" пункта I0, которые предусматривают использование технических экспертов высокого класса. Поэтому Комитет рекомендует, чтобы каждая страна-участница НАТО использовала свои собственные возможности для выполнения изложенных выше требований. Там, где эти требования не могут быть соблюдены в должной мере:

а) представительства заинтересованных стран, аккредитованные в странах советского блока, не должны получать документы НАТО с грифом "SECRET" или "CONFIDENTIAL". Должны быть осуществлены также мероприятия, позволяющие этим представительствам получить доступ к секретным документам НАТО в представительствах других стран участниц НАТО, которые в состоянии обеспечить выполнение указанных выше требований. Предложение властей США по вопросу об ознакомлении с секретной информацией НАТО, направляемой в их представительство в Москве, о чем было упомянуто выше в пункте 6, является примером таких мероприятий;

б) сотрудники представительств, в которых не могут быть выполнены перечисленные выше требования, могут обсуждать информацию НАТО, имеющую грифы "SECRET" и "CONFIDENTIAL" в представительстве, где эта информация доступна для них. Если в исключительных случаях подобная информация должна обсуждаться вне того места, где она получена, то должны быть предприняты все необходимые меры предосторожности против подслушивания.

Из архивите на ДС

~~40~~ 62

Заключение.

I3. Совету НАТО рекомендуется:

а) обратить внимание членов правительств на наличие чрезвычайно серьезной угрозы для обеспечения безопасности секретной информации НАТО в странах советского блока;

б) договориться о том, что:

- ни один документ с грифом "COSMIC TOP SECRET" не должен направляться в представительства стран-участниц НАТО, находящиеся в столицах за железным занавесом;

- при необходимости сообщить устно содержание какой-либо информации, имеющей гриф "COSMIC TOP SECRET", например, послам стран-участниц НАТО в странах советского блока во время посещения ими столиц своих национальных государств, важно, чтобы такая информация была бы сообщена только при условии, что если ее необходимо обсудить в стране советского блока, то это обсуждение должно проводиться с соблюдением осторожности и принятием максимальных мер безопасности против подслушивания;

в) разрешать направление в представительства членов НАТО в странах советского блока информации НАТО с грифом "SECRET" и "CONFIDENTIAL" только в том случае, когда могут быть выполнены требования по обеспечению сохранности документов, изложенные выше в пункте I0;

г) предложить каждому члену НАТО определить свои возможности по выполнению этих требований;

д) установить, что в случае, если страна-участница НАТО не имеет возможности выполнить эти требования, то должны соблюдаться рекомендации, изложенные выше в подпунктах "а" и "б" пункта I2.

Строго секретно! 213

60

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Задачите на резидентурите и обектите за агентурно проникване по линиите на ОТДЕЛ III-ти, Управление I-ДС.

I. ФРАНЦИЯ

А. Придобиване информация за влиянието на САЩ върху политиката на френското правителство, за противоречията между тях, американските учреждения във Франция и дейността на НАТО.

ОБЕКТИ: 1/ Щаб на Европейското командване на НАТО;
2/ Секретариат на Ген.секретар на НАТО;

Б. Придобиване информация за изясняване външната и вътрешна политика на Франция.

ОБЕКТИ: 1/ Канцелария на Президента на републиката;
2/ Министерство на Външните работи - секцията за работа с България;
3/ Политически партии: Съюз на новата република, МРП /Католическата партия/ и Социалистическа партия.

В. Разкриване и пресичане плановете и замислите на френските разузнавателни и контраразузнавателни органи, насочени против НРБ и страните от социалистическия лагер.

ОБЕКТИ: 1/ Службите на СДЕСЕ, работещи против нашата страна.

Из архивите на ДС

214

Г. Разкриване и пресичане разузнавателната и подривна дейност на българската вражеска емиграция във франция срещу нашата страна.

ОБЕКТИ: 1/ БНК /Български национален комитет/ - Представителство в Париж за Европа.
2/ Българско емигрантско дружество в Париж;
3/ ВБП /Временно българско представителство/;
4/ Анархисти;
5/ Съюз на свободните журналисти.

96

II. БЕЛГИЯ

А. Разкриване подривната дейност на американското и други капиталистически разузнавания от територията на Белгия срещу нашата страна и социалистическия лагер.

ОБЕКТИ: 1/ Американски учреждения и институти в Белгия;
2/ Щабове и поделения на НАТО в Белгия.

Б. Разкриване и пресичане подривната дейност на вражеската емиграция срещу нашата страна.

ОБЕКТИ: 1/ Подкомитета на БНК;
2/ Организацията на БНФ /Български нац.фронт/.
3/ Македонска организация "Тодор Александров".
4/ Бюро на радио "Свободна Европа".

III. ИТАЛИЯ

А. Добиване разузнавателна информация за провежданата от територията на Италия дейност на главния противник - САЩ против НРБ и страните от социалистическия лагер.

215
8

ОБЕКТИ: 1/ Южно командване на НАТО - Щаб и оперативен отдел.
2/ Американски дипломатически и търговски представителства.
3/ Американски информационен и пропаганден център в гр.Рим - ул."Венето".
4/ Американски северен колеж в Рим - ул."Джаниколо" № 14, който поддържа връзка с Ватикана.
5/ Организация Ф.А.О.
6/ Фирмите "Детроид" и "Перминдекс" - прикрития на американското разузнаване.

Б. Добиване информация по външната и вътрешна политика на италианското правителство, връзки и противоречия със САЩ. Разкриване и пресичане подривната дейност на Италия против НРБ и социалистическия лагер.

ОБЕКТИ: 1/ Министерски съвет.
2/ Министерство на Външните работи - служба 3-та и 4-та и секретния архив.
3/ Председателство на републиката - канцеларията на президента.
4/ Министерство на Външната търговия - договорно-правния отдел.

В. Разкриване и пресичане подривната дейност на италианското разузнаване и контраразузнаване против нашата страна и социалистическия лагер.

ОБЕКТИ: 1/ СИФАР;
2/ Публика Сикуреца;

Г. Разкриване и пресичане дейността на българската вражеска емиграция против нашата страна.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

216
9

ОБЕКТИ: 1/ ВБП /Временно българско представителство/;
2/ БНФ /Български национален фронт/;
3/ БНК /Български национален комитет/ - подкомитет в Рим и секция в Триест.
4/ Радио "Свободна Европа" - филиал в гр.Рим.

Д. Разкриване и пресичане разузнавателната и подривна дейност на Ватикана срещу нашата страна и социалистическия лагер.

ОБЕКТИ: 1/ Държавен секретариат;
2/ Източна конгрегация;
3/ Комитета на ГАГОВ.

98

Е. Придобиване разузнавателна информация и вербовка и извеждане агентура в Гърция, Турция и ГФР за разкриване разузнавателната им и подривна дейност срещу нашата страна и социалистическия лагер.

ОБЕКТИ: 1/ Учреждения и граждани на Гърция, Турция и ГФР.

IV. ШВЕЙЦАРИЯ

А. Използуване територията на Швейцария за разгръщане на активна разузнавателна работа срещу главния противник - САЩ и страните членки на НАТО.

ОБЕКТИ: 1/ Американски дипломатически и търговски представителства.
2/ Европейско бюро на Американската академия в Женева.
3/ Организацията "Морално превъоръжаване" в Монтрьо
4/ Световен съвет на църквите.

Б. Използуване Швейцария за обезпечаване връзка с агентурата на другите резидентури при осложнена обстановка - К/К, П/К, места за срещи и явки, тайници и пр.

217
18

В. Използуване възможностите на резидентурата за активна работа от територията на Швейцария срещу Временното българско представителство и другите емигрантски организации, с цел разкриване подривната им дейност,насочена срещу нашата страна и за провеждане целенасочена разложителна работа срещу тях.

V. АВСТРИЯ

А. Активизиране работата по разкриване и пресичане подривната дейност на американското разузнаване срещу нашата страна от територията на Австрия, както и за получаване информация за американското влияние над австрийското правителство.

ОБЕКТИ: 1/ Американско посолство във Виена;
2/ Върховен комисариат по бежанските въпроси;
3/ Подцентралата на радио "Свободна Европа";
4/ Американски разузнавателни служби в Залцбург;
5/ Международната църковна организация в Залцбург и клона във Виена.
6/ Министерство на Външните работи - секциите, занимаващи се с България и САЩ.

Б. Разкриване и пресичане подривната дейност на вражеската емиграция срещу НРБ.

ОБЕКТИ: 1/ Дружество на българите в Австрия;
2/ Организация на БНК в Австрия "Свободна Родина".

В. Издирване на подходящи наводки из средата на гръцките и турски студенти с оглед вербовка и използване срещу Гърция и Турция, както и използуване наличните възможности за работа срещу ГФР.

Из архивите на ДС
99

Из архивите на ДС

100

218
11

VI. ЗАПАДНА ГЕРМАНИЯ

А. Разкриване и пресичане разузнавателната и подривна дейност на САЩ срещу НРБ и социалистическия лагер от територията на ГФР.

ОБЕКТИ: 1/ Разузнавателна школа на САЩ в ГФР /района на Франкфурт на Майн/ и американска разузнавателна централа "ОСИ" в гр.Мюнхен.

2/ Радио "Свободна Европа" в Мюнхен.

Б. Получаване информация за външната и вътрешна политика на ГФР и влиянието на САЩ върху нея.

ОБЕКТИ: 1/ Министерство на стопанството на ГФР.

В. Разкриване и пресичане разузнавателната дейност на ГФР срещу НРБ и социалистическия лагер.

ОБЕКТИ: 1/ Търговските фирми "Атласхандел" в Мюнхен, "Доймако" и "Комекс" в Дюселдорф, "Аума", "Новеа" и "Имаг" - Хамбург, явяващи се прикрития на разузнавателни служби.

Г. Разкриване и пресичане подривната дейност на вражеската емиграция срещу НРБ.

ОБЕКТИ: 1/ Българска войскова част в Гермерсхайм.
2/ Временно българско представителство - Мюнхен.
3/ Вражеска емигрантска организация "Цар Симеон II в Мюнхен.
4/ Български национален комитет - Мюнхен.

Д. Използуване възможностите за събиране данни по военно-политически и научно-технически въпроси.

ОБЕКТИ: 1/ Предприятието "Мерцедес" и др., изпълняващи поръчки на НАТО.

219
12

VII. ШВЕЦИЯ

А. Използуване територията на Швеция за разгръщане активна разузнавателна работа срещу главния противник - САЩ.

ОБЕКТИ: 1/ Американски учреждения и институти;
2/ Американски търговски фирми;

Б. Разкриване и пресичане разузнавателната и подривна дейност на българската вражеска емиграция, провеждана от територията на Швеция.

ОБЕКТИ: 1/ Вражеска емиграция;
2/ Временно българско представителство - Стокхолм.

Г. Придобиване разузнавателна информация и вербовка и извеждане агентура в Гърция, Турция и ГФР за разкриване разузнавателната им и подривна дейност срещу нашата страна и социалистическия лагер.

ОБЕКТИ: 1/ Учреждения и граждани на Турция, Гърция и ГФР.

VIII. ИСПАНИЯ

А. Разкриване и пресичане разузнавателната и подривна дейност на българската вражеска емиграция и по-специално тази на ВБП и бившия царски двор срещу нашата страна.

ОБЕКТИ: 1/ ВБП /Временно българско представителство/-Мадрид
2/ Бившият царски двор и свита.

Б. Получаване разузнавателна информация за използването на територията на Испания от главния противник - САЩ, за създаване военни бази срещу социалистическия лагер.

ОБЕКТИ: 1/ Бази на САЩ в Испания.

18. V. 1960 год.
София
СК/308/ 2 екз.

Из архивите на ДС
101

Строго секретно! 105

УТВЪРЖДАВАМ,
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Ген.майор (и) Torre
9. II 1962 година
София

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

ОТНОСНО: Агентурно-оперативните мероприятия по линия на ФРАНЦИЯ за I-то шестмесечие на 1962 година

Франция е една от главните империалистически държави, чието правителство провежда активна антисъветска политика. Франция е активен член на НАТО. На нейна територия се намират много учреждения на този агресивен блок, а така също и военни бази и други учреждения на САЩ и Западна Германия. Френското правителство отделя големи средства за превръщането на Франция в атомна сила.

Във Франция е концентрирана голяма част от българската вражеска емиграция, която се използва от вражеските разузнавания за провеждане на подривна дейност срещу НР България и социалистическия лагер.

В чест на VIII-я конгрес на БКП, по линия на Франция ще се проведат следните мероприятия по основните задачи.

I. Агентурно проникване и получаване секретна информация за НАТО-Париж

Обекти за агентурно проникване:
а/ Турската делегация при НАТО;
б/ Гръцката делегация при НАТО;
в/ Френската делегация при НАТО;

Из архивите на ДС

103

За целта ще се проведат следните мероприятия:

1. Агент "Селим" - да се използува: а/ за изучаване на лица от състава на турската делегация при НАТО - Париж, с оглед подбиране на подходящи за наша работа; б/ за получаване на информация за дейността на делегацията.

Отговорник РАЛЧО

2. Да се активизира работата по обекта "Денис" с оглед: установяване връзките му с лица от турската делегация при НАТО и политическата му обработка и постепенно увличане в наша работа.

Отговорник РАЛЧО
Срок 30.IV.1962 г.

3. По обекта "Търлавски" за когото се получиха данни, че е хоноруван преподавател при НАТО, да се проведат мероприятия от Центъра с цел вербовката му.

Отговорник Г. ШКУТОВ
Срок 30.VII.1962 год.

4. Да се установи контакт с "Асенова" - бивш агент, с цел да се провери възможността да бъде използувана по НАТО.

Отговорник СИМОВ
Срок 30.III.1962 г.

5. Доброволния сътрудник "Асен" да продължи изучаването на обекта "Роли", с цел получаване на информации за НАТО и увличане в наша работа.

Отговорник ГРОЗЕВ
Срок 30.VI.1962 г.

Из архивите на ДС

107

II. Агентурно проникване и получаване информация за дейността на вражеските разузнавателни центрове действуващи срещу НР България от Франция и ГФР.

За целта ще се проведат следните мероприятия:

1. Да се насочат усилията на агентите "Гавдос" и "Кирил" към разкриване плановете и намеренията на американския разузнавателен център, който с помощта на полк. Костов вербова и обучава българи изменници на Родината от ГФР и Франция в диверсионната школа във Франкфур на Майн.

2. Да се използуват възможностите на агент "Гавдос" за установяването местонахождението на школата, лицата, които се подготвят и начина, по който ще бъдат използвани.

Отговорник СИМОВ

3. За разкриване дейността на комитета "Свободна Европа" - Париж, да се използуват възможностите на агентите "Лазаров" и "Гавдос" и Д/В "Георгиев".

Отговорник СИМОВ

III. Агентурно проникване и получаване секретна информация за външната и вътрешна политика на Франция.

Обекти за агентурно проникване:

а/ Министерство на външните работи.

За целта ще се проведат следните мероприятия:

1. Да се изучи обекта "Жорж" - служител в Ке д'Орсе - възможностите му за изпълнение на наши задачи, личните му качества, отношението му към социалистическия лагер, с цел подхождане към него.

За изучаването на обекта и за установяването на контакт с него, резидентурата ще бъде подпомогната от Центъра.

Отговорник ШКУТОВ-РОЗЕ
Срок 30.VI.1962 година

IV. За набиране на научно-техническа информация и документи интересуващи НР България, да се проведат следните мероприятия:

Да се активизира разработването на "Борис" с цел укрепване на връзките, оказване на политическо влияние и получаване на научно-техническа документация.

Отговорник СИМОВ
Срок 30.VII.962 г.

V. С цел придобиване на възможности за провеждане на мероприятия за политическо въздействие, всеки работник от резидентурата до края на шестмесечието да създаде по една връзка подходяща за провеждане на такива мероприятия.

Отговорник ГРОЗЕВ

6.II 1962 год.
София
СК/66-2 екз.

ПРЕДЛАГА,
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III-ТИ
Подполковник

Из архивите на ДС

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

178

О Т Ч Е Т

За агентурно-оперативната работа
по линия на ФРАНЦИЯ за периода
от 1.I.1965 г.до 30.XI.1965 год.

Оперативната обстановка във Франция през отчетния период благоприятстваше за изпълнението на задачите стоящи пред резидентурата.

През отчетния период френското правителство засили антиамериканския характер на външната си политика.

Политиката за изолиране на американското влияние в Европа и сближаването на Франция със социалистическите страни беше активизиране. Де ГОЛ по-ярко демонстрира решимостта си да води независима национална външна политика. Печатът, радиото и телевизията настойчиво и нашироко прокламираха този характер на френската външна политика. Всичко това се отрази положително на оперативната обстановка в страната. Френските граждани без разлика на класи и слоеве, не само, че не избягваха контактите си с представители на соц.страни, а напротив търсеха и поддържаха такива контакти.

През отчетния период не са констатирали мероприятия на вражеското КРО по отношение на нашите опер.работници.

Организацията на работата в резидентурата по придобиване на нова агентура, не беше на нужната висота и не отговаряше нито на изискванията, които се поставяха пред резидентурата, нито на възможностите, които оперативната обстановка създаваше за целта.

През годината в резидентурата работеха двама опер. работника – СТОИМЕНОВ и КИРОВ.

Из архивите на ДС

О.р. СТОИМЕНОВ водеше две разработки - "АНЖЕЛ" и "РОБЕРТ" с цел вербовка и имаше възможност да реализира поне едната - тази на "АНЖЕЛ" ако беше работил по-упорито и организирано, още повече, че се касае до човек от български произход и с подчертано патриотично чувство.

СТОИМЕНОВ обаче, прояви не добра организация на работата и по двете разработки. Работеше стихийно, не изясняваше основните моменти по разработваните обекти, не провеждаше в срок запланувaните от самия него мероприятия.

В резултат на тази стихийност и несъсредоточеност в работата, той не успя да разреши задачите, които стояха по разработките и не ги доведе до желания край. От Центъра му беше обръщано внимание, даваха му се указания, той обещаваше и отлагаше изпълнението на задачите за "следващата поща", а и сега ние не знаем какво точно е положението по разработките.

По главния наш обект - НАТО той не успя да открие разработка, въпреки, че има агент, който работи в обекта и можеше да се използва по-пълноценно в това отношение.

О.р. КИРОВ, макар и по-нов, прояви по-голяма активност, по-добра организираност и целенасоченост. Той стигна даже до известно избързване за което своевременно му беше обърнато внимание и той се корегира. Понастоящем КИРОВ има три разработки с цел вербовка, две от които същия води по-активно и настъпателно - "ЕДУАРД" и "ГЕЛЕРИ" /по линия на отдел I-ви/. Действително и в работата на КИРОВ с обектите могат да се посочат някои слабости /като афиширането на връзката с тях/, но по отношение на увличането им той се старае повече. Не такова е положението с "ФОРТЕТ", където той провали запланувани те мероприятия и все още не се заема с разработката на обекта както трябва, а той е служител в НАТО и представлява голям интерес. В сравнение с миналата година, в работата по придобиване на нова агентура има известен напредък, но прелом и тази година не се получи и вербовка нямаме извършена.

Из архивите на ДС

119 180

Трябва да се отбележи обаче, че въпреки и да не се стигна до вербовка тази година резидентурата в взаимодействие с Центъра проведоха някои комбинации по довеждането на обектите в страната ни с цел по-добра обработка и изучаване. Такива бяха случаите с "РОБЕРТ" на СТОИМЕНОВ и "ЕДУАРД" на КИРОВ. По вина обаче за първия на СТОИМЕНОВ, а за втория на Центъра, не се постигна желания резултат. По "ЕДУАРД" бяха проведени все пак няколко мероприятия, които дадоха добър резултат и укрепиха авторитета на о.р. и страната ни. По "РОБЕРТ" обаче не се направи заплануваното и ние все още не знаем какво е мнението му за същия в страната, и до колко се оправдаха изразходваните средства по довеждането му. За този случай към СТОИМЕНОВ трябва да се отправи сериозна критика. С последната поща той беше обещал, че ще прати справка. Такава не се получи, а се получи оправдателен документ за изразходваната сума във връзка с обекта.

108

Въпреки неуспехите, които отбелязваме, можем да кажем, че другарите в резидентурата създадоха известна база /имам предвид заведените разработки и създадените връзки/ и през идущата година можем да се надяваме на реализирането на някои от разработките, а така също и на перспективи за нови разработки в това отношение.

По връзката с наличната агентура

През годината връзката с някои от наличните агенти беше подобрена. Заслугата за това е на др. СТОИМЕНОВ, а и на Центъра.

Но ако връзката с агенти като "ЛИЗА", "АНРИ", "ЛАЗАРОВ" и "ЕВА" се укрепи и подобри, с други като: "БОЯНА" и "БЕРНАРД" съвсем се загуби, за което вина има също др. СТОИМЕНОВ.

Из архивите на ДС

109

За подобряване на връзката с агентурата и повишаване на нейните разузнавателни възможности бяха проведени доста сложни и тежки комбинации по довеждането на агент "ЛИЗА" в страната и Съюза, а на "АНРИ" в страната ни. На "АНРИ" беше проведена оперативна подготовка с оглед прерастването му в бъдеще в агент-вербовчик.

Добре организира установяването на контакта и връзката с агент "РУАН" др. КИРОВ.

Същият работи добре и с "ГАБРИЕЛ" /на ръководство в Отдел II/.

Не добре обаче, КИРОВ работи с привлечения за сътрудничество "ПИЕР", който е на работа в прикритието и може да ни помогне много, главно по информационната работа.

В това отношение на КИРОВ трябва да се подскаже да използва по-добре хора като "ПИЕР", "НИКОЛА" и др.

През годината на СТОИМЕНОВ беше обръщано внимание да помисли за разтоварването си, тъй като той водеше 6 агента, но той не направи това, а то се отрази неблагоприятно върху работата му.

Това беше и една от причините, за да не проведе той нито едно мероприятие по проверката на агентурата, въпреки запланuваните такива. Трябва да се каже, че Центъра не беше настоятелен и не направи нищо в това отношение.

Колектива при резидентурата ни във Франция през отчетния период не работи добре главно поради вината на о.р. ЛОЗЕВ. Резидента не съумя да се наложи над останалите о.р. и към слабостите на ЛОЗЕВ показа голям либерализъм.

Понастоящем в резидентурата има общо 6 разработки от които 3 на линейния отдел, един на НТР, 1 радист и шифровач и е предстоящо изпращането на 1 о.р. по линия на КРО.

В този състав резидентурата ще може да организира по-добре своята работа и да изпълни стоящите пред нея задачи.

_____1965 г.

С о ф и я
СК/1952-2 екз.

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

145

О Т Ч Е Т

за работата на резидентурата в ЛОНДОН за
периода от 1.I. 1965 година до 30.XI.1965 г.

През н.г. продължи процеса на подобрение на оперативната обстановка в АНГЛИЯ. Лейбъристкото правителство, което по същество не промени политическия курс следван от консерваторите, прие и през годината се проведоха някои предложения на нашето правителство, главно по разширение търговския, културния и научно-техническия обмен между двете страни. Разменени бяха редица делегации, включително и такива на високо държавно равнище.

Усилиха своята дейност прогресивните и пасифистки организации в Англия. Активизира се дейността срещу политиката на съгласие провеждана от УИЛСЪН по отношение войната на САЩ във Виетнам. Засилват се антиамериканските настроения в Англия.

Местното КРО продължава да работи активно. Провежда се макар и не систематически В/Н, обработват се наши граждани, използува се радиото, телевизията и пресата за насаждане на шпиономания, антикомунизъм и пр., но през отчетния период не се прибегна до открити, организирани провокации срещу нашата колония.

Това изменение в оперативната обстановка несъмнено дава по-добри възможности за нашата работа. По-благоприятните условия, обаче, не бяха използувани достатъчно. Все още не напълно са изживяни свитостта и неувереността, че може успешно да се работи срещу Англия и да се вербова английски гражданин. Успехите на английското КРО срещу нас и други братски разведки, през последните години, ненормалните условия за спазване секретността в рабо-

146 205

тата поради неудобствата на сградата на прикритието и липсата на успехи през последните няколко години, тежат на работниците от резидентурата в Лондон.

Липсата на агентурен апарат определи и главните задачи на работата ни срещу Англия, а именно:

- Създаване на широк кръг връзки с англичани и граждани на трети страни с оглед придобиването на помощна агентура и получаване на информация по номенклатурните въпроси.

Тази задача резидентурата трябваше да изпълнява с двама оперативни работници и 6 сътрудника /4 от които са нови, изпратени през различни периоди на н.г./.

По отношение на задачата за създаване на нови познанства и полезни връзки е постигнат известен напредък в сравнение с миналата година. Все още, обаче, в това отношение се работи незадоволително. Връзките са недостатъчни. Много от тях са създадени по линия на прикритията и отношения та с тях имат служебен характер. Активизиране се получи през втората половина на годината. Успех в това отношение постигна др. ШКУТОВ и с.с. "ДЖЕКИ" по време на годишните конференции на Лейбъристите, консерваторите и конгреса на трейтюдионите.

Присъствието на такива и подобни мероприятия, където се събират видни политически и държавни дейци, журналисти и пр. е положително в работата на резидентурата и следва да се продължи.

Др. ПЕНЕВ също създаде познанства и връзки с търговски представители на Турция, Гърция, Кипър, Австрия и др., от някои от които получава и информация. Неговата активност в това отношение обаче не беше достатъчна.

Добри връзки създадоха и с.с. "ВАСИЛЕВ", "ВЕЛИЗАРОВ" и "ХАНЧЕВ".

Работата по поддържане на връзките, заздравяване на същите, изучаването и използуването им за получаване на информация е незадоволителна. Напоследък резидента др. ШКУТОВ видя допуснатите в това отношение слабости и

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

147 31 247

проведе някои мероприятия за подобрение работата в това отношение. Предложен беше план за работа по интересните връзки на о.р. Разгледани бяха всички връзки на сътрудниците, като се насочиха с конкретни задачи и указания по представляващи оперативен интерес. Резултати от тези мероприятия има. Зачестиха срещите с много от връзките. Увеличи се притока на информация. Активизира се работата на с.с. Това позволи през м.м. октомври и ноември да се получат повече информации от колкото през останалия период на годината.

112

През отчетния период възникнаха 4 нови разработки, 3 от които, заедно с разработката на "ЖУЛИЕТ" се водиха от резидентурата и една от Центъра, съвместно с Управление II-КДС.

I. "ЛАНГ" - разработката се води от др. ШКУТОВ.

С обекта бяха създадени за кратко време, близки приятелски отношения. Работата се водеше системно и настапателно, при спазване на необходимата конспирация. "ЛАНГ" се държеше непринудено и откровено на срещите, прояви готовност да направи "приятелски услуги" приемаше подаръци, споделяше мисли, които го вълнуват и личните си планове за в бъдеще. Работата по него продължи до края на м.юни т.г. След завръщането на др. ШКУТОВ от отпуск разработката фактически се преустанови. "ЛАНГ" не се яви на определените срещи. Не живее и на стария си адрес. Понастоящем се работи за установяване на местонахождението му, след което разработката ще се продължи.

II. "ТЕОФИЛ" - разработката се води от др. ПЕНЕВ.

Др. ПЕНЕВ проведе редица срещи с обекта с цел изучаването му и създаване база за вербовка. Работата през първите месеци не даде особени резултати, поради това, че обекта не знаеше достатъчно английски език. Понастоящем възможностите на обекта да води разговор се увеличиха и се

178

получиха данни за самия него, за близките му, а така също за положението в Турция в навечерието на изборите и след тях. Сега др. ПЕНЕВ работи за изясняване на възможностите за увличането му в изпълнение на наши задачи на материална основа.

III. "ЖУЛИЕТ" - Разработката се води от др.ПЕНЕВ дълго, без по нея да е получен особен напредък. През годината беше продължено нейното изучаване, връзките й и възможностите й за наша работа. Получена бе информация по някои въпроси, а с оглед увличането й в наша работа й бе поставен от ПЕНЕВ въпроса да го подпомогне във връзка с написването на доклад за кредитна политика на нейната страна. Обекта обаче поиска да й се дадат в писмен вид въпросите, които ни интересуват, което породи съмнение по отношение нейните намерения, поради което повторно въпроса не беше поставен. Съмнения по "ЖУЛИЕТ" възникнаха и при посещенията й в страната /получиха се данни, че обекта ползва служител на Министерство на леката промишленост за получаване на информация/.

В бъдеще по обекта ще се работи съвместно с Управление II-КДС за изясняване на породените съмнения.

IV. "ПАТРИК"- Към обекта беше насочен с.с. "ВАСИЛЕВ". Възможностите на последния за разработка на обекта бяха недостатъчни, поради което основните мероприятия се проведоха в Центъра. Към обекта успешно беше внедрен агент "БОНЕВ", а по-късно и о.р.

Чрез агент "БОНЕВ", който го посети в Лондон, а по-късно го придружава тук в страната, се получиха данни характеризиращи обекта. Агента успя да създаде добри доверителни отношения с обекта. Първоначално срещу заплащане в лева обекта написа някои материали за "Балкантурист", а по-късно на среща в Румъния предаде данни и за някои английски туристически фирми и лица. За извършената "услуга" получи възнаграждение.

Из архивите на ДС
113

Из архивите на ДС

114

Проведени бяха някои мероприятия за създаване на по-трайна материална заинтересованост на обекта за работа с нашата страна. Поради заболяване обекта отклони идването си в страната. Работата по него ще продължим в Центъра.

<u>V. "ПЕДРО"</u> - разработката се води от др. ПЕНЕВ.

Обекта е член на пасифистка квакерска организация. Има прогресивни и по много въпроси близки до нас разбирания. Разработката е открита неотдавна. Сега се провеждат мероприятия по изучаването му. Резидентурата, обаче, подценява работата. В центъра няма данни, обекта да е срещан през последните 2-3 месеца. Въпреки напомнянията и дадените обещания от резидентурата, план за работа по същия още не е предложен.

<u>VI. "ЕЛИЗАБЕТ"</u> През първите месеца на годината по нея работи др. ШКУТОВ. Възможностите й за наша работа са малки. След станалия инцидент беше решено връзката с нея да се преустанови.

От "ЕЛИЗАБЕТ" се получиха данни за изменнически настроения на наши граждани, за което беше уведомен IV-ти отдел на Управлението.

През годината продължи изучаването на обстановката в и около основния обект за проникване - Форейн офис и свързаните с него учреждения и лица.

Изяснени бяха няколко учебни заведения готвещи кадри за там. Положени бяха усилия да се поддържат някои връзки със служители на Форейн офис. Бяха изготвени и изпратени в Центъра някои справки за работата и обстановката във Форейн офис. Резидентурата успя да създаде познанства и връзки с дипломати на трети страни и журналисти.

Направеното обаче е недостатъчно. Резидентурата не успя да създаде по-близки отношения с лица свързани с Форейн офис и дипломати на трети страни и не е в състояние да предложи подходящи лица за разработка. Не се из-

ползуваха достатъчно възможностите, които дава прикритието за разширяване официалните контакти с Форейн офис. Пречка за това беше и липсата на сътрудници в прикритието. Възможностите, които дават службата по печата и култ.аташе не са използувани.

Режимът във Форейн офис е твърде строг. На служителите се забранява да поддържат извънслужебен контакт с представители на социалистическите страни. Обявените през м.септември т.г. мерки за проверка на съхраняването на секретни материали и тяхното движение ще направи режима на работа още по-тежък и строг. Това налага да се променят и нашите методи на работа за проникване във Форейн офис.

За получаване на информация оперативните работници и сътрудниците поддържаха по-широк кръг от връзки. По-специално бяха поддържани връзки с лица от чуждите дипломатически представителства, главно тия от Кипър, Турция и Гърция, с някои депутати и общественици, представители на Британския съвет и пр.

През отчетния период се получиха 40 информации. По-голяма активност резидентурата прояви през втората половина на годината. В сравнение с 1964 година, по броя на информациите има напредък. Процента на използуването им обаче е малък. По-голямата част от информациите са по номенклатурни въпроси, което показва, че все още резидентурата разчита на случайни източници.

Резидентурата подобри работата със секретните сътрудници. Анализирани бяха всички тяхни връзки. Направиха се планове за конкретното им използуване. Двама от сътрудниците бяха предадени на ръководство при о.р. ПЕНЕВ. "ВАСИЛЕВ", "ДЖЕКИ", "ВЕЛИЗАРОВ" и "ХАНЧЕВ" имат добри връзки и възможности за наша работа. С тях другарите ШКУТОВ и ПЕНЕВ работят добре. Срещат ги редовно и им оказват оперативна помощ.

Из архивите на ДС
115

Из архивите на ДС

151 35 208

Неудовлетворителна е работата с "КАЛИНОВ".

С оглед подсилване на резидентурата в бъдеще е необходимо да се изпратят още поне двама добре подготвени сътрудници.

116

_____ 1965 г
София
СК/1953-2 екз.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III
Полковник _____

Строго секретно!
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КДС
Ген.майор _____
_____1965 година
С о ф и я

П Л А Н

За работата на направление Военна дезинформация при Служба "Б", отдел VI-ти, Управление I-ДС.

1. Съвместно с II-ро управление да се разгледат и обсъдят наличните канали за провеждане на военна дезинформация и се установи кои от тях е целесъобразно да се използуват.

Да се предложи на II-ро управление и се обсъди въпросът за създаване на нови канали за дезинформация.

Срок: 30.IX.1965 година

2. Съвместно с II-ро и III-то управления ДС да се прави оценка на получените сигнали за проявен интерес към въоръжените сили на НРБ от граждани на капиталистическите страни, посещаващи Родината ни, като главните обекти се използуват за канали за дезинформация, а другите да се използуват за разработване на помощни мероприятия.

Срок: 31.XII.1965 година

3. Да се предложат на ГЩ мерки по запазване в тайна наличието, организацията и местостоянките на самолети МИГ-21 и танкове Т-55, като едновременно с това съвместно с II-ро и III-то управления се проведат мероприятия за дезинформиране на противника по най-уязвимите места.

Срок: 31.XII.1965 година

Из архивите на ДС

6

2.-

4. Да се излезе с предложение пред ГЩ за създаване на 2 лъжливи ОП с признаци за наличие на ракетен обект, в райони определени от ГЩ, след което с цел отклоняване на вниманието на противника от действителните ОП, съвместно с управления II и III-ДС да се проведат мероприятия за насочването му към лъжливите съоръжения.

Срок: 31.XII.1965 година

Може би, да е подобре без ние да ги насочваме, или ако това е нужно да стане след необходимо зчакване и т.н. Мл

5. Да се проучат и използуват възможностите на нашите военни аташета в капиталистическите страни за даване дезинформационни сведения по провеждани от МНО мероприятия, като се използуват местата, където противниковата контраразведка е оборудвала апаратура за подслушване.

Срок: 31.XII.1965 година.

Отг. Траянов

_____1965 год.

С о ф и я

ПРЕДЛАГА
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VI-ТИ
Полковник [signature]

СЪГЛАСЕН
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Полковник [signature]
14.7 1965 година.

3 екз.
ЛЛ/2294

14

Строго секретно!
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

За работата на военното направление за активни мероприятия при Служба "Б", отдел VI-ти, Управление I-КДС.

I. Основни задачи

1. Запазване в тайна дислокацията и основните средства въведени на въоръжение в БНА. Дезинформиране на противника по отношение на същите.

2. Утвърждаване за действителни в плановете на НАТО изградените лъжливи райони и обекти.

3. Създаване агентурна база с възможности за подстава на противниковото разузнаване.

II. Мероприятия

1. Да се предложат на ГЩ мерки за запазване в тайна наличието на оперативно-тактическите средства, количеството на танковете Т-55, самолетите МИГ-21 и друга военна техника, като съвместно с Управление II-ро и Управление III-КДС се провеждат мероприятия за дезинформирането и отклоняване вниманието на противника от тях.

Срок: 31.XII.1966 година
Отг. Л.Траянов

2. Съвместно с Управление II-ро и Управление III-то

Из архивите на ДС

КДС да се изучават възможностите и извършват някои вербовки за подстави към разузнавачите и агентурата на противника.

Да се издирва и подставя подходяща агентура, ръково дена от горните поделения.

Срок: 31.XII.1966 година
Отг. Л.Траянов

3. Във връзка с издаването на нота за ограничаване на районите за посещение от капиталистическите дипломати да се предложи на ГЩ изграждането на закрити райони.

Същите ще бъдат използувани за разкриване на противниковата агентура насочена към тях, а също така и утвърждаването им като действителни обекти в плановете на НАТО.

За провеждане на мероприятието ще се изготви специален план.

Срок: 31.XII.1966 година
Отг. Л.Траянов

4. Да се анализират материалите, постъпващи по АМ "Полоний" и съвместно с ГЩ, Управление II-ро и Управление III-КДС да се набелязват допълнителни мероприятия, с оглед отвличане вниманието на противниковите разузнавачи и тяхната агентура от действителните режимни обекти, а също така и за утвърждаването му като действителен такъв.

Същото да се направи и по отношение на изградените закрити райони.

Срок: 31.XII.1966 година
Отг. Л.Траянов

5. Да се извършва анализ на сигналите за проявен интерес от противника към БНА, получавани в Управление II-ро и Управление III-КДС, след което да се предлагат и провеждат мероприятия за дезинформация.

Срок: 31.XII.1966 година
Отг. Л.Траянов

6. Да се проучи и използува обстановката при военното представителство на НРБ в Турция за даване на дезинформационни сведения за провеждани от МНО мероприятия.

Да се използуват такива възможности, оказали се и при останалите наши представителства, намиращи се в други капиталистически страни.

Срок: 31.XII.1966 година
Отг. Л.Траянов

7. Да се изготви оперативен и организационен военновременен план за работата на военното направление при Служба "Б".

Срок: 30.IV.1966 година
Отг. Л.Траянов

8. Да се проучат възможностите за създаване съвместен с ГЩ перспективен план за провеждане на военна дезинформация.

Същият да бъде съобразен с нуждите на отбраната на страната и агентурно-оперативните възможности на КДС.

Срок: 31.XII.1966 година
Отг. Л.Траянов

23.IV 1966 година
София

2 екз.

ОР:

Из архивите на ДС

121 182 5

О Т Ч Е Т

За информационната работа на резидентурата в Париж за 1965 г.

През 1965 г.пред резидентурата във Франция са стояли за изпълнение следните основни информативни задачи:

I.Политиката на Франция към НРБ и другите социалистически страни.

II.Разузнавателна и друга подривна дейност на разузнавателните и контраразузнавателни органи на Франция и тези на другите империалистически държави,действуващи на територията на Франция и използването в тази дейност на българската вражеска емиграция.

III.Участието на Франция в НАТО.

IV Позициите на френското правителство по най-важните международни въпроси.

V Пред резидентурата е била поставена допълнително задача за придобиване на информация относно плановете,формите и методите на империалистическите разузнавания за подриване единството на социалистическата общност посредством използване на разколническата дейност на китайските ръководители.

Горните задачи са поставени на резидентурата в разработен вид.

В изпълнение на поставените основни задачи през отчетния период са получени общо 64 информации,от които 35 са използувани за информиране ЦК на БКП,заинтересовани наши министерства и братските разведки.

По първата основна задача-политиката на Франция и империалистическите държави към НРБ и социалистическите страни-са използувани 9 информации,които получиха добра оценка.

Те се подразделят както следва:2 информации за икономическата политика на Франция спрямо България и други социалистически страни; 2 информации относно поетото задължение на Франция за купуване на тютюн от България; 1 информация за стремежа на френското правителство да даде на своя пазар предимство на тракторите от СССР и

122 ~~123~~
6

Румъния пред тия от САЩ; 2 информации за указанията на Министерството на външните работи на Франция относно забраната на открита антикомунистическа пропаганда по френското радио към социалистическите страни; 1 информация за формите и методите на работа на разузнавателните органи на СССР и социалистическите страни; 1 информация относно търговската политика,която трябвало да водят страните-членки на НАТО спрямо България и останалите социалистически страни.

Особено ценна е информацията относно указанията,които Министерството на външните работи на Франция дало до френското радио, а именно да не се провежда открита антикомунистическа пропаганда към социалистическите страни.От данните в информацията е видно,че френското правителство целело да се разшири кръгът на слушателите от социалистическите страни,като между другото да се правела пропаганда на френската икономика и да се засилело проникването на френската култура в социалистическите страни.

Представлява интерес и информацията за икономическата политика на Франция спрямо България и други социалистически страни.

Заслужават внимание и сведенията за дейността на Икономическия комитет при НАТО,от които се вижда каква търговска политика трябвало да водят страните-членки на НАТО спрямо България и останалите социалистически страни.

Въобще информациите по първата основна задача са извлечени до най-отговорни ръководни нива.

Информационната работа на резидентурата по тази основна задача в сравнение с 1954 г.е по-добра.Резидентурата правилно е насочила усилията си за получаване на ценна информация в рамките на този важен номинклатурен въпрос с цел подпомагане практическата ръководна дейност на нашите държавни органи.

Постигнатото обаче е недостатъчно.По отделните аспекти на тази основна задача не са получени изчерпателни информации.Като например за противоречията на Франция с другите капиталистически страни по въпроса за търговията със социалистическия лагер.

Необходимо е да се проявява по-голяма упоритост,активност и задълбоченост при разрешаването на тази основна задача.Поради разностранния и обемен характер на тази основна задача,нейното ка-

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

123 124

чествено изпълнение зависи до голяма степен от последователното и многократно доизясняване на отделен въпрос в неговото развитие.

Следва изводът,че през отчетния период резидентурата е съумяла до известна степен да използва наличните си възможности за получаване на информация,но е желателно за в бъдаще да се разкриват постоянно системно нови възможности за придобиване на информация по тази важна основна задача.

По втората основна задача са използвани 3 информации.Тези информации обаче бяха много общи и не разкриват подмолната дейност на БНК.От тях не е видно какво конкретно работи вражеската емиграция и в каква насока ще продължи нейната дейност.

Информациите са използвани за информиране на управление II-ро КДС. По третата основна задача-НАТО са използвани 14 информации.Информациите са ценни,отличават се със безспорна секретност и изясняват добре редица важни въпроси по линия на НАТО.

Работата на резидентурата за получаване на информация относно НАТО е далеч много по-добра в сравнение с тази през 1964 г.,когато бяха използвани само 3 информации.

Получени са редица ценни информации по линия на НАТО като: Оценка на военния комитет при НАТО за състоянието на турската армия; За състоянието на подготовката за отбранителна способност и бойна готовност на страните-членки на НАТО;Майската сесия на НАТО относно международното положение;Помощта,която страните-членки на НАТО трябва да окажат на африканските страни;За противоречията между САЩ и Франция в НАТО и др.

Видно е,че за изпълнението на тази задача се работи активно от резидентурата.

При все това,като се има предвид изключителната важност на този обект-**НАТО** необходимо е да се работи още по-активно за получаване на информация относно военно-политическите мероприятия,които страните членки на НАТО провеждат и за съществуващите разногласия между тях и по конкретно за позициите на Франция.

По четвъртата основна задача са използвани 6 информации,а именно За положението в Южен Виетнам,за превратa в Алжир,за разногласията на САЩ и Франция в ООН и др.

Тези информации са недостатъчни и не разкриват напълно позициите на Франция по важни международни въпроси.

Относно разколническата дейност на китайските ръководители са получени три информации.

Работата на резидентурата по набиране на разузнавателна информация през отчетния период на 1965 г.бележи съществен напредък в сравнение с 1964 г.,когато бяха получени всичко 38 информации от които бяха използвани 20. От получените 64 информации през 1965 г.39 са от агенти,8 от доверителни връзки и 19 от други източници.Както отбелязахме в началото на отчета от 64 информации са използвани 35,а останалите 29 не са използвани. Една част от неизползваните 29 информации също съдържат някои елементи с информативна стойност,но поради схематичния си характер не можаха да бъдат използувани.Друга част от тези информации бяха известни от официалната преса.

Изхождайки от това,че все още доста е голям броят на неизползваните информации,налага се за в бъдаще резидентурата да воюва упорито против получаването на неценна информация.

Въпреки дадените указания от Центъра резидентурата не винаги е придружавала изпращаните информации със своя първична оценка и мнение за надеждността на източника.Необходимо е за в бъдаще това да се прави редовно.

Трябва де се отбележи,че през отчетния период и по-конкретно през второто шестмесечие имаше приливи и отливи в информационната работа,Така например през месеците юли,август и септември 1965 г.са получени само 5 информации,които не бяха използувани,поради несъществен характер,а през месец октомври са получени 17 информации.Стремежът на резидентурата трябва да бъде постоянно увеличение притока на информация.

Резидентурата трябва да полага повече усилия за подобряване качеството на информациите.

Общо взето работата на резидентурата по набиране на разузнавателна информация през 1965 г. се оценява положително. Има създадени добри предпоставки за получаване за в бъдаще на още по-добри резултати в информационната работа.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

Приложение към отчета!
/за всяка резидентура/

125 у
243

Т А Б Л И Ц А № 1

за получаваната информация от резидентурата в Париж
за ~~шестмесечието~~ /годината/ 1965

№ по ред	Основни задачи	Получена информация: Всичко	ценни /използувани/	от тях: документални в стр.	неценни	Изготвени и изпратени информации: всичко	ЦК на БКП	МВР	Външно м-во	РУМНО	Други ведомства	Съв. другари	Братски разведки	опер ползуване
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Политиката на Франция към НРБ и другите соц. страни	16	12		4	12	9	–	4	2	3	12		
2.	Участие на Франция в НАТО	27	22		5	22	17	–	4	7	9	19		
3.	Позициите на френското правителство по-важни между. въпроси.	19	13		6	13	5	–	2	4	–	11		
4.	Раз. и к. раз. дейност на фр. полиция и вратр. емиг.	3	3		–	3	–	3	–	–	–	3		
5.	Разкопническата дейност на китайските ръководители	3	3		–	3	1	–	–	–	2	3		
	Общо	68	53		15	53	32	3	10	13	14	48		

Приложение към отчета!
/за всяка резидентура/

126 10 272

ТАБЛИЦА № 2

за състоянието на източниците на резидентурата в Париж
към 1. XII 1965 г.

Име и презиме на о.р.	Налични източници към 1.I.1965 г.						Изменения през годината към 1.XII.1965 г.					
	с.с. от прикритията	АГЕНТИ	Разработки	Доверит. връзки	ВРЪЗКИ	познанства	Новопридобити агенти	Възникнали разработки	Създадени Д/В	Създадени връзки	Създадени познанства	С.с. от прикритията
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Цветан Бързашки	–	4	1	1	5	10	1 (възст. к.т.)	1	–	2	17	–
2. Димитър Вандов	–	1	1	–	4	13	1 (възст. к.та)	1+1 на отдел I	1 (прист.)	6	35	1
3. Александър Стрезов	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	5	–
4. Общо	–	5	2	1	9	23	2 (възст. к.т.)	2+1 на отдел I	1 (прист.)	8	57	1

Из архивите на ДС

Строго секретно! 140
Екз. № 1 160

УТВЪРЖДАВАМ:
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС,
Ген.майор:
20.12. 1967 год.
София

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

За агентурно-оперативната работа по линия на САЩ за 1968 година на резидентурата в Ню Йорк.

Оперативната обстановка в САЩ се характеризира с постоянното засилване на полицейско-разузнавателната и контраразузнавателната дейност за потискане и унищожаване на появяващите се все повече и повече леви тенденции в определени кръгове в страната, против движението за спиране на войната във Виетнам, за предотвартяване напротиворечията между страните членки на НАТО, за смъкване на правителствата в страни, които не са склонни да провеждат американската военнолюбива политика и пр.

Антикомунистическата пропаганда заема основното място в идеологическата и политическа борба на САЩ срещу социалистическите страни и преди всичко СССР.

Шпиономанията продължава да е обект на телевизията, радиото, киното и всички други възможни средства за отравяне съзнанието на хората и тяхното сплашване да не отиват на контакти с лица и представители от нашите страни. Издават се книги с неограничени тиражи, в чиито съдържания се изтъква по най-циничен начи борбата и успехите на американското разузнаване и контраразузна-

Из архивите на ДС

261/141

ване срещу страните от социалистическия лагер.

Въпреки това, наличието на ООН в Ню Йорк, на многобройни и многочислени прадставителства - акредитирани в САЩ, големият и постоянен обмен на чуждестранни студенти и специалисти, както и наличието на многомилионния град - създават известни условия за разузнавателна работа срещу главния враг.

I. ИНФОРМАЦИОННИ /НОМЕНКЛАТУРНИ/ ЗАДАЧИ.

1. Политиката на САЩ към НРБ и другите социалистически страни.

2. Участието на САЩ в НАТО и СЕНТО.

3. Политиката на САЩ по отношение на Балканите.

4. Политиката на САЩ по отношение на арабските страни и Израел.

5. Позиции на САЩ по някои актуални международни въпроси.

II. ОБЕКТИ ЗА ПРОНИКВАНЕ.

1. Постоянната мисия на САЩ към ООН.

2. Постоянните мисии на Гърция и Турция към ООН.

III. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. Да се изучат подходящи лица из средата на чуждите дипломати, американски граждани от български произход и местни такива, работещи или имащи връзка със служители от обектите за проникване с цел откриване на разработки.

Из архивите на ДС

162 112

2. Установяване на връзка с изведена от страната агентура

3. Създаване и поддържане на връзка с видни политически, делови, научни и журналистически дейци с оглед получаване на информация по номенклатурните въпроси, печелене приятели на нашата страна и оказване влияние в полза на НРБ.

4. Активна работа на всички работници от резидентурата по придобиване на перспективна агентура и агент-вербовчици.

130

IV. ПО АГЕНТУРАТА

1. Агент "ВИРДЖИНИЯ"

Да се установи контакт с агента като за целта се извърши следното:

А/ Да се занесе подарък на "ВИРДЖИНИЯ" и се проведе разговор с нея с цел изясняване нейните сегашни оперативни възможности и се излезе с предложение за ползването на агента.

срок: 31.III.1968 г.
отг: МАКСИМОВ

Б/ Да се продължи използването на М-9 с цел контролиране положението на агента и отношението му към нашата страна.

срок: 31.I.1968 г.
отг: Здр.СВЕЩАРСКИ

V. ПО РАЗРАБОТКИТЕ

ПО "КАРЛ"

1. Резидентурата да изготви план за възстановяване връзката с "КАРЛ" след завръщането му в града на пребиваване и по-нататъшна обработка.

срок: 31.VII.1968 г.
отг: МОНЕВ

Из архивите на ДС

131

VI. ПО ВРЪЗКИТЕ

1. Да се продължи работата по "АЛЪН" с цел да бъде склонен да пише информационни статии за някои от нашите вестници срещу съответно заплащане и легендировка.

срок: 30.V.1968 г.
отг: КИРОВ

а) Да се извършат проверки чрез гръцки дипломати и журналисти в Ню Йорк за настоящото му материално състояние и отношение към гръцката политическа емиграция.

срок: 30.VI.1968 г.
отг: КИРОВ

б) Да се излезе с предложение за вземане "АЛЪН" на разработка.

срок: 30.VI.1968 г.
отг: КИРОВ

2. Активно да се работи по "РАЛФ" с цел получаване информации по Кипърския въпрос и отношението на САЩ по този проблем. Да се излезе с предложение за откриване на разработка като за целта се изготви подробен план за бъдещите мероприятия, които ще се проведат по него.

срок: 1.V.1968 год.
отг: КИРОВ

3. Да се провежда активна идейна обработка на "МАНФРЕД" като наред с това същият се ползува за получаване на информации по актуални международни проблеми. Да се излезе с предложение за по-нататъшна работа с него.

срок: 30.VI.1968 г.
отг: КИРОВ

Из архивите на ДС

132

164/111

VII. ОБЩИ МЕРОПРИЯТИЯ

1. Всички о.р. да съсредоточат усилията си към създаване на нови връзки, изучаването им и излизане с предложение за вземане на най-перспективните от тях на разработка, с цел вербовка на агентура, която да бъде проверена и подготвена за работа при тежка обстановка, като се набележат най-подходящите за подготовката им като агент-вербовчици или агенти-резиденти.

срок: постоянен
отг.: резидента

2. Резидентурата да изпраща наводки за лица от местен произход или чужденци пребиваващи в Ню-Йорк, които ще посещават нашата страна, с цел провеждане на мероприятия по тях у нас.

срок: постоянен
отг: резидента

VIII. МЕРОПРИЯТИЯ В ЦЕНТЪРА

1. Да се подберат подходящи кандидати за с.с. или агенти на специалистите , отиващи за по-продължителен срок на специализация в САЩ, като им се извършва подготовка и поставят разузнавателни задачи.

срок: постоянен
отг: Здр.СВЕЩАРСКИ

2. Съвместно с II у-ние КДС и окръжните управления КДС да се издирят българските граждани, които имат близки роднини и познати в САЩ, с цел подбиране на подходящите от тях за вербовка и изпращане временно в Щатите, където да бъдат използвани за изу-

Из архивите на ДС

165 145

чаване на подходящи за наша работа тяхни близки.

срок: 30.VI.1968 г.
отг: Н-К ОТДЕЛ III

15. XI. 1967 г.
С о ф и я

ПРЕДЛАГА
Н-К ОТДЕЛ III
Подполковник: Цоновски

СЪГЛАСЕН
ЗАМ.Н-К УПРАВЛЕНИЕ I КДС
Полковник: _____

Строго секретно! 134
Екз. № 1 1Х2

УТВЪРЖДАВАМ:
Н-К У-НИЕ I-КДС,
Ген.майор:
20.12. 1967 г.
София

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

За оперативната работа по линия на САЩ за 1968 година на резидентурата във Вашингтон.

Оперативната обстановка в САЩ се характеризира с постоянното засилване на полицейско-разузнавателната и контраразузнавателна работа за потискане и унищожаване на появяващите се все повече и повече леви тенденции в определени кръгове в страната, против движението за спиране на войната във Виетнам, за предотвартяване на противоречията между страните членки на НАТО, за смъкване на правителствата в страни, които не са склонни да провеждат американската военнолюбива политика и пр.

Антикомунистическата пропаганда заема основното място в идеологическата и политическа борба на САЩ срещу социалистическите страни и преди всичко СССР.

Шпиономанията продължава да е обект на телевизията, радиото, киното и всички други възможни средства за отравяне съзнанието на хората и тяхното сплашване да не отиват на контакти с лица и представители от социалистическия лагер. Издават се кни-

1430 135

ги с неограничени тиражи, в чиито съдържания се изтъква по най-циничен начин борбата и успехите на американското разузнаване и контраразузнаване срещу социалистическите страни.

По оперативните работници се провеждат активно наблюдение и разработка, създаваните връзки се засичат и биват контролирани от КРО, провеждат се провокационни действия срещу служители и о.р. в нашите прикрития.

При така създадената обстановка, оперативният състав от резидентурата не е в състояние да извършва вербовачна работа. Поради това усилията на резидентурата ще се насочат към създаване на широк кръг от връзки из средите на служителите от държавните ведомства по линия на прикритието, чужди дипломати и други граждани, пребиваващи във Вашингтон, с цел набиране на политическа информация по интересуващите ни въпроси и за изучаване на лица и даване наводки /без да се влиза в личен контакт с тях/ по които да се работи при идване в нашата страна или при отиването им в други страни, където имаме възможности да провеждаме мероприятия.

I. ИНФОРМАЦИОННИ ЗАДАЧИ

1. Политиката на САЩ към НР България и другите социалистически страни.

2. Участието на САЩ в НАТО и СЕНТО.

3. Политиката на САЩ по отношение на Балканите.

4. Политиката на САЩ по отношение на арабските страни и Израел.

5. Позиции на САЩ по някои актуални международни проблеми.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

136

том 13с

II. ОБЩИ МЕРОПРИЯТИЯ

1. Работниците от резидентурата да създават и поддържат връзки с видни политически, делови, научни и журналистически дейци с оглед получаване на информация по номенклатурните въпроси, печелене приятели на нашата страна и оказване влияние в полза на НРБ.

срок: постоянен
отг: КАЛОЯНОВ

2. Резидентурата да изпраща наводки за лица от местен произход или чужденци, пребиваващи във Вашингтон, които ще посещават нашата страна с цел провеждане мероприятия по тях у нас.

срок: постоянен
отг: КАЛОЯНОВ

III. МЕРОПРИЯТИЯ В ЦЕНТЪРА

1. Да се подберат подходящи кандидати за с.с. или агенти из средата на специалистите, отиващи за по-продължителен срок на специализация в САЩ, като им се извършва подготовка и поставят разузнавателни задачи,

срок: постоянен
отг:СВЕЩАРСКИ

2. Съвместно с II управление КДС и окръжните управления КДС да се издирят българските граждани, които имат близки роднини и познати в САЩ с цел подбиране на подходящите от тях за вербовка и изпращане за определен период от време в

145 137

Щатите, където да бъдат използвани за изучаване на подходящи за наша работа техни близки.

срок: постоянен
отг: СВЕЩАРСКИ

15. XI. 1967 г.
С о ф и я

ЦС/2 екз.

ПРЕДЛАГА:
Н-К ОТДЕЛ III,
Подполк: [illegible]

СЪГЛАСЕН:
ЗАМ.Н-К У-НИЕ I-КДС,
Полковник: [illegible]

Из архивите на ДС

90/25

Строго секретно!
Екз. № 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Б Е Л Е Ж К И

ОТНОСНО: Работата от легални позиции в страните от НАТО.

Вбесени от успехите на мирната политика и непрекъснатия икономически възход на Съветския съюз и страните от социалистическия лагер, реакционните сили и особено тези в САЩ и страните от НАТО се стремят да развихрят бясна антисъветска и антикомунистическа пропаганда, правят всичко възможно за омаловажаване и проваляне решенията на конференцията от Хелзинки. Специалните органи на НАТО и натовските страни все повече активизират работата си срещу нашите представители. Те разработиха и специална инструкция за сигурност, която вече прилагат в борбата си срещу нас. В нея е разработена система от мероприятия, целящи да им обезпечат своевременно долавяне и пресичане на нашата дейност и опазване на техните секрети.

Новата обстановка налага да се издигне нивото на разузнавателната ни работа, да се работи непрекъснато за повишаване квалификацията и майсторството на целия оперативен състав, да се работи активно и настъпателно, но умно, за да се надхитрява врага, колкото и коварен да е той. Необходимо е постоянно да се подобрява вербовъчната ни работа и придобива нова ценна агентура, годна да решава поставените пред нас задачи, включително и агент-доку-

Из архивите на ДС

менталчици. В тази връзка трябва да се отдели голямо внимание за придобиването, подготовката и използуването на агент-вербовчици и извършването на вербовки под чужд флаг. Опита показва, че понякога единици от тях извършват много повече работа, отколкото цяла група оперативни работници. С тяхна помощ се водят и реализират трудни разработки и придобива ценна агентура.

Нужно е да се повиши взискателността към резидентурите за съсредоточаване на силите по определените им обекти за агентурно проникване, за изучаване обстановката в тях, за своевременно отсяване на установените контакти и концентриране усилията само по перспективните връзки и обекти, работата по които да се води при пълно спазване изискванията на конспирацията. Работата с наличната агентура и обекти на разработка да се води целенасочено, настъпателно и с ускорени темпове, а проверката стане постоянен метод в ежедневната ни работа с тях.

Сегашната обстановка изисква от нас да се работи упорито и настойчиво за повишаване ефективността от разузнавателната работа при строго спазване на установените принципи на конспирация, усъвършенствуване на формите и методите на оперативната работа и обезпечаване на пълна сигурност на провежданите разузнавателни мероприятия и операции, за да не се допускат никакви провали, които биха нанесли ущърб на мирната политика, водена от Съветския съюз, НРБ и останалите социалистически страни.

7.4.1976 г.
0316/17484
Отп.в 2 екз.
Нап.ВЗ

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III-ПГУ
Полковник _____

1988
82

Строго секретно!
Екз. № 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Другарю Министър,
Другари,

Искам най-напред да подчертая, че изнесеното в доклада правдиво отразява състоянието на нашата работа по направлението. Направените в него оценки, изводи и препоръки важат с пълна сила за нас и ние ще ги имаме предвид като ръководство в нашата бъдеща работа.

В изпълнение указанията на ръководството и произтичащите задължения от сключеното със съветските другари споразумение, по линия на САЩ и НАТО работят резидентурите в западноевропейските страни, Гърция и Турция.

Нов момент в работата срещу главния противник – САЩ и НАТО е решението на ръководството на Управлението да се използуват възможностите на резидентурите в страните от Близкия изток и страните от Магреба.

При обсъждането на този въпрос се констатира, че в някои резидентурите от този район съществуват реални и благоприятни възможности за работа срещу САЩ-НАТО и представителствата на натовските страни, които не са използувани пълноценно, с оглед подобряване организацията на работата срещу главния протовник и координацията, ръководството реши да натовари един от зам.началниците да наблюдава и отговаря за работата срещу главния противник.

Както е известно, пред отдел III и ръководените от него резидентури, задачата за работа срещу САЩ и НАТО е стояла винаги, но в различните периоди нейната относителна

Из архивите на ДС

109
56

тяжест е била различна. По указание на ръководството от началото на 1974 година резидентурите бяха насочени към понататъшно активизиране на агентурно-оперативната работа по линия на САЩ и НАТО. Усилията бяха насочени към преустройване на работата съгласно изискванията, преоценка на наличната база за решаване поставените задачи по линията, изучаване обектите за проникване, създаване на връзки и провеждането на целенасочена работа по тях, придобиване на представляващи интерес информации и пр.

На основата на получените от резидентурите и братските разведки данни, бе внесена по-голяма яснота по структурата на НАТО и натовските служби при съответните национални ведомства, съгласувани бяха със съветските другари обектите за проникване и подстъпите към тях, изготвен бе план за съвместната ни работа по това напревление.

Изхождайки от досегашния опит в агентурно-оперативната работа по тази линия трябва да се подчертаят следните характерни моменти:

Постигнатото по изучаване на обектите за проникване не отговаря на изискванията. Все още не са решени редица въпроси относно изучаването на обстановката в тях, режим на охрана, структура, личен състав и др. Ние разбираме трудностите в това отношение, но в същото време трябва да подчертаем, че и онова, което е по силите на резидентурите не се прави с необходимата настойчивост, дори недостатъчно се използуват официалните възможности в това отношение. Предвидените мероприятия по изучаването на обектите за проникване в плановете на резидентурите не се изпълняват в срок, не се изпращат обобщени справки по обстановката и настъпващите в нея изменения и пр. Особено тревожно е състоянието

Из архивите на ДС

на работата по тези въпроси на резидентурите в САЩ,Бон, Париж и др. Пределно ясно е, че без решаването на тези въпроси, ние няма да сме в състояние да обезпечим изпълнението на задачите по проникването.

Работата по установяване на контакти и изграждането на перспективни връзки с възможности за работа по определените обекти за проникване е незадоволителна. По-системно е работено за установяването на директни контакти с американски дипломати, но опита показва, че усилията за директно проникване в определените обекти по главния противник не дават желаните резултати, а там където бяха постигнати някои "успехи", те се оказаха подстави на местното КРО или кадрови разузнавачи на американското разузнаване, които активно изучават и обработват нашите работници. Найярко това се изрази в работата на резидентурите в Рим, Бон, Париж и Виена. Такива са случаите с "ИВАЙЛО", "НОЙ", "СЛАВЯНИНА", "КОНСТАНТИН", "БИЛ" и др. Считаме, че и за в бъдеще директните контакти с американски дипломати не следва да се избягват, но те трябва да се поставят в полезни за нас рамки. Всеки отделен случай трябва да се преценява конкретно, а по подходящите за работа в контраразузнавателен аспект да се работи съвместно с отдел IV.

Крайно недостатъчни са връзките сред техническия персонал и местните граждани, работещи в обектите за проникване или учрежденията и фирмите, свързани с тях. Необходимо е резидентурите да насочат усилията си към създа - ването на връзки из средите на местните граждани на работа в органите на НАТО и представителствата на САЩ и другите натовски страни, служители от американски или смесени фирми, свързани с НАТО, журналисти и научни работници - специалисти по външнополитически проблеми и въпроси на САЩ

и НАТО. Специално внимание да се отдели на техническия състав (секретарки, машинописки и др.) в интересуващите ни учреждения, като се използуват наличните възможности за изучаване обстановката около тях, установяване на контакти, тяхното изучаване и обработка.

Необходимо е да се вземат срочни мерки за изпълнение на залегналите в плана за настоящата година мероприятия по създаването на перспективни връзки и откриването на ДОП-ове и разработки. Анализа на досегашната ни работа в това направление показва, че в почти всички резидентури има сериозно изоставане, нарушени са редица срокове за първото полугодие, а темпа на работа и постъпващите материали не дават основание да се счита, че задачите ще бъдат изпълнени и до края на годината. Особено обезпокоително е, че тази задача не се изпълнява и от основните резидентури, работещи по направлението - САЩ-НАТО, като резидентурите в Брюксел, Виена, Париж и Бон.

Броят на наличните вербовъчни разработки в резидентурите, с изключение на тази в Рим, е крайно недостатъчен, а има резидентури, като тези в Бон, Лондон и Лисабон където въобще не се водят такива.

В работата с наличната агентура и ОВ, наред с постигнатите резултати, все още съществуват и редица слабости:не винаги се провеждат необходимите мероприятия за разширяване на техните разузнавателни възможности; недостатъчно се работи за усъвършенствуване на връзката с тях - все още единични са случаите на безлична връзка, допускат се слабости по подготовката, обезпечаване безопасността и провеждането на личните срещи; недостатъчно системно и целенасочено се провеждат мероприятия за проверката им и често се използу-

Из архивите на ДС

ват шаблонни средства за това.

В условията на разведряването на международната обстановка и в светлината на приетите документи в Хелзинки, необходимо е активизиране и повишаване ефективността в разузнавателната работа, непрекъснато усъвършенствуване на формите и методите на работа, квалифицираното провеждане на разузнавателните операции с цел да се сведе до минимум риска от провал и недопускане действия, които биха увредили на миролюбивата политика, провеждана от СССР, НРБ и останалите социалистически страни. Въпреки ясното съзнание за това и подробно разработените указания за повишаване чистотата в ежедневната оперативна работа, вземането на мерки, обезпечаващи сигурност на агентурно-оперативните мероприятия и пр., продължават да се допускат от всички резидентури сериозни слабости.

Подценяването на тези изисквания, сравняването с оперативната обстановка в страната на пребиваването и недооценяването дейността на КРО, доведоха до сериозен провал в резидентурата в Рим. Този случай показва и това, че когато се касае до проникване във важен за противника обект , той реагира бързо и остро, което ни задължава непрекъснато да усъвършенствуваме формите и методите на работа, да проявяваме висока бдителност и стриктно спазваме принципите в агентурно-оперативната работа.

Получените по оперативен път достоверни данни, че съответните КРО полагат много сериозни грижи за обезпечаване сигурността на обектите за проникване, към които се насочваме чрез насищане с агентура и кадрови разузнавачи на тези звена, са още едно доказателство, че работата по проникването е най-трудната, най-деликатната, най-отговорната работа и изисква много умение, големи усилия, после-

Из архивите на ДС

МЗ
87

дователност и задълбочен анализ на всяко мероприятия, на всяка стъпка, на всяко действие.

В светлината на станалия провал в резидентурата в Рим, ръководството на отдела постави на задълбочен ана - лиз и преценка цялостната работа както на оперативния състав в Центъра, така и зад граница. Изготвени са аналитични спръвки за всички агенти, ОВ и обекти на разработка, които след съвещанието с всички резиденти по отделно ще обсъдим и конкретно решим по кои да продължим работата, какви мероприятия ще се предвидят и по кои ще бъде преустановена по-нататъшната работа с цел избягване риска от провал.

Сериозни слабости в това отношение допуска и резидентурата в Брюксел. Въпреки тежката оперативна обстановка в страната, понякога другарите подценяват възможностите на КРО и допускат да се нарушават изискванията на принципите на бдителността и конспирацията при организиране и провеждане на срещи с перспективни връзки и обекти на разработка.

Нарушение в това отношение има и в резидентурата във Виена, където въпреки нееднократните указания на Центъра, не се прекъсва връзката с агент, с когото по-нататъшната работа крие сериозна опасност от провал.

Тежката агентурно-оперативна обстановка в някои страни като САЩ, Англия, ГФР, Белгия и др. налагат да се премине към по-целенасочено използуване на официалните делови контакти и връзки за решаване на наши задачи и особено за придобиване на интересуваща ни информация. Опита на резидентурата в Брюксел показва, че това е възможно и целесъобразно.

Из архивите на ДС

114
88

Другари,

Работата по САЩ и НАТО е трудна и изисква естествено голям опит и професионално майсторство, толкова повече, че специалните органи на САЩ, НАТО и натовските страни на настоящия етап активизират своята дейност, както по опазване на собствените си секрети, така и подривната си дейност срещу страните от социалистическия лагер. Опитът обаче показва, че при добра организация, целенасоченост и упорит труд могат да се получат добри резултати в работата по тази линия. Това се потвърждава от конкретните резултати във вербовъчната работа на резидентурата в Рим, както и от информационната работа на резидентурата в Брюксел. Необходима предпоставка за успешното решаване на задачите по САЩ и НАТО е придобиването и използуването на помощна агентура и вербовки под чужд флаг, както и работата по тази линия да се възлага на най-опитните работници в резидентурите, начело с резидентите.

Другари,

Разреше те ми още веднъж да припомня онова крупно международно събитие - заключителното съвещание в Хелзинки, което има историческо значение. Това бе голяма победа на силите на мира, триумф на миролюбивата политика на СССР. По пътя на изпълнението на приетите документи обаче ще се появят редица пречки и затруднения, тъй като все още има сили, които всячески се стремят да спрат неудържимия победен ход на историята.

Ще си позволя да припомня само следния факт в това отношение. В САЩ бе образувана произволно и едностранно комисия с участието на представители на правителството, на която са дадени незаконни функции на контрол върху дейност-

та на държавите взели участие в Хелзинки. Никой не ги е упълномощявал, нито молил за това. Целта е ясна - "да се събират доказателства" - съществуващи и несъществуващи, за да доказват на предстоящото съвещание в Белград, че социалистическите страни не са искрени и не спазват поетите задължения.

Ясно е, че тази комисия ще събира доказателства чрез КРО, които ще търсят нашите слаби звена и предизвикват провали и провокации с цел да злепоставят социалистическите страни. Всичко това ни задължава да вземем необходимите мерки, за да разкрием своевременно коварните планове и замисли на врага в това отношение и съдействуваме за неговото безкомпромисно разобличаване.

Наше задължение е и решително да повишим нивото на нашата агентурно-оперативна работа, рязко да повишим ефективността в нашата работа, като вложим всичките си сили за по-активно, по-безопасно, по-настъпателно и целенасочено ведене на нашата агентурно-оперативна и вербовъчна работа.

За да постигнем успехи и да отговорим на непрекъснато растящите изисквания, да оправдаем високото доверие, което нашата партия ни е гласувала и изпълним нашия интернационален дълг и задълженията, които сме поели пред съветските другари, ние трябва да мобилизираме всички наши сили тук и зад граница за сто-процентово изпълнение на нашите планове, без провали и непрекъснато повишаваме ефективността и качеството в нашата работа.

21.6.1976 г.
0324/17484
Отп.в 2 екз.
Пап.ВЗ

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ [illegible]-ПГУ
Полковник

19 ⁂

Препис-извлечение
Строго секретно

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

др. Михайлова

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Проведените делови разговори в София с др.полковник Вадим Петрович Иванов, началник управление "А" при ПГУ-КГБ.

: : : :

Из архивите на ДС

90 11

По Белградската среща

– Да се продължи провеждането на АМ в полза на конференцията.

– Провеждане на АМ за изоляция и намаляване влиянието на САЩ сред западноевропейските делегации.

– Провеждане на АМ насочени към разобличаване на нарушение на правата на човека в САЩ, Англия и ГФР.

. . . . . .

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII-ПГУ
(п) полковник Бл.Плачков

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег. № 20098, екз. № 2
8.XII 19 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Секретно

Вибра вариант.

П Л А Н

за работата на Европейско направление през 1978 година.

Основните усилия на направлението ще бъдат насочени към оказване съдействие на външнополитическите акции на НРБ и страните от социалистическата общност и преди всичко на СССР, за утвърждаване процеса на разведряване, разширяване принципите на мирното съвместно съществуване, намерили отражение в Заключителния акт от СССЕ в Хелзинки, 1975 г.

Сред основните задачи ще бъде дискредитирането политиката на империалистическите кръгове на САЩ и НАТО, насочена към засилване надпреварата във въоръжаването посредством производството на нови видове оръжия, като неутронната бомба и крилатите ракети, както и към саботиране процеса на разведряване чрез тенденциозното и провокационно поставяне на въпроса за т.н."човешки права".

За изпълнението на тези основни задачи ще бъдат разработени и проведени следните активни мероприятия:

1. Ще продължи работата по многоетапната операция "ХОРИЗОНТ", като ще бъдат осъществени следните АМ:

а/ Със съдействието на резидентурите в Турция да се проведе АМ "ХОРИЗОНТ-VII-Т", което ще се изрази в публикации въз основа на изготвени от нас материали или тезисни разработки в полза на процеса на разведряване, срещу неутронната бомба и др.

Срок – в течение на годината

б/ Със съдействието на резидентурата в Атина да се осъществи АМ "ХОРИЗОНТ-VIII-Г", което ще се изрази в публикации въз основа на изготвени от нас материали или тезисни разработки по неутронната бомба и крилатите ракети.

Срок – края на м.февруари.

Из архивите на ДС

29 59

в/ Със съдействието на резидентурата в Италия ще бъдат осъществени публикации в печата чрез "КАСТОР" и "НЕЗАВИСИМИЯ", както и мероприятие от по-масов политически характер от рода на проведените такива в тази страна.

Срок - до края на първото полугодие на 1978 година

г/ Със съдействието на резидентурата в ГФР ще бъдат положени усилия за осъществяване публикации в западногерманската преса по въпросите на правата на човека и неутронната бомба.

Срок - до м.септември 1978 г.

д/ Със съдействието на резидентурата в Брюксел чрез "Уилсън" ще бъдат осъществени публикации в подкрепа на борбата срещу неутронната бомба и проучени в Центъра възможностите за използуване на антиядреното движение за провеждане на наши АМ.

Срок - до края на м.октомври 1978 г.

е/ Със съдействието на резидентурата в Кайро чрез "РЕДАКТОРА" да се осъществи публикация на наш материал, посветен на въпросите на разведряването.

Срок - до края на м.март 1978 г.

ж/ Съвместно с немските другари ще бъде проведено АМ, основаващо се на информация за настроенията в Западна Европа против поведението на властите в ГФР по отношение на затворниците и незачитане правата на човека.

Срок - до края на годината

2. <u>Срещу НАТО:</u>

а/ Със съдействието на резидентурата в Италия чрез "АМЕДЕО" при използуване на "Асоциацията за борба срещу чуждите военни бази" в Сардиния ще бъде проведено АМ за дискредитиране милитаристичната политика на този агресивен военен съюз.

Срок - до края на м.ноември 1978 г.

б/ Съвместно с немските другари ще бъде проведена акция "МАРС" при ползуване на предоставена от нас информация за разиквane в НАТО на въпроса за неутронната бомба, с което се цели обработка на общественото мнение в САЩ и Западна Европа.

Срок - до края на годината

Из архивите на ДС

152

30 60

3. Със съдействието на резидентурата в Италия и съвместно с немските другари ще бъде проведена операция "ЦИТАДЕЛА" състояща се в изработване на документ, разкриващ плановете на САЩ по отношение на Италия.

Срок – до края на годината

4. Със съдействието на резидентурата в Италия и братските разведки, чрез "КАСТОР" ще бъде проведено АМ, разобличаващо действията на западногерманската реакция и Щраус за обединяване на християндемократическите сили в Западна Европа срещу прогресивните сили.

Срок – до края на м.май 1978 г.

5. Осъществяване на АМ за дискредитиране на Бжежински като главен стратег и идеолог на антикомунизма и външната политика на САЩ, съвместно със съветските другари.

Срок – до края на м.август 1978 г.

6. Със съдействието на резидентурата в Лондон чрез "ФИЛИП" ще бъдат осъществени публикации, благоприятствуващи икономическите отношения на страните от СИВ с ЕИО, външната търговия на НРБ и някои конкретни актуални задачи.

Срок – в течение на годината

ПРОУЧВАТЕЛНИ ЗАДАЧИ

1. Със съдействието на резидентурате да продължи изучаването на местното законодателство в основните западноевропейски страни, регламентиращо публикуване на материали в пресата, провеждане на демонстрации и акции.

Срок – първото полугодие

2. Продължаване процеса на изучаване на политическите дейци, журналисти и публицисти в основните западноевропейски страни като консуматори на АМ.

Срок – второто полугодие

Отп.в 2 екз.
Изпълнил:17073
Написала:НХ
8.XII.1977 г.

ИЗГОТВИЛ:

115 18

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Изх. № 18944/29.9.
92

ЛИЧНО СТРОГО СЕКРЕТНО!
Екз. № 12

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ИНФОРМАЦИЯ

№.....

Из архивите на ДС

Предложение на Англия за свикване на съвещание по въпросите на преговорите за съкращаване на въоръжените сили и въоръженията в Централна Европа на ниво външни министри

Според достоверни данни, английското правителство полагало усилия за конкретно прокарване на идеята си за свикване на съвещание на ниво министри на външните работи по въпросите на преговорите за съкращаване на въоръжените сили и въоръженията в Централна Европа (СВСВ).

Още в публикуваното заключително комюнике след срещата на високо равнище на НАТО във Вашингтон на 30 и 31.V.1978 г. по искане на английския външен министър Д.Оуен бил включен параграф, според който, ако на виенските преговори за СВСВ бъде отбелязан положителен напредък, щяло да бъде предложено преговорите да продължат на равнище министри на външните работи.

Сега въпросът се внасял отново от Англия в НАТО. В писмото, разпространено от английската делегация в НАТО, се напомняло за този параграф. Пояснявали се политическите цели, преследвани със свикването на едно такова съвещание, както и въпросите по организирането му. Изтъквало се, че е необходимо да не се дава възможност на страните от Варшавския договор да излязат с предложение по този въпрос и да се парират евентуални възражения срещу въпросния форум. В писмото била изпусната частта за условието "положително развитие на СВСВ", която фигурирала в комюникето на Съвета, а се подчертавали политическите и пропагандните цели.

Из архивите на ДС

В пояснението се конкретизирало, че Западът цели да подчертае значението, което придава на едно споразумение за СВСВ като един от най-важните елементи в отношенията между Изтока и Запада в периода на намаляване на напрежението, и желанието преговорите за СВСВ за бъдат поставени на по-високо равнище в отношенията Изток - Запад.

Предлаганото съвещание трябвало да бъде организирано в съответствие с основните принципи за участие и ръководство, отразени в протокола на проведеното на 14.V.1973 г. във Виена подготвително консултативно съвещание. Според тези принципи, решенията за провеждането на срещата на ниво външни министри и за уточняването на дневния ред се вземали от страните - "преки участнички" при наличието на болшинство. Считало се, че за провеждането на съвещанието ще са достатъчни три дни и че ще бъде правилно то да се състои във Виена. Английското правителство се въздържало да предложи свикване на съвещанието в края на 1978 г. или в началото на 1979 г., но смятало, че най-удобен момент бил краят на един от рундовете на Виенските преговори.

Болшинството от съюзниците съобщили, че макар и да не са против английското предложение, те преценявали, че моментът за провеждане на тази среща не бил благоприятен, тъй като нямало да бъдат постигнати съществени резултати и че датата трябвало да се подбере съобразно международната политическа конюнктура.

Като допълнителни мотиви за несъгласие изтъквали, че се очаквало реакция от страна на страните със "специален"

статут във връзка с предлаганата организация на съвещанието. Освен това засягането на въпроса за различния статут на участниците щяла до донесе не толкова полза, колкото вреда за солидарността в съюза и за отношенията Изток - Запад. Нелогично било един форум на ниво външни министри и неговият дневен ред да се обуславят от единогласието на преките участници, преди да се изясни кои страни ще сложат подписа си върху споразумението като преки участници, още повече, че не се очаквало на предлаганото съвещание да се обсъждат проблеми, изискващи гласуване.

В английския документ не се пояснявало дали от името на Изтока и Запада ще се правят по едно или няколко изказвания, или пък всички външни министри ще се изкажат поотделно. Не се отбелязвало също дали при определянето на изказващите се ще се взема пред вид техният статут.

Съюзниците били на мнение, че Англия отново повдига този въпрос единствено от вътрешнополитически съображения.

Рег. № 18944

_____ 1978 г. М И Н И С Т Ъ Р :

С о ф и я

3963

Строго секретно!

Превод от вх.№ 1737/12.3.79 г.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СПРАВКА-ОРИЕНТИРОВКА

за усъвършенстване и засилване работата по НАТО

Понастоящем НАТО представлява най-организираната военнополитическа групировка на главните капиталистически страни на Запад, в която е съсредоточен противостоящият на социалистическите държави военноикономически, научен и ракетно-ядрен потенциал на капиталистическия свят. В политиката на Североатлантическия блок през последните години се забелязват тенденции към активизиране курса на изостряне на международната обстановка, засилване надпреварата във въоръжаването, оказване натиск върху социалистическите страни в политическата, икономическата и идеологическата области.

Подтиквани от администрацията на САЩ военнополитическите кръгове на НАТО, прикривайки се с тезата за "съветска заплаха" и лицемерната кампания "в защита правата на човека", се опитват да компрометират и подкопаят процеса на разведряването, да създадат атмосфера на напрежение и конфронтация, да насочат отношенията между двете световни обществени системи в руслото на "студената" война. Нов импулс на военните приготовления на блока даде последната сесия на Съвета на

НАТО във Вашингтон, в хода на която страните-участнички в блока приеха безпрецедентна по своите мащаби военна програма за усилено превъоръжаване до 1993 година.

В последно време под натиска на САЩ НАТО се превръща в център за разработка и провеждане на идеологически диверсии против СССР и социалистическите страни. За тази цел в рамките на блока се създават различни групи по "текущата информация" за обработка на данните за социалистическите страни, постъпващи в НАТО по различни канали, в това число и разузнавателни. Засилват се опитите на реакционните сили на Запад да превърнат НАТО в универсален механизъм за подкопаване на работническото и комунистическото движение в капиталистическите страни и националноосвободителната борба на народите в развиващите се държави. НАТО предприема конкретни стъпки за консолидиране на всички антисъветски и антикомунистически сили на световната арена. Разширяват се връзките на страните-участнички в НАТО с Китай и Япония.

Първостепенна задача на всички поделения е своевременното разкриване военните планове на враждебните групировки и държави против СССР и страните от социалистическата общност. В тази връзка особено значение придобива работата по линия на НАТО.

Ръководителите на резидентурите в страните-участнички в НАТО, а така също в трети страни, където има реални възможности

3. 74 65

за работа по линия на НАТО, трябва да разглеждат тази работа като една от най-важните задачи на съвременния етап, да вземат необходимите мерки за засилване на вербовъчната работа сред персонала в НАТО, работещ в ръководните органи на блока, в националните представителства при Съвета на НАТО, а така също за агентурното проникване в националните учреждения на страните-участнички, свързани с НАТО. Да се обърне внимание на необходимостта по-широко да се използува в работата по НАТО действуващата агентура, активно да се внедрява във вербовъчната практика "чуждият" флаг с оглед на съществуващите противоречия между страните-участнички в блока, да се привличат за участие в нея агенти-вербовчици, силите и средствата по линия "Н". Особено внимание да се обърне на необходимостта от придобиване на перспективна агентура с цел внедряването й в основните и промеждутъчните обекти на НАТО.

Главно средство за успешното решаване на задачите по линия на НАТО си остава агентурният апарат. Придобиването на стабилни източници на ценна документална информация и създаването на здрави агентурни позиции в ръководните органи на НАТО трябва да стане главно направление в дейността на резидентурите в страните-участнички в блока.

През последните години в страните от Североатлантическия блок се наблюдава обща тенденция към усложняване на агентурно-оперативната обстановка. В тези условия важно значение придобиват въпросите за по-нататъшното усъвършенствуване на формите и

~~12~~
4. 66

методите за работа по НАТО, тяхното комбинирано използуване, творческият подход в решаването на въпросите за агентурното проникване в НАТО. Както е известно, интересуващите ни обекти по линия на НАТО в своето болшинство са режимни обекти, с твърдо контраразузнавателно обезпечаване, а работещият в тях персонал преминава строга проверка за надеждност, намира се под контрола на службата за сигурност. Тези обективни фактори до голяма степен затрудняват вербовъчната работа по вече работещият в НАТО персонал. В тази връзка в съвременните условия по-ефикасен и конспиративен вид агентурно проникване в НАТО е методът на внедряване на агентура или нейното поетапно превеждане на работа в интересуващите ни обекти. Една от възможностите за придобиване на агентура с цел последващото й внедряване в обекти на НАТО е, например, вербовката на служители на дипломатически представителства и мисии на страните-членки на НАТО и служители на министерствата на външните работи /или други ведомства и държавни учреждения, от които се набират кадри за поделенията на НАТО/.

Твърде перспективно направление в работата е разработката /или внедряването на агентура/ на националните представителства /делегации/ при Съвета на НАТО, които се отнасят към категорията на основните обекти на НАТО. По-специално, установено е, че през националните представителства преминават директивните решения на Съвета на НАТО, Комитета за планиране на отбраната,

групата за ядрено планиране, Главния комитет по извънредното планиране в гражданската област, а така също решенията, приети от политическия, военния и другите комитети на НАТО. Създаването на агентурни позиции в тази група обекти на НАТО позволява да се решават задачи по придобиването на особено ценна информация от политически и военностратегически характер.

За внедряване на агентура в основните и промеждутъчни обекти на НАТО може да се използуват следните два най-устойчиви канала за приемане на работа в НАТО: изпращане /делегиране/ от страните-участнички на свои чиновници и служители на работа в учрежденията на блока; набиране на кадри по обяви за конкурси за заемане на вакантните места. Най-перспективен е първият канал, тъй като използуването за оперативни цели на националните системи за набиране на кадри позволява агентурно да се прониква именно в ръководните органи на НАТО.

Изучаването на категориите служители в НАТО показва, че значителен брой от общата численост на персонала съставляват техническите работници с относително ниска работна заплата. При това в последно време числеността на техническия персонал има тенденция към увеличаване. Сред чиновниците и служителите в НАТО доста често се срещат лица, които по различни причини по-рано са попадали в полезрението на нашата служба или вътрешните органи, или които до назначаването им в НАТО

Из архивите на ДС

са били в дългосрочни командировки в представителствата на своите страни в западни или в развиващи се държави, в СССР или страните от социалистическата общност. Това обстоятелство посочва необходимостта от водене на постоянна вербовъчна работа сред служители, работещи в дипломатическите и другите официални представителства на страните-членки на НАТО, с перспектива тяхното последващо внедряване в главните и промежду-тъчните обекти на НАТО.

Спецификата на НАТО в известна степен ограничава използуването на "чужд" флаг във вербовъчната работа на резиденту-рите, ограничава също така и разнообразието от варианти на легенда за подхождане към интересуващите ни лица. Обаче, отделни примери в оперативната практика показват, че дълбокият анализ на конкретната ситуация, творческото търсене, обстойното изучаване на обекта дават положителни резултати. Наред с възможностите за използуването на легенди от името на конкури-ращи фирми на САЩ, Англия, ФРГ, Франция, Канада, Италия, в това число и отделни неутрални страни, вербовъчният подход към персонала на НАТО може да се осъществява, прикривайки се с интересите на политическите и даже правителствените кръгове на Гърция, Турция, Кипър, Испания, Португалия. Във вербовъчния подход към служителите в НАТО може да се използува "флаг" и на опозиционни партии, които в редица случаи се стремят да получат сведения за интересуващи ги политически и военни аспекти от дейността на НАТО.

69

7.

Успехът във вербовъчната работа по линия на НАТО под "чужд" флаг е възможен и зависи до голяма степен от умението на резидентурите и оперативния състав подробно да се ориентират във всеки конкретен случай и правилно да определят легендата за подход към интересуващите ни лица.

Агентурно-оперативната дейност на резидентурите трябва да бъде съсредоточена към водене на активна вербовъчна работа с налични сили и средства както сред служители на главните и промеждутъчните обекти на НАТО, сред персонала на дипломатическите, търговските и други представителства на страните-членки на НАТО, така и към провеждане на операции за внедряване на агентура в ръководните органи на НАТО, което трябва да обезпечи създаването на здрави агентурни позиции в блока и редовното придобиване на информация от военностратегически и политически характер.

16

КРАТКА ОЦЕНКА НА ПОЛИТИЧЕСКАТА И ОПЕРАТИВНА ОБСТАНОВКА В САЩ И ПО РАБОТАТА СРЕЩУ НАТО

I. САЩ

Политиката на администрацията на Картър, провеждана през последните две години има следните по-важни характерни насоки:

1. Задържане процеса на разведряване и нормализиране на отношенията между Изтока и Запада.

2. Активизиране политическата и идеологическата дейност срещу социалистическите страни, което се изрази главно чрез "доктрината Картър" по въпроса за правата на човека.

3. Обединяване силите на световната капиталистическа система посредством по-тясно координиране действията на нейните три основни центъра – САЩ, Западна Европа и Япония.

4. Осъвременяване стратегията на НАТО в борбата срещу социалистическата общност в сферата на военната област посредством въвеждане на въоръжение на нови средства, като неутронната бомба, крилатите ракети и други.

Тези действия на администрацията на САЩ, насочени особено срещу социалистическите страни и преди всичко срещу СССР изостриха и усложниха оперативната обстановка в самата страна, което затруднява още повече работата на нашите ВПР.

В областта на работата срещу САЩ по линия на АМ в тази връзка се поставят следните по-важни задачи:

1. Противопоставяне на агресивната и милитаристична политика на САЩ, насочена към съботиране процеса на разведряване.

2. Дискутиране враждебвата за социалистическите страни кампания на САЩ по правата на човека, с цел разобличаването й

в очите на световната общественост.

3. Противодействие и разобличаване враждебната дейност на САЩ по отслабване единството на страните от социалистическата дейност и международното комунистическо движение.

4. Създаване благоприятна обстановка за успешно провеждане на конференциите в Мадрид през м.ноември 1980 год., с цел задълбочаване процеса ня разведряване, в противовес на усилията на Запада за миниране успеха на тази конференция.

Сътрудничеството с чешките другари би могло да се изрази в обмен на информация по въпросите, имащи отношение към посочените по-горе задачи или по-конкретно:

Тезисни разработки по проблемите на:

1. Разведряването и отношението към него в САЩ; кои среди организации и личности се явяват "за" и "против" разведряването; ролята на военно-промишления комплекс и ЦРУ за съботиране процеса на разведряване;

2. Организации, институти и отделни политици, провеждащи кампанията за дискутиране социалистическите страни по въпроса за правата на човека, като например Зб.Бжежински.

3. Противоречието на САЩ с отделните западноевропейски страни по различни проблеми и намесата на САЩ във вътрешните работи на тези страни;

4. Действие на САЩ за съботиране успеха на Мадридската конференция

II. <u>Н А Т О</u>

В областта на работата срещу НАТО по линия на АМ се поставят следните по-важни задачи:

1. Да се противодействува на дейността на реакционните империалистически кръгове от НАТО, насочена към възпиране процеса на нормализиране на отношенията между Изтока и Запада.

2. Да се съдействува за укрепване в страните от НАТО на възгледите за недопустимост на каквато и да било намеса във важните работи на отделните страни от блока (Италия, Франция, Португалия и др.).

3. Да се противодействува на засилването и разширяването на блока чрез приемането в него на нови членове (напр.Испания).

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

4. Да се съдействува за увеличаване на противоречията между страните-членки на НАТО, да се засилва тяхното недоверие към политиката на САЩ и ръководството на блока.

В тази връзка е уместно да се обменя информация и тезистни разработки по следните въпроси:

1. Дейност на органите на НАТО, на военно-научни и граждански институти и отделни лица, насочени срещу подобряване на отношенията между Изтока и Запада.

2. Изказвания, публикации и научни разработки, засягащи становища за самостоятелност на политиката на отделните страничленки на НАТО, против намесата във вътрешните им работи;

3. Информации за мероприятия на НАТО, отбелязващи 30-та годишнина от създаване на съюза, с оглед предприемане на контрамерки.

4. Икономически разработки, показващи вредата за страни като Испания, Португалия от влизането им в ЕИО.

III. ВАТИКАНА

Във връзка с активизиране дейността на Ватикана след избирането за папа на полския кардинал Войтила, който се отличава със своите крайни антикомунистически и националистически възгледи, е желателен обмен на информация по следните въпроси:

1. Намерения относно евентуално засилване борбата срещу комунизма, социалистическия строй и международното комунистическо движение.

2. Действия насочени към подриване единството на социалистическата общност и за вътрешно разлагане на социалистическия строй, по-специално чрез подстрекаване на младежта и интелигенцията по въпросите на "правото на собствено мнение, независимо мислене и духовна свобода".

3. Инициативи на папата за преустройване пропагандния апарат на Ватикана, увеличаване броя на предаванията за социалистическите страни т.н.

В тази връзка е целесъобразно да се провеждат АМ със следната насоченост:

1. Възспиране и противодействуване на активността на Ватикана в областта на идеологическата борба срещу социалистическите страни.

2. Разобличаване идеологическата диверсия на Ватикана, насочена към подриване на ~~социалистическия~~ обществения строй в социалистическите страни. ~~и в обществото като цяло~~.

3. Осуетяване опитите на САЩ да използуват антикомунистическите възглуди на папата в интерес на своята политика.

4. Използуване наличните противоречия в ръководните кръгове на Ватикана и тяхното изостряне с цел намаляване активността на новия папа в областта на идеологическата борба против социалистическите страни.

Из архивите на ДС

1

СТРОГО СЕКРЕТНО

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 2307, екз.№ 1
1.2.89 год.

ДО
НАЧАЛНИКА НА
ПЪРВО ГЛАВНО У-НИЕ
Генерал-майор В.Коцев

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

ОТНОСНО: Командировката на полковник Иван Петков Иванов в Берлин-ГДР.

ДРУГАРЮ НАЧАЛНИК,

От 4 до 7 февруари т.г. бях командирован в Берлин-ГДР със задачи както следва:

а/ Да предам на немските другари изготвените от нас материали по съвместна операция "Дракон-Ригас" и заедно с тях да уточня начина на реализацията.

Материалите представляват специално окомплектувано куфарче съдържащо наркотици от турски произход и документи (писмо от името на Тюркеш до Изпълнителния комитет на неговата партия в ГФР и адреси на партийни функционери в различни райони на ГФР) компрометиращи тази партия в незаконна дейност (контрабанда с опиати) по отношение на реда както в Турция, така и във ФРГ.

б/ Да изясня на място някои подробности по естеството на предоставен ни от тях документ за реализация в Гърция, разкриващ, че правителството на ФРГ провежда линия на предпочитане и толериране на Турция за сметка на Гърция.

2

Тази консултация бе необходима с оглед определяне на най-правдоподобния и целесъобразен начин на реализирането на документа.

в/ Да изясня възможностите за изготвянето на документ от подходящо ведомство на ФРГ, който да разкрива стратегически замисли и планове на САЩ и НАТО в Близкия и Среден Изток. Има се пред вид такъв документ да се изготви въз основа на наши данни и по наш тезисен проект, за да бъде реализиран от нас.

г/ Да предам на немските другари в рамките на плана за съвместна работа, изготвени от нас на немски език справки - за "Партията на националистическото движение" на Тюркеш; за турската "Национална разузнавателна организация - МИТ", за предоставяните от федералното външно министерство на ФРГ информации на Турция без знанието и в ущръб на Гърция и останалите съюзници в НАТО, а така също и някои данни за турци във ФРГ - представляващи оперативен интерес за немските другари.

д/ Да закупя необходими за отдела канцеларски материали от Западен Берлин и набавя проспекти за нова печатарска техника.

На 4 февруари в 14 часа пристигнах в Берлин, където бях посрещнат от др.Дяко Христозов и зам.-началника на отдела за АМ при Разузнавателното управление на ГДР др.Ханс Кнаус.

Др.Кнаус предложи деловият ни разговор да се състои в 14 часа на следващия ден (вторник), а пакета с материалите му предадох още при настаняването в хотела.

На следващия ден по време на деловия разговор с др.Кнаус му показах съдържанието на материалите в "куфарчето".

Др.Кнаус каза, че те ще осъществят реализацията, като използуват свои възможности в редакцията на сп."Щерн" така, че материалите и документите преди да попаднат в западногерманските полицейски служби да станат достояние и на печата. Възприехме реализацията да стане по предложения от него начин.

По предоставения ни от тях документ за реализация в Гърция др.Кнаус поясни сигнатурата показваща, че това е документ на западногерманското външно министерство. Това ще ни улесни да излезем с подходяща легенда за "изтичането" на документа при реализацията.

Що се отнася до изготвянето на документ от името на подходящо западногермaнско ведомство, разкриващ стратегически

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

3

замисли и намерения на НАТО, др.Кнаус даде уверения, че могат да изготвят такъв, ако им предоставим проект за съдържанието.

Изрази също така благодарност за предадените им от наша страна справки и информации.

От своя страна др.Кнаус ми предаде във форма на брошури на немски, английски, испански и френски език, пълния текст на пресконференцията на Лоренцен от 17.1.1980 г. за наше оперативно ползуване.

С това деловият ни разговор завърши.

На следващия ден, сряда с ОР Костя Атанасов отидохме в Западен Берлин, от където закупих канцеларски материали за нуждите на отдела. Др.Цоко Кривирадев осигури един комплект каталози за интересуваща ни печатна техника, а допълнително ще набави такива и от фирмата, която му посочих.

В четвъртък на 7 февруари с нашия самолет се завърнах в София.

Горното за сведение.

ЗАМ.-НАЧАЛНИК ОТДЕЛ
Полковник:
(Ив.П.Иванов)

Отп.в 2 екз.
№ 1 и № 2-
отдел 08
Изп.: 08-17602
Нап.: Христова:30
11.2.1980 г.

12/II-80 г.

12 II 1980 г.

89

СТРОГО СЕКРЕТНО

Превод от немски език

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 15078, екз.№ 1
12.9.89 год.

П Л А Н

за съвместните респ.съгласувани активни мероприятия за 1981 г.

Отделите за АМ на разузнаванията при МВР на НР България и Министерството за държавна сигурност на ГДР ще се концентрират през 1981 г. върху следните главни насоки:

I. Борба срещу агресивната политика на НАТО, неговите планове за "довъоръжаване" и стремежът да разшири сферата на влиянието си. Създаване и задълбочаване на противоречията в Южния фланг на НАТО.

II. Влияние върху отношенията между ФРГ, Гърция и Турция.

III. Борба срещу вражеските секретни служби и особено срещу ЦРУ, БНД, КИП и МИТ.

IV. Подкрепяне офанзивната политика на държавите от социалистическата общност за продължаване намаляването на напрежението и резултати в разоръжаването.

I.

Борба срещу агресивната политика на НАТО, неговите планове за "довъоръжаване" и стремеж да разшири сферата на влиянието си. Създаване и задълбочаване на противоречията на Южния фланг на НАТО

1. 1. Отслабване позициите на държавите от НАТО чрез лансирането на документ от ФРГ в африканските и арабски правителствени среди, в който да се подчертава стремежът на НАТО към разширяване сферата на действие и да се пред-

Из архивите на ДС

ставя като важна част от политиката на федералното правителство. Материал и реализиране от българска страна. Изготвяне на документа от немска страна.

Срок: за материала: май 1981 г.
за документа: септември 1981 г.
реализация: след октомври 1981 г.

1.2. Компрометиране на реакционния кипърски политик Клеридис чрез лансирането на документ, представящ го като приближен на фашистката немска секретна служба по време на Втората световна война. Немската страна ще изготви, а българската страна ще реализира документа.

172

Срок: за справката: м.септември 1980 г.
за документа: януари 1981 г-
реализация: март 1981 г.

1.3. Двете страни ще проверят за по-нататъшното използуване на материалите от мероприятията "Кобра", "Диана" и "Орания" в Южния фланг на НАТО респ. да предложат нови АМ според развитието на политическо-оперативното положение.

Срок: текущ

II.

Влияние върху отношенията между ФРГ, Гърция и Турция Акция "ФЛАНГ"

1. За повлияване върху отношенията ФРГ-Гърция-Турция ще се проведе документална акция, чието съдържание ще се определя от актуалното положение. Съветската страна ще предостави на разположение подходящ за целта основен материал. Документът ще се изготви от немска страна. Реализацията ще се осъществи от българска страна.

Срок: основен материал: март 1981 г.
документ: юни 1981 г.
реализация: септември 1981 г.

Из архивите на ДС

✓ 2. Двете страни ще следят вътрешнополитическото развитие в Гърция и особено в Турция от гледна точка на отношението на ФРГ към евентуално завземане на властта от военните. Ще се провери възможността за евентуалната разработка на документ, от който да се вижда, че господствуващите във ФРГ кръгове със съгласието на САЩ искат да докарат на власт военните в Гърция. Трябва да се набират конкретни данни за лица, които ще бъдат предоставени от българската страна. Изготвеният от немските другари документ би трябвало да спомогне за извършването на арести на видни военни пучисти от страна на управляващите сега среди в Гърция.

Срок: текущо наблюдаване
конкретизиране: април 1981 г.

III.

Борба с вражеските секретни служби и особено с ЦРУ, БНД, КИП и МИТ. Акция "ДЖУНГЛИ"

1. Информиране на гръцките правителствени среди за това, че турската секретна служба получава всяческа подкрепа от БНД по отношение на гръцката секретна служба. Голяма роля при това играят традиционно добрите немско-турски отношения. Материал от немската страна. Реализиране - от българска страна.

Срок: за материала: април 1981 г.
реализиране: от юни 1981 г.

2. Информиране на турските правителствени среди за това, че гръцката секретна служба не използува получената от ФРГ техника срещу България, а шпионира Турция. Материал от страна на ГДР. Реализиране - от българска страна.

Срок: за материала: април 1981 г.
реализиране: юни 1981 г.

Из архивите на ДС

3. Компрометиране на Турция сред арабските държави с разпространяване на документ на ФРГ, от който ще се вижда, че Турция предоставя на държавите от НАТО политическа, икономическа и военна информация за ислямските държави. С това тя подкрепя политиката на САЩ и на другите държави от НАТО срещу ислямските държави. Двете страни ще проверят наличните материали и ще конкретизират мероприятието през април 1981 г. Немската страна ще изработи евентуалния документ. Реализацията ще се извърши от българска страна.

Срок: април 1981 г.
конкретизиране на мероприятието

174

IV.

Подкрепяне на офанзивната политика на държавите от социалистическата общност за продължаване намаляването на напрежението и постигане на резултати в разоръжаването

Според своите възможности двете страни да дават своя принос в политиката на намаляване на напрежението в главните райони на тяхната оперативна дейност посредством организиране на демонстрации, апели на организации и отделни личности, провеждането на симпозиуми и други такива. Всички мероприятия на двете страни да се обвързват с искания към съответните правителства да се продължава политиката на намаляване на напрежението и да се предприемат ефикасни мерки за разоръжаване.

Срок: текущ

V.

Договорено бе да се проведат работни консултации през април 1981 г. в Берлин за проверка на изпълнението на плана и за неговото конкретизиране. За отчитане на изпълнението на плана за 1981 г. и за изработването на плана за 1982 г. се планира работна консултация през октомври 1981 г. в София.

Варна 2.9.1980 г.

Изготвен в 2 екз./на немски/

1 екз.- МВР България
2 екз.- М-во на държ-сигурност-ГДР

Отп.в 1 екз.
Изп.: 08-8497
Нап.: НХ-211
11-9.1980 г.

КД. „Сменив"

112

Превод от руски език.

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А № 2267

Подържаме напълно Вашия замисъл да се издаде на базата на предадените Ви материали брошура по кипърската проблематика. Наред с аргументацията, съдържаща се в дадените материали би било уместно в планираната брошура да се включат данни за опитите на САЩ и НАТО да разширят военното си присъствие на острова. Многобройни доказателства за противозаконната американо-натовска военна активност в Кипър и по-точно – в английските бази – се появиха в кипърската преса, достигнаха и до отделни представители на обществено-политическите среди и организации в страната.

Актуалността на брошурата, според нас, се определя също така и от предстоящите през 1981 г. парламентарни избори в Кипър и опитите на десните да разцепят блока на демократичните сили, да постигнат решаване на кипърския проблем в полза на Запада.

Молим да ни информирате за хода на операция "ФОС-1".

25 ноември 1980 г.

ЕК/ЕК

ОТ БОЖКОВ 1 ~~238~~
за Чавдар
Изпратен до:
Бон, Брюксел,
Берлин, Виена, Лондон,
Лисабон, Мадрид,
Ню Йорк, Рим, Париж.

ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 1
от 30.I.1981 г.
от КОНДОВ
по раздела на БОЖКОВ

Пасаж № 1, писмо № 1
от 30 януари 1981 г.
от БОЖКОВ

В утвърдения от КОНДОВ план за 1981 год., по раздела на БОЖКОВ са предвидени серия от 312 АМ, които ще бъдат проведени с участието и помощта на 071 резидентурите на 927 ПГУ в 604 Западна Европа и 086 САЩ. Основното в този план остава работа по 1 главния противник, 822 НАТО и отделните страничленки, техните 148 спецслужби, която работа е подчинена на генералната задача за подпомагане на външната политика на 826 НРБ и другите социалистически страни за мир, разведряване и разоръжаване.

За целта е необходимо да насочите вашето внимание и усилия към следните задачи:

1. По 888 Операция "ХОРИЗОНТ" за резултатното успешно завършване на 2 Мадридската среща

а/ Да се проучат възможностите за издаване или разпространяване в страната на пребиваването Ви в съответния превод на издадена в 689 Кипър книга за нарушаване на правата на човека в 604 западните страни.

Срок: март 1981 г.

б/ Да се организира системното издирване на факти, материали, публикации компрометиращи 086 САЩ и 604 западните им съюзници като противници на разведряването.

Срок: постоянен

в/ Да се проведат целенасочени разговори с 861 оперативни и 551 доверителни връзки с цел оказване на влияние на част от обществеността в страната в насока за необходимостта от успешно приключване на 2 Мадридската среща и свикване на конференция по военното разведряване и разоръжаване в 568 Европа За целта да се използват материалите, които се изпращат по линия на 011 прикритието по този въпрос.

Срок: март 1981 г.

2. По 888 операция "МАНЕВ" - за организиране на съпротивата към дислоцирането на нови американски ядрени оръжия в Западна 568 Европа.

а/ Да се събират и изпращат в 258 центъра данни за отношението към този проблем на отделни групи, организации, фракции граждански институции, официални становища на правителството и отделните партии. Тези данни да се придружават, когато е необходимо от минимум общи сведения за организацията, движението и т.н.

Срок: постоянен

б/ Да се търсят възможности този въпрос да не слиза от дневния ред в страната, като за целта се използват всички разговори с 861 оперативни, 551 доверителни и 920 официални връзки, възможности на 071 резидентурата за публикации с обща насоченост против решението на 822 НАТО от декември 1979 г.

Срок: м.август 1981 г.

3. По 312 ВМ "ТАТУЛ" - за разобличаване дейността на 254 ЦРУ в 568 Европа.

а/ Да се събират и изпращат в 258 центъра данни от всякакви източници, които касаят дейността на 254 ЦРУ и местните 146 специални служби.

Срок: постоянен

б/ Да се търсят възможности чрез 551 доверителни връзки за публикуване в местния печат на откъси или коментарии по издадената в 086 САЩ и 684 Канада книга "Мръсната дейност на ЦРУ в Западна Европа".

Срок: м.април 1981 г.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

3
3 ~~354~~

4. По 312 АМ "РАЗРИВ" - против намеренията на 822 НАТО за разширяване на сферата на влияние към Близкия изток и други райони на света.

а/ Да се събират и изпращат в 258 центъра данни от всякакви източници за отношението на официални и обществени институции, групи и т.н. в страната по този въпрос.

Срок: м.август 1981 г.

5. По 312 АМ " ОКЕАН-3" - разобличаващо намесата на 148 специалните служби на 086 САЩ във вътрешните работи на своите съюзници по 822 НАТО.

а/ Да се издирят предимно документи или материали, позоваващи се на документи, разкриващи или разобличаващи подобна намеса като факти и данни, които биха могли да бъдат тълкувани и представени за намеса на 086 САЩ.

Срок: м.май 1981 г.

6. Започнала е подготовка на съвместна 888 операция с някои братски 049 разузнавания с дългосрочен характер. За нуждите на 258 центъра е необходимо системно да се изучават и изпращат данни за различни прогресивни, миролюбиви, либерални организации и движения или отделни общественици, групиращи около себе си определен кръг от последователи, които изразяват определени антиамерикански настроения и възгледи. Тези данни да се пречупват и оценяват от перспективата за създаване след време на действителна или 227 фиктивна дисидентска организация на Запад, чрез която или от нейно име ще могат да се провеждат протестни акции против 346 американската политика и експанзия.

Срок: постоянен

7. Да се следи и изпращат сведения по всички въпроси, касаещи дейността на 148 специалните служби в дадената страна, мерките на правителството, законодателните актове и други, които регулират въпросите на осъвършенстването на работата и взаимодействието на различните подразделения на тези служби.

Срок: постоянен

4 4 ~~240~~

8. Да се събират данни, публикации, мнения и оценки, документи за новия президент на 086 САЩ 3 Рейгън и за членовете на неговата администрация, като особено внимание се обръща на всичко онова, което пряко ги компрометира или би могло да се използва като компрометиращи ги факти.

Срок: постоянен

9. Необходимо е да се следят и да се съобщават изменения та в пощенския режим на страната, законодателството по пресата, печата, радиото и телевизията, да се изпращат в 253 Центъра излизащите нови справочници по състава на местния парламент, държавния апарат (отделните министерства), партии, фондации, външно политически дружества, младежки организации, дружества, занимаващи се с изследвания на Изтока или въпросите на мира и войната, обединения на журналисти, писатели и издатели, дипломатическите представителства в страната, както и издания на горните институции и организации.

Срок: периодически

10. Да се следят и изпращат в 258 Центъра данни, публикации и други по следните въпроси:

а/ Международен и местен тероризъм, връзките му с местни реакционни сили, партии и официални организации.

б/ положението и проблемите на чуждестранните работници или граждани, издания.

в/ официални и други прояви на 439 Ватикана, връзките му с местните църковни институции, сътрудничество, проблеми и противоречия.

г/ положението на Балканите, официално и отношение на обществеността към т.н. "Македонски въпрос", действията на страната на пребиваването Ви за откъсване на 283 Югославия от социалистическата общност отношение към военната хунта в 193 Турция, подкрепа, изявления на лица и организации обявяващи се против военния режим и диктатура в 193 Турция.

д/ отношенията на страната с 693 Китай, 342 Албания 283 Югославия, дружества за приятелство и културни връзки, емигрантски официални и нелегални организации от тези страни.

Из архивите на ДС

5[5] 244

е/ отношенията на страната с арабските държави и ционизма.

ж/ 750 кюрдския проблем, факти и данни за организации, лица и официална политика, имащи отношение към този въпрос.

36

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 7967, екз. № 2
12.5.81 19___ год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Агентурно-оперативната обстановка в АНГЛИЯ и някои особености в работата с официалните и доверителни връзки

В областта на външната политика консервативното правителство продължава да отделя основно внимание на отношенията си с НАТО и САЩ. Същевременно М.Тачър се опитва да издигне престижа и ролята на Англия в международния политически живот. В рамките на НАТО Англия увеличи военния си бюджет и настоява за модернизация и запазване на собствения си ядрен потенциал. Английското правителство заедно със САЩ прояви най-голяма активност при вземането на решение от Съвета на НАТО за модернизацията на ядрените сили и разполагането на ракетите "ПЪРШИНГ-2" и "КРУЗ" в страните от Североатлантическия пакт.

Вземането на това решение доведе до нарушаване статуквото в Европа и обезсилване постигнатите положителни резултати при евентуалното ратифициране на САЛТ-2.

Политиката на английското правителство към социалистическите страни се проявява като "по-твърда". Такава

Из архивите на ДС

оценка се налага, както от изказванията на редица видни политически деятели на Консервативната партия, така и от речите на самата Тачър. В тях министър-председателя настоява за свързването на разведряването в Европа с отпор от страна на Запада на влиянието на СССР и социалистическата общност в Африка и Азия, както и за преразглеждане отношенията на Англия към политиката на разведряване.

Вътрешната политика на правителството е подчертано реакционно, насочена към по-нататъшно укрепване на властта на крупния монополистичен капитал и против интересите на работническата класа в страната. Особено непопулярни са мерките на правителството в социалната и икономическа области. Основавайки се на така наречения "монетаризъм" то ограничи до минимум държавните разходи в областта на икономиката и социалните нужди. Това доведе до стабилизиране и укрепване курса на английската лира, както и до известни успехи в борбата с инфлацията. От друга страна тези мерки водят неминуемо до намаляване конкурентноспособността на английския износ на международните пазари и до нарастване безработицата в страната. В резултат налице е изостряне на класовите противоречия, активизиране на работническата класа и нещо специфично за сегашния период "олевяване" на Лейбъристката партия, която е основна опозиционна сила.

В тази обстановка правителството на Тачър, водено от класовия си инстинкт, увеличи заплатите на служителите в местното КРО и засили пропагандната си дейност срещу СССР и останалите социалистически страни. Съвсем ясно личи неговия стремеж да създаде дух на омраза към СССР и социалистическите страни, който постепенно да се превърне в традиционен начин на мислене и отношение към нашите страни от обикновения англичанин. В тази своя дейност правителството и Консерва -

тивната партия умело използват тезите за "правата на човека", "демократичността" на местните институции и "тотали - тарния режим" в социалистическите страни, агресивността на СССР и др.

На този фон изпъква по-различното отношение на Лейбъристката партия, както по международните проблеми и вътрешната политика, така и в отношението й към социалистическите страни. Особено внимание заслужават позициите й по въпросите за разоръжаването, ЕИО и Обединена Западна Европа. С посочения по-горе процес на засилване позициите на "левите" сили в партията, тези прогресивни тенденции се очаква да се засилват и укрепват.

Така изложената обстановка в Англия дава основание да бъдат направени някои изводи относно възможностите за водене на оперативна работа:

1. Тясното обвързване на политиката на Великобритания с тази на САЩ е в много случаи в противоречие с политиката на останалите западни страни, все повече превръща съответните английски среди в носител на първостепенна информация за намеренията на САЩ и НАТО по отношение на социалистическите страни.

2. Реакционната политика на правителството на Тачър, насочена срещу нашите страни, облекчават значително действията на местното КРО срещу представителствата на социалистическите страни и усложнява значително агентурно-оперативната обстановка. Непопулярността обаче на неговата икономическа и социална политика, увеличава потенциалния контингент за оперативна работа.

3. Въпреки, че КРО са успели в една или друга степен да обезпечат официалните институции, с които поддържаме контакти, считаме, че съществуват реални възможности за

Из архивите на ДС

183

Из архивите на ДС

използване на официални връзки по линия на научно-техническия и културен обмен и други форми на контакти за създаване на условия, позволяващи придобиването на интересуваща ни информация по ВПР.

Наред с гореизброените общи характеристики на агентурно-оперативната обстановка, отнасящи се за всички социалистически страни, съществуват и някои специфични особености валидни предимно за нашата страна. Сред тези, които положително влияят можем да отнесем следните:

В икономическата област

а/ Лондон е един от основните кредитни пазари, на който се договарят кредитите или кредитни линии за нашата страна;

б/ Сред английските фирми вече е популяризиран указ 535 за създаване на смесени дружества в България, като от наша страна приоритет се дава на крупните фирми, които неизбежно се явяват проводници на английската политика;

в/ Великобритания се явява едно от основните седалища на многонационалните компании. Досегашният ни опит в работа с фирми, като АЬМ, АТТ, Ранк ксерокс и други ни дават основание да считаме, че чрез контактите с тези фирми, изразяващи се както в отделни търговски преговори, така и в дългосрочни специализации на наши специалисти в представителствата на тези фирми, създават благоприятни условия за решаване на задачи и по ВПР;

г/ Смесени дружества на територията на Великобритания;

В научно-техническото сътрудничество

Наличния научно-технически обмен между двете страни, протичащ по няколко канала дава възможност за извеждане

на сътрудници за решаване на задачи и по ВПР.

Културен обмен

а/ В Англия съществува определен интерес по проблемите на Балканите и България, който е материализиран в създаването на сравнително силни групи по българистика, славистика и балканистика, свързани предимно с водещи научно-изследователски и висши учебни заведения. Имайки предвид, че в същите тези учреждения, в голяма степен се формулира и чрез тях се провежда английската политика спрямо нашата и съседните на нас страни, очевидна е ползата от използването на този благоприятен фактор;

б/ Предстоящото честване на 1300 годишнината от създаването на Българската държава и свързаните с това цяла поредица от активно провеждане от страна на НРБ мероприятия във Великобритания, създава предпоставки за широки контакти с различни слоеве, включително и с такива, представляващи интерес за ВПР.

Към негативните специфични особености за нашата работа можем да отнесем следните:

А. Политически

- Традиционно враждебната политика на Великобритания към България, свързана с близостта на нашата страна в миналото с Русия и в настоящо време със СССР;

Б. Икономически

Наред с благоприятните фактори в икономически аспект, негативно се отразява застоя в търговския обмен, обусловен преди всичко от високата неконкурентна цена на английските стоки.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

41

В тази сложна, противоречива и неблагоприятна агентурно-оперативна обстановка работата по ВІР през последните години бележи застой. Чрез наличните официални и доверителни връзки на настоящия етап се решават второстепенни задачи от номенклатурата. Почти без изключение може да се счита, че контактите с тези връзки са засветени, което предварително ограничава кръга на решаваните чрез тях задачи. Болшинството от тях работят във второстепенни учреждения, не свързани пряко с обектите за агентурно проникване. Приблизително половината от връзките не са британски граждани, което внася допълнително ограничение във възможностите за използването им. Тези, които са британски граждани, разполагат с възможности за осветляване на отделни въпроси от политико-икономически характер, несвързани с интересите на Великобритания. Това до голяма степен обяснява охотното поддържане на официален или полуофициален контакт с нашите оперативни работници.

В заключение, целесъобразно е на базата на нашия опит и на опита на братските разведки, да се направят съответни изводи с оглед организиране работата по Великобритания, отчитайки настоящата агентурно-оперативна обстановка в тази страна.

Отп.в 2 екз.
№ 1 - _____
№ 2 - _____
Изп. 03-8052
Нап.Захариева - 294
06.04.1981 година

0615 12 / 7.II, 83 г.
10

СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

МЕРОПРИЯТИЯ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКА ЗАПОВЕД № 7/19.I.1977 ГОДИНА

В изпълнение изискванията на МЗ № 7/19.I.1977 година за събиране на информация за признаците характеризиращи подготовката на противника за внезапно нападение срещу НР България и страните от Варшавския договор, Главно следствено управление МВР се задължава:

1. Да усъвършенствува съществуващата централизирана система за получаване на оперативна информация при задържането и разследването на прибежчици; граждани на капиталистически страни, извършили престъпления на територията на страната; български граждани - бегълци и невъзвращенци, завърнали се доброволно или върнаги по официален или неофициален ред.

2. При разследването на посочената категория лица, наред с въпросите предмет на обвинението, следователите да провеждат целенасочени и настъпателни разпити, съчетани с провеждане на камерни разработки и оперативно-технически мероприятия, насочени към събиране на информация за разкриване признаци по подготовката на противника на внезапно нападение срещу НРБ или други остри враждебни деиствия.

Из архивите на ДС

11

3. В хода на следствието да се събира информация за военният, политически и научно-технически потенциал на вражеските страни; за емигрантските враждебни центрове и организации; за централите провеждащи идеологическа диверсия срещу НРБ; задграничните разузнавателни центрове; за лицата развиващи подривна дейност от територията на капиталистически държави, включително и характеристични данни за тях; въпросите по които чуждите разузнавателни служби проявяват интрес и за данните и сведенията станали достояние на тези разузнавания; каналите използувани за нелегално преминаване на нашите граници и др.

4. Да се усъвършенствуват формите на координация и взаимодеиствие на Главно следствено управление - МВР с останалите централни и териториални поделения на ДС, с оглед получената информация по горните въпроси своевременно да се подава на заинтересованите поделения и ръководството на Министерството.

ЗАМ.НАЧАЛНИК НА ГСУ - МВР
ПОЛКОВНИК:

/Б.Калчев/

Написано в 1 екз.
зам.началника
Изпълнил: Димитров
Написала: Йорданова-261
София, 288 06.1982 г.

99

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

В Г У

ОРИЕНТИРОВКА - ЗАДАНИЕ

ОТНОСНО: Подготовката на САЩ за война и признаците за своевременно разкриване на подготовката за ракетно-ядрено нападение

Усложняването на международната обстановка и активизирането на агресивната дейност на НАТО засилват опасността от военно нападение срещу страните от социалистическата общност.

След идването на власт в САЩ на представители на крайнодесните сили, общата подготовка за война стана по-ясно изразена. Това се проявява в засилената антикомунистическа насоченост на вътрешната и външната политика на страните от НАТО, в интензивната милитаризация на икономиката на тези страни, в ускоряването на съществуващите и приемане на нови военни програми.

Анализът на съвременните военни концепции на САЩ и НАТО, на насоките на развитие на системите от нападателни оръжия, показват, че в плановете за водене на война противникът особено разчита на внезапността на нападението. С появяването

и усъвършенстването на ракетно-ядрените оръжия, принципът на внезапността залегна дълбоко във военните доктрини на САЩ и другите главни страни от НАТО.

Характерна особеност на съвременните оръжия е тяхната висока степен на готовност за бойно действие. Съставът, екипировката, боеготовността на групировките на ударните сили при съвременните условия позволяват във все по-голяма степен да се започнат военни действия във всеки момент (без предварително предислоциране, без извеждане на всички подводници на ударни позиции и т.н.). Стратегическите ударни сили на САЩ и на техните съюзници от НАТО могат да се привеждат в по-висока степен на бойна готовност само за няколко часа, а за ракетно-ядрените сили, намиращи се на бойно дежурство, времето, необходимо за изпълнение на заповедта за нападение се измерва в минути. Предстоящото дислоциране на нови американски ракети със среден радиус на действие в някои страни от Западна Европа, значително ще съкрати също и времето за доставянето на ядрените бойни глави до целите. Целият комплекс от основни мероприятия, отнасящ се към военната област на подготовката за внезапно ракетно-ядрено нападение може да бъде осъществен от противника в съвсем кратки срокове.

Пристъпвайки към непосредствена подготовка за ракетно-ядрено нападение, противникът ще бъде принуден да проведе редица мероприятия, насочени както към обезпечаване на нападението, така и към ограничаване на щетите от ответния удар. Значителният обем на подготвителните мероприятия, обхващащи различни сфери от дейността в САЩ и в НАТО, създават определени предпоставки за своевременно разкриване на непосредствената заплаха за нанасяне на ракетно-ядрен удар. Въпреки стремежа на противника да осигури максимална скритост на подготовката за ракетно-ядрено нападение, в хода на нейното осъществяване следва да се очаква появяването на редица обективни признаци.

В тази връзка, за осигуряване на своевременно предупреждение за появяването на непосредствената заплаха за страните от социалистическата общност, решаващо значение придоби-

ва съгласуването и редовно следене за появяването на признаци за подготовка на внезапно нападение във всички области - военна, политическа, икономическа, дейността на гражданската отбрана и специалните служби.

Решението за подготовка за война и за нейното започване ще бъде взето от висшето политическо и военно ръководство на САЩ. Изготвянето на решение за започване на война ще протече на два етапа - приемане на предварително, а след това и на окончателно решение, като приемането на окончателно решение няма да бъде неизбежно, тъй като предвид определени обстоятелства, предварителното решение може да бъде отменено. При вземането на предварително решение не се изключва напълно вероятността от провеждане на консултации със съюзниците от НАТО (или поне главните от тях) на най-високо равнище или по дипломатически път.

Подготовката за военни действия ще бъде предшествувана и съпроводена с активна дейност на специалните служби, насочена към максимално осигуряване на стратегическите замисли на агресора.

Отчитайки съществената роля на специалните служби на САЩ и НАТО за непосредствената подготовка на ракетно-ядреното нападение, следва да се очакват определени изменения в характера на тяхната дейност. Задачата на разузнавателните служби ще бъде да съберат сведения, необходими за уточняване времето за нападение, дислокацията на обектите на нападение, особено на онези, които са подвижни или полуподвижни (центрове за управление, средства на ПВО, пунктове за базиране на войските, обекти на материално-техническото им снабдяване и т.н.). Уточняването на данните по обектите на нападение може да се съпровожда с фотографиране на самите обекти и обкръжаващата ги местност (привързване на обектите към местността) не само от въздуха или от космоса, но и от земята.

Подготовката на ракетно-ядрено нападение ще се съпровожда и от мероприятия на специалните служби по усилване на

Из архивите на ДС

вътрешната сигурност и контраразузнавателния режим в най-важните държавни и военни обекти и в зоните на тяхното разположение, а така също в обектите на НАТО (особено американски) и в задграничните учреждения на САЩ. Следва да се очаква също засилване на гранично-пропускателния и митническия режим на държавните граници, в летищата и морските пристанища, създаване на пунктове за контрол по пътищата, забранени зони, засилване на пощенската цензура и т.н. Засилването на режима по вътрешната сигурност може да се изрази освен в рязкото влошаване на оперативната обстановка за разузнаванията на социалистическите страни също в интензифициране на разработката и вербовката на граждани на социалистическите страни, засилване на външното наблюдение по тях.

С цел своевременното разкриване подготовката на противника за внезапно ракетно-ядрено нападение, следва:

- Редовно да се следи за присъствието и дейността в страната ни на онези от дипломатическите представители и граждани на САЩ и главните натовски страни, които биха могли да бъдат посветени в подготовката за война (посланици, роднини и лица, близки на държавните и военни ръководители на САЩ, ръководители на крупни военно-промишлени корпорации, висши политически личности и пр.).

- Редовно да се следи и анализира дейността на вражеските разузнавателни служби и тяхната агентура в страната ни в светлината на евентуална промяна приоритета на задачите им, тяхната активност и естеството на техните интереси.

- Да се използуват възможностите на проверена агентура при пътувания зад граница за наблюдение на контраразузнавателния, гранично-пропускателния и митническия режим.

- На добре подготвена и проверена агентура да се поставят някои ограничени задачи по визуално наблюдение.

- Да се засили охранителния режим около всички обекти, които биха представлявали интерес за вражеските разузнавателни служби във връзка евентуалната му подготовка за внезапно ракетно-ядрено нападение.

СГ/А-620

2 24 16

Взаимоотношенията САЩ-Западна Европа

Управляващите кръгове на болшинството западноевропейски страни-членки на НАТО, все повече смятат, че курсът на администрацията на Рейгън към твърдо глобално противопоставяне на СССР противоречи на коренните интереси на Западна Европа.

Според получени данни, ръководството на Лейбъристката партия в Англия било на мнение, че линията на Белия дом за засилване напрежението в отношенията между Изтока и Запада е "опасно безумие", заплашващо съществуването на страните от Западна Европа. По оценка на лидери на Белгийската социалистическа партия, разсъжденията на представителите на САЩ за "ограничена ядрена война" убеждавали европейците, че Вашингтон разглежда континента им като потенциално "поле на ядрено сражение". Западноевропейската общественост била разтревожена от възможността в слепия си антикомунизъм администрацията на Рейгън да предизвика ядрен конфликт със СССР, разчитайки в същото време да запази територията на САЩ от ответен удар. Тези подозрения на Западна Европа се засилили особено след като на заседанието на Групата за ядрено планиране на НАТО през декември 1981 г. американските представители не дали обяснения за същността на концепцията на САЩ за "ограничена ядрена война".

Силно недоволство в страните от Западна Европа пораждало налаганата от американците на партньорите по НАТО линия за рязко увеличаване на военните разходи. Правителствените кръгове на ФРГ смятали, че Вашингтон преднамерено се стреми да отклони материални и човешки ресурси на западноевропейските страни от гражданските сектори на икономиката, за да отслаби по този начин конкурентноспособността им на световните пазари.

Из архивите на ДС

Засилена тревога в западноевропейските страни пораждали и опитите на Белия дом да се възползува от кризисната ситуация в Полша за налагане на съюзниците още по-твърд курс по отношение на социалистическите държави. Според английски оценки, по този начин САЩ се стремели да ограничат свободата на действие на западноевропейските страни на международната арена, да ги принудят безусловно да следват американската външна политика. Даже френският президент, въпреки своя антикомунизъм, си давал сметка, че исканията на САЩ за предприемане на икономически "санкции" от западноевропейските страни срещу социалистическите държави били в разрез с националните интереси на Франция.

Аналогична позиция заемали и правителствата на други страни от Западна Европа, членки на НАТО. Бон не смятал да жертвува дългосрочните си икономически интереси поради "моментните капризи на американската политика". По мнение на западногерманското ръководство, позицията на Бон по въпроса била подпомогната от обстоятелството, че и Вашингтон не се решил да предприеме срещу СССР мерки, които биха нанесли икономическа вреда на САЩ.

Сериозно безпокойство в Западна Европа пораждали опитите на Белия дом да се намесва във вътрешните работи на Полша, оказвайки открита поддръжка на антисоциалистическите сили. В частност, по оценки на Бон, тази линия можела само да изостри още повече обстановката както в ПНР, така и в Европа като цяло, а ръководството на Социалистическия интернационал отбелязвало, че линията на Вашингтон по полския въпрос заплашва мира и стабилността в Европа, тъй като поставя под съмнение създадата се на континента политическа структура, закрепена от споразуменията от Ялта (1945 г.) и от Хелзинки (1976 г.).

Рег. № 1455 М И Н И С Т Ъ Р:

_____ 1982 г.

С о ф и я

Строго секретно!

29
10

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ–ДС
гр. София
Рег.№ 1874, екз.№ 1
2 02 1983 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

О Т Ч Е Т

ОТНОСНО: Работата на направление САЩ и НАТО в отдел 08–ПГУ за 1982 година

I. Определяща роля в усложняването на политическата и оперативна обстановка в страните-обекти на направлението има външно-политическия курс на САЩ и новата американска администрация. Ясно се очертават усилията на САЩ за завой на дясно на Западна Европа: масираната подкрепа на десните консервативни партии и сили с крайната цел идването на власт, съчетана с мероприятия за намаляване влиянието на левите партии,включая социалистическите и социалдемократическите. Тези усилия се обуславят от целта на САЩ в крайна сметка да подчинят западноевропийските си съюзници на диктата на чисто националните интереси на САЩ, а оттам и на по-лесното осъществяване на планираното настаняване на нови системи американско оръжие на европейския континент в рамките на НАТО, за спиране на процеса на разведряване в отношенията Изток- Запад (Западна Европа – социалистически страни).Курсът на САЩ към въоръжената конфронтация със социалистическите страни през 1982 год. беше допълнен с опити за налагане на икономическа конфронтация, които опити, въпреки обявеното от Рейгън отменяне на американското ембарго за доставката на съоръжения за газопровода "Сибир-Западна Европа", се разширяват и засилват.

Из архивите на ДС

В тази обстановка направлението провеждаше мероприятия главно с антиамериканска насоченост в следните основни насоки:

1. Подпомагане на външнополитическия курс на социалистическите страни към продължаване на политиката на разведряване за противодействие на курса на САЩ и НАТО към конфронтация и нова напревара във въоръжаването чрез

- разобличаване и дискредитиране на курса на американската администрация към провеждане на агресивна, милитаристична политика;

- компрометиране на най-отявлените противници на разоръжаването;

- разобличаване вмешателството на САЩ във вътрешните работи на други страни;

- оказване подкрепа на силите на Запад противопоставящи се на решението на САЩ и НАТО за разполагане на нови американски оръжия в Западна Европа;

- засилване на антиамериканските настроения в Западна Европа.

2. Разобличаване и проваляне на опитите на САЩ за разширяване на сферите си на влияние в света и в частност на Балканския полуостров чрез

- противодействие на опитите за укрепване на югоизточното крило на НАТО;

- противодействие на политиката на САЩ за решаване на кипърския проблем в тяхна полза;

- подкрепа на идеята и предложенията за създаване на безядрени зони в света, на Балканите;

- дискредитиране на екзнанзионистичната политика на САЩ в района на Близкия изток;

- разобличаване на вмешателството на САЩ и опитите за дестабилизация на някои социалистически страни.

II. В горните насоки през отчетния период бяха планирани и проведени следните АМ?

Из архивите на ДС

- Мероприятия по плана за 1982 год.

1. В насоките на операция "ХОРИЗОНТ"

а/ АМ "ХОРИЗОНТ-81-В" - съвместно със съветските другари. Издадена и разпространена в Италия брошура "Кой заплашва мира в която се показва заплахата за света от милитаристичния курс на САЩ. Брошурата е подготвена от наш сътрудник-консултант, на когото бяха предоставени съветски тезиси по темата и е реализирана чрез възможностите на ПГУ.

б/ АМ "ХОРИЗОНТ-2" - за разширяване на ефекта от съветско мероприятие трябваше да бъде преиздадена с наши възможности в Италия книга за нарушаване на правата на човека на Запад. Непроведено, поради изменение на оперативната обстановка в Италия.

в/ АМ "ИНТЕГРАЛ" - съвместно със съветските другари. Даване гласност чрез наши възможности на подготвен от ПГУ-КГБ "документ" на НАТО, разобличаващ доктрината на САЩ за водене на ограничена ядрена война в Европа. Реализирано на два етапа с широк отклик в Гърция, Турция, Белгия, ФРГ, САЩ и отбелязано в печата на СССР,ГДР,НРБ. Получена благодарност от съветските другари за успешната реализация и получен ефект.

2. ОПЕРАЦИЯ "МАНЕЖ"

а/ АМ "МИРАЖ-2" - изразяващо се в инспириране на публикации в италианската преса против решението на НАТО за дислоциране на американски ракети в Западна Европа. Непроведено, поради изменения в оперативната обстановка на страната.

б/ АМ "МИРАЖ-3" - с насоченост против разполагането на американско ядрено оръжие на територията на Англия. Забавено - предстояща е реализацията му до края на 1982 год.

3. ОПЕРАЦИЯ "ЗАКЛЕТ ВРАГ"

а/ АМ "ЗАКЛЕТ ВРАГ-2" - съвместно със съветските другари. Издадена и се разпространява на Запад брошурата "Еврошима", разобличаваща опасността за Европа от милитаристичния курс на САЩ и слабостите на американската администрация.

Из архивите на ДС

198

б/ АМ "ОКЕАН-3" - съвместно със съветските другари, документално. За разобличаване на намесата наСАЩ във вътрешните работи на Италия и Португалия. Непроведено - очакваме "документа" на ПГУ-КГБ за неговата реализация.

4. ОПЕРАЦИЯ "ФЛАНГ" - водена от гръцко направление.

а/ АМ "ФЛАНГ-82" - съвместно с немските другари, документално. Против опитите на САЩ за укрепване на южното крило на НАТО - засилване на противоречията между Гърция-САЩ и Турция. Реализирано в Гърция.

5. АМ "МАРС-82" - съвместно с немските другари, за създаване на разногласия между Испания и НАТО. Предоставени на немските другари идея на мероприятието и съответна информация за реализация чрез техни възможности.

6. ОПЕРАЦИЯ "ВИСЛА" - против вмешателството на Запада във вътрешните работи на ПНР. По отделен план са предвидени 10 АМ, от тях са проведени АМ "ВИСЛА-2" в Италия, "ВИСЛА-5" в Белгия "ВИСЛА-10" в Гърция, подготвени и са предадени за реализация АМ "ВИСЛА-1", "ВИСЛА-7" и "ВИСЛА-9". Неизпълнени /неподготвени/ 4 АМ от операцията.

Общо са планирани 19 АМ по отделните операции, от тях не са проведени 8 АМ, 2 АМ в планираната форма са отпаднали окончателно, а останалите са в процес на подготовка и реализация.

- Мероприятия проведени изпланово

1. По операция "ХОРИЗОНТ

а/ АМ "ХОРИЗОНТ-81-Г"- против неутронното оръжие. Публикувана статия в италианския печат."Едно чудовище между нас".

б/ АМ "ХОРИЗОНТ-М" - против опитите на САЩ да провалят Мадридската среща. Подготвена и публикувана статия в италианския печат "Мадридската среща- голямата въпросителна пред САЩ".

в/ АМ "ГЕНЕРАЛИ ЗА МИР"- за разширяване ефекта от издадената книга на Запад (мероприятие на немските и съветските другари). Публикувани са в българския ежедневен печат подбрани откъси от книгата.

б/ АМ "МАНЕЖ-ЮГ" - съвместно със съветските другари. Подготвена и е предложена за реализация в Гърция книгата "Нужна ли ни е НАТО", разобличаваща гръцката зависимост от САЩ и НАТО, произтичаща от членството на Гърция в НАТО. Книгата първоначално ще излезе на откъси в гръцки ежедневник, след което ще бъде издадена отделно на гръцки език, а по-късно на английски език.

3. По ОПЕРАЦИЯ "ДИАНА" - водена от гръцко направление

а/ АМ "ДИАНА-[redacted]" - публикувана статия в португалския печат с насоченост на операцията.

4. Други мероприятия.

а/ АМ "СИГНАЛ" - оперативно, по заявка и съвместно с отдел ОЗ-ПГУ. (Документацията по това АМ се води в линейния отдел

б/ АМ "МЕРКУРИЙ-1" - за подпомагане на външно-икономическите интереси на НРБ. Получен очаквания ефект, но не консумиран от МВТ, поради промяна на интересите на Министерството.

Общо проведени 19 АМ, от които по план 11 АМ и 8 извън планови. Започнала е подготовката на две АМ съвместно със съветските другари: "ТРАНЗИТ" и "МАНЕЖ-83". Непроведени АМ общо 8, от които 2 окончателно отпаднали и 6 в процес на подготовка и реализация. По броя на проведените АМ няма увеличение в сравнение с 1981 г. В качествено отношение има добро развитие, доколкото проведените АМ през 1982 год., са значително по-крупни, с много по широк ефект и отзвук независимо, че сега в направлението работят не 2 ОР, а само един.

III. През отчетния период направлението взаимодействуваше с отдели ОЗ,02,09 и 17. Положителна тенденция се забелязва в сътрудничеството с отдел ОЗ, където контактите между направлението и отделните ОР, водещи резидентурите в САЩ и Западна Европа постепенно придобиха редовен и делови характер - като все по често инициативата за тези контакти, консултиране, обсъждане и т.н. излиза от работниците на линейния отдел. Сътрудничеството с останалите отдели е по отделни мероприятия не така редовно, но това е понятно, тъй като дейността на тези отдели не попада пряко под насоките на работа на направлението.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

Все още са малко предложенията и идеите за АМ, които постъпват от резидентурите и линейния отдел, или ако има такива, не се са добре обосновани, конкретни и реализирани. Положително е, че за пръв път от отделни ОР на ОЗ отдел идват инициативи и по-конкретни идеи за провеждане на АМ в една или друга насока, обвързани с реални възможности и канали за реализация.

Разширен е консултанския апарат на направлението с нововербован сътрудник, по-пълно и качествено е използуването на отделните консултанти в разработката на някои по-крупни АМ.

Плодотворно е сътрудничеството с отдел "Пропаганда"на МВР, сътрудничеството с други поделения на МВР практически нямаме

Слабост на направлението е, че не може да обхване нарастналите изисквания за мащабите на работата срещу главния противник, като причините са повече обективни, отколкото субективни. Въпреки това за сега нямаме пропуски в сътрудничеството със съветските и немските другари, което продължава да се развива напред и по обем и на качество. Трябва да се отделим конкретното участие и помощта, които ръководството на отдела оказа на направлението, благодарение на което до известна степен бяха компенсирани непопълнеността на направлението и голям брой задачи за решаване, особено по обезпечаването на координацията и взаимодействието с другите отдели на ПГУ.

Подготвени са за задгранична работа по задачите на АМ общо 14 ОР от различните отдели на ПГУ, изготвени са 9 оценки за работа на отделни резидентури по линия на АМ, подготвени са редица обобщени материали за работа срещу главния противник,други справки и отчети.

Извършени са значителни натрупвания на материали по проучвателните задачи и по допълнителни въпроси, които ще послужат за основа на подготовката на мероприятията за 1983 год.

КАПИТАН:
/ Л.Николов/

Отп.в 1 екз.
Изп.:08-8497
Нап.:КВ 204
22-XI.1982 г.

29

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Ефектът от провежданите АМ срещу САЩ и НАТО за последните две години.

Крайната цел на провежданите от нас и съвместно с братските органи АМ за този период е била проваляне на външнополитическия курс на САЩ и НАТО към конфронтация и засилено въоръжаване, налагане на силата и военната заплаха в международните отношения. Насочеността на нашите мероприятия за постигането на тази цел е била оказване на влияние(индиректно) върху определени среди в САЩ, чрез : засилване и разширяване на антивоенните настроения и убеждения както в САЩ (в по малка степен), така и в съюзните на САЩ страни; подкрепа и засилване на антиамериканските и антинатовски настроения и тенденции в Западна Европа, в страните от Третия свят. В тези две направления се е проявявал ефектът от проведените от направлението мероприятия.

Независимо от различните методи и форми на проведените АМ през тези години (разобличаване, компрометация,оказване на влияние и подкрепа на антиамериканските, антивоенни сили в света, документални акции, издаване на книги), обединяващото в тях е, че те допринесоха за засилване на антиамериканизма, недоверието сред все по-широки обществени слоеве на

Из архивите на ДС

Запад към външнополитическия курс на САЩ и към действията на сегашната американска администрация, както и към активните действия срещу военната угроза, произтичаща от плановете и политиката на НАТО. Някои крупни наши АМ показаха на народите от Западна Европа реална опасност за живота и бъдещето им от авантюристическия, милитаристичен курс на САЩ, грубото потъпкване на националните интереси за сметка на интересите на НАТО, в които водеща роля имат САЩ. В ефекта от нашите мероприятия в по-голяма или по-малка степен, пряко или косвено, винаги е присъствувало и утвърждаването на външнополитическия курс на социалистическите страни, противодействие на утвърждаваната от милитаристичната пропагандна машина на Запад курсът за заплаха от Изтока, показването на необходимостта от продължаване на мирното съвместно съществуване, разоръжаването, като единствена разумна алтернатива на нашето време. За ефективността от някои наши мероприятия, проведени съвместно със съветските другари говори широкия отзвук, който те получиха сред обществеността или фактът, че с някои от тях противникът се занимава вече година, за да ги опровергава и неутрализира.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

N 12
2 86

Френските сили за бързо реагиране

Според получени данни, през пролетта на 1983 г. френският парламент приел проект за създаване на сили за бързо реагиране (СБР). От 1.X.1983 г. за техен началник бил назначен ген. Жилбер Форе.

СБР щели да се състоят от 5 дивизии с обща численост 47 000 души, една от които щяла да бъде аеромобилна. Аеромобилната дивизия се изграждала по идея на ген. Форе и щяла да се състои от 90 хеликоптера за борба с танкове, 30 хеликоптера за поддръжка от въздуха и 80 транспортни хеликоптера. Тя щяла да бъде доизградена и приведена в състояние на боеготовност след 12-18 месеца. Средствата за 3 от дивизиите и за 2/3 от бойните хеликоптери (съвместно френско-западногермансko производство) били вече усвоени, което предполагало тяхното въвеждане в действие.

Предвиждало се пълното окомплектоване на СБР да завърши през 1984 г. В момента 2000 души, числящи се към тези сили, се намирали в постоянна бойна готовност, без да се смятат частите, които осигуряват договорите за френска военна помощ, подписани с някои африкански държави.

Основните задачи, които трябва да се изпълняват от СБР на Франция били следните:

- Да се намесят първи в случай на кризисна ситуация в Европа и да действуват съвместно с войските на НАТО. Те трябвало да подсигурят разгръщането на френските отбранителни единици.

- СБР имали за основна цел нанасяне на удар по втория ешалон на противника, в случая "групата за оперативно маневриране", съгласно съветската структура.

- Намеса - при необходимост, в отвъдморските територии и в други точки на света, където страната имала интереси, какъвто бил случаят с осъществената в Чад операция "Манта".

Според френски военни ръководители, СБР щели да осъще-

87

3

ствят "Съюза на Франция и ФРГ в НАТО" и щели да осигурят независимост на френската политика. Те можели много по-ефикасно да защитят Западна Европа, в която и да било точка, отколкото американския "корпус за бързо реагиране".

Рег. № 22 470

_____ 1983 г. М И Н И С Т Ъ Р:
С о ф и я

170

ПАСАЖ №____, ПИСМО №____
ОТ _____1983 г.
ОТ КОНДОВ

ОТНОСНО: Работата на резидентурите по проблемите на РЯН

През месец октомври болшинството от резидентурите докладваха в Центъра за своята работа по проблемите на РЯН. От получените досега пощи и грами се вижда, че изпълнението на тази първостепенна задача, в най-добрия случай, е в стадий на придобиване на източници, визуално наблюдение и работа с официални връзки. Дори резидентури, които разполагат с разузнавателни източници с възможности за информационно покриване на задачите, все още не са организирали своята работа в съответствие с изискванията на новата обстановка.

Като основна слабост може да се отчете насочването на вниманието предимно върху дейността на страната на пребиваване и се оставя на втори план или въобще се изпуска дейността на главния противник.

Обща слабост е разглеждането на отделните конкретни признаци и мероприятия, наблюдавани от резидентурите, извън контекста на международното положение и глобалната политика на САЩ и НАТО и липсата на анализ на изпращаните сигнали. Не се търсят първопричините и взаимовръзката между явленията, за които се съобщава.

Сегашното равнище на работата по този жизнено важен проблем далеч не отговаря на големите изисквания, наложени от безогледния агресивен курс, възприет от администрацията на президента Рейгън.

Всички резиденти и ОР следва ясно да осъзнаят, че вече не става въпрос само за политическа конфронтация, а за открито възприет от правителството на САЩ курс към военна конфронтация и опит за ликвидиране завоеванията на социализма, за налагане на американската хегемония в света с военна сила. Доказателство за това са военната интервенция в Гренада, необявената война в Никарагуа, провокациите срещу Куба, действията на САЩ и техните съюзници от НАТО в района на Близкия изток, започналото вече дислоциране на ракети-

те със среден радиус на действие в Западна Европа и т.н.

В тази връзка

Н А Р Е Ж Д А М:

1. Всички резиденти да вземат необходимите мерки и в съответствие с дадените вече указания да пристъпят към изпълнение на поставените задачи в пълен обем и с пълна мобилизация на силите.

2. Силите да се концентрират върху изпълнението на главните задачи и да не се разпиляват по второстепенни и маловажни проблеми.

3. Най-строго да се следи за срочното и качествено изпълнение на задачите.

Още веднъж напомням дадените от мен по-рано с грама указания с всяка поща с пасаж № 1 резидентурите да докладват за проведените мероприятия по проблемите на РЯН, а в текущ порядък с грами да съобщават получаваната по проблема информация.

44

Секретно
Екз. №1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

РАЗУЗНАВАТЕЛНИ ПРИЗНАЦИ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА НЕПОСРЕДСТВЕНАТА ПОДГОТОВКА ЗА ИЗПОЛЗУВАНЕ НА ЯДРЕНО ОРЪЖИЕ

Внезапно ядрено нападение може да се извърши чрез масирано използуване на носещите бойно дежурство боеготови стратегически и оперативно-тактически ядрени средства. За тях не са необходими допълнителни подготвителни мероприятия и времето за използуването им се лимитира главно от необходимото време за свеждане на решението за нанасяне на ударите. Понастоящем в САЩ и НАТО в постоянна бойна готовност се поддържат следните дежурни средства за ядрено нападение, с които може да се нанесе внезапен ядрен удар:

– 100 % от боеготовите МБР – в 5– 15–минутна готовност за пуск;

– 70 % от боеготовите АРПЛ – в 15–минутна готовност за пуск;

– 30 % от боеготовите стратегически бомбардировачи – в 7– 15–минутна готовност за излитане.

Решение за внезапно използуване на ядрено оръжие може да вземе президентът на САЩ. Комитетът на началник-щабовете (КНЩ) за 2 минути подготвя заповедта, за 1–2 минути тя се предава до пунктовете за управление на пуска на МБР и за още 4–5 минути се проверява верността ѝ. По такъв начин 7–9 минути след вземането на решение за ядрено нападение може да се извърши пуск на дежурните МБР.

I–075

Из архивите на ДС

АРПЛ, намиращи се на бойно патрулиране, получават сигнала за пуск от 6 до 30 минути след вземането на решение, а пускът на ракетите може да се извърши в интервали 10-15 секунди.

Дежурните стратегически бомбардировачи може да излетят 7 минути след вземането на решение (2 минути за отдаването на заповедта от КНЩ, 1,5 минути за заемане на местата от екипажа и 3 минути за рулиране и излитане).

От наличните понастоящем 180 ОТР "Першинг-1А" в Европа в 15-25-минутна готовност за пуск се намират 45 пускови установки, а 20 % от самолетите-носители от тактическата авиация в Европа (около 140 самолета) се намират в 15- минутна готовност за излитане.

В случаите, когато военно-политическите ръководства на САЩ и НАТО планират употреба на ядрено оръжие в началото или в хода на войната с участието на всички налични средства-носители на ядрено оръжие, е необходимо да се проведат редица мероприятия за тяхното привеждане в бойна готовност и материално-техническо и други видове осигуряване. Анализът на особеностите на техническото обслужване на средствата за ядрено нападение позволява да се определят следните основни разузнавателни признаци:

1. По подготовката на стратегическите ракети със земно базиране:

- привеждане на всички налични ракетни сили в състояние на пълна бойна готовност;

- подготовка за бойно използуване на всички пускови установки на МБР - непланови проверки на стиковането им с бойните глави, проверки на бордовите системи за управление и др.;

Из архивите на ДС

- изменение в режима на работата и характера на радиообмена в радиомрежите на САК на САЩ;

- увеличаване на проверките и контрола на ракетните бази от отговорни военни ръководители на САЩ и усилване на тяхната охрана;

- рязко увеличаване на пускането на разузнавателни, навигационни, свързочни и геодезични спътници за уточняване и доразузнаване на важни стратегически цели.

2. По подготовката на стратегическите ракети с морско базиране:

- привеждане на всички боеготови АРПЛ в състояние на повишена бойна готовност;

- ускорена подготовка на АРПЛ за бързо излизане в районите за бойно патрулиране или в районите за съсредоточаване;

- повишаване на активността на работа и включване на нови постове от земни радионавигационни системи, предвидени за осигуряване на АРПЛ на море;

- срочно излизане в морето на плаващите бази на АРПЛ и други обслужващи кораби;

- изменения в режима на свръзката с АРПЛ в морето;

- изменения в сроковете за смяна на екипажите, намиращи се на АРПЛ;

- спускане предсрочно на вода на АРПЛ, които се намират в базите на ремонт или изпитания, въоръжаването им с ракети и извеждането им в райони за бойно патрулиране.

3. По подготовката на стратегическата авиация:

- привеждане на всички боеготови самолети в 15-минутна готовност за излитане;

209

Из архивите на ДС

210

- преминаване на техническия персонал от стратегическата авиация на военновременен режим на работа;

- прекратяване на учебно-тренировъчните полети;

- засилване на интензивността на радиообмена между ВКП и щабовете от ОВС на НАТО в Европа;

- създаване на допълнителни оперативни групи от самолети-зареждачи на предни летища в близост на маршрутите за полет на стратегическите бомбардировачи;

- повишаване на интензивността на работа в радиомрежите за управление на САК от ВВС на САЩ;

- повишаване на активността на работа на американските системи за следене и контрол на космическото пространство;

- увеличаване на дежурството във въздуха на ВКП на КНЩ и на САК на САЩ.

4. По подготовката на средствата за ядрено нападение на сухопътните войски:

- активизиране на работата в складовете за ядрени боеприпаси и провеждане на контролно-проверочни работи в срокове, несъвпадащи с графика за регламентни работи;

- подготовка за развръщане и развръщане на полевата система за снабдяване с ядрени боеприпаси и приемане на заявки от частите, въоръжени със средства-носители, за подвоз и доставка на ядрени боеприпаси;

- увеличаване броя на американските специалисти в района на ракетните и артилерийските части, въоръжени със средства-носители;

Из архивите на ДС

211

48

- усилване на метеорологичното разузнаване за нуждите на подразделенията, въоръжени със средства-носители;

- разсредоточаване на предните рубежи на съединенията и частите, които могат да бъдат уязвими от ядрено оръжие;

- подготовка за изнасяне и изнасяне на частите и подразделенията, въоръжени със средства-носители в очаквателни райони или в позиционни райони;

- извършване на подготвителни работи за взривяване на ядрено-минни фугаси в някои приграничні райони за създаване на ядрени заградителни бариери;

- развръщане на органите за оповестяване за ядрено, химическо и биологическо нападение;

- ускорено снабдяване на въоръжените сили със средства за водене на ядрено, химическо и биологическо разузнаване и индивидуални средства за противохимическа защита;

- раздаване на гражданското население в застрашените райони на средства за защита от ОМП;

- извеждане в предни райони на подразделения за дегазация и дезактивация, подготовка за развръщане и развръщане на пунктове за санитарна обработка.

5. По подготовката на средствата-носители на тактическата и палубно-щурмовата авиация:

- провеждане на непланови контролно-проверочни работи на авиационните складове за ядрени боеприпаси, а в някои случаи и разсредоточаването им на запасни летища;

- усилване на охраната на авиационните складове за ядрени боеприпаси;

Из архивите на ДС

212

49

- разсредоточаване на запасни летища и привеждане в пълна бойна готовност на самолетите-носители;

- увеличаване на броя на дежурните самолети-носители;

- намаляване или прекратяване напълно на бойната подготовка на ескадрилите-носители на ядрено оръжие;

- изменение в режима на работа на средствата за управление на тактическата авиация;

- развръщане и включване в работа на системи за точно насочване на самолетите по земни цели;

- рязко активизиране на дейността на радиотехническото разузнаване.

№ 1-075/11.1.1983 г.
Отпечатано в 2 екз.

/АК

106

Строго секретно!

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ПЪРВО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ — ДС

ЗАПОВЕД

№ 273
София, 12 IV 1983 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТНОСНО: Създаване на Информационно-оперативен щаб за координиране дейността на ПГУ-ДС по разкриване на признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение и за действие в кризисни ситуации

Във връзка с постоянно изострящата се международна обстановка и подготовката на САЩ за ракетно-ядрена война против СССР и страните от социалистическата общност

З А П О В Я Д В А М:

1. В рамките на отдел 06, ПГУ-ДС да се създаде постоянно действуващ Информационно-оперативен щаб за координиране дейността по разкриване на признаците за подготовка на противника за внезапно ракетно-ядрено нападение и за действие при кризисни ситуации.

2. Информационно-оперативният щаб да се изгради като звено в структурата на Информационно-аналитичния отдел, включващо двама анализатори по военно-стратегически проблеми. При нормална обстановка в работата му участвуват аналитично-прогностичното направление на отдел 06 и ръководителите на информационните направления от отдели 06 и 04 - ПГУ-ДС.

103

3. При възникване на кризисна ситуация в разузнаван от ПГУ-ДС географски район или страна, Информационно-оперативния щаб изпълнява функциите на координиращо звено към ръководството на ПГУ-ДС. За целта в тези случаи същият се ръководи пряко от началника на ПГУ или определен от него зам.-началник управление и в състава му се включват представители на ръководствата и оперативни работници от линейно-териториалния отдел, отговарящ за конкретния район, както и представители на други отдели на ПГУ-ДС, имащи отношение към възникналата кризисна ситуация.

4. При кризисни ситуации щабът организира необходимите дежурства, следи за развитието на кризата, обработва постъпващата по проблема информация от разузнавателни и явни източници, изготвя информации за ръководните инстанции и осъществява координацията между ПГУ-ДС и другите поделения на МВР, а така също с РУ-ГЩ.

5. Информационно-оперативният щаб да се обособи в самостоятелно помещение, специално оборудвано за целта с телефонни постове "ВЧ", "петолъчка", МВР и градски, с високочувствителна приемна радиоапаратура, телевизор, подходящи географски карти (стенни и настолни) и др.

6. Организационното изграждане и кадровото и материално-техническото обезпечаване на информационно-оперативния щаб възлагам на ген.-майор Цвян Горинов - зам.н-к управление и подполк. Тодор Бояджиев - зам.н-к у-ние.

7. За отговорник по ежедневното функциониране на информационно-оперативния щаб назначавам майор Трифон С. Балев - началник отделение.

11.04. 1983 г.
София
Отп. в 1 екз.
Изп. 8156
Нап. СГ/А-1038
+ 1 фотокопие за отдел 5

Н-К У-НИЕ "ПЪРВО ГЛАВНО" - ДС
Ген.-лейтенант:
(В. Коцев)

128

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪР ОТДАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег. № 8984, екз. № 1
21.05.1983 год.

УТВЪРЖДАВАМ
ЗАМ.МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ген. лейт. _____
Ст. Савов
15/03. 1983 година

П Л А Н

ОТНОСНО: Организационни мероприятия на ПГУ-ДС за изпълнението на утвърдените от Министъра на вътрешните работи насоки на разузнавателната работа за своевременно разкриване подготовката на ракетно-ядрено нападение /РЯН/ против нашата страна и страните от социалистическата общност

1. С оглед подобряване организацията на разузнавателната работа за придобиване на информация относно подготовката на САЩ и НАТО за война и признаците за своевременно разкриване на подготовката за РЯН, до резидентурите да се изпратят конкретизирани по страни справки-задания, както следва:

- САЩ: Вашингтон, Ню Йорк - 1 справка-задание
- всички останали страни - 1 справка-задание
- страните, членки на Движението на необвързаните страни - 1 справка-задание

В придружителните пасажи до резидентурите, линейно-териториалните отдели да дадат конкретни указания и съображения за работата с наличната агентура, имаща достъп до военна информация;

Из архивите на ДС

216

пренасочване на онази част от агентурата, имаща възможност за разкриване подготовката на РЯН; вербовка на нова агентура за същата цел и др.

2. В срок до 15.05.1983 г. , въз основа на справка-задание, резидентите да разработят план-~~задание~~ за работа на резидентурите с конкретно разпределение на задачите между оперативните работници и наличната агентура.

Приоритетно значение в заданието имат задачите:

- навременното придобиване и изпращане в Центъра на информация от агентурата, имаща достъп до данни за непосредствената подготовка на противника за РЯН.

- посписъчно уточняване на учрежденията на САЩ и националните учреждения на съответната страна, свързани с подготовката за РЯН и организиране на нощно наблюдение за разкриване на необичайно състояние на учрежденията и поведение на персонала.

- срочно изготвяне на списък на лицата, държавни ръководители /административни, военни, гражданска отбрана/, които имат отношение и ще бъдат задвижени в подготовката на РЯН - организиране на наблюдение за установяване на необичайно нарушение на установения от тях режим за работа и почивка.

Изпълнението на приоритетните задачи да започне незабавно, без да се изчаква утвърждаването на план-заданието на резидентурите от Центъра.

отг: резидентите
началник отделите и зам.началник ПГУ

3. Оперативните отдели в Центъра да разработят мероприятия в помощ на резидентурите, главно маршрутиране на ОР и агентура за подсилване на визуалното наблюдение, и придобиване на информация.

Тези мероприятия да допълнят план-заданията на резидентурите, с които да се оформи единен план за разузнаваната страна.

130

В това отношение следва да се използват възможностите на КРО на ДС и окръжните управления на МВР.

срок: 15.05.1983 г.
отг. началник отделите
зам.началници ПГУ

4. Отдел 05,ПГУ-ДС да разработи самостоятелен план-задание за всеки оперативен работник-нелегал и специалната агентура, имащи възможности за разкриване признаците за подготовка на РЯН, който да доложи за утвърждаване от Началника на ПГУ в срок до 15.04.1983 г.

Изпълнението на определените в точката приоритетни задачи да започне без да се изчаква утвърждаването на план-заданието.

отг: началник отдел 05 и
зам.началник ПГУ, отговарящ
в Ръководството

5. Изграждането на Единен център за обработка на постъпващата от резидентурите и другите ведомства информация за признаци-теза подготовка на РЯН в рамките на ПГУ да завърши в срок до 10.04.83 г

отг: началник отдел 06

6. След получаването на план-заданията от резидентурите същите да бъдат съгласувани със съответните линейно-териториални отдели на ПГУ-КГБ.

срок: 30.06.1983 г.
отг: Началник ПГУ-ДС

7. Досега с ориентировката-задание за своевременно разкриване признаците за подготовка на противника за нанасяне на РЯН са запознати ръководството на Управлението и утвърдената от др.Министър специална група. Пред вид невъзможността за своевременно придвижване на задачите и осъществяване нормалното водене на диалога с резидентурите, с ориентировката-задание следва да бъдат запознати началниците и заместник началниците на оперативните отдели.

/31

8. Въпреки предприетите досега мерки от ръководството на ПГУ-ДС и независимо от продължаващото влошаване на международната военно-политическа обстановка, оперативния състав не в достатъчна степен бързо се преустройва за работа в кризисна обстановка и не възприема военната номенклатура от разузнавателни задачи като първостепенни.

В тази връзка да се проведе специална подготовка, съгласно следния план:

а/ до края на м. април пред оперативния състав, имащ отношение към разузнавателната работа на ПГУ по военните проблеми, да бъдат изнесени 2 беседи, свързани с военно-политическата обстановка и задачите на разузнаването.

За лектори да поискаме съдействието на ПГУ-КГБ.

отг: Началник ПГУ

б/ пред същия състав да бъдат изнесени 2 беседи:

- "Подготовка и начало на военни действия от страна на противника срещу НРБ".

- "Задачите на военното разузнаване в съвременната обстановка".

За лектори да бъдат поканени по първата лекция - ген.лейт. Танев, а по втората - началника на РУМНО ген.полковник Зикулов.

Беседите да бъдат последвани от военно учение в ПГУ.

По Вводна, разработена съвместно с отдел 05, МВР по време на учението, началниците на оперативни отдели да докладват за решаването на разузнавателни задачи в съответствие с реалните си възможности.

срок: 30.05.1983 г.
отг: ген.майор Вл. Тодоров

ПРЕДЛАГА
НАЧАЛНИК НА ПГУ-ДС
ген.лейт.
В. Коцев

Нап: 1 екз.
Р-8005 0684.58
ЕБ

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Планирани и проведени АМ за I-то полугодие на 1983 г. от направление "САЩ и НАТО"

I. Планирани мероприятия за полугодието по различните операции /общо 7 АМ/ и тяхното изпълнение

1. По операция "ХОРИЗОНТ"

- АМ "МАРС 83" - за оказване влияние върху обществено-политическите кръгове на Западна Европа с цел формиране на конструктивен подход към актуалните проблеми на световната политика. Издаването на книгата "Генерали за мир" в превод на български език да се използува за пропагандиране идеята за безядрена зона на Балканите. Предстоящо е излизането на книгата от печат. Договорено е съдействието на отдел "Пропаганда" за организиране на публикации, рецензия, интервюта и обвързването на излизането на книгата с Асамблеята за мир в Прага /21 до 26 юни т.г./.

- АМ "ХОРИЗОНТ 83" - за успешно приключване на Мадридската среща. Изпратени материали до делегациите на Мадридската среща, разобличаващи нарешенията на демократичните права и свободи в Турция. Съвместно с отдел 01.

Непроведена е втората част от мероприятието - разпращане до участниците в Мадридската среща на брошура от името на Инициативния комитет за спасяване на европейската цивилизация.

Из архивите на ДС

27

- АМ "ХОРИЗОНТ 83-А" - за успешното завършване на Мадридската среща. Инспирирани публикации в Италия и Португалия за необходимостта от успешното завършване на срещата в Мадрид.

2. По операция "ЗАКЛЕТ ВРАГ"

- АМ "ЗАКЛЕТ ВРАГ 3" - за разобличаване на авантюристичния и опасен за мира външнополитически курс на САЩ пред западноевропейската общественост. Предадена е за реализиране чрез възможностите на отдел 09 подготвената съвместно със съветските другари книга "САЩ и Западна Европа - неравноправни партньори". Книгата ще излезе на английски език и се разпространи в Западна Европа.

- АМ "ИЗОМЕР" - срещу опитите на САЩ да изпробват и въвеждат на въоръжение нови видове смъртоносни оръжия. Непроведено. Търсят се възможности за реализирането на мероприятието съгласно изискванията на съветските другари.

- АМ "МАНЕЖ-ЮГ" - против опасната обвързаност на Гърция със САЩ и НАТО. Провеждане на втори етап от мероприятието, изразяващ се в преиздаване на английски език на излязлата в Гърция книга "НАТО, базите и ПАСОК". Предстоящо е излизането и разпространяването на книгата чрез възможностите на отдел 02.

- АМ "МИРАЖ"-3 - за противодействие на опитите на САЩ да наложат на Западна Европа крайно десни правителства и политически курс в интерес на американската администрация на Рейгън. Непроведено. В процес на подготовка за реализация на мероприятието.

II. Проведени АМ извънпланово

1. По операция "СИГНАЛ" - съвместно с отдел 03 - ПГУ за отпор на клеветническата антибългарска кампания на Запада.

Из архивите на ДС

Проведени са общо 9 АМ в горната насоченост като АМ "СИГНАЛ IX" е предадено за реализация.

2. По операция "ПАПА", провеждана от "Оперативно направление" за разобличаване на истинските организатори и изпълнители на атентата срещу папа Йоан Павел II.

- АМ "ВЕЗУВИЙ" - съвместно с немските другари, документално. В процес на реализация под псевдоним "ТЕРОРИСТИ".

- АМ "ЕТНА" - документално, реализирано в Западна Европа и в нашата страна.

Проведени са общо 16 АМ, от които по плана 5 и извънпланово 11; непроведени мероприятия в срока по плана - 2. Отпаднали окончателно от плана мероприятия - няма.

20.06. 1983 год.
С о ф и я
Отп. в 1 екз.
08/284/8497

143

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Мероприятия, проведени от ЛТО и резидентурите по разкриване на признаците за подготовка на РЯН

В изпълнение на указанията на ръководството на ПГУ-ДС за работа на резидентурите по признаците за подготовка на противника за внезапно ракетно-ядрено нападение срещу страните от Варшавския договор, на резидентите бяха изпратени конкретни указания за организиране на работата по поставената задача. С грама на началника на ПГУ-ДС от 20.06.1983 г. резидентите бяха задължени с всяка поща да докладват за изпълнението на организационните мероприятия, а получаваната информация по проблема да изпращат своевременно в Центъра с грама.

В някои ЛТО са определени ОР, които да наблюдават работата на резидентурите конкретно по тази задача.

Всички резидентури в страните от НАТО и болшинството резидентури в развиващите се страни вече имат изготвени планове с мероприятията които се извършват или следва да бъдат извършени, с оглед своевременното долавяне на признаците за подготовка на противника за РЯН. На агентурата с възможности за работа по долавяне на признаците са разработени конкретни задачи. Набелязани са мероприятия за проникване в обектите, имащи отношение към подготовката

148

на внезапно нападение. Изготвени са и списъци на лицата, които биха могли да бъдат предварително уведомени за подготовката на РЯН с цел следене на тяхното движение и местонахождение. В плановете на резидентурите са застъпени и мероприятия, които следва да се проведат за придобиване на нови връзки и агентура с възможности за долавяне на признаците за подготовка на РЯН.

В страните, където са разположени американски бази резидентурите периодически маршрутират ОР със задача да извършват визуално наблюдение и да следят за външни признаци за настъпили в базите изменения. В някои страни се предвижда да се въведе контрол върху радиовръзките на някои военни обекти.

За изпълнението на мероприятията от плановете са определени конкретни отговорници.

По време на летните отпуски на резидентите, с тях се обсъждат изготвените планове и се правят необходимите корекции.

От проведените с някои резиденти обсъждания, а така също и от характера на изпращаната от някои резидентури информации става ясно, че не всички резиденти правилно са разбрали поставената задача. Така например някои резиденти в страни, които не разполагат с ракетно-ядрено оръжие съобщават в Центъра, че техните страни не се готвят да извършат ракетно-ядрено нападение срещу СССР и страните от Варшавския договор, поради това че "водят антиимпериалистическа политика", а от натовски страни съобщават, че няма признаци за подготовка за ракетно-ядрено нападение, защото страната на местопребиваване съзнава какви ще бъдат резултатите от евентуална всеобща термоядрена война.

Не се спазва от всички резидентури заповедта на началника на ПГУ-ДС с всяка поща да се докладва за провежданите мероприятия по линия на РЯН и за евентуални промени в обстановката (мълчанието на тези резидентури не позволява да се прецени дали няма промени или резидентурата не е проверявала за промени).

Някои от резидентите дори считат, че характерът на международната обстановка не предполага подготовка за внезапно нападение от което следва неизказаното мнение, че задачата не е актуална

Из архивите на ДС

149

и би следвало усилията, които резидентурите полагат за нейното решаване да бъдат адекватни.

От всичко, казано по-горе следва, че на някои резидентури ще трябва отново да се разясни характера на задачата и да се взиска най-стриктното й изпълнение.

_____1983 г.
София
Изп. 8156 - 7469
Нап. Стаменова/А-2748

161

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Изпратена грама до всички резидентури, натоварени да работят за разкриване на подготовката за РЯН

По нареждане на Бойков, на всички резидентури, на които бе изпратена ориентировка-задание да започнат работа за разкриване признаците за подготовка на противника за война и ракетно-ядрено нападение срещу НРБ и страните от социалистическата общност, с грама № _____/20.VI.1983 г. бе разпоредено във всяка поща с пасаж № 1 да докладват за извършените от тях организационни мероприятия, а получаваната по тази задача информация своевременно да изпращат с грама.

На резидентурите още един път бе обърнато внимание върху изключителната важност и на постоянния характер на поставената задача.

Рег. № 17 296

Изп. 0613800 - 8156
Нап. СГ/А-3000

_____ 1983 г.
С о ф и я

3

За дрянов

Опер.писмо № 8/10.08.1983 г
От ВЯХРОВ

N°8

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: 1 някои 052 разузнавателни признаци, имащи отношение към подготовката на Франция за използуването на ядрено оръжие

Δ5

Източник от дипломатическите среди съобщи:

Независимо от бързото развитие на събитията в Чад и все по-непосредственото ангажиране на Франция в тези събития, до края на м.август т.г. не трябвало да се очакват раздвижвания във френските ядрени сили. Съществували обаче някои данни, съгласно които след 10–15 септември 1983 год. щяло да има активизиране на тези сили, за което свидетелствували някои взети решения от Съвета за национална сигурност, Генералния щаб на френската армия и щабовете на трите рода войски:

1. Предвиждало се още до края на т.г. да бъде увеличено пускането на разузнавателни, навигационни, свързочни и геодезически спътници за доуточняване на важни стратегически цели на страните от Варшавския договор. Такова решение било взето непосредствено след успешния опит с ракетата "Армана".

2. По отношение на тазгодишните отпуски на офицерите от три-

те рода войски било решено същите да приключат до 15.09.1983 год.,а при положение,че някои офицери не успеели да ползуват отпуските си,щели да имат право да ги ползуват през второто полугодие на 1984 год.

3. Също до 15 септември т.г. трябвало да приключи смяната на екипажите на френските атомни ракетни подводни лодки

4. В Съвета за национална сигурност било разглеждано американското предложение до края на 1983 год. на френска територия да бъдат разположени временно от 3 до 5 самолета АУАКС,с оглед обезпечаване сигурността по инсталирането на "Пършинг 2" и "Круз" в някои западноевропейски страни.САЩ мотивирали това свое предложение главно с:

а/ Франция се намирала в центъра на Западна Европа,поради което от нейна територия можело да се изгради "защитен чадър" върху усъвършенствуваните американски ядрени системи,които щели да бъдат настанени в редица западноевропейски страни.Територията на ФРГ например не предоставяла такава възможност,тъй като от нея нямало да могат ефикасно да бъдат "покрити" от самолетите АУАКС ядрените устройства в Англия.

б/ Самолетите АУАКС щели да бъдат използувани и за подпомагане отбраната на Испания,като по такъв начин щяла да бъде направена първата много съществена крачка към използуването на френската територия за изграждане комуникациите на Испания с НАТО.

Съветът за национална сигурност бил отхвърлил американското предложение,макар че в същото имало алюзия относно евентуалното използуване на самолетите АУАКС и за обслужване на френските ядрени сили.

Оценка: подобни данни се получават за първи път,поради което същите се нуждаят от щателен анализ и проверка.Разполагахме само с 2-3 дни след тяхното получаване,поради което не успяхме да ги проверим на място.Изненадва голямата откровеност на източника,с когото поддържаме връзка повече от три години.Считаме,че това се дължи най-вече на факта, че след около една седмица напуска Франция окончателно,а така също и на обстоятелството,че му бе даден прощален обяд,от което той бе силно

Из архивите на ДС

- 26 5

поласкан.

Извършеното от нас визуално наблюдение в района на 941 - Париж и в други райони на страната показа, че за момента не се забелязват особени раздвижвания във френските ядрени сили. Считаме за напълно възможно обаче активизиране на същите ще през м.септември т.г., като основната причина за това няма да бъдат събитията в Чад, а предстоящето инсталиране на усъвършенствувани американски ядрени системи в Западна Европа, което неминуемо ще предизвика съответна реакция от страна на страните от ОВД и на първо място от страна на СССР.

13.08.1983 год.

Мавров

? Може ли между САЩ и Франция да има договореност за преразпределяне на целите — т.е. някои от целите, които до сега са били предоставени на френските ракетни сили да бъдат поети от "Пършинг-2" и от "Круз", а френските ракети да бъдат пренасочени към нови цели.

Ако тази хипотеза е вярна, то тогава би трябвало да се очаква това пренасочване да започне след дислоцирането на американските ракети

Да се постави задача на резидентурата да проверя истинността на хипотезата

067061/1983г. Рез. 13

162

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М Е Р О П Р И Я Т И Я

на ПГУ-ДС по линия на РЯН проведени през август-септември 1983 г.

I. МЕРОПРИЯТИЯ В ЦЕНТЪРА

1. Доизграждане на Информационно-оперативния щаб за координиране дейността на ПГУ-ДС по разкриване на признаците за подготовка на РЯН и за действие в кризисни ситуации.

а) Дообзавеждане на ситуационната зала.

б) Проучване на подходящи кандидатури с генералщабно образование за попълване състава на аналитичното звено, натоварено да работи по проблемите на РЯН.

в) Определяне на отговорен анализатор на отдел 06, ПГУ-ДС да се занимава изключително със систематизирането и анализа на постъпващите признаци по проблемите на РЯН.

2. Проведени срещи, разговори и инструктаж на резиденти за доизясняване на задачите по РЯН и конкретизиране на задачите на резидентурите.

3. Изготвени и изпратени на ВГУ, III управление, IV управление, УГВ, ГСУ и IV отдел-ДС разширени ориентировки-задания по линия на РЯН.

4. Проведени разговори с ръководствата на Централните поделения на ДС за координиране на работата по проблемите на РЯН.

Из архивите на ДС

230

163

5. Провеждане среща на ОР от централните поделения, натоварени да работят по проблемите на РЯН, за осигуряване и улесняване на съвместната работа на поделенията по проблемите на РЯН.

II. РАБОТА НА РЕЗИДЕНТУРИТЕ ПО ЛИНИЯ НА РЯН

На фона на общото повишаване на бдителността на ОР:

1. Съсредоточава се работата на резидентурите върху признаците за подготовка на РЯН.

2. Засилва се работата по придобиване на източници с възможности за работа по проблемите на РЯН.

3. В изпълнение на изпратените указания резидентурите докладват с всяка поща с първи пасаж за организационните мероприятия, извършени в резидентурите по линия на РЯН и за промени в обстановката в разузнаваната страна, които биха представлявали признаци за подготовка на РЯН.

4. В момента се прави препроверка и разширяване на получените информации и сигнали за:

- увеличаване на стратегическите запаси от храни във ФРГ;

- увеличаване на стратегическите запаси от суровини във Франция;

- смяна на военновременния КП на американското правителство и промени в кодовите и шифрови системи.

26.09. 1983 г.
София

Отпечатано в 1 екз.
Изп. 8156 - 0613798
Отп. Чучукова/А-2981

Рег. № 17 294

Строго секретно! 23

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Сътрудничеството с немските другари за 1981-1983 г. по направление САЩ и НАТО

Сътрудничеството с немските другари по направление САЩ и НАТО се развива възходящо, което личи както от нарастването на броя на съвместните АМ /1981 г. – 3 съвместни АМ, през 1982 – 4 АМ, 1983 г. – 5 АМ/, така и по обема на разменени информации по отделните акции и някои други въпроси. Някои отделни АМ се превърнаха в дългосрочни операции с комплексен характер: "ФЛАНГ", "ХОРИЗОНТ " /"МАРС"/. В някои случаи немските другари ни изпращат информации и данни, които ние използуваме в съвместни мероприятия по плана за сътрудничеството със съветските другари: /отделни АМ по операция "ХОРИЗОНТ", операция "МАНЕЖ", "ДИАНА" и т.н./.

На редовните работни срещи по линия на АМ между нашите две служби въпросите на съвместната работа по линия на САЩ и НАТО винаги са били разглеждани задълбочено и конкретно с ясно изразено разбиране и от двете страни на важността и значението на мероприятията в това направление.

Проведени по-важни съвместни АМ за посочения период:

– АМ "ФЛАНГ 81" – съвместно документално мероприятие, насочено против стремежите на САЩ за разширяване на сферата на действие на НАТО. Реализирано от нас в Гърция. Документът на базата на наши информации е изготвен от немските другари.

Из архивите на ДС

27

– АМ "МАРС 81" – в подготвена от нас и реализирана публикация в Испания против влизането на страната в НАТО са използувани материали и аргументи, предоставени ни от немските другари.

– АМ "ФЛАНГ 82" – реализиран в Гърция документ, разкриващ действия на САЩ и Турция зад гърба на Гърция в разрез с интересите на гръцката външна политика.

– АМ "МАРС 82" –за създаване на разногласия между Испания и НАТО. На немските другари са предоставени наши данни и материали за изготвяне на съответен документ. Реализацията е извършена от немските другари с техни възможности.

– АМ "ГЕНЕРАЛИ ЗА МИР" – за разширяване на ефекта от проведено мероприятие на немските другари. От наша страна е проведен първия етап, като в българската преса излязоха от печат откъси от мероприятието.

– АМ "ГЕНЕРАЛИ ЗА МИР" – II етап. Излезе от печат превод на български език на мероприятието /книгата "Генерали за мир"/. Излизането на книгата е свързано с допълнителни наши мероприятия за лансиране на Запад на идеята за безядрена зона на Балканите.

Изпратените ни от немските другари тезисни материали ще бъдат използувани в друго наше самостоятелно АМ по тази проблематика.

– АМ "МИРАЖ" – при подготовката на мероприятието са използувани предоставена ни информация от немските другари за действия на САЩ против някои лидери на ГСДП в Западна Германия.

– Операция "ПАПА" – за противодействие на антибългарската кампания на Запада. От страна на немските другари бяха разработени два материали /"ВЕЗУВИЙ"/, които са в основата на реализирани от нас 2 АМ от операцията. По "ВЕЗУВИЙ" немската страна ще ни предостави за реализация документация от проведено тяхно АМ в Италия като допълнение към нашето АМ и за

разширяване на ефекта от реализираното в Италия тяхно мероприятие.

На предстоящата работна среща в Берлин по линия на АМ наред с обсъждането на съвместните мероприятия очакваме немските другари да споделят своя опит и съображения по използуването на т.нар. движение на зелените във ФРГ,с цел бъдещото използуване от нас на разкрити възможности на ПГУ за работа по линия на АМ чрез подобни движения в други страни. Ще бъде обсъден и въпросът за съвместни действия по популяризирането на идеята за създаване на безядрена зона на Балканите.

Из архивите на ДС

233

26.9. 1983 год.
С о ф и я
Отп. в 1 екз.
08/8497/445

ИЗГОТВИЛ:
/ Л.НИКОЛОВ /

СТРОГО СЕКРЕТНО! 26

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Сътрудничеството със съветските другари за 1982-1983 г. по направление САЩ и НАТО.

I. През периода по-голяма част от планираните и проведени мероприятия са били съвместно със съветските другари - през 1982 г. в направлението са проведени общо 19 АМ / 11 по плана и 8 извънпланови/, от които 5 АМ в тясно взаимодействие със съветските другари, в някои други мероприятия са използувани частично тезисни разработки, данни и материали на служба "А" на ПГУ/КГБ. За две от проведените мероприятия при нас е получена специална благодарност от председателя на КГБ.

През 1983 г. в направлението са планирани общо 6 съвместни АМ. Проведени са три АМ: "МАРС 83", "ЗАКЛЕТ ВРАГ-3" и "МАНЕЖ-ЮГ", едно АМ - "ИЗОМЕР" е прехвърлено за реализация в друго направление на отдела, по две АМ /"МИРАЖ-3", "МАНЕЖ-4"/ работата по подготовката продължава и за едно АМ /"ТРАНЗИТ"/ очакваме материал /реализиран документ/ от съветските другари. В процеса на сътрудничеството беше извършено натрупване на материали и оформен предварителен план /идея/ за провеждане та съвместно АМ с насоченост против главния противник /"ЗАКЛЕТ ВРАГ-4"/.

II. Някои предварителни съображения и идеи по провежданите съвместни АМ за 1983-1984 г.:

1. Операция "ЗАКЛЕТ ВРАГ":

а/: По мероприятието с условно название "САЩ против Социнтерна" /съветска справка №3 от 03.01.83г./ при нас бяха събрани данни, информации и материали, които със съответна обработка могат да бъдат издадени в отделна книга за разобличаване

27 2.

на подривната дейност на САЩ /ЦРУ/ против Социнтернационала. Ние сме на мнение, че подобна книга може да бъде издадена в Гърция чрез възможностите на "РИГАС" - тематиката може да се приеме като естествено продължение на неговата досегашна публицистична дейност. "РИГАС" по наши указания би могъл да започне свои публицистични проучвания в социалистическите и социалдемократическите среди в Западна Европа с цел създаване на необходимата легенда на изложените в книгата данни. Паралелно с това ще се подготви основният материал на базата на събраните данни и информации, след което ще се предаде на "РИГАС" за реализация. √

б/ На основата на оценката на резултатите от работата с "ДИК" по операция "ДИАНА" ще обсъдим евентуално бъдещо използуване на "ДИК" за довеждане до знанието на ръководни среди от лейбъристите в Англия на целенасочена информация по тематиката от "САЩ против Социнтерна". Предвид на отношенията ни с "ДИК" особено важно е да намерим съвместно най-удачната форма на прокарването на тази информация така, че "ДИК" без да съзнава нашата крайна цел да стане неин носител и разпространител в интересуващите ни кръгове.

в/ АМ "ЗАКЛЕТ ВРАГ-4" - издаване на книга в Западна Европа, разобличаваща Рейгън и неговата политика и администрация. Ние планираме мероприятието да се проведе чрез "ФРОЙД", като продължение на поредицата "Еврошима" и "САЩ и Западна Европа - неравностойни партньори". В основата на книгата ще залегнат изпратените ни от съветските другари материали за Рейгън и други подходящи данни.

2. Операция "МАНЕЖ" - В плана за 1983 г..беше залегнало мероприятие - преиздаване в една книга на публикуваните чрез "ЛОРЕНЦО" в Италия брошури с антинатовска и антиамериканска насоченост. Предвид на обстановката в Италия се наложи забавяне на мероприятието. На последната среща с "ЛОРЕНЦО" по принцип беше договорено издаването на тази книга при условието, текстът на книгата в завършен вид да бъде подготвен и предаден на "ЛОРЕНЦО" за издаване. Както беше договорено, ние ще включим и материалите от съветските мероприятия "ЦУНАМИ" и "ТЕРМИТ-2". Би било целе-

Из архивите на ДС

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

3.
28

съобразно да получим материалите от тези две мероприятия, за да можем още в началния етап от работата да намерим тяхното място в подготвяната книга./Съветска справка № 560 от 30.03.83 г./

3. Операция "ДИАНА" /за лансиране на идеята за безядрена зона на Балканите/.

- В ход на подготовка е мероприятие, изразяващо се в организиране на среща-дискусия в рамките на Европейския парламент по въпроса за безядрените зони и специално по безядрената зона на Балканите. Официален организатор на срещата е т.анр. "Група за мир" в Европейския парламент, съставена от депутати в парламента с пацифистки убеждения. В тази група ние лансирахме идеята за това тяхно мероприятие чрез оперативната връзка "ДИК" - ;

Чрез "ДИК", който влиза в"Групата за мир" и който, без да афишира своята активност като инициатор и организатор на срещата, фактически е центърът на цялата дейност, се опитваме негласно да насочваме действията на тази група в изгодна за нас насока.

4. През последната година бяха разкрити определени възможности за негласно влияние в ръководството на партия в Испания, която се формира по подобие на "партията на зелените" във ФРГ и има сходна политическа платформа и насоченост. Ние възнамеряваме да използуваме тези наши възможности за влияние в Испания към създаване на антиамерикански и антинатовски настроения, инспириране на публични изяви с антиамериканска и антинатовска насоченост против американското военно присъствие в Европа и т.н. Ние ще се възползуваме от евентуалния опит на немските другари по отношение на партията на зелените във ФРГ, но бихме били особено благодарни за съображения, идеи и опит по използуването на тази конкретна възможност в Испания.

Отп. в 1 екз.
Изп. 08-8497
Нап. 478-8245
17.X.83 г.
София

ИЗГОТВИЛ: /Л. Николов/

186

За отдел 06^2

ДО
Др. Д Р И Н О В

ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 3
От 05.03.1984 г.
От СИМОВ

Пасаж № 02,п/мо № 3
От 05.03.1984 год.
От Симов

ОТНОСНО: 080 РЯН

През м. февруари огромно внимание се обърна на промяната на ръководителя на КПСС предизвикано от смъртта на Ю.В.Андропов. Търси се начин за въздействие върху СССР да приеме настаняването на ракетите със среден радиус на действи и се върне към преговорите в Женева. Намалението на остротата на пропагандната кампания срещу социалиситическите страни бе свързано и с посещението на министър-председатяля М. Тачър в Унгария.

Съгласно плана за работа по 080 РЯН се изпълняват набелязаните мероприятия. На всяка среща с 325 агент, 872 обект и 861 ОВ 868 ОР обръщат внимание на този въпрос. Съгласно разпределението се следят основните обекти и при пътуване из страната се следи за движение на МПС.

Из архивите на ДС

Приложено изпращаме информации от "Силянов" относно някои моменти в позицията на 351 Англия по отношенията Изток - Запад, участие на 351 Англия в ученията на 822 НАТО, забраната за влизане на кораби на 139 соц. страни в 351 английски пристанища, план за увеличаване радиуса на действие на някои 351 английски самолети, тренировачен комплекс на 822 НАТО за самолетни бомби. Ще се стараем да информираме възможно най-пълно за получените данни от 884 операт. и официални източници касаещи въоръжените сили на 351 Англия 086 САЩ и 822 НАТО.

238

Приложение: 1 - информ. - 4 стр.
2.- " 2 стр.
3 - " 1 стр.
4 - " 1 стр.
5 - " 1 стр.

196

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДО
НАЧАЛНИКА НА
ПЪРВО ГЛАВНО У-НИЕ – ДС

13.12.1983г.

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

От полк. Тодор Бояджиев, зам.-началник
ПГУ-ДС и началник отдел 06

Другарю Коцев,

Във връзка с указанията Ви за организиране цикъл от лекции целящи повишаване квалификацията на състава по въпросите за подготовка на противника за внезапно РЯН срещу страните от социалистическата общност, проведох две срещи с ген.-майор Г.Попов – началник на информационно-аналитичната служба на РУ-ГЩ. Договорено е по принцип ръководни служители от РУ-ГЩ да изнесат пред нашия състав следния цикъл от лекции:

1. Въоръжените сили на НАТО (1 час). полк. Младенов
2. Възгледи на командуването на НАТО за подготовка и водене на войната (2 часа). ген. майор Г. Попов } 26.I.84 50-57
3. Военните приготовления на НАТО и схващания за водене на войната и бойните действия на БСН (2 часа). ген. полк. Зинчев 19.I.84
4. Новата концепция на САЩ и НАТО за "Въздушно-земното сражение" – "AIRLAND BATTLE 2000" (1 час).
5. Стратегическо КЩУ на ОВС на НАТО – "Уинтекс/Симекс 83" и серията учения "Отъм Фордж 83" (1 час).

Из архивите на ДС

197

С оглед по-експедитивно провеждане на цикъла лекции предлагам същите да бъдат изнесени на три отделни занятия, както следва:

- на 19 януари 1984 г. лекциите по т.1 и т.2 - общо 3 часа;
- на 26 януари 1984 г. лекцията по т.3 - 2 часа;
- на 9 февруари 1984 г. лекциите по т.4 и т.5 - общо 2 часа.

Лекцията по т.3 по всяка вероятност ще бъде изнесена от началника на РУ-ГЩ ген.-полковник Зикулов.

Горното за сведение и разпореждане.

13. XII 1984 г.
София
Рег. № 23 391

0619588

ЗАМ.-НАЧАЛНИК ПГУ-ДС
И НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 06
Полковник:
/Т. Бояджиев/

062176/25.0 8

МИНИСТЕРСТВО НА НАРОДНАТА ОТБРАНА
ГЕНЕРАЛЕН ЩАБ

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДКРДОПБГДСРСБНА

1543 21. 0

СЕКРЕТНО

Екз. № 10

НАЧАЛНИКА НА ПОДЕЛЕНИЕ 72900-МВР

И Н Ф О Р М А Ц И Я

№ 43

По осигуряването на американските войски за усилване при прехвърлянето им в Европа през Англия

В плановете на военното ръководство на НАТО се предвижда в периоди на криза и във време на война през Англия да се прехвърля част от войските на САЩ, предназначени за усилване на групировките на Обединените въоръжени сили на блока на Северноевропейския и Централноевропейския ТВД.

За осигуряването на тези войски между САЩ и Англия е сключено специално споразумение, според което английската страна се задължава да осигури на своята територия складове, транспорт и личен състав за обслужване (подобни споразумения са подписани с ФРГ, Белгия, Холандия, Дания и Норвегия). Мероприятията по приемането и превозването на силите до районите за разполагане (прехвърляне в Европа) или временното им

Из архивите на ДС

9

престояване в Англия са разчетени за 60 денонощия. Предполага се, че първоначално през Англия в европейските страни от НАТО ще бъдат прехвърлени около 100 000 души за 10 денонощия. За целта са определени пристанищата за приемане и претоварване и маршрутите за движение. Като най-подходящо за пристигане на усиленията от САЩ се счита времето, когато английските войски напускат постоянните си гарнизони и започват да се прехвърлят във ФРГ.

Съгласно споразумението Англия ще предостави на въоръжените сили на САЩ 13 военни и 14 граждански летища, 9 пристанища, 7 склада за въоръжение, военна техника, боеприпаси и различни материални средства, над 30 болници с по 400-1000 легла и ще осигури 9-12 пътни маршрута и 10-11 фарватера. Почти всички обекти са в североизточната част на острова (само 5 граждански летища, 2 пристанища и 1 склад са северно от линията Хъл, Ливърпул).

Досегашните договорености по пребиваването и осигуряването в мирно време на контингенти от въоръжените сили на САЩ в Англия остават в сила и са включени в новото споразумение. Изпълнението на задачите по осигуряването на прехвърлянето на усиленията от САЩ ще започва с привеждането на въоръжените сили на НАТО от мирно във военно положение.

ЗАМ.-НАЧАЛНИК НА ГЕНЕРАЛНИЯ ЩАБ НА БНА И
НАЧАЛНИК НА РАЗУЗНАВАТЕЛНО УПРАВЛЕНИЕ-ГЩ
ГЕНЕРАЛ-ПОЛКОВНИК (ЗИКУЛОВ)

21.2. 1986 г.

№ 0381/20.2.1986 г.
Отпечатана в 1 екз.
Размножена в 10 екз.
/ЕВ

10

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Признаци за подготовка за война и ВРЯН, придобити от органите на МВР-НРБ през май 1986 г.

А. В политическата област

Под претекст, че граждани на Великобритания са станали обект на терористични действия по света, британското правителство щяло да разреши на САЩ отново да използуват базите си в тази страна при евентуално нападение срещу Либия или друга страна, обвинена, че покровителствува терористи. Правителството било готово дори да се включи в нападението със свои собствени войски.

(066058 - рез. 776)

*

* *

Кралят на Мароко бил информиран за подготвящо се ново американско нападение срещу Либия. Той дал нареждане да се подготвят за изпращане в Либия марокански части, които да окажат помощ на тази страна по силата на подписания в Ужда договор. Някои военни

кръгове считат, че този ход е предприет по искане на САЩ и че мароканският контингент може да бъде използуван за сваляне на Кадафи.

(065916 - рез. 116)

*

* *

Правителството на Тунис е взело решение за увеличаване числеността и бойната мощ на туниските въоръжени сили. САЩ са обещали да окажат помощ в това начинание. В Бизерта вече били доставени 19 самолета Ф-5Е. За обучение на тунизийски летци и самолетни техници били пристигнали американски съветници. Група тунизийски летци заминали за обучение в САЩ.

(065924 - рез. 124)

*

* *

Б. Военни признаци

През третата третина на април т.г. около рота британски командоси са били прехвърлени от Великобритания в базата "Декилия" на о-в Кипър. Прихвърлянето е извършено във връзка с евентуалното им използуване в Либия или друга страна, обявена от САЩ за "покровител на терористи".

(062413 - рез. 35)

*

* *

След последното нападение на САЩ над Либия през април т.г. по решение на италианското правителство били взети допълнителни мерки за укрепване южните граници на страната. Парашутната бригада от Тоскания и 121 артилерийски полк от Емилия били прехвърлени на

о-в Сицилия. Освен това, в Сицилия била инсталирана допълнително радарна установка "Аргос 10".

В ракетната база в Комизо се монтирала италианска система за откриване и унищожаване на противникови ракети.

Допълнително се предвиждало за нуждите на ВМС да бъдат закупени многоцелеви изтребители "Хариер", а за нуждите на гражданската отбрана било запланувано да бъдат закупени 10 броя транспортни самолети "С-130". Отпуснати били средства и за извеждане в орбита на военен спътник с контролни функции.

(066242 - рез. 205)

*

* *

Генералният щаб на италианските ВС предвиждал до края на 1986 г. да се модернизира въоръжението на някои от родовете войски.

За нуждите на ВВС трябвало да бъдат въведени на въоръжение многоцелевите хеликоптери А-109 и NH-90. За нуждите на ПВО трябвало да бъдат доставени ракетни системи "Скайгард"/"Аспиде" и "Стингър". Бронетанковите войски трябвало да бъдат наситени с лазерни далекомери и системи за коригиране на огъня. За повишаване мощността на огъня на артилерийските части, предвиждало се те да бъдат превъоръжени с многоцевни реактивни установки за залпов огън, с 203,2 мм и 155 мм самоходни гаубици. Управлението на огъня щяло да се осъществява чрез електронна система "SAGAT". В процес на разработка била и системата за управление на бойните действия "CATRIN".

С предимство при модернизацията щели да се ползуват бригадите FRIULI и FOLGORE, влизащи в състава на италианските сили за бързо реагиране.

(062209 - рез. 205)

*

* *

Из архивите на ДС

Френският Генерален щаб е дал разпореждане бронетанковата техника във всички бойни части да бъде пребоядисана в защитен цвят.

(066756 - рез. 132)

*

* *

Заводите на френската фирма "SNECMA", произвеждащи авиационни двигатели, били получили разпореждане да увеличат производството с 50 %. Разпореждането било следствие от решение на френското правителство да създаде по-големи запаси от авиационни двигатели за бойната си авиация.

(066756 - рез. 132)

*

* *

Със заповед № 1800-1103-86 от 30 април т.г. на командуващия ВВС в Ескишехир е започнала подготовката на обслужващ персонал за втората огнева позиция към 9-та въздушна база в Балъкесир. Огневата позиция е въоръжена с ракети "Рапира".

(066914 - рез. 27)

*

* *

В края на април т.г. една ескадрила от изтребители Ф-16 от американските ВВС във Великобритания е била пребазирана на неуточнено летище в Близкия изток.

(066168 - рез. 881)

*

* *

Совершенно секретно

До Т. Боядиев

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Справка № 2043

О материалах по проблематике
ВРЯН, поступивших из Софии
в первом полугодии 1986 года

По оценке нашего Центра, в первом полугодии 1986 года Вы вели систематическую работу по информационному освещению мероприятий противника, сопоставимых с признаками подготовки внезапного ракетно-ядерного нападения (ВРЯН). За отчетный период поступило 23 телеграфных сообщения с индексом "И-ВН", в которых освещались мероприятия США и других стран НАТО в пяти областях возможного проявления признаков внезапного нападения – политической, военной, экономической, гражданской обороны и деятельности спецслужб.

Информационные материалы, как правило, содержали конкретные сведения разведывательного характера, отличались актуальностью. Часть поступивших сообщений была учтена в обобщенных аналитических документах о результатах разведывательного выявления признаков внезапного нападения, регулярно докладываемых руководству КГБ.

Применительно к политической области слежения интерес представили сведения о намерениях США в отношении Ливии и Сирии, о согласии Великобритании использовать американские базы на территории этой страны для военных акций США против Ливии.

Среди сообщений, относящихся к военной области, выделяется конкретная информация о строительстве складов для ядерного оружия на территории Греции, о создании сил быстрого развертывания в Италии. Ряд материалов касался мер по совершенствованию инфраструктуры ОВС НАТО на Южно-Европейском ТВД, а также состояния и перспектив взаимодействия в военной области между странами-членами блока.

Из архивите на ДС

В период агрессии США против Ливии Вы сумели наладить оперативное слежение за развитием обстановки в районе Средиземноморья.

В области экономики представили интерес сведения о совершенствовании мобилизационной готовности различных секторов экономики на случай чрезвычайной обстановки и об использовании новейшей технологии в военных целях.

Дополнила имеющиеся в Центре данные информация о мероприятиях в области гражданской обороны. Наибольшее практическое значение имели сообщения о технических звеньях центра анализа и интерпретации данных и о совете комплексной обороны Швейцарии.

Среди сообщений, относящихся к области деятельности спецслужб, следует отметить сведения о планах ЦРУ США в отношении Анголы.

В соответствии с достигнутой договоренностью Вы, наряду с передачей текущей информации по отдельным аспектам проблематики ВРЯН, наладили составление ежемесячных сводок о результатах разведывательного выявления признаков возможной подготовки внезапного нападения. Обобщенные сводки заслуживают в целом также положительной оценки. Содержащаяся в них информация играет заметную роль при разработке обобщенных аналитических документов, докладываемых руководству ведомства.

"29" августа 1986 года

79

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Признаци за подготовка на противника за война и ВРЯН, придобити от органите на МВР - НРБ през м. септември 1986 г.

А. ПРИЗНАЦИ В ПОЛИТИЧЕСКАТА ОБЛАСТ

Според американски дипломатически среди, правителството на САЩ е взело решение американски бойни единици да нанесат нов военен удар срещу Либия.

Отчитайки намерението на Сирия да окаже всестранна помощ на Либия, американската администрация обмисляла мерки за нейното неутрализиране. С тази цел непосредствено преди нападението срещу Либия, САЩ възнамерявали да поискат от Израел да струпа крупни войскови съединения по границата със Сирия и евентуално да предизвика приграничи стълкновения.

(0611248 - р. 35)

*

* *

Из архивите на ДС

80

Б. ПРИЗНАЦИ ВЪВ ВОЕННАТА ОБЛАСТ

По време на учението "Кръст Суордс" за пръв път е била изпитана в условия близки до бойните френско-белгийската комуникационна система "Рита".

(0611740 - р. 158)

*
* *

От края на м. август т.г. броят на английските военнослужащи, които охраняват английската радарна станция "Ел Греко" край Агия Напа (Кипър) бил необичайно увеличен.

Същевременно в английската база Акротири се наблюдава увеличаване броя на самолетоизлитанията. В базата са забелязани и американски морски пехотинци.

(0611646 - р. 35)

*
* *

В. ПРИЗНАЦИ В ИКОНОМИЧЕСКАТА ОБЛАСТ

След като консорциумът, управляващ корабостроителната фирма "Викърс" и намалил с 25 милиона английски лири сумата за построяване на първата стратегическа подводница "Венгард" въо-

Из архивите на ДС

ръжена с ракети "Трайдънт", английското правителство решило да пристъпи към реализиране на програмата за създаване на атомен подводен флот.

(064161 - р. 190)

*

* *

Френската фирма "Матра" е започнала серийно производство на нова авиобомба с лазерно насочване BGL - 1000, разработена и предназначена основно за френските тактически ВВС. Паралелно с това фирмата разработвала и нова модификация на авиобомба BGL-400 за борба с морски цели.

(064313 - р. 132)

*

* *

Френската фирма "Аероспасиал" е започнала разработката на нова система за наблюдение и контрол на бойното поле. Новата система "Орхидея" представлявала доплеров радар, монтиран на хеликоптер "Супер Пума". Предназначението на системата било да открива, разпознава и следи подвижни и стационарни обекти в зона от 100 км. Предвидено било системата да реагира при използуване на контрамерки от противника. Планирано било серийното производство на новата система да започне през м. юни 1987 г., изпитанията на

82

първите прототипи да се проведат през 1988 г., а въвеждането й на въоръжение да започне през 1991 г.

(064311 - р. 132)

*

* *

Г. ПРИЗНАЦИ В ОБЛАСТТА НА ГРАЖДАНСКАТА ОТБРАНА

В района на селището Винрут в Айфен било изградено противоатомно скривалище за нуждите на Бундесвера. Същевременно били изградени и скривалища за цивилното население в градовете Акерат и Вупертал. Подобно скривалище се строяло и в района на гр. Моншау. Скривалищата трябвало да осигурят продължително пребиваване (1 година) на населението във време на война с употреба на ядрено оръжие. Скривалищата били подземни, с бетонни стени с дебелина 2 - 2,5 метра и разполагали с климатична и вентилационна инсталация.

(064039 - 1057)

*

* *

В околностите на гр. Ниш се изгражда подземен военен обект с неизвестно предназначение. Според получените данни, обектът трябвало да разполага с четири подземни етажа и да бъде

Из архивите на ДС

устойчив при ядрен удар.

(064063 - 1170)

Д. ПРИЗНАЦИ В ДЕЙНОСТТА НА СПЕЦИАЛНИТЕ СЛУЖБИ НА ПРОТИВНИКА

На 1 юли 1986 г. с правителствен декрет в Япония бил създаден "Обединен разузнавателен съвет" с основна задача изучаване на военното развитие, разузнавателната обстановка и мерките за сигурност в страната и зад граница. Председателят на съвета Мончи Фуджимери е подчертал, че новата разузнавателна организация била създадена с цел ликвидиране на междуведомствените бариери и да съдействува за по-голяма разузнавателна активност.

(064041 - р. 239)

Рег. № 15 727

19.09 1986 г.

С о ф и я

Отп. в 1 екз.

Изг. 142374 - 0611950

Нап. ЕН/А-2163

162

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

О Т Ч Е Т

ОТНОСНО: Работата на Информационно-оперативния щаб на ПГУ-ДС по проблемите на РЯН през периода 1984 - 1986 година

Информационно-оперативният щаб по проблемите на РЯН бе създаден със заповед № 273 на началника на ПГУ-ДС от 12 април 1983 г. Съгласно заповедта, щабът е кадрови орган на началника на ПГУ-ДС, който при нормална обстановка е вграден в структурата на отдел 06, ПГУ-ДС, където е съсредоточен целият информационен поток и за ежедневната му дейност в информационно-аналитично отношение е подчинен на началника на отдел 06, ПГУ-ДС. При възникване на кризисна ситуация в разузнаван от ПГУ-ДС географски район или страна, в състава му се включват представители на ръководствата и ОР от ЛТО, отговарящи за конкретния район, както и представители на други отдели на ПГУ, имащи отношение към възникналата кризисна ситуация. В тези случаи дейността на щаба се ръководи пряко от началника на ПГУ-ДС или от определен от него зам.-началник на управлението.

2 163

Със заповед № 10 на министъра на вътрешните работи от 27 април 1984 г. всички поделения на ДС бяха задължени да координират своята работа по проблемите на РЯН и получаваната по тези проблеми информация от източници зад граница или в страната ни, да изпращат в ПГУ-ДС, респективно в щаба по РЯН, където да се систематизира, анализира и препроверява.

През отчетния период, работата на щаба бе концентрирана върху обработване постъпващата по проблемите на РЯН информация, подготовка на заминаващите на задгранична работа ОР от ЛТО, задълбочаване на координацията и сътрудничеството с другите поделения на ДС, с КГБ и РУМНО, изясняване възможностите на всяко поделение на ДС и резидентурите на ПГУ-ДС за работа по проблемите на РЯН, областите, в които те най-резултатно биха работили, а така също набелязване на организационни мерки за подобряване на тяхната работа.

Поради естеството на своите компетенции, ПГУ-ДС се явява главен орган, придобиващ информация по проблемите на РЯН. Заслужава обаче да се отбележи и приносът на УГВ, откъдето постъпва редовно информация.

В ПГУ-ДС през 1985 г. бе определен кръгът на източниците, които имат възможност да дават своевременна, актуална информация по подготовката на противника за ВРЯН и на резидентурите бе поставена задача да активизират работата си с тях. По този начин работата на резидентурите придоби по-целенасочен и по-ритмичен характер.

След разглеждане работата на резидентурите по проблемите на РЯН от момента на поставяне на задачата до средата на 1985 г.,

като отчете различните възможности на резидентурите за долавяне на признаците за подготовка на противника за война и ВРЯН и след консултации със съветските другари, ръководството на ПГУ-ДС взе решение главните усилия при работата по РЯН да се концентрират в натовските страни, без официално да се сваля задачата от резидентурите в другите страни. Това даде съществени резултати и до август 1986 г. болшинството от резидентурите изпращаха редовно информация по РЯН, макар и с различно качество. Това се отрази и в положителната оценка, която съветските другари дадоха на нашата работа по проблемите на РЯН за периода ноември 1985 г. - август 1986 г.

След лятото на 1986 г. се забелязва рязко спадане на количеството и качеството на получаваната информация. Дори в такива предкризисни периоди като кампанията на Запада срещу Сирия и Либия през последните месеци, някои резидентури изпращат формални пасажи, че не са доловени никакви признаци за подготовка на противника за война и ВРЯН. За това съществуват както някои обективни причини - смяна на резиденти и ОР, така и субективни - намаляване на активността на резидентурите в навечерието на преговорите в Рейкявик и след това. Като особено важна причина следва да се изтъкне неразбирането от много ОР на американската военна и политическа доктрина, а оттам и неправилната оценка на събитията. Редица резиденти и оперативни работници, а дори и хора в Центъра се ръководят от логиката, че в епохата на стратегически паритет между СССР и САЩ, ракетно ядрена война е невъзможна. Това е причина работата по РЯН да бъде снизходително пренебрегвана и натискът, който се упражнява върху резидентурите да придобиват информация по тази

4/65

проблематика вече има за единствен резултат недотам старателния опит да се отчете някаква дейност. Работници и ръководители не са обхванати от разбирането, че империалистическите кръгове, особено американските, не са се отказали да решават своите икономически и политически проблеми с военни средства, проявява се недопустимо непознаване и неразбиране на американската доктрина за конфликти с малък интензитет и признаците за подготовка на такива конфликти въобще не се следят под предлог, че те нямали нищо общо с РЯН. Проведеното през декември 1985 г. командно-щабно учение и военните провокации на САЩ срещу Либия през март и април 1986 г., както и сегашната кампания срещу Сирия обаче потвърдиха неправилността на тези разбирания.

В повечето поделения на ДС и в някои резидентури на ПГУ-ДС, отношението към проблемите на РЯН е формално. Това се доказва от факта, че по време на американските нападения срещу Либия те не реагираха дори и след интервенцията на Центъра. В редица случаи реакцията беше от естество, показваща подценяване на проблема и/или липса на готовност на личния състав на резидентурата да изпълни задачата. Имаше и случаи, когато някои резидентури, навярно под влияние на дезинформационните мероприятия на противника, се задоволяваха да видят само това, което е на повърхността, само това, което им се показваше и внушаваше, без сериозно да анализират характера и същността на явленията, целите, които преследва противника и т.н.

Що се отнася до проблемите на работата по РЯН в рамките на ДС, които касаят и работата на щаба, то тук също съществуват

Из архивите на ДС

258

някои слабости и недоработки. Т.напр. в поделенията на ДС, все още няма изградени звена, които да се занимават пряко с проблемите на РЯН и да поддържат връзка с щаба. Все още няма и отработена пряка защитена връзка между поделенията на ДС и щаба - недостатък, който очакваме да бъде преодолян със създаването на ситуационния център на ПГУ-ДС.

Въпреки че за това попречиха и някои обективни причини, като сериозен пропуск на щаба следва да се счита фактът, че командно-щабното учение и кризата в залива Сидра не бяха използувани за разгръщане на бойно действуващ щаб, комплектован според изискванията на ръководните документи.

Макар общата оценка за работата на щаба, на поделенията на ДС и на резидентурите на ПГУ-ДС по проблемите на РЯН да е положителна, в светлината на изискванията на постановките на XIII конгрес на БКП и на Националната конференция на МВР по проблемите на качеството, следва да се проведат редица мероприятия, които биха издигнали на ново равнище работата по проблемите на РЯН. Такива мероприятия биха могли да бъдат:

- Актуализиране плановете на резидентурите за придаване по-голяма целенасоченост на работата по РЯН.

- Оборудване на технически средства в главните резидентури на ПГУ с цел разширяване на възможностите за придобиване на информация по РЯН.

- Провеждане на допълнителни мероприятия по повишаване квалификацията на ОР от Центъра и резидентурите.

6 107

- Провеждане на командно-щабни учения в Центъра и съвместно с резидентурите.

30.12 1986 г.

С о ф и я

Отп. в 1 екз.

Изп. 123279 - 0616992

Нап. СГ/А-2609

ЗАМ.-НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ

Подполковник: Тр. Балев

(Тр. Балев)

867
33.2.14 07

12 -

29

Приложение № 5
Пасаж № 2
Оп. писмо № 1 от .01.1987 г.
от Богоев

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Космическата програма на НАТО и участието на Великобритания

На 19.01.1987 г. стана известно, че "Бритиш еърспейс" и "Маркони" са получили от НАТО поръчка за построяване на два военни комуникационни спътника на стойност 90 млн. англ. лири. Двете британски компании срещнали много силна конкуренция от страна на американската компания "Джепъркл Електрик". /Първите 5 спътника на НАТО, изстреляни в орбита между 1976 и 1984 г. са построени от "Форд Еърспейс"./

Двата нови спътника на НАТО, които са известни като серия "НАТО - 4" ще се базират на проектите на трите нови британски комуникационни спътници - фамилията "Skynet - 4." Тези три спътника, които ще осигуряват комуникационните връзки на въоръжените сили на Великобритания, ще бъдат изведени през следващите 10 години. Първият от тях трябва да бъде изведен в орбита през 1988 г. с ракетата "Ариана"

За разлика от британския вариант, които все още не изпитан в действие, т.е. в орбита, американският проект предлагал модификации на моделите, които вече се използували от американското министерство на отбраната - спътници трето поколение, т.н. DCSS-3 /Defence Communication Satellite System/

Според специалистите и двата проекта, американския и [illegible]ския биле технически [illegible], по последния бил по-[illegible].

29. 13- 33-3-1 18

Според договора, подписан между Британското министерство на отбраната и НАТО, първият спътник, трябвало да бъде изведен в орбита пре 1990 г., а вторият през средата на 90-т години.

Очаква се разходите само за извеждане в орбита на двата нови спътника на НАТО да възлязът на около 70 млн. англ. лири. По всяка веротност те щели да бъдат изстреляни с американските совалки. Използуването на "Ариана" изглеждало малко вероятно, тъй като "Арианспейс", френската компания, използуваща ракетата имала малък опит в извеждането в орбита на военни спътници.

Милчев

Богоев

06867-144073
4 II 87

190

Нейтрусов

6 – ПРИЛОЖЕНИЕ 1 2407 ЯЯ
ПАСАЖ № 2, П.П.О № 4
ОТ 22.04. 1987 год.

32.2.14

206.

С П Р А В К А

Относно: Ограничаване износът на ракети-носители на ядрени заряди.

Англия, съвместно с шест страни членки на НАТО, като Канада, Франция, Западна Германия, Италия, САЩ и Япония са взели съвместно решение за забрана на износа на ракети, които могат да бъдат използувани за носители на ядрени заряди, както и на износа на технологии за производството им.

Тези страни не са подписали конкретен документ, а са разработили само правила и направили изявление за обща държавна политика в тази област с цел ограничаване продажбите на ракети и оборудване за други държави.

Тази форма на контрол е продиктувана, от опасенията че поне още пет други страни са в състояние поне теоретично, на чертеж да пристъпят към построяването на много точни ракетни системи. Според горните страни договорът за неразпространение на ядрените глави се считал като недостатъчна мярка, което не се разпространявал върху ракетните системи.

Новите мерки са се наложили поради предполагането, че редица страни като Индия, Южна Африка, Пакистан, Израел притежавали неизпитана ядрена бомба или техническия потенциал за производство на такава, въпреки, че никой от горните страни не признавал този факт официално.

Новите ограничителни мерки следват логично от подобни мерки за ключови технологии за производството на ядрено оръжие-например оборудване за обогатяване на уран, договорени преди години и към което се е присъединил и Съветския съюз.

Китай и Индия вече притежавали напредничава ракетна технология, но биха могли да се възползуват въпреки удачно от западните системи управление и насочване на ракетите.

206 7 - 2 - 33-1.1 73

Министерството на външните работи на Великобритания е отбявило че контролните мерки са договорени чрез дипломатическите канали и са утвърдени на ниво министри.

Седемте страни са основните доставчици на съвременна рак ракетни технология и оборудване и са били необходими четири години за да се достигне да съглашение за ограничаване на износа натези технологии.

Изявлението за съвместна политика приема фомата на общи указания, които ще забранят износа на някои системи, които могат да бъдат използувани за носители на ядренни заряди. От него се изключвали самолети пилотирани от екипажи, но английдкия списък включвал към ограниченията и балистични ракети и техните подсистеми като двигатели и други, ракети които могат да носят като бойни глави 500 килограма и да летят на разтояние 300 километра. В списъкът на забраните за износ попадат и елементи на микроелектрониката и друга специализирана продукция от тази област, ко ято може да функционира в условията на повишена радиоктивност.

Горната информация е изготвена по нарични данни.

062407 - 142374
27.04.87

Радиев

190

1

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 30
ТОМ СТР. 1

О Ц Е Н К А

ОТНОСНО: Информационната работа по 430 ВПР на 071 резидентурата в 183 Токио за периода от 1.I.1988 г. до 31.XII.1988 г.

В съответствие с утвърденото информационно задание, през отчетния период 071 резидентурата в 183 Токио работи за изясняване на следните приоритетни информационно-аналитични задачи:

1. Признаци за ВРЯН
2. Възродителен процес
3. Международен тероризъм и планове на 604 западните фин. за използването му срещу 420 НРБ и социалистическите страни.
4. Оценки на 086 САЩ, 289 Япония и 822 НАТО за политическите аспекти на сигурността и за преговорите между СССР и САЩ по разоръжаването.

Из архивите на ДС

ДЕЛО 30 ТОМ СТР 2

2

5. Политиката на 693 Китай към 095 СССР и социалистическите страни.

6. Ролята и мястото на 387 Балканите във военностратегическите, политическите и икономическите интереси на 086 САЩ, 289 Япония и 693 КНР.

7. Ролята на 693 КНР във военнополитическите планове на 086 САЩ, 565 ЕИО и 289 Япония. Икономически интереси на 604 западните страни в 693 КНР.

8. Планове на 289 Япония и 693 КНР за разширяване на присъствието си в Близкия и Средния изток.

9. Мерки на 086 САЩ, 289 Япония и 693 КНР за укрепване на позициите и защита на специфичните си интереси в АТР.

10. Оценки и позиции за важни инициативи и мероприятия на ОВД, СССР, НРБ и социалистическите страни.

11. Мерки за ограничаване на търговско-икономическите отношения със социалистическите страни по линия на КОКОМ.

В изпълнение на приоритетните и допълнително поставените от 258 Центъра задачи, през отчетния период 071 резидентурата придоби общо 108 информационни материала, от които 61 са използвани (56,5 %), 37 натрупани (34,6 %) и 10 не са използвани. Оценка ценни са получили 12 информации (11,1 %), а 112 секретни - 6 (5,6 %). От 052 разузнавателни 637 източници са придобити 7 материала, от които 1 е използван, 5 са натрупани и 1 не е използван. Данните показват известно увеличение в количествено и качествено отношение спрямо 1987 г., Броят е увеличен от 96 на 108, а използваемостта от 40,6 % на 56,5 %, което се оценява положително.

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ 03
ДЕЛО 30
ТОМ ___ СТР. 3

3

В същото време не задоволява количеството на ценните - 12 (11 за 1987 г.) и на 112 секретни - 6 (7 за 1987 г.). Непроменено е и количеството на получените от 052 разузнавателна 637 източници - 7 (6 за 1987 г.), но рязко е спаднало тяхното качество - 1 използувана (4 за 1987 г.), 5 натрупани (2), 1 неизползувана (0).

В 20 от изпратените материали се съдържат елементи на анализ и в 71 - прогноза.

През годината 071 резидентурата не е допуснала изпращането на материали, които да са получили оценка "отрицателна стойност".

Използуваните информации се разпределят тематично по следния начин:

- по признаци за ВРЯН - 5;
- по отношенията на 693 КНР с 289 Япония, 086 САЩ и страните от региона - 7;
- по Южна 736 Корея - 11;
- по външната и вътрешната политика на 289 Япония - 15;
- по политиката на 086 САЩ в региона - 14;
- по икономическа проблематика и КОКОМ - 9.

По възродителния процес през периода бяха изпратени само 2 материала, от които 1 беше натрупан и 1 неизползуван.

През годината 071 резидентурата работи с 3 052 разузнавателни 637 източника, от които бяха придобити 7 информации (1 използувана, 5 натрупани и 1 неизползувана).

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 30
ТОМ ___ СТР. 4

От 321 агент 14247, на ръководство при 868 ОР 20982 бяха придобити 4 информации, оставени за натрупване.

От 321 агент 18001, ръководен от 868 ОР 20982, беше получена 1 информация - неизползвана.

От 872 обект на 525 ДОП 17637, на ръководство от 868 ОР 136468, са получени 2 информации - 1 използвана и 1 натрупана.

Тези данни показват, че слабост в информационната работа на 071 резидентурата продължава да бъде липсата на 052 разуз-навателни 637 източници и неефективността на наличните такива по линия на 430 ВПР.

868 ОР 136468 е придобил 28 информации, от които 15 използвани (53,6 %), 8 са оставени за натрупване и 5 са неизползвани. 868 ОР 136468 през отчетния период е получавал информации от 1 872 обект на 525 ДОП и 7 официални връзки. Най-ефективна е била работата с оф.вр. 10268961, от която са получени 10 информации и 5 са използвани.

868 ОР 146366 е работил с 13 официални връзки, от които най-продуктивна е била 10240688 (получени 27, използвани 17, натрупани 10).

Целесъобразно е работата с официални връзки, даващи такова количество информация да се прецени от 884 оперативна гледна точка с оглед по-нататъшното им използване.

През отчетния период се наблюдава известно активизиране на 868 ОР от 831 УНТР в информационната работа по линия на 430 ВПР. 868 ОР 20982 е изпратил 9 информации (4 използвани)

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ 10
ДЕЛО 30
ТОМ СТР. 5

868 ОР 8477 - 5 (2), 868 ОР 12585 - 4 (3), 868 ОР 14779 - 2, 868 ОР 15876 - 5 (3), 868 ОР 17377 - 5 (3), 868 ОР 18078 - 1 (1), 868 ОР 21287 - 1.

Анализът на информационно-аналитичната дейност на 071 резидентурата показва, че 868 ОР работят за изясняване на приоритетните задачи и откликват на актуалните събития и проблеми. Въпреки това, все още не задоволява броят на ценните информации и на тези, съдържащи 112 секретни данни. В бъдеще следва да се утвърждава тенденцията към обобщаване на придобиваната частична, непълна информация и изпращането в 258 Центъра на обобщена аналитична информация. Все още не всички 868 ОР от 071 резидентурата се включват активно в информационната работа по линия на 430____.

През 1989 г. по-голямо внимание следва да се обърне на 289 лионската политическа и икономическа стратегия спрямо 387 Балканите. Особен интерес за нас представлява активизирането на икономическите връзки на 289 Лиония с 193 Турция. От важно значение са и реакциите на 289 лионските политически и делови среди към развитие на отношенията между СССР и социалистическите страни от една страна, и 693 КНР и Южна 736 Корея. Предвид указанията на държавното ръководство за икономизиране на външната ни политика и отваряне на нашата икономика нараства значението от придобиване на 112 секретни данни за финансовата и кредитна политика на 289 Лиония.

20/01 1989 г.
София
Отп. в 2 екз.
№ 1 - отд. 10
№ 2 - КД
Изп. 155860 - 06518
Нап. СГ/П-14

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 06 ПГУ-ДС
Полковник:

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СТРОГО СЕКРЕТНО!

М В Р
ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ
Рег. № А 235 Екз. № 1
25. XI. 198.г.
9700-ШУМЕН

10942

29. 11. 1988

21

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Данни за военна база на САЩ, разположена в гр. Гермерсхайм - ФРГ

От добре осведомен източник са получени данни за военната база на САЩ, известна сред местното население под името "Търговско депо". Базата се намира в гр. Гермерсхайм и е на пряко подчинена на щаба на полка, намиращ се в гр. Карлсруе, където има около 1300 американски военнослужащи.

Основното функционално предназначение на тази база е ремонт на стара военна техника, предимно танкове, пристигащи от африкански и азиатски държави. С техния ремонт се занимава предприятието "Леберсервиз" с числен състав 120 души, между които има десетина български и полски емигранти. Полските работници се ползуват с по-свободен режим и имат право да прекарват годишната си отпуска в Полша. След извършения основен ремонт танковете се продават отново, предимно в Африка и Китай, като транспортирането им до Северно море става с влак.

Другото основно предназначение на базата е съхранение и обслужване на около 300 танка / предимно Леопард , съхранявани в три халета/, които биват използвани при учения на НАТО. При такива учения екипажите на танковете и техните командири пристигат от САЩ със самолети до Франкфурт/М. и от там с автобуси

Из архивите на ДС

биват превозвани само нощем до Гермерсхайм. След ученията танковете се обслужват от работещите в базата около 1200 волнонаемни немци и от срочнослужащите в поделението американски войници.

Третото основно предназначение на базата е обслужване на разположените там ракети с малък обсег на действие. Ракети от типа "Пършинг" са разположени край с. Хаслох до гл.Нойщадт, на около 35 км. югозападно от гр. Лудвигсхафен.

270

ИЗГОТВИЛ:
/ М. Петров /
инф.номер: 160372

25.11.88 г.

Отпечатано в 2 екз.
№ 1 - ПГУ - 11
№ 2 - 1110
Изп./нап. М.Петров
25.11.1988 г.,Шумен

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност 127 X

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 17350

Място за пришиване към дело

Срочност

За ДРИНОВ

От ЖЕНЕВА

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО: НЯКОИ ОЦЕНКИ И ПРЕДВИЖДАНИЯ НА АМЕРИКАНСКИ ДИПЛОМАТ

Американски дипломат, на работа в Швейцария, е споделил следното в разговор с наш източник:

Посещението на помощник-държавния секретар на САЩ Уайтхед в НРБ се оценява като успешно от Държавния департамент. До неотдавна НРБ била считана за много консервативна в икономическите отношения и САЩ нямали никакви икономически интереси. С осъществяване курса на преустройство в икономиката, положението се променяло. Икономическите интереси на САЩ към НРБ ще се променят в зависимост от икономическите промени и степента на гласност в СМИ. Оценява се, че преустройството в НРБ върви с бавни темпове.

По въпроса за т.нар. турско малцинство в НРБ съществували различия в позициите. Държавният департамент счита обаче, че този проблем е второстепенен и няма да влияе на междудържавните отношения.

САЩ желаели по-активно сътрудничество в борбата с трафика на наркотици, тъй като тяхното географско положение не позволявало 100% наблюдение на границите им. Един от международните канали за трафик на наркотици преминавал през Турция и България.

Сведенията за "промиване на пари", спечелени от наркотици, били дадени на Швейцария от американците.

Еуфорията в САЩ от пускането в производство на новия бомбардировач Б-1 СТЕЛТ, считан за неуловим от радарите на Варшавския договор, преминала. По най-нови американски сведения, СССР е в състояние да засича по електронен път тези самолети, което ги прави безсмислени. ОЦЕНКА: Информацията считаме правдоподобна. И-35/404/52/605,606

№ 377 / 14.12.19 88 г. ТОМОВ Подпис за заверка на текста:

Образец № 11

Подадена 15 час 35 мин. 14.12
Получена 16 час 45 мин. 14.12
Дешифр. 17 час 20 мин. 14.12

РГ/НТ
Контролен А № 147581 *

Отпечатана в 1 екз., фотокопия 8 ... екз.

екз. № 1 Стоянов — екз. № 5 Бляблин — екз. № Станков
екз. № 2 Савов — екз. № 6 — екз. № 10 Денчин
екз. № 3 Тодоров — екз. № 7 Бояджиев — екз. № 11
екз. № 4 Одинцов — екз. № 8 Кременлиев — екз. № 12

1832

69 70

СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДО МОСКВА

В изпълнение на задачите, по които работим съвместно за разобличаване на САЩ и НАТО като дестабилизиращ фактор в процеса на разоръжаването и установяване на траен мир и в подкрепа на съветските мирни инициативи в Европа, Ви информираме, че възнамеряваме да организираме, съобразно нашите възможности и времето с което разполагаме, активни мероприятия по повод 40-годишнината на НАТО.

Освен залегналите в плана ни за 1989 г. АМ, за които вече сте информирани, имаме идея да подготвим и разпространим листовки, възвания и кратки брошури в някои натовски страни, вкл. Турция и Гърция, да изпратим "писма на читатели" до авторитетни издания във ФРГ и до издания на наши разузнавателни източници в Италия; да публикуваме чрез наши канали статии в Португалия и Италия.

Целта на мероприятията, които замисляме ще бъде да се изнесат пред обществеността разобличителни факти по въпроса за вредите, които нанася НАТО и неговите бази в Западна Европа и народите на континента във всички възможни аспекти, по който разполагаме с факти.

В тази връзка смятаме, че ще бъде полезно да обединим усилията си за постигане на максимален ефект от работата ни по повод чествуването на годишнината на НАТО. Ще ни бъдат от полза материали, които бихте могли да ни изпратите по въпроса.

Що се отнася до статиите, които имаме възможност да публикуваме, бихме могли да полузваме и Ваши тезисни разработки по следните теми, формулирани условно , или близки до тях;

- Вредите които нанася на интересите на Италия стратегията на Пентагона в рамките на НАТО към Средиземноморието (имаме възможност да публикуваме 2 статии);

- НАТО - арена на сблъсъка на интресите на Испания и Португалия - от една страна, с интересите на САЩ - от друга.

До Т/

Ако е възможно изпратете ни и Вашият нов материал за Средизмеморието, за който стана дума по време на последните ни разговори в Москва.

Според нас е възможно да обсъдим и възможността за взаимодействието при разпространяването на мероприятията, особено на листовките, възванията и брошурите.

Ще Ви бъдем благодарни за други Ваши идеи, както и за мнението Ви по гореизложените въпроси.

Считаме, че и третата книга на "ФРОЙД" от поредицата "Кой дестабилизира Европа"?, по която работим съвместно, по същество ще бъде свързана с идеята за противодействие на дейността на НАТО във връзка с 40-годишнината на военния пакт.

6.1.1989 г.
София

В Москву сообщено 23.1.89.

72
74

СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДО
Б Е Р Л И Н

Изхождайки от характера на задачите, по които работим съвместно и особено по главния противник САЩ и НАТО, Ви информираме, че специално във връзка с 40-годишнината на НАТО планираме да подготвим някои АМ, като листовки, обръщения, малки брошури и др. Целта е да се противодейства на пропагандната кампания на НАТО, която съюзът смята да разгърне в Зап.Европа и по-конкретно да се разкрият отрицателните последствия за европейските държави и техните народи от съществуването на НАТО във всички аспекти на проблема.

С тази задача, в една или друга степен са свързани и други АМ от плана ни за 1989 г. в т.ч. и материалът, който поехме ангажимент да разработим за дейността на южния фланг на НАТО и който ще бъде реализиран от Вас в рамките на операция "УНИОН".

Във връзка с подготвените от нас мероприятия по 40-годишнината на НАТО, ще Ви бъдем благодарни ако получим компрометиращи и разобличаващи материали,факти, констатации, с каквито Вие разполагате. В това число полезни ще ни бъдат и факти за груб диктат от страна на САЩ за компрометиране и изваждане от ръководството на НАТО на военни от западноевропейски държави, станали неудобни за САЩ и др.

Считаме, че е възможно да използуваме взаимно възможностите на двете служби и за разпространяването на мероприятията.

Ако имате и други идеи готови сме да ги обсъдим.

9.1.1989 г.
С о ф и я

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

06 6423/88.12.30
31

ПО РАЗДЕЛА НА ДРИНОВ!

11

Строго секретно!
Екземпляр единствен

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2, ПАСАЖ № 2,
ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 12 от 15.12.1988 г.

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ПРЕДСТОЯЩО РАЗРАБОТВАНЕ НА НОВА РАКЕТА "ВЪЗДУХ-ВЪЗДУХ" ЗА НУЖДИТЕ НА ВМС НА САЩ ОТ ФИРМАТА ХАЙГ ЕРКРАФТ КЪМПАНИ.

Един американски консорциум, съставен от фирмите "Хайг Еркрафт Къмпани и "Райтон Къмпани" са подписали договор на стойност 110 милиона долара с продължителност 52 месеца с ВМС на САЩ за конструирането и производството на усъвършенствувана ракета "въздух-въздух" с дълъг радиус на действие от новата генерация АААМ. Първите 6 милиона долари били предадени вече на 30 септември т.г. С тази ракета щели да бъдат въоръжени сегашните и бъдещите бойни американски самолети. Главното предназначение на тази ракета било прихващането и унищожаването на вражеските самолети на далечно разстояние.

Двете фирми представлявали едната от двете групи, които да участвуват в конкуренцията и научните изследвания. На край на един период от 4 години ВМС на САЩ щели да изберат конструкцията на един от двата проекта, за да гоодобри и даде съгласие за изработването на прототипите и серийното производство. В последствие и двете групи щели отново да участвуват за организиране на производството чрез нова конкуренция. Очаквало се ракетата да влезе в производство през 1998 год. Програта за развойната дейност на ракетата АААМ щяла да позволи на фирмите "Райтон" и "Хайг" да излязат на челно място в технологиите за производство на противосамолетни ракети в идващия 21 век. Концепцията за проектирането на ракетата е на базата на разработка на базата на реакторна ракета с размери на "Спароу", разполагаща с многоцелева въртяща се система на управление, комбинираща сензор за образ от ултравиолетов тип и радарен активен избирател на цели. Ракетата щяла да бъде монтирана на сегашните самолети "Ф-14 Д", Ф/А-18, Ф-15. На по-следващ етап щяла да бъде монтирана и на бъдещите типови самолети.

15.12.1988 год.
гр. Мадрд

Изготвил: Брокер

Информацията е получена от 321_____"Финансиста"

к.л. 2136.
Прил. 21, Пас 13, ОП №1/3.1.89 г. 42

ПРЕДСТОЯЩО СЪКРАЩАВАНЕ НА ВОЕННИ ОБЕКТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА САЩ

На 29 .XII.1988 г. правителствена комисия от 12 души, утвърдена от Конгреса, излезе с предложение да се ликвидират 86 военни бази и други съоръжения на територията на САЩ и да се направят резки съкращения в други 5 големи бази, така че да бъдат спестени 5,6 млрд долара през следващите 20 години. Предложени са за закриване обекти които се считат за неефикасни, ненадеждни или можещи да бъдат заменени с други, намиращи се в близост до тях. Затварянето на обектите ще означава също и загуба на работа за няколко хиляди военни и цивилни лица.

Секретарят на отбраната Франк Карлучи трябва до 16.I.89 г да приеме или отхвърли предложението, а Конгресът има 45 законодателни дни, начиная от 1 март т.г., за да разгледа обстойно предложението.

Въпреки че досега Конгресът е отхвърлил много предишни предложения за съкращаване, очаква се сегашното дъ бъде утвърдено без особени промени. Само сенаторите демократи от щата Илинойс Пол Саймън и Алън Диксън са заявили, че по-скоро трябва да се съкратят някои задокеански бази отколкото тези на територията на страната, защото е необяснимо защо 1500-те задокеански бази не се съкращават по същите причини.

<u>Приложение</u>: списък на базите, предложени за съкращаване

1.I.1989 г.

За остров от Божков

59

58

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
КЪМ ПАСАЖ № 4, ОП № 1
ОТ БОЖКОВ
от 20.01.1989г.

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Задачите на 071 *разведчиков* по изпълнение на 959 *плана* по раздела на БОЖКОВ за 1989 год.

1. Във връзка с 40-годишнината на 822 *НАТО* /4.4.1949 г./ да се изпратят в 258 *Централа* материали и отделни факти, показващи отрицателните последици за 568 *Европа* и нейните народи от съществуването и дейността на 822 *НАТО*

Срок - 15 февруари 1989 г.

2. Да се събират информации, включително документална за отрицателното отношение на обществеността в 604 *Западна* 568 *Европа* към 193 *Турция* и по-специално по концепцията, че присъствието на 193 *Турция* и по-нататъшното й настаняване там представлява опасност за интересите на народите на континента и за тяхната култура. Да се изготви справка по въпроса, като се цитират точно източниците, от които са взети факти и авторите на становищата, подкрепящи горната теза / виж. приложение № 3/.

Срок - 20 април 1989 г.

3. Да се придобиват материали и отделни факти по темата "Ролята на 086 *САЩ* за дестабилизиране на обстановката в 568 *Европа* след СССЕ от 1975 г. в Хелзинки".

Срок - юни, 1989 г.

Из архивите на ДС

~~61-А~~ 63

4. Да се придобиват материали, документи и разработки за заплахата за екологичното равновесие в района на 152 Средиземноморието и натрупаните количества оръжия- включително химически и ядрени и от евентуални въоръжени конфликти - локални и глобални.

Срок - август, 1989 г.

5. Да се придобиват информации и документални материали-112 секретни и официални, по въпроса за отношението на 236 Франция към проблемите на разоръжаването, мира и сигурността в 152 Средиземноморието. Да се изготви аналитична справка по въпроса от 868 ОР от 071 резидентурата. Справката да съдържа или да се придружава с имена на 582 журналисти, занимаващи се с тази тематика на известни личности - политически и военни дейци с положително отношение към проблема, цитати от техни изказвания, адресите им или служебното положение.

Срок - края на I-во полугодие.

6. Да се събират материали -558 документални, 112 секретни и официални за военно-политическото сближаване на 236 Франция и 474 ФРГ - заплаха за мира и сигурността в 568 Европа, пречка за осъществяване на инициативите на 095 СССР в областта на разоръжаването в 568 Европа. Да се изготви аналитична справка по въпроса.

Срок -юли 1989 година.

7. Да се проучи въпросът за отношението на 236 Франция и на различните обществено-политически и военни среди, на мирни религиозни и други движения в тази страна към идеята за създаване на "Общ европейски дом".

Срок - август,1989 г.

8. Да се изпращат в 258 Центъра факти и становища на компетентни специалисти (вкл. юристи), на политически дейци и други известни личности по въпроса за нарушаването на правата на човека във 236 Франция

Срок - Първото полугодие -1989 г.

~~225~~
13

СТРОГО СЕКРЕТНО!

N 5

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 22
ТОМ ___ СТР. 13

ОРИЕНТИРОВКА = ЗАДАНИЕ

ОТНОСНО: Командно-щабно учение на НАТО "Уинтекс-Сименс'89"

Според получени данни, от 24 февруари до 9 март ще се проведе плановото стратегическо командно-щабно учение на НАТО "Уинтекс-Симекс'89", което ще бъде ръководено от генералния секретар на НАТО Вьорнер. В хода на ученията от този тип военнополитическото ръководство на блока отбаботва въпросите по привеждане на страните от НАТО от мирно във военнопположение, механизма за политически консултации в кризисни ситуации и при вземане решения за използуване на ядрено оръжие, проиграва варианти за водене на ядрена война в Европа.

Пред учението "Уинтекс-Симекс'89" се поставят следните цели:

- отработване плановете за взаимодействие между военните и гражданските сектори на страните - членки на НАТО, в кризисна обстановка и в хода на военен конфликт с ОВД;

- проверяване системите за оповестяване на НАТО, на мобилизационните и оперативните планове на командуването на блока;

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 22
ТОМ СТР. 19

429
14

- уточняване плановете за подкрепления от САЩ в Западна Европа и тяхното стратегическо развръщане на европейските ТВД;

- проверяване ефективността на механизма на консултациите за използуване на ядрено оръжие.

През първия етап на учението (24-28 февруари) въоръжените сили, държавният апарат и икономиката на страните ще бъдат приведени от мирно във военно положение. През втория етап (1-9 март) се предвижда условно водене на бойни действия срещу обединените въоръжени сили на ОВД ("оранжевите").

Сценарият на учението включва следните моменти:

- 24 февруари - "оранжевите" навлизат в Югославия, в отговор на което в ОВС на НАТО се въвежда състояние на "обикновена тревога".

- 26 февруари - войските на "оранжевите" навлизат във Финландия;

- 27-28 февруари - предислокация на правителствата на страните от НАТО в защитените военновременни бункери. Въвеждане в НАТО на състояние на "повишена тревога";

- 1 март - начало на бойни действия срещу "оранжевите";

- 4 март - политически консултации на военнополитическото ръководство на блока относно използуване на ядрено оръжие;;

- 6 март - ОВС на НАТО първи пристъпват към "избирателно" използуване на ядрено оръжие;

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 22
ТОМ СТР. 15

15

- 7-9 март - контранастъпление срещу "оранжевите".

Учението се характеризира със следните особености:

- За първи път подобно учение ще се провежда при условията на действие на договора по РСД-ОТР, във връзка с което в плановете на НАТО за използуване на ядрено оръжие могат да се проявят нови елементи, свързани с изменения в реда за ядрени консултации и с провеждането им на по-ранен етап на въоръжения конфликт, с предоставяне в разпореждане на Върховното главно командуване на ОВС на НАТО в Европа на допълнителни американски ядрени средства и с по-широко задействуване на американските стратегически ядрени сили в ядрената фаза на учението.

- Ще се изпробва система за вдигане по тревога на НАТО, разработена специално за това учение.

Към 20 януари 1989 г. са констатирани редица изменения в работата на органите за управление на НАТО, които свидетелствуват за начало на подготовката за учението. Засилена е дисциплината при свързочния обмен по военните канали за връзка. Към командния пункт на ВГК на ОВС на НАТО е сформирана специална свързочна група, чиято численост двукратно превишава военновременния щат. От 14 февруари групата преминава на денонощно дежурство.

При подобни учения се проявяват редица действия на противника, които е вероятно да бъдат осъществени при непосредствена подготовка за внезапно ракетно-ядрено нападение срещу СССР и ОВД.

Из архивите на ДС
281

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 29
ТОМ ___ СТР. 16

~~431~~ 16

Използувайте наличните възможности на резидентурата за контролиране подготовката за учението и установяване на всички необичайни и обезпокоителни моменти в политическата, военната и икономическата област, в областта на гражданската отбрана и дейността на специалните служби.

В периода на провеждане на учението ежедневно информирайте Центъра за осъществените от противника мероприятия.

_____ 1989 г.
София

Отп. в 2 екз.
№ 1 - [redacted]
№ 2 - КД
Изг. 06762 - 157757
Нап. ЕН/ П-23

89

СТР.СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО:

Подготвени или реализирани извън плана през първите четири месеца на 1989 г. в направление САЩ, НАТО и Западна Европа.

В изпълнение на допълнително разработен план за акция "БУМЕРАНГ- 40" във връзка с 40-годишнината на НАТО:

1. Проведено е АМ "ПОЩАЛЬОН" - изпратени са 4 писма от немски граждани - 3 от територията на ФРГ и 1 от Испания до авторитетни западногермански печатни издания. В тях се съдържат идеи за намаляване въоръженията на ФРГ и срещу съществуването на НАТО.

2. Предоставен е материали на аг."ЛОРЕНЦО" за публикация, посветена на необходимостта от ядрено разоръжаване.

3. В момента се отпечатва в Отдел 15 диплянката "ФРГ - най-големият самолетоносач на НАТО в Европа" - /АМ "САМОЛЕТОНОСАЧ"/. Същата ще бъде разпространена в навечерието на сесията на НАТО в края на май, т.г. във ФРГ.

4. Извършена е основната част от подготовката на АМ "ЮБИЛЕЙ", което се изразява в отпечатването на диплянка, разкриваща вмешателството на САЩ и НАТО във вътрешните работи на Италия и вината им за нестабилната обстановка в страната в резултат на тероризма и заговорите за преврати. Предстои отпечатването ѝ в Отдел 15-ти, ПГУ-ДС. Диплянката ще бъде разпространена в Италия и до италиански среди в страни от Западна Европа.

5. Подготвен е аналитичен материал от 25 страници на тема:" Средиземноморието в стратегията на НАТО и Пентагона. По кой път ще продължи Европа?" Същият ще бъде предоставен през май т.г. на немските другари за реализация чрез техен канал в движението "Генерали за мир".

По НАТО чехите работят по АМ "ЛОНГ" - издават книга на есперанто. Искат съдействие, чрез българския експерантски съюз. Обещаха да ни изпратят екземпляр от книгата.

- Чехите обещаха да ни изпратят тезиси по американските бази в Италия. Молят за адреси на организации за мир, екологически и др. от Италия, Испания и Португалия. Обещано им е. Чехите поставили въпроса как да ни помогнат на предстоящата конференция в София по екологията. Обещано е да ги информираме своевременно и подробно.

92 8

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТДЕЛ ОР
ДЕЛО 26
ТОМ СТР 8

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег.№ 3901, екз.№ 2
21. 03. 1989 год.

О Ц Е Н К А

ОТНОСНО: Информационната работа на ОР 10787 от резидентурата в Лондон за периода от XI.1983 г. до XI.1989 г.

През отчетния период от ОР 10787 по линия на ВПР са получени 35 информационни материала, от които 7 използувани, 18 оставени за натрупване и 10 неизползувани. Придобити са 2 секретни информации, а 1 е оценена като ценна. Липсват данни от разузнавателни източници.

По показателя секретност 13 материала са за ограничено ползуване, 17 несекретни и 2 от явни източници. Двадесет и шест информации представляват ограничен интерес, а 7 са неценни.

В 7 материала има прогноза и 7 съдържат аналитични елементи.

ОР не е допуснал изпращането в Центъра на информации, които да са получили оценка "отрицателна стойност".

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 26
ТОМ СТР. 9

По възродителния процес е придобит 1 материал, използуван.

По проблемите на ВРЯН от ОР е получена 1 информация, използувана.

Използуваните информации са: "Позиция на ФРГ по ИСО", "Позиция на САЩ и НАТО по въпросите на разоръжаването", "Оценки на консервативни кръгове в Англия за възродителния процес", "Модернизиране на ядрените оръжия на британските ВВС", "Оценка на английски политически среди за срещата в Москва", "Отношенията Изток-Запад", "Предстоящо посещение на др. Т.Живков във ФРГ".

В тематично отношение ОР 10787 е работил преди всичко по проблемите на Балканите (9 материала) и проблемите на европейската сигурност, разоръжаването, преустройството (9 информации), ИСО и Еврика (3 материала). Придобил е единични информации по икономически въпроси, Близкия изток, ЗЕС и др.

Изпращането на 35 информации по линия на ВПР за шестгодишен период т.е. средно по 6 информации годишно и използуването само на 7 т.е. средно по 1 годишно е крайно незадоволително и с нищо неоправдано обстоятелство.

21 III 1989 г.
София

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 06 ПГУ-ДС
Полковник:

Отп. в 2 екз.
№ 1 - УНТР
№ 2 - КД
Изп.06 2670 -126966
Нап.МТ/А-475

№ 3842/17 IV 89 г.

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег.№ 5327, екз.№ 2
14. 04. 1989 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО !

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТДЕЛ ДЕЛО 26 ТОМ ... СТР. 17

17

УТВЪРЖДАВАМ:
~~ЗАМ.-НАЧАЛНИК ПГУ – ДС~~
И НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 06, ПГУ – ДС
Полковник: _____
/ГТ. Бояджиев/
София, 14 IV 1989 година

ИНФОРМАЦИОННО ЗАДАНИЕ
на кап. Иван Мълчанов - ст. разузнавач в УНТР

ОР Иван Мълчанов заминава на задгранична работа в Лондон под прикритието на ТИС. По време на задграничната командировка ОР Мълчанов ще работи по следните информационно-аналитични задачи по линия на ВПР:

1. Планове, намерения и действия на Турция, САЩ и НАТО във връзка с възродителния процес. Планове и дейност на американските, натовските и турски специални органи срещу възродителния процес.

Планове и дейност срещу НРБ от трети страни. Дейност на антибългарски организации, националистически и религиозни групи, насочени срещу НРБ (задача 100).

2. Признаци за непосредствена подготовка на САЩ и НАТО за война и ВРЯН срещу НРБ и страните от ОВД. Мащаби и темпове на приготовления на НАТО и в отделните страни-членки. (задача 101).

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 26
ТОМ СТР. 15

89
15

3. Планове и конкретни действия на САЩ и КОКОМ за ограничаване трансфера на нови технологии, особено в областите нови материали, биотехнологии, химия, енергетика. Засилване на контрола на реекспорта. (задача 202).

4. Интеграционни процеси и тенденции, разногласия и противоречия в ЕИО.

Позиции на общността и отделните страни членки към диалога ЕИО - СИВ. (задача 111).

Отп. в 2 екз.
№ 1 - УНТР
№ 2 - 06
Изп.: УНТР - 8474
Нап.: Златанова - 818
София, 28.03.1989 год.

ПРЕДЛАГА:
Капитан: _____
/Ив. Мълчанов/

СЪГЛАСНИ:

ЗАМ.-НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 06,ПГУ-ДС
Майор: _____
/В.Аспарухов/

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 01,УНТР,ПГУ-ДС
Подполковник: _____
/П.Костадинов/

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 30
ТОМ
СТРОГО СЕКРЕТНО!
КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София

Рег.№ 5627 екз.№ 1
21.04.1989 год.

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Информационната работа на резидентурата в Токио от 1.09.1988 г. до 10.04.1989 г.

През отчетния период резидентурата в Токио е изпратила 42 информационни материала, от които 26 използувани (61,8 %), 15 натрупани (35,7 %) и един неизползуван. Десет от информациите са ценни, а три - секретни.

В изпращаните информации, ОР са третирали главно икономически въпроси, военни проблеми, отношенията Япония-социалистическите страни, разоръжаването, турско-японски взаимоотношения.

По броя на изпратените и използуваните материали работата на ОР се разпределя както следва:

- ОР № 146366 е изпратил общо 19 информации, от които 11 използувани, и 8 оставени за натрупване. Като ценни са оценени 6 материала, а като секретни - 1.

- ОР № 136468 е изпратил 16 информации, от които 11 използувани, 4 натрупани и 1 неизползуван. От тях 2 са оценени като ценни, а 1 е секретна.

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 50
ТОМ ОТР. 2

- От ОР № 12585 са получени 2 информации, от които са използувани: Информацията "Възможни насоки на противодействие от страна на САЩ и Запада по повод възстановяването на политическите отношения между КНР и СССР", изготвена е с участието на ОР 12585, 17377, 20982, 15876 и 146366. Като ценен е оценен 1 материал, секретни информации няма.

- ОР 17377 - 2 информации, от които 1 използувана и 1 натрупана. Една от информациите е ценна и една е секретна.

- ОР № 20982 - 1 информационен материал, който е използуван и е от ограничен интерес.

- ОР № 15876 - 1 информация, която е оставена за натрупване и е от ограничен интерес.

- ОР № 8477 - 1 информация, която не е използувана.

От ~~справката за състоянието~~ анализа на информационната работа на резидентурата за отчетния период се вижда, че ~~изпратените 42~~ информации за 7 месеца от 7 ОР са ~~крайно~~ недостатъчни ~~количество~~ на фона на протичащите динамични и важни политически и икономически процеси в Япония. През последните месеци политиката на Токио към СССР и социалистическите страни се активизира, нарастна ролята на Япония в европейския политически процес, засили се напрежението в японо-американските отношения, динамично се развиват връзките между Токио и КНР, Токио и Южна Корея. Тези събития изискват особено внимание и информационно покритие от резидентурата в Токио.

по вкл. процес е - - - 10

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 30
ТОМ ___ СТР. 10

Достатъчно

Не са осветлявани приоритетните информационно-аналитични задачи като: възродителния процес, тероризма, ВРЯН, планове на САЩ и НАТО за постигане военно превъзходство над СССР и ОВД. Болшинството от материалите са изготвяни от ОР или от техни официални връзки, т.е. липсата на информации от разузнавателни източници, което намалява броя на секретните (само 3):

Все още слабост на р-ата е

~~Считаме, че~~ В бъдещата информационна работа по линия на ВПР резидентурата следва да насочи вниманието си към изясняване на приоритетните информационно-аналитични задачи с повишаване нивото на аналитичност и прогностичност в изпращаните материали.

20 IV 1989 г. НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 06

София

Отп. в 2 екз.

№ 1 - отдел 10

№ 2 - КД

Изг. 06 7116 - 144073

Нап. ЕН/ А-649

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност 143

Място за пришиване към дело

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 6506

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Срочност

За ДРИНОВ-ХАРИТОНОВ

От БРЮКСЕЛ

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО: ПОЗИЦИЯТА НА САЩ ЗА ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ НА НАТО ВЪВ ФРГ

Според налични данни, на 18 и 19 април т.г. в Улиуген (ФРГ) асоциацията на американската армия във ФРГ провела семинар на тема "Бъдещето на НАТО". По време на семинара главнокомандуващия американските сили в Европа посочил, че обучението на военния контингент на САЩ във ФРГ ставало все по-трудно поради нарастващото недоволство на западногерманската общественост от непоносимия шум, замърсяването на околната среда и използването на ценна обработваема земя за тренировъчни цели.

Една от възможностите за НАТО била да се определят подходящи терени в други страни-членки за поддържане нивото на тренировъчния процес на въоръжените сили на пакта. Такава алтернатива била трудно осъществима и тактически неиздържана, тъй като тренировките трябвало да се провеждат на терените, на които ще се организира отбраната на пакта срещу "съветско нападение". Евентуално съкращаване конвенционалните въоръжения на НАТО в Европа и най-вече във ФРГ щяло сериозно да подкопае стратегията на пакта за отбрана, изнесена на предни фронтови позиции. Според стратегията на НАТО, във ФРГ трябвало да се разположат допълнителни сили, способни да задържат фронтовата линия на западногерманските граници при съветско нападение. Същевременно конвенционалните оръжия на пакта трябвало да се модернизират, тъй като с въоръженията понастоящем НАТО не можела да осигури конвенционална отбрана без риска да се прехвърли "ядреният праг".

№ 237.../.07.05.89 г. Подпис за заверка на текста:

Подадена 12 час 00 мин 07.05.
Получена 10 час 45 мин 08.05.
Дешифр. 13 час 10 мин 08.05.

Отпечатана в 1 екз., фотокопия 8... екз.

екз. № 1 Танев екз. № 5 Бляблин екз. № 9 Станков
екз. № 2 Савов екз. № 6 ..... екз. № 10 Деничин
екз. № 3 Тодоров екз. № 7 Бояджиев екз. № 11 .....
екз. № 4 Одинцов екз. № 8 Кременлиев екз. № 12 .....

Образец № 11

Контролен А № 002982 *

ВЙ/НТ

Независимо от инициативите на СССР за разоръжаване, през последните години СССР бил натрупал огромно количество оръжия и увеличил със 164% артилерията и противотанковите оръжия и почти два пъти броя на танковете. НАТО трябвало да балансира съветското превъзходство в областта на въоръженията чрез ефективно използуване на намаляващите ресурси и чрез технологичното си превъзходство над СССР.

Тренировъчните полигони във ФРГ трябвало да се модернизират с цел повишаване ефективността на обучението на войските на НАТО за организиране отбрана, изнесена на предна фронтова линия.

ОЦЕНКА: Считам информацията за актуална и достоверна. Съществува вероятността партията на "Зелените" във ФРГ да заеме твърда позиция срещу модернизирането на ядрените ракети "Ланс" което предстои вземане на решение по време на срещата на ръководителите на страните-членки на НАТО в Брюксел в края на май т.г. Може да се очаква, че страни като Белгия, Холандия и ФРГ ще се противопоставят на увеличаване разходите за въоръжение и модернизация и ще настояват за продължаване преговорите със СССР.

За подшиване

И-35/407/52/614

САНЕВ

Из архивите на ДС

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност 141

Място за пришиване към дело

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 7320

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Срочност

За ДРИНОВ-ХАРИТОНОВ

От БРЮКСЕЛ

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО: ПРОГРАМА НА ДЪРЖАВНИЯ ДЕПАРТАМЕН НА САЩ ЗА АМЕРИКАНСКАТА ПОЛИТИКА КЪМ СССР

Според налични данни, Държавният департамент на САЩ изготвил концепция за политиката на администрацията на Буш към СССР. В концепцията се отбелязвало, че в течение на десетилетия Съветският съюз представлявал "заплаха за мира на планетата" и признаците за промяна в политиката на СССР трябвало да се възприемат предпазливо и резервирано по редица причини. Съветското военн надмощие над НАТО оставало неоспоримо голямо и във века на ядреното оръжие СССР щял да продължава още дълги години да представлява заплаха за сигурността на Запада. Москва продължавала да поддържа "дестабилизиращите действия на Куба и Никарагуа в Централна Америка, СССР не бил постигнал съществен напредък в областта на правата на човека".

Предвид несигурния изход на преустройството в СССР, САЩ трябвало да продължат да поемат отговорността за осигуряване сигурността на съюзниците от НАТО чрез военна и икономическа сила и лидерство в областта на технологиите. Американската политика трябвало да бъде достатъчно гъвкава и силна за да упражнява контрол и въздействие върху политиката на СССР от позицията на сила.

В подхода на американската администрация към съветското ръководство трябвало да се оказва натиск по няколко направления:

- Разрешаване проблемите с човешките права в СССР,

№ 261 / 23.05.89 г. Подпис за заверка на текста:

Отпечатана в 1 екз., фотокопия 7 екз.

Подадена 13 час 00 мин 23.05.
Получена 17 час 00 мин 23.05.
Дешифр. 17 час 55 мин 23.05.

НБ/НТ
Контролен А № 002707 *

екз. № 1 ТАНЕВ екз. № 5 екз. № 9 ДЕНИЧИН
екз. № 2 САВОВ екз. № 6 БОЯДЖИЕВ екз. № 10
екз. № 3 ТОДОРОВ екз. № 7 КРЕМЕНЛИЕВ екз. № 11
екз. № 4 ОДИНЦОВ екз. № 8 СТАНКОВ екз. № 12

Образец № 11

334

Из архивите на ДС

295

които били в основата на американския скептицизъм и недоверие към тази страна;

- За мирно разрешаване на регионалните конфликти в Централна Америка, Близкия изток и Африка, като по този начин щяло да се провери на практика и новото политическо мислене на СССР;

- За балансиране на конвенционалните, химическите и ядрени въоръжения между СССР и НАТО като предпоставка за продължаване процесите на разоръжаването.

В своята политика към СССР, САЩ щели да продължат да демонстрират намерението си да защитават сигурността и ценностите на Запада.

В подхода си към съветското ръководство Белият дом щял да се ръководи от трй основни принципа:

1. Реализъм относно "истинския облик" на СССР, чрез отчитане различията в идеологиите, потенциалната "съветска заплаха" и проява на бдителност към тази страна, предвид нейната политика в близкото минало.

2. Запазване военната и икономическата мощ и единството между съюзниците от НАТО като необходимо условие за провеждане успешна политика на Запада спрямо СССР.

3. Разрешаване на натрупаните през годините проблеми между Изтока и Запада с гъвкава американска дипломация, предпазливост и търпение.

Промените в СССР били източник на надежда и ако Западът бил единен в политиката си към тази страна, можел да постигне желаното от него стабилизиране на международната обстановка.

САНЕВ

За подписване

06685Y/20VI89 г

121 Р

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

57
Р

М. В. Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег. № 8504, екз. № 1
16. 06. 1989 год.

УТВЪРЖДАВАМ:
ЗАМ.-НАЧАЛНИК НА ПГУ-ДС
Полковник:
(Т. Бояджиев)
София, 14.06. 1989 г.

ИНФОРМАЦИОННО ЗАДАНИЕ

на ст.лейт. ВАЛЕНТИН ДИМИТРОВ САМСАРОВ,
ст. разузнавач в отдел 03, ПГУ-ДС

ОР Валентин Самсаров заминава на задгранична работа под прикритието на вицеконсул в Генералното консулство на НР България в Западен Берлин. По време на задграничната си командировка ОР Самсаров ще работи по следните приоритетни информационно-аналитични задачи по линия на ВПР:

1. Новата роля на Западен Берлин в съвременната система на международните отношения.

1.1. Стремежът на ФРГ за издигане ролята на Западен Берлин в общоевропейския процес.

ОТДЕЛ 03
ДЕЛО 58
ТОМ ___ СТР. 9

422
9

1.2. Ролята на Западен Берлин в междугерманските отношения.

2. Възродителен процес.

2.1. Оценка на страните - членки на НАТО, за българо-турските отношения.

2.2. Оценки на ФРГ за положението на кюрдите в Турция.

2.3. Турски инициативи и действия, насочени срещу възродителния процес на територията на Западен Берлин.

3. Човешкото измерение в общоевропейския процес.

4. Място и роля на ФРГ в НАТО.

6.06. 1989 г.
С о ф и я

Отп. в 1 екз.
Доразмн. в 1 екз.
№ 1 - отдел 03
№ 2 - КД
Изп. 22236
Нап. ДС/А-946

ПРЕДЛАГА:
Ст. лейтенант:
(В. Самсаров)

СЪГЛАСНИ:

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 03, ПГУ-ДС
Полковник:
(Ат. Кременлиев)

ЗАМ.-НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 06
Майор:
(Бр. Аспарухов)

Из архивите на ДС

-2

Строго секретно!

151

За отдел 06

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 6
от 15.06.1989г.
от Бранев

Пасаж № 1
опер.п-мо № 6
от 15.06.1989г.
от Бранев.

Относно: 080 РЯ 17

Военните учения на НАТО "Уйнтекс 89", които се проведоха от 24.02. до 3.03.1989г. са предизвикали голями недоволствия от страна на ФРГ и Италия, а Турция като най-дисциплинирания и верен член на НАТО била останала силно раздразнена от тези противоречия Ученията са се развили в следната последователност: Поради тежка икономическа криза и политическа нестабилност страните, членки на ОВД извършват настъпление в Югославия, след което преминават в настъпление и срещу територите и войските на страните членки на НАТО в различни райони. Централният удар бил насочен срещу ФРГ, където войските на ОВД проникнали дълбоко в отбраната на НАТО. Върховното командуване за Европа " Саксеур" взема решение за използуване на тактическо ядрено оръжие и и нецекале зъгласието на съюзническите правителства. Този момент предизвикал конфликт и остра реакция от страна на ФРГ и Италия, тъй като "Саксеур" взема решение за нанасяне на три тактически ядрени удара по територията на ГДР от американски бомбардировачи, използуващи бази във ФРГ. Това решение силно раздразнило политическите кръгове на ФРГ, които при големите си проблеми със "зелените" и "пацифистите" считали за недопостимо да се говори за ядренни удари и то по част от германския народ. Други ядренни удари са били "нанесени" и срещу Полша, Чехословакия и

Из архивите на ДС

152

Унгария.Тези "Решения" предизвикали силно раздразнение в канцлера Кол, а италианците дори протестирали остро.ФРГ взела решение нейните войски да напуснат ученията 3 дни преди завършването им.

От испанска страна въпреки възприемането на ядрената доктрина при влизането й в ЗЕС досега винаги се е възприемало с резерви употребата на ядрено оръжие.По този повод както Ф.Гонсалес, така и министъра на отбраната Нарсис Сера се изказваха в подкрепа на позицията на ФРГ и Италия за започване на преговори по премахването на тактическите ядрени ракети от територията на Европа.

156

ЗА КОНДОВ

= 1 =

XI 4.00

ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 7
ОТ 04.юли 1989 ГОД.
ОТ БОГОРОВ

ПАСАЖ № 1, ПИСМО № 7
ОТ 04.07.1989 ГОД.
ОТ БОГОРОВ

ОТНОСНО: Признаци за 080 ВРЯН срещу 095 СССР и др. 140 соц. страни

През периода от 25.04. до 04.07.89 г. 071 р-рата във 441 Вашингтон не е забелязала съществени признаци за подготовка или провеждане на 080 ВРЯН срещу 095 СССР и другите 140 социалистически страни.

Новото предложение на 086 САЩ и др. страни-членки на 822 НАТО да се унищожи значителна част от бойната авиация инспирирало сериозна загриженост в конгреса и можело да създаде затруднения в отпускането на фондово за предислоцирането на изтребителите-бомбардировачи ____ в нова база в 668 Италия. Предложението на президента на 086 САЩ шяло да изисква безпрецедентното унищожаване на около 750 бойни и тренировъчни самолети, стационирани в Западна Европа и повече от 6.000 самолета на ОВД съгласно първоначални 346 американски оценки.

Из архивите на ДС

157

= 2 =

- 2 -

Насрещно предложение на ОВД изисквало унищожаването на повече от 5 000 самолета на 822 НАТО

Според среди от ВВС на 086 САЩ администрацията и 953 Пентагона все още не били взели решение точно кои бойни самолети щяли да влязат в бройката за унищожение. Повече от бойните 346 американски самолети, дислоцирани в З.Европа, стрували повече от 10 мил.щ.д. Експертите от Конгреса считали, че унищожаването на такава скъпа бойна техника повдигало въпроса относно разходването на повече от 500 мил.щ.д. за строителството на ВВС-база в Кретоне - 668 Италия __, където трябвало да се прехвърлят 72 изтребители-бомбардировачи F-16 от 660 Испания

Болшинството от военните експерти очаквали, че 822 НАТО щяло да унищожи най-вероятно най-старите си бойни самолети респективно 346 американски противотанков изтребител А-10 и 474 западногермански изтребител-бомбардировач F-4 , както и леките изтребители "Алфа".

Независимо от разгорещените дискусии редица капацитети от ВВС на 086 САЩ приемали унищожаването на бойна авиация и от двете страни като реален необратим процес.

Вопросы

458

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 61
ТОМ СТР. 21

Рег. № 10041, екз. № 2
11. 07. 1989 год.

ИНФОРМАЦИОННИ РЕЗУЛТАТИ

използувани	- 26	56,5 %
потв. изп. инф.	- 3	
ценни	- 10	23,9 %
секретни	- 2	4,3 %
изп. от раз.изт.	- 1	

О Ц Е Н К А

ОТНОСНО: Информационната работа на ОР 142077 от резидентурата в Бон за периода 15.IX.1988 г. - 30.VI.1989 г.

През отчетния период от изпратените от ОР 142077 в Центъра информации са използувани общо 26 (56,5 %), а други 3 потвърждават използувана информация. Като секретни са оценени 2 материали (4,3 %), като ценни - 11 (23,9 %). В 18 информации се съдържат аналитични елементи, в 18 - прогноза. Няма материал, получил в Центъра оценка "отрицателна стойност".

Три от информациите с оценка "ценна" третират ролята и мястото на Балканите в плановете на САЩ, НАТО, Япония и ЕИО. Изпратени са до членове на Политбюро. Две ценни информации са за планове, намерения и действия на балканските страни към НРБ,

Из архивите на ДС

ОТД. Дело 25 Том 22

159
22

изпратени са до членове на правителството и ЦК на БКП. Други две ценни информации са за тенденции във вътрешнополитическото и икономическото положение в балкански страни, изпратени до членове на правителството и на ЦК на БКП. Информацията "Обстановка и съотношение на силите в Европейския парламент относно българо-турските отношение и поведението на Турция" е изпратена до член на правителството. Информацията "Отношението на НАТО към съвременните процеси в СССР и социалистическите страни" е изпратена до членове на правителството и ЦК на БКП. Информацията "Въпроси, които ще бъдат повдигнати от Рихард фон Вайцзекер" е изпратена до членове на Политбюро и правителството. Информацията "Посещението на Еврен във ФРГ" е изпратена до членове на правителството и ЦК на БКП.

В тематично отношение използуваните информации покриват стоящите пред ОР информационни задачи. С най-голям брой - 8, и една потвърждаваща използувана информация са информациите за вътрешнополитическото и икономическото положение на балкански страни, както и по проблеми на вътрешната и външната политика на ФРГ - 6. Следват информациите за ролята и мястото на Балканите в плановете на Запада и ЕИО - 2 и една потвърждаваща използувана информация, и по две информации за планове на САЩ и НАТО за дестабилизиране на СССР и социалистическите страни, планове на балкански страни спрямо НРБ, по информационното обезпечаване на нашето ръководство за срещи с официални представители на ФРГ и отношенията Изток-Запад. Една използувана информация засяга военнополитическата обстановка в южното крило на НАТО. По приоритетната задача ВРЯН няма използувани информации.

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 25
ТОМ СТР 23

3 23

ОР е работил с разузнавателен източник ДОП/ДОР 15946. От него е придобил една използувана информация.

С най-голяма използваемост са самостоятелните информации на ОР - 17 използувани, придобитите от официални връзки - 3 използувани, от секретни сътрудници - 5 използувани.

Отчетният период е първи в мандата на ОР. Въпреки това се открояват добрите информационни резултати и приносът в изпълнение на стоящите пред резидентурата задачи по линия на ВПР. Необходимо е през следващия период да подобри работата си с разузнавателни източници, като обърне повишено внимание на възродителния процес и реакцията на Запада.

11.04 1989 г.
София

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 06, ПГУ-ДС
Полковник:

Отп. в 2 екз.
№ 1- отдел 03
№ 2 - КД
Изп. 158656.06 7943
Нап. ДС/А-1203

43
15

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

06
59
ОТР. 15

№ 10385
14. 07. 1989 год.

ИНФОРМАЦИОННИ РЕЗУЛТАТИ

използувани инф.	- 21	46%
ценни	- 6	
секретни	- 3	

О Ц Е Н К А

ОТНОСНО: Информационната работа на ОР 138365 от резидентурата във Вашингтон за периода 10.IX.1988 г. - 1.VII.1989 г.

През отчетния период от изпратените от ОР 138365 в Центъра информации са използувани 21 (46 %). Като секретни са оценени 3 материала (6,5 %), като ценни - 6 (13 %). В 23 информации се съдържат аналитични елементи, а в 28 - прогноза. Няма материали, получили в Центъра оценка "с отрицателна стойност".

Информациите с оценка "ценна" са, както следва:

- "Постъпки пред Държавния департамент на САЩ" - изготвена от ОР 138365 - изпратена до членовете на правителството и ЦК на БКП.

- "Облекчаване на износа на САЩ за КНР" - придобита от оф. връзка 10278462, изпратена до Министерството на външноикономическите връзки.

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ ОВ
ДЕЛО 59
ТОМ ОТР. 16

44
16

- "Посещението на Наум Шаламанов в САЩ" - изпратена до членове на правителството, придобита от оф. връзка 10277662.

- "Военна политика на САЩ - 1989 г." - изпратена на РУ - МНО, придобита от оф. връзка 10295460.

- "Доклад в Конгреса на САЩ за състоянието на конвенционалните въоръжени сили на НАТО и Варшавския договор" - придобита от оф. връзка 10295460, изпратена до членове на правителството и до ЦК на БКП.

- "План за модернизация на комплекса за производство на американски ядрени оръжия", придобита от оф. връзка 10278462, изпратена до съветските другари, като част от справката за тях.

За периода използуваните информации тематично са разпределени, както следва:

- планове и конкретни мероприятия на САЩ и НАТО за постигане на военно превъзходство над СССР и ОВД - 4 използувани информации;

- Балканите - 1 използувана информация;

- оценки и отзиви за мероприятия на ОВД, СССР и НРБ - 1 използувана информация;

- състояние и перспективи за развитие на отношенията на Китай със САЩ, НАТО, ЕИО и Япония - 2 използувани информации;

- САЩ - вътрешна политика - 5 използувани информации;

- КНР - вътрешна политика - 1 използувана информация.

Из архивите на ДС

По въпросите на възродителния процес е използувана 1 информация, а по ВРЯН - 6.

От направеното тематично разпределение на използуваните информации, придобити от ОР 138365,може да се направи изводът, че изпратените от него материали отговарят на залегналите в информационното му задание приоритетни задачи.

От използуваните материали определен интерес представляваха съдържащите се в тях ценни, аналитични данни за икономическите отношения САЩ-КНР, военната политика на САЩ, модернизацията на ядрените оръжия, подготовка на противника за ВРЯН.

Отчетният период е втора година от задграничната работа на ОР 138365 и в работата му по ВПР са настъпили известни положителни промени. Нараснал е броят на използуваните и ценните информации. Все още обаче ОР не разполага с разузнавателни източници за изпълнение на информационни задачи.

Като източници със сравнително добри информационни възможности се очертават официалните връзки 10277662, от която ОР е получил 9 материала, от тях 7 са използувани (една оценена като ценна), и 10278462 - 13 получени, от които 7 използувани (две оценени като ценни).

Цялостният анализ на работата на ОР 138365 показва, че в своята информационно-аналитична дейност по линия на ВПР той проявява способности при оценяване на място на придобитата информация. Проявява склонност и към обобщаване и анализиране на при-

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 59
ТОМ СТР. 11

18 ААб

4

добитите материали, която трябва да доразвива в бъдеще. Особено внимание следва да обърне на проблемите, свързани с възродителния процес, еволюция в позицията на САЩ и отношенията Турция-САЩ.

14.07 1989 г.
София

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 06, ПГУ-ДС
Полковник:

Отп. в 2 екз.
№ 1 - отдел 10
№ 2 - КД
Изп. 157856.068208
Нап. ДС/А-1275

0610717/12-9-89г

32

СТРОГО СЕКРЕТНО!

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег.№ 13497, екз.№ 1
06.09.1989 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 30
ТОМ СТР. 32

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 06, ПГУ-ДС
Полковник:
/Д.ДОНЧЕВ/

ИНФОРМАЦИОННО ЗАДАНИЕ

На ст.лейтенант ИВАН ТОДОРОВ – ст.разузнавач
в отдел 10, ПГУ-ДС

ОР ИВАН ТОДОРОВ заминава на задгранична работа в Токио под прикритието на III-ти секретар в посолството на НРБ. По време на задграничната си командировка ОР ИВАН ТОДОРОВ ще работи по следните информационно-аналитични задачи по линия на ВПР:

1. Планове и действия срещу НРБ по възродителния процес от територията на Япония. Подготовка и действия за използуване на международни организации и форуми. Опити за влияние върху Япония от страна на Турция.

2. Признаци за непосредствена подготовка на САЩ, НАТО и Япония за война и внезапно ракетно-ядрено нападение срещу НРБ и страните от ОВД.

3. Ролята и мястото на Балканите във военно-стратегическите, политическите и икономическите планове на

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 30
ТОМ СТР. 33

на САЩ, НАТО и Япония. Отношенията на САЩ, НАТО и Япония с балканските държави в политическата, икономическата и военната област. Форми, методи и области на икономическо проникване /кредити, заеми, помощи/. Отношение към преустройството в социалистическите страни и перспективи за развитие на връзките.

4. Специфични икономически и политически интереси на Япония в АТР. Мерки, предприемани от САЩ за създаване и укрепване на политическите, икономическите и стратегическите им позиции в АТР. Противоречия между Япония и САЩ в политическата, военната и икономическата област.

ПРЕДЛАГА,
Ст.лейтенант:
/Ив.ТОДОРОВ/

СЪГЛАСНИ,

ЗАМ.НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 06,ПГУ-ДС
Подполковник:
/К.КОЛЕВ/

ЗАМ.НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 10, ПГУ-ДС
Полковник:
/Ил.ТАБАКОВ/

Отп.в 2 екз.
№ 1-06, ПГУ-ДС
№ 2-10, ПГУ-ДС
Изп.10/146762
Нап.:10/СН/326
5.09.1989 г.

41

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Признаци за повишаване на военнополитическата активност на НАТО и Япония, придобити от органите на МВР – НРБ през септември 1989 г.

А. Признаци в политическата област

Според френски експерти прогнозата за възможно намаляване на американското участие в отбраната на Западна Европа щяло да доведе до задълбочаване на интеграционните процеси между западноевропейските държави за по-тясна координация на програмите за въоръжения, сближаване на националните отбранителни концепции и стандартизацията на конвенционалните оръжия. По този начин щяло да се увеличи значението на стратегическите ядрени сили на Франция и Англия, като всяка от тях можела да увеличи своя ядрен потенциал до 1200 ядрени заряда с възможности за поразяване на цели в голяма дълбочина на територията на Съветския съюз. Планирало се към 1990 г. ядрената мощ на Англия да осигури унищожаването на 25-40 % от промишления потенциал и 38-55 млн. от населението на противника, а тази на Франция – съответно 50 % от про-

Из архивите на ДС

мишления потенциал и 81 млн. от населението. Прогнозирайки нарастването на стратегическата роля на националните си ядрени сили и резултатите от активните си усилия в областта на военната интеграция между страните от ЗЕС, Франция щяла да продължи увеличаването и модернизирането на ядрения си потенциал, като особено активно се работело по програмите за създаване на нови ракети от типа "въздух-земя". В рамките на общите за Западна Европа военни програми се предвиждало активизиране производството на противотанкови ракети от трето поколение при участието и на Англия, Холандия и Испания.

312

(064627 - р. 132)

*

* *

Б. Признаци във военната област

В края на август в американската военна база до гр.Ханя (Гърция) е пристигнала военна комисия от САЩ с цел измерване на радиационния фон в базата и в района около нея. Независимо от взетите мерки за сигурност и запазване в тайна работата на групата, станало известно че се касае за чувствително повишаване на радиоактивната обстановка особено около радарните устройства в базата.

(0610576 - р. 43)

*

* *

Из архивите на ДС

Проектобюджета на военното ведомство на Япония за следващата година щял да възлезе около 4,1688 млрд. йени, което е с 6,35 % повече от разходите през настоящата финансова година. Същевременно през следващия 5-годишен план се предвиждало увеличаване на танковете, базирани на о-в Хокайдо и тяхната модернизация.

(064667 - р. 239)

*

* *

В. Признаци в икономическата област

При посещението си в САЩ египетският военен министър Абу Талеб успял да получи обещания за облекчения при доставките на американски изтребители Ф-16, за ускоряване изпълнението на програмите за модернизация на египетския подводен флот и за производството от Египет на американския танк М-1А1 "Абрамс". Облекченията били обещани след твърдите уверения на Абу Талеб, че Египет придава приоритетно значение на военното си сътрудничество със САЩ. Същевременно той отстоя досегашната позиция на Кайро да не предоставят египетски военни бази на американските ВС.

(069902 - р. 51)

Рег. № 14 316

_____ 1989 г.

С о ф и я

Отп. в 1 екз.

Изп. 0611240 - 142374

Нап. СГ/А- 1705

КОПИЕ

0612122 / 13 X 89 г
35
~~133~~

СТРОГО СЕКРЕТНО!

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег.№ 15108, екз.№
19 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТДЕЛ 05
ДЕЛО 59
ТОМ СТР. 35

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 06, ПГУ-ДС
Полковник
(Д. Дончев)
София, 12.10 1989 г.

ИНФОРМАЦИОННО ЗАДАНИЕ

ОТНОСНО: Задграничната работа в гр. ВАШИНГТОН по линия на ВПР на капитан ЧАВДАР ИВАНОВ СТОЙЧЕВ, ст. разузнавач в отдел 05, ПГУ-ДС

Капитан ЧАВДАР ИВАНОВ СТОЙЧЕВ заминава на задгранична работа в резидентурата ни в гр. ВАШИНГТОН под прикритието на втори секретар в консулската служба на посолството на НРБ.

За времето на задграничната му командировка на капитан СТОЙЧЕВ се възлага придобиването на информация по

ОТДЕЛ 08
ДЕЛО 59
ТОМ СТР. 36

СЛЕДНИТЕ ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЧИ:

1. Признаци за непосредствена подготовка на САЩ и НАТО за война и за ВРЯН или конвенционално нападение срещу НР България и страните - членки на ОВД. Военно-политически концепции на САЩ и НАТО относно характера, мащабите и сценария на ядреното въоръжаване. Военно-стратегически планове, директиви и решения на САЩ и НАТО за разгръщане и водене на война срещу ОВД (задача № 101).

2. Планове, намерения и дейност на САЩ и натовските (особено турските) политически среди и специални органи срещу възродителния процес в НР България. Подготовка и действия на противника за използуване на международните организации и форуми на територията на САЩ за провеждане на антибългарски мероприятия (задача № 100).

3. Стратегия и тактика на САЩ, НАТО и ЕИО за политическо, икономическо, военно и идеологическо дестабилизиране на ОВД, СИВ и на отделните социалистически страни. Конкретни форми, методи и канали за прилагането на диференциран подход. Оценки на Запада за вътрешно-политическото и икономическо положение на социалистическите страни. Дискриминационни икономически мероприятия (задача № 104).

4. Вътрешна и външна политика и икономика на САЩ, отношението им с НРБ във всички области (задача № 106).

5. Оценки, отзиви и позиции на основните правителствени и опозиционни сили и политически личности в САЩ по процесите на преустройството в НРБ и външно-политическите инициативи

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 59
ТОМ СТР. 37

37 135
3

И МЕРОПРИЯТИЯ НА ОВД, СССР И НРБ (ЗАДАЧА № 116).

КАПИТАН:
(Ч.Стойчев)

СЪГЛАСНИ:

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 05, ПГУ-ДС
Полковник
(Г.Георгиев)

ЗАМ.-НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 06, ПГУ-ДС
Подполковник
(К. Колев)

Отп. в 1 екз.
Изп.:05/104481
Нап.:ЦИ-695
09.10.1989 г.

Размножено в 1 екз.
Изпратени на списък
към оригинала
София 16.10. 1989 г.

59 62

ЗА ДРИНОВ

ПРИЛОЖЕНИЕ 22
КЪМ НАСАЖ № 49
ОП.ПИСМО 2/22.02.
ОТ ОСТРЕВ

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО:МОДЕРНИЗИРАНЕТО НА ТАКТИЧЕСКИТЕ ЯДРЕНИ ОРЪЖИЯ НА НАТО

Според западноевропейски дипломатически и местни журналистически източници,обиколката на американския държавен секретар Бейкър в Европа се осъществявала в деликатен за Зап.Европа момент.

Неблагоприятните условия за контактите на новата американска администрация се свързвали преди всичко с вътрешно-политическата обстановка във ФРГ,различията в позициите на политическите партии и правителството по отношение на глобалната стратегия на НАТО и отношенията Изток-Запад,неуспеха на срещата на Седемте и опасенията на ЕИО от възможността САЩ да използуват протекционистични мерки срещу страните от Общността.

Според френски оценки колебливата позиция на Х.Кол по отношение предлаганата от САЩ в кратки срокове модернизация на ядрените ракети земя-земя"Ланс"се сбуславяла от няколко фактора.Най-напред канцлерът Кол,в очакване на законодателните избори през 1990г.,се опасявал от засилване позициите на социалдемократите.Според Франция,в случай,че Х.Кол приемел американските предложения,възможността за изборна победа на социалдемократите/в съюз със"зелените"и либералите/през 1990г. можела да се приеме за реална-предвиждане,което се оценявало като неизгодно за САЩ и НАТО.

На второ място френската оценка посочва,че особеностите на позицията на ФРГ в НАТО към глобалната концепция на Атлантическия съюз определят и отношението на ФРГ към проблемите на разоръжаването.

Според Франция,западногерманското правителство в настоящия момент

Из архивите на ДС

318

било заинтересовано от процеса на разоръжаването,което в навечерието на започващите на 6 март преговори във Виена давало възможност на ФРГ да извлече политийески приемущества.

В тази връзка можело да се предположи,че предстоящата през месец април-май пролетна сесия на НАТО можело да се превърне в решаващ етап както за отношенията между страните-членки на Атлантическия съюз,и новата американска администрация,така също за отношенията Изток-Запад.

Според Франция,страните-членки на НАТО са изправени пред деликатен избор:или да се откажат от инициативата,считана като основна за бъдещата стратегия и единство на блока,или да предизвикат открита криза,налагайки на ФРГ възприемането на техните позиции.

Следвайки внимателно позицията на ФРГ,френската дипломация все още не се ангажира с категорична позиция по въпроса за модернизирането на ядрените ракети"Ланс",което от една страна се обуславя от това,че Франция не е член на военната организация на НАТО,а от друга-от интересите на Франция за запазване постигнатото в рамките на френско-западногерманския съюз.Едновременно с това някои оценки на западногерманския министър Р.Шолц по време на посещението му в Париж/на 9.02.1989г/позволяват да се предполага,че Франция не одобрява полемиката във ФРГ по този въпрос.От оценката,че ФРГ говори на"три езика"/Х.Д.Геншер е против модернизирането на ракетите"Ланс",министърът на отбраната е за,а Х.Кол предлага компромисни формулировки за отлагане решението до 1991-92г./може да се допусне,че френската дипломация подкрепя идеята за модернизиране на тактическите ядрени оръжия с малък радиус на действие,което съответствува и на защитаваната от Франция позиция за ефикасността на ядреното разубеждаване и против т.нар."троен нулев вариант".

Едновременно с това Франция продължава да подържа тезата,че предприетите от Съветския съюз/и общо от ОВД/едностранни мерки за разоръжаване не са довели до съществена промяна в съотношението на силите в Европа и ОВД запазвала своето превъзходство.

Влияние върху определянето на френската позиция по въпроса за модернизирането на ракетите"Ланс"оказвали и оценките,че тактическите ядрени оръжия са ефикасен инструмент за натиск в диалога Изток-Запад и че независимо от прогреса,постигнат в изграждането на европейската отбрана и съживяването на ЗЕС,Зап.Европа все още не била в състояние да

Из архивите на ДС

65

се противопоставя сама на военния потенциал на СССР и ОВД.

При определяне на френската позиция по въпроса за ракетите Ланс" западноевропейски дипломати са на мнение,че Ф.Митеран е склонен да се съобразява с позицията на Х.Кол,което ще окаже влияние на отношенията Франция-САЩ и ще усложни вече съществуващата вътре във ФСП конфликтна ситуация по въпросите на ядреното разоръжаване и френските ядрени програми.

Посочва се също,че началните моменти от инициативите на новата администрация на САЩ по отношение на Франция се оценявали от френската дипломация като негативни.Френската дипломация била недоволна от това, че Ф.Митеран е бил едва единадесетия държавен ръководител,с който Буш е провел телефонен разговор.Това се оценявало като"липса на уважение" /а не като протоколна грешка/,"непознаване на реалната стойност на Франция и пренебрежение към традиционните ритуали на френско-американския съюз оценяван като една от най-добрите политически инвестиции на рейгъновата администрация".

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност 15а

Място за пришиване към дело

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 16285

Срочност

За ДРИНОВ – ХАРИТОНОВ

От ЛОНДОН

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

АМЕРИКАНСКИ ОЦЕНКИ ЗА ПЕРСПЕКТИВИТЕ НА ПРОЦЕСА НА РАЗОРЪЖАВАНЕТО

На проведена среща на членове на Международния институт за стратегически проучвания Пол Нитце – бивш съветник на Рейгън по въпросите на разоръжаването споделил следното:

Американската военнополитическа стратегия от 1947 г. за задържане на "съветската експанзия" вече е изчерпала своето съдържание. Независимо от оценката на съветското ръководство, че не съществува военна заплаха от Запад, ще бъде опасно за международната обстановка, ако сега се разтурят НАТО и ОВД. Растящата нестабилност в Съветския съюз пораждала несигурност за бъдещето на Горбачов и било рано да се мисли за отказване от концепцията за ядреното сдържане. Изгодите за Запада от сключването на договора за обикновените въоръжения били толкова големи, че би било глупаво Западът да не ги приеме. Нитце очаквал, че "морската тема" ще продължава да бъде повдигана от време на време на Виенските преговори, но той считал, че съветската страна в крайна сметка ще се откаже. Никой в САЩ не можел да си представи, че основният елемент на американската отбрана – стратегическите ядрени подводници, ще бъдат контролирани от съветски инспектори.

Нитце допускал, че американското военно ръководство ще отстъпи по поставените условия от СССР за стратегическия бомбардировач В-2, ако от него зависи съдбата на СТАРТ.

По въпроса, дали СТАРТ на втора фаза могат да отидат на по-големи съкращения от 50%, Нитце считал това за необходимо.

№ 497 / 20.XI. 19 89 г.

Подпис за заверка на текста:

Обрачен № 11

Подадена 21 час 00 мин. 20.XI
Получена 11 час 15 мин. 21.XI
Дешифр. 12 час 10 мин. 21.XI

Контролен А № 013234 *

ЙТ/ВС

Отпечатана в 1 екз., фотокопия 8 екз.

екз. № 1 Танев	екз. № 5 Бляблин	екз. № 9 Станков
екз. № 2 Савов	екз. № 6 Дончев	екз. № 10
екз. № 3 Тодоров	екз. № 7 Кременлиев	екз. № 11
екз. № 4 Одинцов	екз. № 8 Деничин	екз. № 12

1713

82

тъй като нямало по-страшно разрушително оръжие от съветските тежки ракети. В този случай обаче било наложително в преговорите да се включат Англия и Франция, които да мислят за ограничаване на ядрените си глави до 500 - 1000 броя. Ядреният елемент задължително ще се запази на посоченото ниво, защото "ние не знаем дали тези 10-20 - 30 хиляди съветски ядрени средства, скрити под земята, няма да попаднат в безотговорни ръце".

НИТЦЕ бил убеден, че САЩ няма да търсят изгоди от "настъпващия хаос в Съветския съюз". Считал, че на този етап в СССР няма изготвена икономическа програма за преустройство, която да ориентира САЩ в необходимостта и размера на нужната му икономическа помощ.

На срещата е присъствувал съветски представител и може да се счита, че ПРИЯТЕЛИТЕ са информирани за казаното от НИТЦЕ. Присъствуващите на срещата са били предупредени, че изразените мнения са (OF) THE RECORD.

OFF

Ф И Л И П О В

За подписване

Из архивите на ДС

141

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Данни за военнополитическата активност на страните от НАТО, придобити от органите на МВР – НРБ за периода 20.II. – 20.III.1990 г.

А. В политическата област

Трите натовски държави, участвуващи в преговорите "2+4" по външнополитическите аспекти на германския въпрос считали, че обстановката в Европа в настоящия момент и противоположните позиции на НАТО и СССР не позволявали бързо развитие на процеса на обединение на двете германски държави. Според САЩ, Франция и Англия, регламентирането на процеса на обединението, определянето на неговите етапи и разработването на гаранции и мерки за доверие щели да създадат възможност за неутрализиране противодействието на СССР срещу запазването на статута на обединена Германия в НАТО, по който въпрос Западът не можел да направи никакъв компромис. За целта се считало за възможно на СССР да бъдат предложени следните отстъпки: надеждни гаранции за неприкосновеност на границите в

Из архивите на ДС

Европа; запазване на съветското военно присъствие на територията на ГДР за срок най-малко 5 години; обсъждане възможностите за допълнително намаляване числеността на американските войски в Англия и Турция; неприсъединяване армията на ГДР към Бундесвера; пристъпване към преговори за значителни съкращения на въоръженията и въоръжените сили в Централна Европа.

(062218 - р.132)

*

В щаба за планиране при Министерството на външните работи на ФРГ считали, че обединението на двете германски държави (което било само въпрос на време) ще създаде сериозни проблеми пред бъдещата система за сигурност в Европа. В МВнР на ФРГ разглеждали Варшавския договор като организация пред разпадане вследствие от развитието на процесите в ГДР, Унгария и Чехословакия. Според западногерманските експерти, във военно отношение ОВД фактически престанала да съществува и е съмнително дали ще просъществува и като политическа организация. В тази обстановка щабът за планиране при МВнР обсъждал вариант за евентуално сключване на съглашение между 23-те страни от НАТО и ОВД, участнички във Виенските преговори, за взаимно гарантиране на сигурността, като по този начин на мястото на военното равновесие Изток-Запад бъде изградена система за гарантиране на регионалната сигурност. Към преговори по въпроса можело да се пристъпи непосредствено след постигане на споразумение по конвенционалните въоръжения.

(061914 - р. 182)

*

Из архивите на ДС

Според източници на френското Министерство на отбраната, Франция не възнамерява да изтегля своите войски от територията на ФРГ, въпреки предложението на Джордж Буш и тенденцията към обединяване на двете германски държави. В момента френските войски във ФРГ наброяват 47 000 (войници и офицери), въоръжени с 2000 танка, 70 хеликоптера и 16 000 единици транспортна техника.

(061337 - р. 43)

*

Б. <u>В икономическата област</u>

Австрия използувала част от получавания от СССР земен газ за натрупване на стратегически резерви. Разработена била специална технология за втечняване на земния газ чрез високо налягане и допълнително охлаждане на повърхността, след което се запълвали празни кухини от експлоатирани нефтени находища. Натрупаните досега запаси се равнявали на потребностите на Австрия от внос на земен газ за 8 години.

(061298 - р.174)

*

В. <u>Във военната област</u>

От 19 до 23.II.1990 г. в района на Северна и Централна Гърция и в акваторията на Егейско море се проведе националното КЩУ на гръцките ВС "Александропулос'89". Учението имаше за цел да провери плановете за привеждане на страната и въоръжените сили

Из архивите на ДС

от мирно във военно положение и за водене на първите операции в началния период на войната, провеждане на мобилизация, евакуация на населението и пр. Сценарият на ученията предвиждаше водене на отбранителни действия срещу турска агресия в Егейско море. За участие в ученията бяха привлечени оперативни групи от Генералния щаб, главните щабове на видовете въоръжени сили, 1 армия, Командуването на тактическата авиация, също и службите за гражданско планиране при извънредни обстоятелства към гражданските ведомства (министерства и областни управления) под общото ръководство на Генералния щаб на националната отбрана.

(061251 - р. 43; 062070 - 4924)

*

В хода на подготовката на СКЩУ "Уинтекс/Симекс-91" са проведени съвещания на специалисти по автоматизираната система за управление "Скарс" (11-15.II.) и на командния състав на подвижните сили на НАТО (22-23.II.), симпозиум по въпросите на ПВО с участие на представители на всички Обединени тактически командвания (21-22.II.) и национална конференция на ФРГ по подготовката на ученията. На конференцията била направена оценка за степента на подготовка на Бундесвера и били обсъдени някои основни въпроси на ученията. Във връзка с развитието на обстановката в източноевропейските страни, в частност в ГДР, МВнР на ФРГ е настояло да не се публикува изходна военнополитическа обстановка и дори да се отмени провеждането на ученията. Това становище се поддържало и от Министерството на вътрешните работи поради недостатъчния

145

ИНТЕРЕС НА ОТДЕЛНИТЕ ФЕДЕРАЛНИ ОБЛАСТИ КЪМ УЧЕНИЕТО. МИНИСТЕРСТВОТО НА ОТБРАНАТА ОБАЧЕ ПРОДЪЛЖАВАЛО ПОДГОТОВКАТА СЪГЛАСНО ПЛАНА, ПО КОЙТО ДО КРАЯ НА АПРИЛ СЕ ПРЕДВИЖДА ПРОВЕЖДАНЕТО НА РЕДИЦА ДОПЪЛНИТЕЛНИ МЕРОПРИЯТИЯ.

(062070 - 4924)

Рег. № 3640

29.03.1990 г.

С о ф и я

Отп. в 1 екз.

№ 1 - КД

Изп. 062546 - 157757

Нап. СГ/А-301

158

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Данни за военнополитическата активност на страните от НАТО, придобити от органите на МВР-НРБ за периода 21.III. - 20.IV.1990 г.

А. В политическата област

На 21.III.1990 г. в главната квартира на НАТО в Брюксел полският министър на външните работи Кшищоф Скубишевски се срещнал с генералния секретар М.Вьорнер, а след това и с постоянните представители на националните делегации.

По бъдещето на ОВД от военна гледна точка Скубишевски изразил становище, че съюзът е загубил в значителна степен влиянието си върху вътрешните работи на страните-членки. Полският министър оказествил възможностите за политическо сътрудничество в ОВД като изчерпани. Това не изключвало обаче евентуалното сътрудничество между СССР и източноевропейските страни на двустранна основа.

Из архивите на ДС

328

Според Скубишевски, бъдещето на НАТО се очертавало в две направления - като политически фактор и като гарант на сигурността, особено в светлината на решаването на германския въпрос. Полша и Унгария поддържали идеята за оставането на обединена Германия в НАТО.

Министърът подчертал по-нататък позицията на Полша за цялостно реформиране на СИВ и възприемане на идеята за пазарна икономика. Той лично не виждал бъдеще пред тази организация.

На въпроса, дали страните - членки на ОВД, ще действуват заедно в рамките на СССЕ и на преговорите по конвенционалните въоръжения, Скубишевски заявил, че не знае и че това щяло да зависи от бъдещето на ОВД. Щели да се проведат консултации, но "от консултации и дискусии вече нямало полза".

(062642 - 4827)

x

Б. Във военната област

Според достоверни данни, за 1990 г. са планирани следните учения на ВМС на Гърция:

✓1. "Параменион-Филипос'90" от 18 до 24 септември т.г.

✓2. "Картегис (Филипос'90) Нарки" от 22 до 26 май т.г.

3. "Нирийс" от 13 до 22 ноември т.г.

✓4. "Ифестос 1/90" от 17 до 26 септември т.г.

5. Вероятно учение на НАТО от 16 до 30 юли т.г. с участие на Франция и Италия с по два СН тип "Трипартите".

6. Учение от 23 до 25 октомври т.г.

Из архивите на ДС

През настоящата година не се предвижда провеждането на учениятa "Посейдон-Диас'90" и "Филипос 1/90".

(062669 - р. 43)

*

На 30 март т.г. в Брюксел Комисията за преоценка на отбраната на НАТО обсъдила състоянието на гръцките въоръжени сили и плана за укрепването им през 1990 г.

Гръцкият представител подчертал, че предложеният план е смел, но не е по силите само на неговата страна и че без помощта на съюзниците няма да бъде изпълнен. Посочил, че макар Гърция да е на едно от последните места по доход на населението, тя заделяла най-голям процент от брутния национален доход за военни нужди в сравнение с останалите страни-членки.

Председателят на комисията отбелязал, че въпреки важните геостратегически позиции, Гърция разполагала с остаряла военно-материална част - особено в сухопътните войски и флота. Това изоставане предизвиквало безпокойство в НАТО и налагало увеличаване на помощта. Във връзка с това приканил останалите страни да окажат помощ в рамките на пакета от мерки (B.D.I.).

Посочено било, че макар "пряката заплаха" за Гърция от Север да е отслабнала, тя била заменена "почти равностойно" от опасността, свързана с нестабилността в района. Поради това недостатъците на гръцките въоръжени сили както в качествено отношение, така и от ограничените складови наличия налагали уве-

Из архивите на ДС

личаване помощта по линия на програмата MAREQS, както и продължаване модернизацията на въоръжените сили при увеличени доставки за трите рода войски.

Гръцкият проект бил отложен за допълнително обсъждане в комисията на 24 април т.г., след което щял да бъде внесен за одобряване на заседание на постоянните представители на НАТО в Брюксел.

(062777 - р. 43)

*

В. Специални служби на противника

В последно време се забелязвало значително активизиране на дейността на турското разузнаване в района на Близкия Изток и по-специално в Сирия. Сирийските служби получили сведения за стратегически план на САЩ и НАТО за политическо и икономическо дестабилизиране на Сирия с цел създаване на вътрешни проблеми, които да възпрепятстват пълноценното й участие в урегулирането на проблемите в Близкия Изток. Тази задача била възложена на Турция, която разполагала с най-добри позиции за работа в региона.

(061972 - р. 93)

Рег. № 4219

_____1990 г.

С о ф и я

Отп. в 1 екз.
Изп. 063041 - 157757
Нап. СГ/А-378

166

ЗА КОНДОВ

ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 5

От 10 май 1990 год.
От ШЕЙНОВ

Пасаж № 1/п-мо № 5
От 10. 5. 1990 год.
От Шейнов

Относно: ОВО ВРЯН

През изминалия период продължи да се развива тенденцията на затопляне на отношенията САЩ – СССР, което оказва сериозно влияние върху стратегическото военно планиране на администрацията на Буш. Най-осезателно влиянието на тази тенденция се отразява в областта на съкращаване на военните сили и въоръженията в определени родове войски на американската армия. На настоящия етап приоритет се придава на съкращенията в Европа, които са насочени към постепенното прехвърляне на разходите за отбрана на Европа върху европейските страни – членки на НАТО. За тази цел е изготвен специален доклад, зад който стоят безпрецедентно голям брой представители на Сената и Пентагона, влиятелни политици от бивши администрации и военни дейци, сред които по-известни са Харолд Браун, Уйлям Саймън, Пол Нитце, З. Бжежински и А. Гудпастер – бивш главнокомандващ на НАТО. В доклада се доказвало, че САЩ следва да съкратят контингента си в Европа до 70 – 80 хиляди, а не само до 225 хиляди души, както предлага Буш. Съкращенията следвало да засегнат както ВВС, така и ВМС. Доказвало се също така, че администрацията на Буш следва да се откаже от модернизацията на нови ракети ЛАНС и разполагането им в Европа.

Шейнов

176

1 За об

З А К О Н Д О В

О П Е Р А Т И В Н О П И С М О № 6

ОТ 12 ЮНИ 1990 ГОД.
ОТ Ш Е Й Н О В

Пасаж № 1, писмо № 6
От 12 юни 1990 год.
От Шейнов

О Т Н О С Н О : ОПО РЯН

През изминалия период настъпи забавяне и дори застой в тенденцията към едностранно разоръжаване в някои области на отбранително - настъпателната система на американската армия. Една от основните причини се крие във факта, че от около един месец президентът БУШ и най вече държавният секретар БЕЙКЪР са обект на остра и системна критика от страна на десните сили в КОНГРЕСА. Основните обвинения се състоят в това, че администрацията е направила прекалено много едностранни отстъпки, които не са получили отговор от съветска страна. Особено място се отделя на "неотстъпчивостта и твърдата позиция" на СССР по проблема свързан с обединяването на двете Германии. Друга причина за засилената критика е и посещението на Горбачов. В случая се преследва основната цел в дните непосредствено преди посещението да се създаде обстановка на напрежение, чрез което да се оказна натиск върху президента и екипа му, с оглед недопускане съгласуването на сериозни и ефективни мерки на разоръжаване.

Из архивите на ДС

187

Тази атмосфера е благоприятствувана и от факта, че засега няма предварителна договореност по основните области и противоречия между СССР и САЩ по главните направления на разоръжаването, по които в момента се водят преговори / СТАРТ, Виена / и на практика не се очаква подписването на споразумение по време на сегашната среща във Вашингтон.

29.05.90 Шейнов

186
06

ЗА КОНДОВ -1-

ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 8

От 9.08.1990г.

От ШЕЙНОВ

334

Пасаж № 1, писмо № 8 ОТНОСНО: 080 ВРЯН

От 9.08.1990г.

От Шейнов

Изминалият период се характеризира главно с въздействието на срещата на НАТО в Лондон върху политиката на САЩ във военната област и вси по-разгорещените дебати в Конгреса на САЩ, свързани с изработването на военния бюджет. Засега се запазват позициите на ВПК, изразяващи се главно в противопоставяне на значителни съкращения на военния бюджет, за съхраняване на сегашното равнище и дори увеличаване на разходите и модернизиране на стратегическите нападателни оръжия.

От друга страна, съгласието на СССР обединена Германия да бъде член на НАТО и изтеглянето на съветските войски от Източна Европа все повече ерозира подкрепата на Конгреса за военните разходи, което се изразява в следното:

1. Съкращаване с около 100 000/Сената/ - 120 000/Камарата на представителите/ на личния състав в районите, където е намаляла съветската заплаха.

2. Ограничаване на средствата за закупуване на нападателния самолет с морско базиране А-17 и подводницата "Seawolf". Това определя тенденцията за забавяне на въвеждането на нови оръ-

жейни системи, което особено безпокои Пентагона.

3. Очакваната подкрепа в Камарата на представителите на предложението на Лес Аспин за прекратяване на производството на на бомбардировача В-2, като при това се запазят средствата за изследвания и разработка поради използуваните високи технологии.

4. Вероятността Конгреса да препоръча повече средства за разработката и производството на ракетата "Миджитмън" за сметка на мобилния вариант на МХ.

Прави впечатление готовността на Администрацията и, в по-малка степен , на Конгреса на САЩ за поддържане на равнището на стратегическите нападателни оръжия, чието бъдеще ще се определя във все по-голяма степен от състоянието на преговорите по тях със СССР.

Важен момент, определящ до голяма степен и перспективата на развитие на американските въоръжения, е отсъствието на противоречия между правителството и Конгреса по въпроса за запазване на равнището на разходите за изследвания и разработки. Въпреки това се очаква Пентагонът да води голяма борба за премахване на пречките пред въвеждането на нови системи оръжия.

От съществено значение за стратегическата част на американската военна доктрина продължава да бъде разработването на компонентите за СОИ.

25.07.90 Шефов

Из архивите на ДС

Поверително от особена важност!

УТВЪРЖДАВАМ,
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Ген.майор_____
_____1961 година
С о ф и я

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

ОТНОСНО: Мероприятия за подготовка на агентурния апарат за работа в усложнена обстановка по линиите на отдел III-ти при Управление I-ДС.

а/ В ИТАЛИЯ

1. Да се създаде агентурна група с груповод агент "ДЕЛФИНО", със задача да събират сведения за плановете и действията на Южното командване на НАТО и в каква степен и как италианците ги поддържат, сведения за позициите на управляващите кръгове и военните ръководители на Италия.

В групата да бъдат включени агентите: "№ 1", "РОССОНЕ" и "СТАНКО".

За целта да се извърши съответна подготовка на "ДЕЛФИНО" като груповод /ползуване на тайници и тайнопис/, без да се разкриват за сега агентите, с които ще поддържа връзка. От друга страна агентите "№ 1", "РОССОНЕ" и "СТАНКО" да се подготвят за поддържане на безлична връзка – чрез тайници, без да се знаят помежду си и кой ще ги ръководи.

Връзката с Центъра "ДЕЛФИНО" ще прддържа чрез П/К в Швейцария. Начина ще се разработи конкретно допълнително.

Срок 15.X.1961 год.
Отг. Карастоянов

Из архивите на ДС

2. Да се създаде агентурна група с груповод агент "ПРИЯТЕЛ", със задача да събират сведения за плановете на италианското правителство за съвместни действия с другите страни от НАТО срещу страните от нашия лагер, за местонахождението, въоръжението и бойната готовност на италианските военни поделения и за действията на италианската разведка и контраразведка по отношение на нашите страни.

В групата да бъдат включени агентите: "АЛДО", "МИНКО" и "ФРАНКО".

За целта да се извърши проверка и укрепване на агент "ПРИЯТЕЛ", след което се подготви като груповод /да ползува тайници и тайнопис/, без да се разкриват агентите, които ще му бъдат предадени на връзка.

Агентите "АЛДО", "МИНКО" и "ФРАНКО" да бъдат обучени за поддържане на безлична връзка чрез тайници, без да се знаят помежду си, нито пък да им се казва кой ще ги ръководи.

Връзката с Центъра агент "ПРИЯТЕЛ" ще поддържа чрез П/К в Швейцария. Конкретния начин ще се разработи допълнително. Ще се търсят и други възможности за връзка.

Срок 30.X. 1961 год.
Отгов.Карастоянов

3. На агентите "ДЖИНО", "ВИТОРИО" и "ОЛИМПИО" да се разработят задачи за възпрепятствуване всякакви действия на вражеската емиграция срещу НРБ и социалистическия лагер. Ако бъдат включени в диверсантски и шпионски групи или във войскови съединения на противника, при първа възможност да минат на наша страна.

Срок 15. X 1961 г.
Отгов. карастоянов

Из архивите на ДС

338

б/ Във ФРАНЦИЯ

1. На агентите "ЧАВДАР", "ЛАЗАРОВ", "ВИТОША" и "КИРО" да се разработят задачи за възпрепятствуване всякакви действия на вражеската емиграция срещу НРБ и социалистически лагер. Ако бъдат включени в диверсантски и шпионски групи, или във войскови съединения на противника, при първа възможност да минат на наша страна.

Срок 15. X 1961 г.
Отгов. Брунев

в/ В ГФР

1. На агентите "РОЛМАН" и "ОРЛОВ" да се разработят задачи да възпрепятствуват всякакви действия на вражеската емиграция срещу НРБ и социалистическия лагер. Ако бъдат включени в диверсантски и шпионски групи или във войскови съединения на противника, при първа възможност да минат на наша страна.

Срок 20. X 1961 год.
Отгов. Косов

г/ В АВСТРИЯ

1. Ако Австрия остане неутрална страна на агент "ОЛИМП" да се дадат указания да остане там и изпълнява задачи, които ще му поставя ръководещия го работник.

2. С агентите "513", "ДОБРЕВ", "ИНДИЯ", "ПРОЛЕТ", и "АНДРЕЙ" да се договори постоянно действуващ начин за двустранно установяване на връзка.

На същите да се разработят задачи за възпрепятствуване всякакви действия на вражеската емиграция срещу НРБ и социалистическия лагер.

Ако се създадат войскови поделения от вражеската емиграция да се включат, да изучават състава, да се сближават с тези, които изразяват несъгласие с ръководството си и направят необходимото да ги направят негодни за действие срещу нас, а при прехвърляне на наша територия се предадат на нашите власти или потърсят връзка с парол.

Срок 15.X.1961 год.
Отгов. Красен.

3. Резидентурата да придобие 2 пощенски кутии, 2 Я/К и подготви 6 тайника за използуване на връзка с агентурата от другите резидентури.

Срок 30.X 1961 год.
Отгов. Красен

д/ В ШВЕЙЦАРИЯ

1. Да се договорят постоянно действуващи начини за бързо установяване на връзка с агентите "ДОРФ", "ВАН" и "ОЛГА".

Срок 30.IX 1961 год.
Отгов. Косов

2. Да се извършат проверки за надеждността на пощенските кутии "БОР" и "КРУША", след което се определи от кои агенти ще бъдат използувани в случай на усложнена обстановка.

Срок 30.IX 1961 год.
Отгов. Косов

3. Резидентурата да придобие 2 П/К, 2 Я/К и подготви 5 тайника, които да се използуват за връзка с агентурата от други резидентури.

Срок 30.X 1961 год.
Отгов. Косов

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

340

е/ ОБЩИ МЕРОПРИЯТИЯ

1. Да се дадат на резидентурите указания за действия при усложнена обстановка и подготовката им за това.

2. От всички резидентури да се изясни в подходяща форма /без да се плашат агентите/ какво мобилизационно назначение има всеки агент от тези, които са набелязани за използуване по горните мероприятия.

Срок 30. IX 1961 год.
Отгов. резидентът

3. Да се оточнят последните адреси и телефонни номера на агентите и се набавят снимки за тези, от които не са взети до сега такива.

Срок 30 X 1961 год.
Отгов. резидентът

3. 9. 1961 г.
София
СК/397-2 екз.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III-ти
Подполковник

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

220
123

ЗАДАЧИ НА ОТДЕЛ III-ти, У-НИЕ I-ДС
ПО СТРАНИ

I. И Т А Л И Я

1. Агентурно проникване в учрежденията и организациите на главния противник – САЩ, в щабовете и базите на НАТО, намиращи се в Италия, с цел разкриване и пресичане плановете и действията на главния противник срещу нашата страна и страните от социалистическия лагер.

Главен обект на агентурно проникване по тази основна задача ще бъде ЮЖНОТО КОМАНДВАНЕ НА НАТО.

2. Агентурно проникване във Ватикана, с цел разкриване плановете и практическата вражеска дейност на Ватикана против нашата страна и другите страни от социалистическия лагер и за получаване информация по подготовката на Вселенския събор.

За целта ще се работи за агентурно проникване в ръководните органи във Ватикана и на първо място в Източната конгрегация и органа на Ватикана – в-к "Осерваторе романо".

3. Агентурно проникване в италианските разузнавателни и контраразузнавателни органи, а също така във вражеските разузнавателни централи, с цел разкриване и пресичане тяхната подривна дейност срещу нашата страна и страните от социалистическия лагер.

4. Добиване информация за външната политика на италианското правителство и противоречията му с другите страни от НАТО и провеждане мероприятия за въздействие върху общественото мнение.

Из архивите на ДС

221
124

II. Ф Р А Н Ц И Я

1. Агентурно проникване и получаване секретна информация за НАТО-Париж.

Обекти за агентурно проникване:

а/ Турската делегация при НАТО;
б/ Гръцката делегация при НАТО;
в/ Френската делегация при НАТО;

342

2. Агентурно проникване и получаване информация за дейността на вражеските разузнавателни центрове действуващи срещу НР България от Франция и ГФР.

3. Агентурно проникване и получаване секретна информация за външната и вътрешна политика на Франция.

4. Набиране на научно-техническа информация и документи интересуващи НР България.

III. А В С Т Р И Я

1. Агентурно проникване в учрежденията и организациите на САЩ в Австрия и предимно в разузнавателните и контр разузнавателните органи, учреждения и служби за разкриване тяхната подривна дейност срещу нашата страна и влиянието, което оказват върху австрийското правителство.

2. Разкриване подривната дейност на вражеските разузнавателни централи на територията на Австрия и ГФР и как използуват българската вражеска емиграция.

3. Провеждане мероприятия за оказване политическо въздействие върху австрийската общественост в полза на социалистическия лагер против агресивната политика на САЩ и НАТО.

222
25

IV. ШВЕЙЦАРИЯ

1. Агентурно проникване в учрежденията и организациите на главния враг - САЩ на територията на Швейцария и използуване възможностите в тази страна за разузнавателна работа в Турция и Гърция.

2. Създаване условия в Швейцария за обезпечаване на връзка с наша агентура в други страни - К/К, П/К, места за срещи и явки, тайници и пр.

3. Създаване условия за провеждане в Швейцария мероприятия за политическо въздействие в наша полза.

_____1962 год.
София
СК/924-2 екз.

Из архивите на ДС

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

139

О Т Е Ч Е Т

за информационната работа през
1965 година по линия на ИТАЛИЯ.

През изтеклата 1965 година от резидентурата в Рим се получиха 142 и използваха общо 108 информации. Разпределението на тези информации по основните задачи стоящи пред резидентурата е следното:

1. По първата основна задача–придобиване на информации по плановете и намеренията на главния враг САЩ и НАТО срещу НРБ и другите социалистически страни се получиха общо 21 информации, от които 10 за ЦК на БКП.

С получените информации бяха изяснени някои действия и планове на САЩ и техните съюзници от НАТО от военно-политически характер засягащи преди всичко южното командване на НАТО. Получиха се сведения за нова неизвестна до сега база на САЩ в Далечния изток, някои въпроси за отношението на САЩ и Италия по създаването на Многостранните ядрени сили на НАТО и възникналите по този повод противоречия вътре в НАТО, някои данни за декемврийската сесия на НАТО, за проведената 11-та сесия на Атлантическия съюз, за въоръжението на италианската армия, за някои военни обекти и други.

По тази задача бяха получени и редица документи, като документът на икономическия комитет на НАТО за съревнованието между Запада и Изтока, за отношението на НАТО по въпроса за отпускане кредити от Запада на социалистическите страни.

Изяснени бяха и някои въпроси по отношенията между Италия и САЩ, по външната политика на САЩ и действията и като член на НАТО.

Получиха се конкретни информации за сключени тайни

170 199

съглашение между САЩ и Италия за вземане мерки срещу кризата в НАТО и по-специално срещу позициите на ДЕ ГОЛ по отношение на НАТО.

2.По втората основна задача-политика,планове и намерения на италианското правителство по отношение на НРБ и социалистическия лагер и по-важни международни въпроси се получиха 28 информации.Някои от тях съдържаха интересни сведения за политиката на италианските управляващи среди към НРБ и социалистическите страни.Получиха се конкретни данни за настроението и предложенията на италианската икономическа делегация през време на итало-българските търговски преговори в Рим,както и за преговорите по неуредени финансови въпроси между двете страни в София и др.Интерес представляваха и отзивите за проведеното заседание на страните членки на Варшавския пакт.

Във връзка с отношението на Италия по важни международни въпроси се получиха информации по събитията във Виетнам,С.Доминго и Алжир,за становището на Италия по някои въпроси от дневния ред на сесията на ООН както и за политиката на Италия в Латино-американските страни и други.

Някои от информациите обаче бяха изпращани със закъснение и се губеше актуалността им.Други от тях имаха твърде общ характер,и въпреки че засягаха интересни въпроси не можаха да се използват.

3.По третата основна задача-политика и подривна дейност на Ватикана срещу НРБ и социалистическите страни бяха използвани 6 информации.Тези информации отчасти изясняваха становището на Ватикана по редица международни въпроси. Например по по събитията във Виетнам,засягаха също така взаимоотношенията между отделните християндемократически партии в Западна Европа и Латинска Америка,както и становището на 4-та сесия на Вселенския събор за отношенията на католическата църква към социалистическите страни.

Освен по горните въпроси бяха използвани от съветските другари други 10 документални информации отнасящи

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

 171 200

се преди всичко за отношенията между СССР и Турция,събитията в Кипър и др.

От съветските другари получихме и четири информации за положението в ИСП,за САРАГАТ,за резултатите отIУсесия на Вселенския събор както и някои данни за външната политика на Италия.

По една информация получихме от полските и унгарските другари главно по отношение дейността на Ватикана.

Получиха се и 6 информации по линия на четвърти отдел,които представляваха интерес.Някои от тях бяха изпратени и до ЦК на БКП.

Три документални информации,/документ на НАТО за политиката на ЧССР,итало-чехословашките търговски отношения, чехословашко-западногерманските преговори/ изпратихме на чехословашките другари.

През изтеклата 1965 година резидентурата в РИМ развиваше добра информационна дейност.Получиха се редица ценни информации,които спомогнаха за изясняване на отделни страни от номенклатурните въпроси.По-голяма част от информациите бяха конкретни и засягаха актуални събития.Имаше и голям брой документални информации,които обаче пристигаха в Центъра с голямо закъснение и губеха актуалността си.За отбелязване е също така,че през второто шестмесечие се чувствува известно намаляване на пристигащите в центъра информации.Не се получи и нито една документална информация.

Работниците от резидентурата допуснаха и ред слабости.Макар че почти на всички информации се правеше добра първична оценка имаше и такива,чиято оценка беше формална и не се излизаше с предложение за използването на информацията

През първите месеци на 1965 година резидентурата изпращаше много грами в Центъра,които в повечето случаи не бяха по достатъчно важни и срочни въпроси.След като им беше обърнато внимание,информациите,които получавахме с грами намаляха до минимум.Получаваха се само грами по изключително важни събития,за които беше необходимо да се вземе незабавно отношение.

142 26 201

Все още продължават да се изпращат информации съдържащи данни известни от официални източници,каквато е случаят със сведението за проведения конгрес на младежите християндемократи,по събитията във Виетнам,по някои военни въпроси,конференции,срещи и разговори с политически дейци и др.Някои от информациите третират интересни въпроси,но поради твърде общия им характер не можаха да се използват.Такива бяха информациите за създаването на американски военен комитет в Италия,разговорите на Ерхард в Париж,данните за американската шифровъчна система и други.

347

През следващата година резидентурата трябва да обърне внимание на тези слабости при обработката и изпращането на сведенията и да използват всички възможности за по-нататъшното и по-пълно изясняване както на някои страни от номенклатурните въпроси,така също и на отделно поставените задачи.

Резидентурата трябва да обърне по-голямо внимание при обработката на информацията,да прави по-задълбочена първична оценка,да намали броя на неточните и противоречиви информации,да увеличи количеството на информациите по първата основна задача,като същевременно положи всички усилия за подобряване на качеството им.

През годината бяха изготвени справки по външната и вътрешната политика на Италия.Съвместно с линейния отдел беше направен анализ на работата на 4-ма източника на информационни сведения.

Необходимо е през следващата 1966 година да се подобрява все повече контактът между направлението по Италия към отдел Информация и линейния отдел което би спомогнало за по-задълбочена и по-качествена работа.

Изготвил:

22.XI.1965 год.
София

Из архивите на ДС

85

УТВЪРЖДАВА
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС
Ген.майор: _____
01.02 1968 год.
С о ф и я

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н – З А Д А Н И Е

ОТНОСНО: Основните задачи и агентурно-оперативните мероприятия за работа срещу Франция през 1968 г

I. ГЛАВНИ НАСОКИ ЗА РАБОТА НА РЕЗИДЕНТУРАТА.

1. Разкриване плановете и намеренията на НАТО и САЩ за действия срещу нашата страна и другите социалистически страни.

2. Работа на резидентурата от територията на Франция срещу Турция и Гърция чрез гръцкия и турски контингент и местни граждани.

3. Подобряване на ръководството и възпитанието на налична та агентура и проверката й с цел по-доброто й използуване за разработ ване на основните обекти.

II. ОСНОВНИ ПОЛИТИЧЕСКИ ЗАДАЧИ.

1. Политиката на Франция към НРБ и другите социалистически страни.

– плановете и намеренията на френските управляващи и делови среди за развитието на политическите, икономическите и търговски отношения с нашата и другите социалистически страни.

– разногласията на Франция с другите капиталистически страни по въпросите за търговията със социалистическия лагер.

Из архивите на ДС

86
159

2. Противоречията между Франция и САЩ и ГФР по редица проблеми на НАТО. Плановете и намеренията на френските управляващи среди за бъдещето на НАТО и взаимно отношенията между страните членки на НАТО.

3. Политиката на Франция по отношение на арабските страни и Израел. Влиянието на Франция върху вътрешно, външно политическият и икономически живот на тези страни. Политически и икономически противоречия на Франция с другите капиталистически страни в този район на света.

4. Плановете и намеренията на Франция за развитие на икономическите и търговски отношения с Гърция и Турция, както и отпускане на военна и икономическа помощ на тези страни.

III. ОСНОВНИ ОБЕКТИ ЗА ПРОНИКВАНЕ.

1. През 1968 година резидентурата във Париж и отдела използвайки наличните агентурни възможности и създавайки нова агентура трябва да проникне в следните обекти.

а) Със стара агентура:
Посредством аг. "25" ще се разработва НАТО.
Посредством аг. "АНРИ" в Министерство на икономиката и финансите за устройване за работа срещу Турция.
Посредством аг. "АНЖЕЛ" да се проникне в официалните американски представителства в Франция.

б) С нова агентура.
Да се проникне в посолството на Турция и Гърция.

IV. АГЕНТУРНО-ОПЕРАТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ.

1. Вербовка на нова агентура. До края на 1968 година да се оформи и извърши реализация на разработката "Жан".

2. Откриване на нови разработки: до края на шестмесечието

Из архивите на ДС

350

160

да се открият 4 нови разработки:

а) "МИЛЕНА" от Турското посолство в Париж.

б) "БИСЕРОВ" от гръцкото консулство във Милано.

в) "АВРАМОВ" израелската военна мисия в Париж.

г) "ЛЮБЕН" на работа в ОЕСД.

3. До края на годината да бъде извършена проверка на честността към нашите органи и се направи писмено заключение на агентите "ЕВА", "МАДЛЕН" и "АНЖЕЛ".

4. Да се проведат мероприятия за подобряване на разузнавателните възможности на аг. "АНРИ" и подготовка за такива на аг. "ДАНИЕЛ".

5. Подобряване на връзката с агентурата:

а) до края на годината да се премине на безлична връзка / тайник / с аг."АНРИ" и евентуално с аг. "25".

6. Помощна агентура: през 1968 година да се извърши подготовка на агентите "ЕВА" и "МАДЛЕН" за използването им като помощни агенти.

V. РАБОТА ОТ ТРЕТИ СТРАНИ.

1. Да се командирова агент "АНРИ" и агент "ЧУЖДЕНЕЦ" в Турция.

2. Вероовка на нова агентура във Франция за работа срещу Турция и Гърция.

- по работата срещу Гърция ще бъде открита една нова разработка на "БИСЕРОВ", посочена в точка IV/2 на настоящия план.

- а за работа по Турция ще бъде открита една разработка на "МИЛЕНА" посочена в същата точка.

Из архивите на ДС

88
161

VI. РАЗУЗНАВАТЕЛНА РАБОТА ОТ НАША ТЕРИТОРИЯ.

1. Да се изпратят като студенти или стажанти на подготвеннаши сътрудници и евентуално наши о.р. за работа по изпълнение на основните задачи.

Съвместно с отделите I и II да се работи за издирването на подходящи лица от гръцки и турски произход, които да бъдат изпратени на специализация в Париж и се използват за разработка на Гръцките и Турски колонии в Париж.

351

31. I 1968 год.
София

За НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III-ти
Подполк:

СЪГЛАСЕН
ЗАМ.Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС
Полковник:_____

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Резидентурата в Париж.

I. НАСТОЯЩЕ ПОЛОЖЕНИЕ

1. Основни задачи за работа:

а) Срещу САЩ и НАТО;

б) Срещу Гърция и Турция;

в) По НТР;

г) По КРО и проникване;

2. Състав и разпределение на задачите в резидентурата:

№ по ред	длъжност	по коя линия работи	прикритие	агентура	р/ки
1.	резидент	Гърция	посолството	1	3
2.	зам.резид.	КРО и проникване	посолството		
3.	о.р.	Турция и САЩ	търговското	2	-
4.	о.р.	САЩ и НАТО	ЮНЕСКО	1	1
5.	о.р.	НТР	търговското	2	-
6.	о.р.	НТР	търговското		
7.	о.р.	НТР	специализант		
8.	о.р.	НТР	специализант		

Из архивите на ДС

185
175

Технически състав към резидентурата: 1 радист; 1 шифровач; 2 охрана.

II.ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕОРИЕНТИРАНЕ НА ЗАДАЧИТЕ, ПРЕГРУПИРАНЕ И ПОДСИЛВАНЕ СЪСТАВА НА РЕЗИДЕНТУРАТА.

1. Основни задачи за работа:

а) Срещу Турция и Гърция;

б) Срещу САЩ и НАТО;

в) По НТР;

г) КРО;

2.Състав и ново разпределение на задачите.

№ по ред	длъжност	по коя линия да работи	прикритие	на чия щатна бройка	фонд работна заплата
1.	резидент	Гърция	посолството	-	-
2.	зам.резид.	КРО	посолството	-	-
3.	зам.резид.	НТР	търговското	-	-
4.	о.р.	Турция	търговското	-	-
5.	о.р.	САЩ и НАТО	ЮНЕСКО	-	-
6.	о.р.	НТР	търговското	-	-
7.	о.р.	НТР	специализант	-	-
8.	о.р.	НТР	специализант	-	-
		П О Д С И Л В А Н Е			
9.	о.р.	Турция	студент	по вътр.щат	КДС
10.	о.р.	Гърция	специализант	"	"
11.	о.р.	САЩ и НАТО	търговска смесена фирма	"	на фирмата.
12.	о.р.	САЩ и НАТО	"	"	"

Из архивите на ДС

156
176

Технически състав към резидентурата: 1 радист; 1 шифровач; 2 охрана; 1 технически секретар-машинописец по вътрешен щат и фонд работна заплата на КДС, на прикритие в посолството.

15 III 1968 г.
София

За НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III
Подполковник:

ЦС/2 екз.

354

Строго секретно! 1 3

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Проведените АМ от Европейско направление при отдел VIII-ПГУ за периода I.V.1976 г. - 15.VIII.1977 г.

През въпросния период направлението се ръководеше от плана за работа за 1976 и 1977 год., както и от текущите задачи, поставени от ръководството на отдела. Проведени са следните АМ за времето, както следва:

I. I.V.1976 - 31.XII.1976 год.

1. ОПЕРАЦИЯ "ЗАРЯ" - поставяща си за цел пропагандиране успехите на социалистическите страни и засилване антиамериканските настроения в Турция. Чрез "ИНТИБАХ" и "ЕСЕН" в 3 турски вестника са публикувани серия от материали, които заедно с пропагандиране на нашите успехи и подкрепа външната политика на СССР и социалистическия лагер, активно разобличаваха намесата на САЩ и НАТО във вътрешните работи на страната.

2. ОПЕРАЦИЯ "СВЕТКАВИЦА" - дългосрочна, многоетапна операция за оказване съдействие на активната политика на СССР и социалистическите страни в борбата за разширяване на постигнатите резултати от конференцията в Хелзинки. С помощта на "Редактора" в Белгия в броя за септември на списанието "Дипломация" беше публикувана голяма статия посветена на СССЕ в Хелзинки. Във връзка с първата годишнина от съвещанието в два турски вестника "ИНТИБАХ" публикува статии за мястото и ролята на балканските народи в процеса на разведряването.

Из архивите на ДС

3. АМ "ЗАЛЕЗ-Г". Същото имаше за цел да съдействува за осигуряване победата на ГСДП/СВДП в изборите за Бундестага, състояли се през м.ноември 1976 год. В провеждането на АМ бяха включени резидентурите във Виена, Бон и Париж. Проведени са разговори за влияние с голям брой политически дейци в трите страни, като освен това във френския вестник "Трибюн де насион" са били публикувани статии по наше внушение в полза на ГСДП/СЬДП, критикуващи позициите на ХДС/ХСС. АМ е проведено със съдействието на немските другари.

4. МНОГОЕТАПНАТА ОПЕРАЦИЯ "ЮБИЛЕЙ". Същата имаше за цел да намали ефекта на чествуваната 200-годишнина от основаването на САЩ. Чрез ДОР "КАСТОР" и двама негови приятели в италианската преса - сп."Панорама", "Еспресо" и "Куриере делла сера" бяха публикувани редица материали, които бяха насочени към засилване антиамериканските настроения в Италия.

5. ОПЕРАЦИЯ "ИЗГРЕВ" - провеждана във връзка с XXV конгрес на КПСС и XI конгрес на БКП. В един по-продължителен период преди и след двата конгреса, с помощта на резидентурите в Истанбул, Анкара, Лондон и Виена бяха публикувани общо около 40 материала от икономически, политически и културен характер,показващи цялостните успехи на СССР и НРБ.

6. ОПЕРАЦИЯ "ХОРИЗОНТ" - целяща оказване съдействие на активната политика на СССР и социалистическите страни в подкрепа на резултатите от съвещанието в Хелзинки и за създаване благоприятна атмосфера за провеждане на Белградското съвещание. Проведена беше сравнително голяма по обем подготвителна работа по изработване тезиси, задачи до резидентурите, създадени бяха връзки с ръководствата на Националния комитет за мир и Комитета за европейска сигурност и сътрудничество, с оглед използуване възможности в работата по операцията, с което беше подготвена работата по операцията през 1977 год.

II. I.I.1977 г. - I5.VIII.1977 год.

I. МНОГОЕТАПНА ОПЕРАЦИЯ "ХОРИЗОНТ"

А. АМ "ХОРИЗОНТ-I".а) Мероприятието се изрази в провеждане на конференция по въпросите на разведряването в италианския град АРЕЦО с помощта на аг."НЕЗАВИСИМИЯ". В нея са взели участие около I70 души, като е имало представители на Италианската социалдемократическа партия, Италианската социалистическа партия и Италианската комунистическа партия. Събитието е било отразено също от местната телевизия и вестници.

б) Освен това чрез аг."НЕЗАВИСИМИЯ" беше инспирирано запитване в италианския парламент от депутатите Горла и Корвизиери относно политиката и ролята на страната спрямо разведряването, което изисква писмен отговор на министъра на външните работи на Италия. Текстът на запитването е отпечатен в Бюлетина на Камарата на депутатите, бр.I2I от 20 април I977 год.

в. Публикувани са три статии във в-к "Куотидиано дей Лаворатори" ("Работнически вестник") от I,29 и 30 април т.г. Първата статия показва становището на група интелектуалци, хора на изкуството и демократични профсъюзни дейци от ФРГ, които настояват за изясняване на проблема за правата на човека в тяхната страна. Втората и третата статии третират проблеми на разведряването, в унисон са с нашите цели и представляват принос за благоприятното провеждане на Белградската среща.

Б. АМ "ХОРИЗОНТ-II". Мероприятието се изразява в публикуването на няколко материала в западната преса от западногерманския журналист живущ : , на теми свързани с активната външна политика на НРБ на Балканите, традиционните приятелски връзки между Австрия и България в областта на икономиката, политиката, туризма и перспективата за тяхното развитие и процеса на разведряване. За сега разполагаве с данни за публикуването на статия във в-к "Франкфуртер рундшау" от I4.V.I977 год. за успехите на курортното дело и туризма в нашата страна като принос за развитието на контактите между хората. За изпълнението на мероприятието се следи и следващите резултати ще бъдат отчетени допълнително.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

358

В. АМ "ХОРИЗОНТ-III". Мероприятието се изрази в публикуването на няколко материала в турската преса, посредством връзка на резидентурата в Истанбул, както следва:

- Статия "В Белград да се защити Хелзинки", поместена във в-к "Джумхуриет" от 2.IV.1977 год.

- Статия относно Международната среща на писателите, състояла се в нашата страна пре м.юни т.г. във в-к "Ватан" от 5.V.1977 год., пропагандираща срещата, като се посочва ролята, която ще изиграе в подкрепа на съвещанието в Хелзинки.

I. Във връзка с изпълнението на цялостния план относно провеждането на операция "ХОРИЗОНТ" (раздел III,т.9), чрез "ЖУРНАЛИСТА" със съдействието на резидентурата в Брюксел в два последователни броя на в-к "Ла Сите" от 26 и 28 април т.г. е публикувана статията "Подготовката за срещата Изток-Запад в Белград.

("ЖУРНАЛИСТЪТ" е публикувал в броя на същия вестник от 26 април т.г. положителна статия за посещението на др.Громико в Индия).

2. МНОГОЕТАПНАТА ОПЕРАЦИЯ "ДИАПАЗОН"

а) Мероприятието е първа акция от тази операция и се изрази в публикация на статия в английското икономическо списание "Източна Европа" в неговия брой от 24.I.1977 год. озаглавена "Перспективи на търговията с България,в която се поставя и въпроса за забраната спрямо НРБ да ловува в 200-милната зона. Успоредно с този въпрос се сочат благоприятните възможности, които българската икономика създава за разширяване икономическите въпроси с Англия.

б) Мероприятието е втора акция от тази операция и се изрязи в публикация на статия в белгийското списание "Енпакт", броя за м.май, излизащо на фламандски език, целяща да съдействува за облекчаване ограничителния режим за риболов, наложен с въвеждането на 200-милната зона. Публикацията е осъществена от резидентурата в Брюксел с помощта на връзката "ФЛОРИС".

3. ОПЕРАЦИЯ "ДРУЖБА" - целяща оказване помощ на прогресивните и демократични сили в Португалия за разобличаване двуличната политика на социалистическата партия. Мероприятието се изрази в излъчване от емисията на португалски език на Радио София на материала, озаглавен "Зловредни сметки", критикуващ наличието и търпимостта на португалските власти спрямо радиостанциите "Радио Свободна Европа" и "Радио Свобода", намиращи се на португалска територия.

18.8. 1977 год.
София

МАЙОР: [подпис]

Отп.в I екз.
Изп.:I7073
Нап.:КВ

Из архивите на ДС

Строго секретно 52

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.Р.Р.
ПТ... ВНО
УП... —ДС
Рег. № 18751 екз. № 2
27.IX 1978 год.

Н А С О К И

за работата по С А Щ в областта на АМ.

1. Противопоставяне на агресивната и милитаристична политика на САЩ, насочена ~~на~~ ~~на~~ саботиране процеса на разведряване, за увеличаване на въоръженията и производството на нови видове оръжия, като неутроната бомба, крилатите ракети и др.
2. Изобличаване намесата на САЩ във вътрешните работи на отделните капиталистически страни (например Италия), с които се цели осуетяване демократичното развитие на тези страни и цялостното им поставяне в услуга на американските интереси.
3. Разобличаване най-отявлените привърженици в САЩ на антикомунизма и противниците на политиката на социалистическите страни.
4. Дискредитиране враждебната за социалистическите страни кампания на САЩ по "правата на човека", с цел разобличаването й в очите на световната общественост.
5. Създаване благоприятна обстановка за успешно провеждане на конференцията в Мадрид през м.ноември 1980 година, с цел задълбочаване процеса на разведряване, в противовес на проявяващите се още сега в политиката на САЩ тенденции на миниране успеха на тази конференция.
6. Противодействие и разобличаване враждебната дейност на САЩ по отслабване единството на страните от социалистическата общност и международното комунистическо движение.

Из архивите на ДС

361

53

7. Противодействие и разобличаване на агресивната политика на САЩ в района на Балканите и разстройване на южното крило на НАТО.
8. Отслабване и разстройване отношенията на САЩ с Турция.
9. Разобличаване политиката на САЩ по отношение на Гърция като двулична и накърняваща националните интереси на тази страна.
10. Разобличаване опитите на САЩ да решат кипърския въпрос в интерес на НАТО.
11. Разобличаване на американската двулична и експанзивна политика към арабските страни, политическите, икономическите и военни намерения на САЩ в района на Близкия изток.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII-ПГУ
Полковник: Г. Гаврилов

Отп.в 2 екз.
Екз.№ 1-отдел III-ПГУ
Екз.№ 2-отдел VIII-ПГУ
Изпълнил:17069
Написала:08-198
Христова
27.IX.1978 г.

1 124

Строго секретно

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 774, екз.№ 2
15 I 1979 год.

О Ц Е Н К А
ОР „Пашов" от

ОТНОСНО: Работата на резидентурата в Рим по линия на отдел 08 за периода декември 1973 г. – октомври 1978 г.

През отчетния период резидентурата е полагала постоянни и планомерни усилия за работа по линия на отдел 08–ПГУ. В началната част на периода ОР "Пашов" е съсредоточавал повече усилията си за изпълняване поставените от раздела задачи, произхождащи от различните направления в отдел 08. Като пример в това отношение може да се посочи работата по следните задачи:

1. Изпращане справка относно някои арабски представителства (за Арабско направление).

2. Изпращане изрезки от местни вестници, отразяващи дейността на организацията "Свободни гърци" (за Гръцко направление).

3. Изпращане материали от и за посолството на САЩ в Рим (за Европейско направление).

4. Материали за изостряне отношенията между американските войници и местното население на о.Сардиния (за Европейско направление).

Из архивите на ДС

През този период резидентурата със съдействието на ОР "Пашов" е работила по провеждането на АМ на арабско и гръцко направления в отдел 08-ПГУ, като освен техническата работа за пускането на АМ, е оказвала и съдействие с проучвателна работа за уточняване на начина за провеждане на мероприятието "Катастрофа" на Гръцкото направление, което впоследствие постигна желания ефект. През този начален период - декември 1973-април 1976 г. ОР "Пашов" е съдействувал за изпращането в Центъра на различни документални материали, като такива с подписи на ръководители от италиански министерства, префектури, прокуратури, вербални ноти на МИД на Италия, документи на дипломатически представителства на различни страни в Рим и др.

Резидентурата увеличи забележимо работата си по линия на АМ от средата на 1976 г., когато ОР "Пашов" пое ръководството на резидентурата и ОР "Геров" се включи активно в изпълнението на задачи по линия на отдел 08.

През периода от време, през което ОР"Пашов" изпълняваше длъжността на резидент (т.е.април 1976 - октомври 1978 г.) бяха проведени следните мероприятия:

По операция "ХОРИЗОНТ" (европейско направление).

1. Инспириране интерпелация в италианския парламент за становището на правителството по въпросите на разведряването. Интерпелацията беше поместена в Бюлетина на камарата на представителите, бр.121 от 20 април 1977 година.

2. Публикуване две поредни статии във вестник "Куотидиано дей лаворатори" на 29 и 30 април 1977 година по въпросите на успешното протичане на подготвителната среща в Белград.

3. Публикуване статия в същия вестник в броя му от 1 април 1977 година озаглавена "Призив на интелектуалци и демократи за правата на човека в Западна Германия".

4. Провеждане конференция по въпросите на разведряването в гр.Арецо на 15 юли 1977 г. с масово участие и широко разгласяване.

5. Внасяне от парламентарната група на Партията на пролетарското единство на 1 декември 1977 г. проекторезолюция, настояваща италианското правителство да се обяви срещу неутронната бомба на всички равнища. (Същата беше предварително мотивирана в парламента на 30 ноември с.г.) Министърът на външните

Из архивите на ДС

3 ~~285~~

работи Форлани беше принуден официално да възприеме отрицателно становище, с което беше посочено безсилието на правителството да води самостоятелна външна политика. Проекторезолюцията и отговорът на Форлани бяха публикувани в Бюлетина на Камарата на депутатите в броя от 1.12.1977 година.

6. Провеждане конференция във Флоренция на тема: "След конференциите в Хелзинки и Белград, намесата на САЩ в развитието на кризата в Италия и истинската роля на НАТО" на 13.02.1978 г. с широко участие и разгласяване. Конференцията беше обект на редица предавания на различни телевизионни станции.

7. За допълване ефекта от конференцията преди и след нея бяха публикувани две статии в броевете на посочения вестник, а именно:

а/ "Флоренция - дискусия върху НАТО" в броя от 11.02. 1978 година;

б/ "Флоренция - левицата дискутира върху НАТО" - в броя от 16.02.1978 година.

8. Публикуване на статии, изобличаващи политиката на НАТО и САЩ в подкрепата на неутронната бомба във в-к "Куотидиано дей лаворатори":

а/ "Атомна, водородна, неутронна бомба - все същата история" - в броя от 1.02.1978 година.

б/ "Турция - база на САЩ за контролиране на Балканите" в броя от 10.02.1978 г.

в/ "Разделение в Брюксел по въпроса за неутронната бомба" - в броя от 10.02.1978 година .

<u>Операции, провеждане от направление "А"</u>

1. "Хемус-Евзон".

2. АМ "Бумеранг".

3. АМ за осигуряване публикация на материал за албано-китайските противоречия, което беше осъществено през м.февруари 1978 г.

<u>Операции, провеждани от Арабско направление.</u>

През посочения период резидентурата работи успешно по реализацията на три акции от операция "Кобра".

По наше искане и по инициатива на резидентурата в отдела бяха изпратени:

- редица броеве от местни и централни вестници (или изрезки от такива) отразяващи някои наши мероприятия или пък съдържащи материали, подходящи за използване за АМ;

- стенограми от дискусията в камарата на депутатите

относно договорите между Италия и Югославия;

- автограф на новия турски посланик в Рим и използвани бланки на турското посолство; няколко ноти на турското посолство, изпратени до нашето посолство в Рим;

- разпространявани позиви от Националния комитет на сицилианското движение за независимост;

- два сборника със законодателни актове, регламентиращи печата и провеждането на събрания.

Броят и характерът на посочените мероприятия показва проявяване на постоянна активност в работата за провеждането им. С организирането на интерпелацията в парламента и особено с двете конференции в Арецо и Флоренция беше направен принос за разширяване досегашните форми на работа на европейско направление в отдел 08-ПГУ.

Въз основа на посоченото по-горе на работата на ОР "Пашов" като оперативен работник и резидент по линия на АМ може да се даде положителна оценка.

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 08
Полковник:

Отп.в 2 екз.
№ 1-отдел 03-ПГУ
№ 2-отдел 08-ПГУ
Изп.:08-17073
Нап.:Христова-04
12.01.1979 г.

Из архивите на ДС

СТРОГО СЕКРЕТНО

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег. № 3554, екз. № 1
29.2.80 19 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Проведените съвместни АМ с разузнавателните органи на ГДР за времето от 1.1.1979 г. до 29.2.1980 г.

За дадения период работата по линия на АМ с разузнавателните органи на ГДР се осъществяваше на основата на съвместен годишен план. По всички направления с тях бяха проведени съвместни акции. С цел координиране на провежданите съвместни АМ, тяхната конкретизация и набелязване на нови такива през отчетния период бяха проведени две работни срещи на нива на съответните отдели.

За периода бяха проведени следните съвместни АМ:

1. АМ "ЕРОЗИЯ-79-б", което представлява документална акция - "писмо" от името на лидера на неофашистката партия във ФРГ Адолф Фон Таден до Тюркеш. Документът разкрива организационната връзка и координирана дейност на двете партии. С това се доказва и разобличава незаконната дейност на ПНД и нейния лидер Тюркеш във ФРГ. Мероприятието беше изготвено от немските другари по наши тезиси и реализирано от нас в Турция. От това мероприятие ефектът беше силен, тъй като "документа" беше публикуван в органа на ТРП "Хабер", а вестниците "Джумхуриет", "Миллиет", "Айдънлък" и др. подеха кампания срещу ПНД.

2. АМ "КОШМАР-79-К" представлява документална информация на западногерманските военноразузнавателни служби, разкриваща, че ФРГ се вмесва в развитието на кюрдския проблем в Иран, Турция, Ирак и Сирия. Мероприятието беше изготвено от немските другари по наша заявка. Същото, придружено с информация за участието на ФРГ, САЩ и Турция по спасяването и даване убежище на привържениците

Из архивите на ДС

на шаха и служители на САВАК, бе доведено до знанието на режима на Хомейни. За ефекта се получиха сведения, че турският посланик в Техеран е бил предупреден от иранския външен министър, че разполагат с данни за задкулисната роля на Турция срещу Иран в интерес на САЩ и Израел.

3. АМ "ДРАКОН-РИГАС-80" представлява нови компрометиращи материали за партията на Тюркеш в провеждане на незаконна дейност във ФРГ, включително и контрабанда с наркотици. Материалите са съпроводени с писмо-инструкция от името на Тюркеш до ръководството на ПНД във ФРГ. През м.февруари т.г. мероприятието предоставихме на немските другари за реализация.

4. АМ "ФЛАНГ" беше насочено към разобличаването на бившия съветник при посолството на ФРГ в Кипър Паул Курбюн като есесовец. Ефектът от мероприятието се изрази в редица публикации в кипърската преса.

5. АМ "ЛАБИРИНТ" представлява документална акция, чрез която се показва на гръцкото правителство по-благоприятното отношение на ФРГ към Турция, отколкото към Гърция. "Документа" е изготвен от немска страна, а реализацията в момента се провежда от нас.

6. АМ "ЧАЙКА" се изразява в изготвяне от наша страна на периодични справки за проследяването на западногермански граждани от гръцките КРО, на базата на които немските другари провеждат АМ.

7. АМ "АКРОПОЛИС" се изразява в разобличаването на Щраус като подстрекател на крайната десница в Гърция и заговорничащ срещу Караманлис. Мероприятието е планирано за 1979 г., но поради недостатъчни материали и документация не бе проведено. Предстои немските другари да ни изпратят серия от статии, които ние ще реализираме в Гърция.

8. АМ "МАРС" за разобличаване на президента Картър като "неутронен президент". На основата на предоставени от нас материали немската страна ги е използувала за провеждане на редица разобличителни акции в страните от Западна Европа и Скандинавия.

Из архивите на ДС

368

9. Операция "СЕВЕРНО СИЯНИЕ" е насочена против кампанията за правата на човека. По предоставена ни информация от немските другари наши са подготвят материали за публикации в западната преса.

10. АМ "ОМИКРОН-АЛФА" представлява наша разработка за икономическото положение на Албания и отрицателните последици за албанската икономика от обвръзването й с Китай. Немската страна не ни е уведомила за реализацията и получения ефект.

11. АМ "ОМИКРОН-ИОТА" представлява брошура, целяща създаване на противоречия в ръководната върхушка на Китай. Мероприятието е изготвено и реализирано от нас, а на немските другари бяха предоставени 25 екз. за допълнителна реализация по техни канали с цел разширяване на ефекта.

През периода немските другари ни предоставиха информация за някои аспекти на близкоизточното пътуване на министъра на външните работи на ФРГ Геншер. Информацията е използувана частично при подготовката на АМ.

Съвместната работа с немските другари през отчетния период бе издигната на по-високо ниво, като от наша страна се работеше с необходимата отговорност и компетентност, с оглед да бъдем пълноценни партньори при осъществяване на съвместните акции.

На немските другари може да бъде изказана благодарност по изготвянето на необходимите "документи" по АМ "ДРАКОН" и "ЕРОЗИЯ" и съответните реализации извършени по техни канали по тези мероприятия. Наред с това много полезни се оказаха получените от немска страна информации и цялостни разработки по проблемите за движението на пантюркистите с нацистка Германия и материали против кампанията за правата на човека.

Във връзка с изострянето на международната обстановка следва да се обсъдят някои допълнителни мероприятия и насоки за съвместната ни работа, особено в района на Балканите, с основна цел разобличаване и сриване плановете на главния противник. Изхождайки от обстоятелството, че САЩ и НАТО се стремят да използуват предстоящата смърт на Тито за дестабилизация на обстановката на Балканите и стремежите им да върнат Гърция във военната организация на НАТО, следва да се конкретизират и отпочне провеждането

на мероприятия против проимпериалистическата и промаоистка политика на югославските ръководители и домогванията на главния противник по отношение на тази страна.

По Гърция следва да се ускори провеждането на заплануваните мероприятия, като "ДИАНА" насочено към премахване на стационираните в Гърция ядрени оръжия. Във връзка с това би могло да се обсъдят съвместни мероприятия, които да препятствуват връщането на Гърция във военната организация на НАТО.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08 с
Полковник:
(Д.Станков)

Отп.в 1 екз.
№ 1-КАП
Изп.: 08-17069
Нап.: Христова-48
29.2.1980 г.

Из архивите на ДС

144

Превод от руски език.

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А № 518

От получената от Вас информация се вижда, че набелязаните за реализиране през настоящата година активни мероприятия обхващат значителен кръг от важни проблеми. Разработеният план е наситен с редица сериозни и сложни за изпълнение мероприятия, чиято реализация безусловно ще изисква от Вас значително напрежение.

Изхождайки от конкретните възможности на Вашето разузнаване Вие обръщате, както и преди, главно внимание на проблемите на юго-източния фланг на НАТО в триъгълника Гърция–Турция–Кипър. В дадените раздели от плана вярно са определени главните насоки на дейност и са набелязани редица интересни акции, включително "КОШМАР", "ТРИЗЪБЕЦ", "ЗЛОБА", "РИГАС" и др.

Като перспективно мероприятие, според нас, се явява дългосрочната операция "ДИАНА", насочена към стимулиране на антивоенното движение в Гърция, към ликвидиране на чуждестранните военни бази и против разполагането на запасите от ядрено оръжие на територията на Гърция.

Наличната информация в нас говори, че съществуват подходящи условия за оформянето на такова движение, в страната функционират вече редица обществени организации и комитети, чиито действия започват да се разширяват, особено в Крит.

След загубата на Иран САЩ засилват своя натиск върху гръцките управляващи кръгове с цел да привлекат Гърция към военните мероприятия на блока НАТО, да върнат страната в неговата военна организация и да урегулират въпросите свързани с наличието на американски бази на гръцка територия. На този фон, както ни се струва, особено актуални ще бъдат акциите за влияние върху гръцките правителствени и опозиционни кръгове за противодействуване на плановете на САЩ и НАТО по отношение на Гърция, за разобличаване пред обществеността на опасните, от гледна точка на гръцките национал-

Из архивите на ДС

ни интереси, проекти за включване на страната към военния механизъм на НАТО въз основа на "плана Хейг", "плана Роджерс" или други бъдещи техни разновидности.

Ние сме заинтересовани от редовната координация на нашата съвместна дейност с Вас по всички тези проблеми, по използването на каналите на Вашето разузнаване в гръцките обществено-политически среди.

В навечерието на предвидените за 1981 г. президентски избори в Кипър и във връзка с активизирането на десните сили там с цел отстраняването на сегашния президент Киприяну от ръководството на страната, важно ще бъде да се предвидят акции за влияние при поддържането на законните кипърски власти, да се набележат съответни мероприятия за обезпечаване на единството на демократичните сили. От голям практически интерес е събирането и обобщаването на данни за американо-натовската активност в Кипър, разширяването на действуващите чуждестранни военни обекти, прехвърлянето на допълнителни военни контингенти на острова. Публикуването на поссчените данни чрез пресата и по пътя на беседи за влияние би отговаряло напълно на нашите интереси.

Кипърският пример в цялата своя съвкупност според нас, предоставя благоприятни възможности за разобличаване политиката на администрацията на Картър, обявяващ се на думи широко като "привърженик" на цялостната защита на правата на човека, а на дело поощрява агресията и нейните последствия - масовото и дългогодишно беззаконие на острова. Предполагаме, че Вие със своите възможности бихте могли да използувате в работата си получените от Вас фактически данни, в това число и предадените от нас материали по тази тема през миналата година. Опирайки се на тези материали Вие бихте могли да съдействувате за разгръщането в Кипър и извън него на кампания за критикуване на администрацията на Картър като главен виновник за забавянето на урегулирането за Кипър и за продължаващото до ден днешен нарушаване на правата и свободите на целия народ, допусканс от САЩ. Допълнително може да се препоръча за използуване по дадената тема на доклада на Европейския съвет, изготвен въз основа на обстойно разследване на масовите нарушения на правата на човека в Кипър. Съдържанието на този доклад е подходящо за максимална популяризация в Кипър и Гърция.

Из архивите на ДС

3. 146

В работата на европейското направление на отдела за АМ Вие правилно акцентирате вниманието върху задачите по съдействуване на създаването на благоприятни условия за претворяване в живота на съгласувания външнополитически курс на социалистическите страни.

На фона на острите завои във външнополитическия курс на Вашингтон като важна задача пред нас стои укрепването на положителните черти в политиката на водещите държави в Западна Европа, на намеренията на западноевропейците да играят противно на САЩ по-важна роля при изработването на политиката и военната стратегия на НАТО, включително и по въпросите на намаляване на напрежението, да имат по-голяма свобода и самостоятелност в отношенията със социалистическите държави.

В тази връзка своевременни биха били акциите насочени към съдействуване на подготовката и успешното провеждане на срещата в Мадрид, за оказване на положително влияние върху прогреса в ограничаване на стратегическите въоръжения, за прокарване на инициативите на страните от Варшавския договор за отслабване на военното противопоставяне в Централна Европа, за достигане на реални резултати в разоръжаването. По посочените теми ние сме готови постоянно да взаимодействуваме с Вас и да Ви снабдяваме със съответни материали. Скоро се надяваме, че ще завършим подготвителната работа по срещата в Мадрид, след което ще Ви информираме за набелязаните от нас действия по този проблем.

От изключителна острота в днешните условия са активните мероприятия, насочени към отслабване и всестранно подриване позициите на главната и най-реакционната цитадела на империализма - Съединените щати. Ние възнамеряваме и разчитаме при това на Вашата помощ да се съдействува за разобличаването на агресивния авантюристичен курс на САЩ, да се разкриват сметките на американските управляващи кръгове с помощта на силата или заплахата да диктуват своята воля на другите държави, да се намесват във вътрешните им работи. Ние ще се стремим да предотвратим окончателното преминаване на администрацията на Картър от намаляване на напрежението към "студена война", да се намаля активността на най-реакционните части от управляващата върхушка на САЩ, настояваща за форсиране на надпреварата във въоръжаването.

Съществен политически ефект при днешната обстановка би дало

4. 144

заплануването за реализация в Гърция на документални материали на американското военно командуване (акция "ЦУНАМИ I-4)". Съвсем подходящи също биха били мероприятията за разобличаване постановките и практическите действия на Бжежински (акция "Заклет враг"). Ние сме готови да Ви окажем в тази насока максимално съдействие с необходимите материали и разработки.

В полезрението на Вашето разузнаване стои и балканската проблематика. Явно Вие сериозно се съобразявате с нарастващата понастоящем подривна дейност на противника на Балканите. В плановете на основните капиталистически страни, съвпадащи обективно със замислите на китайското ръководство, не на последно място стои използуването на националните и междудържавни противоречия, на ревизионистичните възгледи и национализма, за увеличаване на напрежението в този район във вреда на позициите на страните от Варшавския договор. Нашата обща задача ние виждаме в това, наред с отслабването позициите на НАТО, а така също на САЩ и другите империалистически държави в Гърция и Турция и дискредитиране на тяхната дейност на Балканския полуостров, да се даде нужният отпор на непрекъсващите опити на Запада и Пекин да се усложнят отношенията на социалистическата общност със СФРЮ, да се спекулира с т.нар. "заплаха за Югославия от страна на Варшавския договор". Към този род акции, както ни се струва, може да се включат и съществуващите при Вас възможности за публикуване в Гърция, Турция, Италия и Кипър. Главната цел на тези акции видимо би следвало да бъде разкриването и разобличаването на плановете на Запада по отношение на Югославия, както и връзките на спецслужбите на противника с реакционните емигрантски организации. В тази насока без съмнение ще допринесе заплануваната от Вас акция в рамките на мероприятието "ЮЖНО СИЯНИЕ-3".

Вие сте запланували обстойно и акции по албано-китайската проблематика и влиянието на албанското ръководство. Одобрение заслужават Вашите намерения да установите контакти за дезинформиране на официалните албански представители в редица европейски страни ("ОРБИТА-3"). При това обаче, е необходимо, както ни се струва, да се насочите само към сигурните агентурни възможности и доверителни връзки за да бъде напълно изключена възможността от разкриване пред албанците. В същата степен това се отнася и за Вашата дейност по югославската тематика.

И накрая бихме искали да изкажем нашите съображения по направлението за Близкия и Средния Изток. За задълбочаване на изолацията на режима на Садат Вие сте запланували мероприятието "КОБРА-31". Отчитайки заинтересоваността на европейските туристически бюра и търговски фирми от разширяването на клиентелата им, в това число и за сметка на Египет, може да се допусне, че ръководителите на тези организации могат да скрият, че са получили документа. Във връзка с това е целесъобразно едновременно с изпращането на този документ до горепосочените организации да му се даде широка гласност посредством публикации в печата или изпращане до водещи печатни органи и организациите по здравеопазването в европейските страни.

За засилване ефективността на Вашето документално мероприятие "БУРЯ-1" препоръчваме да се прокара в документа мисълта, че терористическата дейност на организацията "Мюсюлмански братя" в Сирия се осъществява с активната поддръжка от страна на спецслужбите на САЩ и Израел.

В рамките на работата по Иран, наред с това, което се прави сега или ще се прави, може да се предвидят и акции, насочени към съдействуване на икономическите и политическите отношения на Ислямска република Иран със страните от социалистическата общност.

При осъществяването на документалното мероприятие "ТАЙФУН-3" способстващо за засилване на недоверието на иранските власти към политиката на САЩ в Иран, би си струвало, според нас, да се предвидят акции за разпространяване на слухове, че членовете на организацията "Военен съвет за спасение" са свързани с някои терористични и диверсионни актове, за инспириране на публикации за уж състояли се срещи на лидерите на тази групировка с водещи политически деятели на САЩ и другите западни страни, а така също и за връзките й с някои реакционни представители на религиозната върхушка и правителството на Иран. Може също да се предвиди серия от листовки от името на тази организация, които ще спосособствуват да се затвърди легендата за съществуването й. В тези листовки наред с критиката на ислямското правителство би било целесъобразно да се призовава населението да се въоръжава за решителния щурм над "фашистката ислямска диктатура" и да внася финансови пожертвувания на сметката на тази организация в някоя чуждестранна банка, която Вие предварително да легендирате.

25.III.1980 г.

СТРОГО СЕКРЕТНО! 18

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Сътрудничеството с немските другари
по линия на САЩ и НАТО.

I. Мероприятия по съвместния план:

1. Акция "ФЛАНГ" – на основата на българска информация немската страна ще изготви документ на американска служба в НАТО, според който САЩ са оказали помощ на турците и са възпрепятствували гърците в намеренията им да поставят кипърския въпрос на Мадридската среща.

Текстът на информацията е предаден на немските другари на консултацията в София, очакваме немските другари да ни предадат оформения документ за да преминем към реализация.

2. АМ "РАЗДОР" /МАРС-82/ – предоставена информация от нас (изпратена чрез "Международен отдел" на 26.02.82 г.) за изготвяне на "документ" на ФРГ, който лансиран в Испания ще предизвика недоволство в испанските управляващи среди от негативните за Испания оценки, направени в документа. Реализацията ще бъде извършена също от немските другари.

Приложение: копие от изпратения от нас материал (на български език)

3. Акция "ОС" (ХОРИЗОНТ-81) – размяна на информация за провеждане на самостоятелни мероприятия за засилване на антиамериканизма в Европа.

Из архивите на ДС

а) Получени фотокопия от немските другари на публикации в "Нейшън" САЩ. Предадени на наш агент за ползуване.

б) Получена книга "Генерали за мир". Книгата в превод на български език ще излезе през 1983 г. Подготвени са от нас откъси от книгата, които в поредица ще излизат във в. "Отечествен фронт" в петъчните броеве. (Първият откъс е публикуван на 16 април).

Приложение: фотокопия от публикации във в."Отечествен фронт".

4. Акция "ОРЕД" (ВИСЛА) - обмен на информация за провеждане на мероприятия по ПНР. Получените материали от немските другари са ползувани частично чрез отдел "Пропаганда" в най-различни публикации в ежедневния печат. В. "Народна армия" публикува със съкращения материала "ЦРУ и БНД като организатори на контрареволюцията в Полша" от седмичника на ГДР "Хоризонт".

II. Мероприятия извън плана - няма.

III. Други въпроси:

1. Да се провери при немските другари дали приложения документ на МИД на ФРГ, получен чрез наш СС, е автентичен.

Приложение: Фотокопие от документа.

ИЗГОТВИЛ:
/Л. Николов/

Отп. в 1 екз.
Екз. 1 -
Изг. 08-8497
Нап. 67-8245
22.04.82 г.

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 15921 вх.№
31.08.1983 год. ОТДЕЛ 02

СТРОГО СЕКРЕТНО!
067471/1.9

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТНОСНО: Организационно обезпечаване изпълнението на задачите по РЯН.

Непосредствено след като задачата по РЯН бе поставена, отдел 02 изпрати подробни указания на резидентурите в Атина и Никозия за нейното изпълнение.

В организационен план, резидентурите от своя страна проведоха съвещание, като съобразно агентурните позиции и наличните възможности, задачите по РЯН бяха разпределени между оперативния състав.

На част от преданната и проверена агентура, имаща достъп до документална информация по този проблем и работеща в ОАП "БУНКЕР", бяха разработени конкретни постоянни задачи за изпълнението на които се следи на всяка редовна среща.

Учрежденията на противника подготвящи РЯН са разпределени между оперативния състав на резидентурите, като визуалния контрол върху тях и измененията в обстановката се докладват ежемесечно на резидента.

Част от агентурата имаща възможност за легендирано посещение на обектите на противника, където се съхранява ракетно-ядрено оръжие, периодично се командирова в тези райони, с оглед констатиране на евентуално настъпили признаци на изменение.

Успоредно с горното, посредством средствата за масова информация, част от въпросите по РЯН се следат ежедневно от оперативния състав, като на всеки два месеца състава е задължен да изпраща обобщени справки за измененията настъпили в гръцките

управляващи среди от политически аспект по този проблем.

С оглед активизиране на антиядрените движения в Гърция от страна на резидентурите и Центъра бяха проведени и понастоящем се провеждат мероприятия за тяхното стимулиране и обработка на общественото мнение в изгодна за нас насока.

В изпълнение на дадените указания, резидентурите ежемесечно изпращат пасаж с настъпилите изменения по задачите на РЯН във военнополитически аспект.

Приложение: два пасажа и придобити в тази връзка последни информации.

Нап.1 екз.
Изп.02/80з5
_____83г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 02
Майор: (А.Петрунев)

Из архивите на ДС

2 9

ЗА ВОСТОВ

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Др Тр. Балев

ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 10
от 12.10.1983
от Карев

Пасаж № 1, писмо № 10
от 12.10.1983
от Карев – Никозия

ОТНОСНО: Признаци за разкриване подготовката за ракетно-ядрено нападение.

През отчетния период не сме получили данни за наличие на признаци за подготовка на ракетно-ядрено нападение срещу 140 соц. страни от територията на 689 Кипър.

Гражданското летище и пристанище на гр.8 Ларнака продължават активно да бъдат използувани като междинна база за транспортиране на оръжие и боеприпаси до 759 Ливан от т.н. многонационални миротворителни сили т.е. от военноморските и военновъздушни сили на 086 САЩ, 351 Англия, 236 Франция и 668 Италия. Това е още едно доказателство за важното място, което е отредено на 689 Кипър в стратегията на 822 НАТО.

На наличния 326 агентурен апарат е извършен инструктаж по установяване на признаци за разкриване подготовката за ракетно-ядрено нападение. С цел поддържане на постоянна готовност този въпрос ще бъде разглеждан на всяка среща с 325 агентурата

АСл№051716

12

ЗА КОСТОВ

15

О П Е Р А Т И В Н О П И С М О № 11

От 16 октомври 1983 год.
От М А Т Е В

Пасаж № 1, п/мо № 11
От 16. X. 1983 год.
От МАТЕВ - Атина

През изминалия период не са установени непосредствени признаци за подготовка на РпН срещу НРБ и социалистическите страни от територията на 513 Гърция.

Провалът на натовското учение във връзка със случая с о-в ЛИМНОС, е директно свързан с въпроса за контрола над ЕГЕЙ и активизирането на щаба в ЛАРИСА. Опитът на натовците и американците да решат въпроса за щаба в ЛАРИСА само с малката отстъпка за о-в ЛИМНОС не успя. Гръцкото правителство още веднъж твърдо показа, че това може да стане само след решаването на основния въпрос за контрола над ЕГЕЙ, който пък е основния проблем в гръцко-турските различия. По такъв начин се достигна до изостряне на отношенията ГЪРЦИЯ - НАТО.

Отношенията ГЪРЦИЯ - ЮГОСЛАВИЯ също остават напрегнати, въпреки посещението на ЗАХОЛИКОС в БЕЛГРАД и предстоящото посещение на МИЛКА ПЛАНИНЦ в АТИНА. По-активното ангажиране на ГЪРЦИЯ със събитията в ЛИВАН показва, че вниманието й засега е насочено повече към този район.

През периода постъпиха данни от 321 агент "РАКОС" за активно строителство на натовски обекти по протежение на нашата граница. Ще положим усилия за разширяването и проверката на тези данни.

Задачите по РпН са поставени като постоянни на по-голямата част от агентурата както по раздела на КОСТОВ, така и по разделите на БОГДАНОВ и СОКОЛОВ.

29

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

ЛИЧНО СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СИГНАЛНА ЗАПИСКА

ОТНОСНО: Обявяване на повишена бойна готовност в щаба на южното крило на НАТО

Според данни, получени от първоизточник в щаба на южното крило на НАТО в Неапол, от началото на октомври т.г. целият военизиран състав на делегациите към щаба бил приведен в бойна готовност. На 18 октомври бойната готовност била все още в сила. Съставът се намирал денонощно в щаба и напускането на същия било забранено. На източника не е известно дали бойната готовност е прекратена.

Рег. № 19 748

01.11 1983 г.
София

МИНИСТЪР:

рез 20

30

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Изпратена грама на резидентурите в Рим, Анкара и Атина

На 01.11.1983 г. на резидентурите в Рим, Анкара и Атина бе наредено да препроверят получения в Центъра сигнал за поставяне щаба на южното крило на НАТО в състояние на повишена бойна готовност и да установят причините за това.

Отпечатано в 1 екз.
Изп. 0615962 - 8156
Отп. Чучукова/А-3416
02.11. 1983 г.
София

1046

-1-

Строго секретно!

39

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

За 06

ЗА "К О Н Д О В"

О П Е Р А Т И В Н О П И С М О № 11
от 5.11.1983 година
от ГАЛИН

Пасаж № 1, писмо № 11
от 5.11.1983 година
от ГАЛИН

ОТНОСНО: Внезапно 9 ракетно-ядрено нападение

През м. октомври 1983 година в 071 резидентурата бяха проведени допълнителни организационни мероприятия по плана за 9 РЯН. Възложени бяха задачи по плана на 868 ОР "БАРИН".

Извършените през месеца визуални наблюдения на включени в плана обекти не показаха промени и наличие на признаци за 9 РЯН.

На 18.X.1983 г. гражданската отбрана извърши изпробване на оповестяващите средства (сирените). Продължителност на включване на сирените 1 минута.

40

2.

Въведена бойна готовност в американските бази

в Гърция

На 12 ноември т.г. във всички американски бази на гръцка територия внезапно била въведена бойна готовност. На входовете на "Еллиникон" и "Неа Макри", както и пред отделни постове около базите, били поставени препядствия от чували с пясък. Подобно било положението и с базите на остров Крит.

Журналистически среди в Атина дават две обяснения на въвеждането на бойната готовност. Според някои, това се извършвало по заповед на общото командуване на американските бази на европейска територия със седалище във ФРГ, тъй като американците се страхували от атентати, подобни на тези в Бейрут.

Според други източници, това ставало във връзка с подготвяно нахлуване в Ливан. В подкрепа на тази теза говорели данните, че на 12 ноември сутринта на "Еллиникон" пристигнали два американски товарни самолета С-130 и Т-29, които симулирали неотложна нужда от кацане. Въоръжени американци веднага оградили самолетите и не допуснали до тях гръцки служители, към които се отнесли грубо и враждебно.

Не се забелязва раздвижване на гръцки военни поделения

Рег. № 20 470 ЕКЗ N 3

_____1983 г. РЕЗ 4

София МИНИСТЪР:

оиз № 15 138

29 2

Общ план на НАТО за отбрана на Европа

Според достоверни данни, през юли 1982 г. в щаба на НАТО в Европа е бил разработен план за отбрана на Европа – SACEUR/GDP-12.VII.1982 г. Планът се основавал на постановката "за изнесена напред отбрана и възстановяване целостта и сигурността на пакта".

През април 1983 г. бил разработен план SACEUR/10001-NOP – 26.IV.1983 г., коригиращ и допълващ плана от 1982 г. В новия план Балтийските проливи, Централна Европа и Турските проливи били посочени като жизнено важни зони и се предвиждало "селективно използуване на ядрени оръжия срещу опасността от евентуално изгубване" на някои от тях. Целта на "селективното използуване на ядрени оръжия" ("начално използуване" и "използуване в отговор") била "врагът да се спре или да се изгони от района, а не да се унищожи". В плана се отбелязвало, че "при положение че врагът не се изтегли или предприеме голямо ядрено нападение, може да се пристъпи към общ ядрен отговор".

По-нататък в плана се посочвало: "Според стратегията на НАТО за изнесена напред отбрана, отбраната в южния район на Европа ще започне от районите пред Турските проливи. Ако обаче врагът не бъде спрян с класически оръжия, тогава, за да се задържат Турските проливи, отбраната ще се обезпечи, като се използуват ядрени оръжия в един период, който може да продължи до общия ядрен отговор."

Акцентирането в плана върху необходимостта да се отстояват Турските проливи произтичало от убеждението, че ако те паднели, Варшавският договор нямало да може да бъде спрян нито в Егейско, нито в Средиземно море.

Изп. 0617088 – 8666 III-76
Нап. СГ/А-3830
Отп. в 1 екз.
Доразмн. в 13 екз.

Рег. № 22 074

04 12 1983 г.
София

МИНИСТЪР:

№ 1 – № 6 – КД
№ 7 – № 11 – за У
№ 12 – № 14 – КД

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

0618750/9XII 182

СТРОГО СЕКРЕТНО!

10183 27.12.1983

МВР
ВТОРО ГЛАВНО У-НИЕ – ДС
Рег. № 36155 Вх. 1
5 ДЕК 1983 19 год.

ДО
НАЧАЛНИКА НА
ПЪРВО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ – ДС
Т У К

Във връзка с усъвършенстването на системата за своевременно разкриване признаци за военна подготовка и внезапно въоръжено нападение срещу НРБ Ви уведомяваме, че Второ главно управление – ДС работи в следните направления:

– Разработено бе подробно указание и списък на признаците, по които управлението следва да събира информация за непосредствената подготовка на САЩ и другите страни-членки на НАТО за внезапно ракетно-ядрено нападение срещу НР България и останалите страни от социалистическата общност. Със санкция на др. Министър указанието бе изпратено на СГУ и окръжните управления на МВР. Разработена е система за осигуряване своевременното обработване и докладване на получените данни.

– Разпоредено бе задачите за разкриване на признаците за подготовка и внезапен термоядрен удар от страна на противника да се възлага зашифровано и само на доказала своята преданост агентура при строго съобразяване с нейните възможности.

Из архивите на ДС

173

– Обръща се внимание по този проблем и при обработването на материали, придобити чрез оперативно-технически мероприятия.

– Анализират се проявите и поведението на дипломатическия корпус – съвещания на посланиците, движение и дейност на военните аташета, интензивност на свързочните и куриерски служби, коментарии на дипломати, въвеждане на дежурства и непрекъснат режим на работа на шифровачите, внезапни посещения в посолствата на отговорни служители от противниковите страни, бързо унищожаване на секретни материали и пр.

– Обобщават се и се анализират данните, получени на ГКПП (вкл. и от доброволни заявители) за доловени признаци на повишена боеготовност и напрежение в съседните страни – мобилизации на запасните и гражданската отбрана, военни учения, строеж на укрепления и военни съоръжения, коментари на преминаващите през ГКПП чужди граждани и пр.

– Обръща се внимание за допавянето на признаци при разпити на завърналите се в страната бегълци и при профилактичните беседи преди излизането и след завръщането на български граждани от чужбина.

В последно време бяха придобити данни, че всички страничленки на НАТО провеждат усилена подготовка за укрепване на своите въоръжени сили. Рязко се активизира и разузнавателната дейност на техните военни аташета, акредитирани в нашата страна.

Особено силно напрежение и подготовка за бойни действия се допавя през последните седмици в армиите на Гърция и Турция във връзка с обявяването на "Севернокипърската турска република", но

Из архивите на ДС

174

не разполагаме с данни за евентуално използване на тази повишена бойна готовност за агресия против НР България.

Получената досега информация в това направление своевременно е изпращана на ПГУ – ДС.

ЗАМ.-МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ И
НАЧАЛНИК НА ВГУ – ДС:
Ген.-пейтенант
(Г. Ячков)

Отп. в 2 екз.
№ 1 – адресата
№ 2 – отдел 14
Изп.: отдел 14/СЧ
Нап.: Христова/29489
5.12.1983 г.

0618690/9 XII

94

10278. 09. 12. 1983 СТРОГО СЕКРЕТНО!

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Второ главно управление – Държавна сигурност

Рег. № 36407 екз. № 4
-8 ДЕК 1983

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Др. Балев

Др. Ва Тодоров

ИНФОРМАЦИЯ № 357

ОТНОСНО: Доповените през октомври и ноември признаци, за подготовка на страните-членки на НАТО, за война

През последните два месеца във Второ главно управление-ДС бяха получени редица данни, които потвърждават, че страните-членки на НАТО извършват усилена подготовка за водене на военни действия. За това говорят разузнавателните пътувания на някои военни аташета, разискваните въпроси и обменената информация на състоялите се срещи между дипломати на тези страни и някои други факти.

През октомври и ноември т.г. военните аташета от посолствата на страните-членки на НАТО, акредитирани у нас, продължиха опитите си за установяване местоположението на различни родове войски, военна техника и важни стратегически обекти на територията

Из архивите на ДС

390

на НР България. За цепта английските военни аташета извършиха 15 пътувания, гръцките 12, американските 10, френските 8 и турските 3. Тези пътувания бяха осъществени главно с цел откриване евентуалните райони за разполагане на ядрени средства у нас.

Въпросът за разполагането на съветски ракети на територията на ГДР и ЧССР и евентуално в България беше постоянна тема на разговори по вр еме на различните срещи на военните аташета и дипломатите от страните-членки на НАТО. Той е бил обсъждан от турския военен аташе Яшар Гюрсес и югославския му колега Димитрие Вуйчич, от италианския военен аташе дел Кампо и турския му колега Хатибоглу. По въпроса за разполагането на ядрени ракети на територията на социалистическите страни турският посланик Йомер Литем е разговарял с временно управляващия албанското посолство в София Шакир Вукай. Вукай от своя страна е засегнал същия въпрос на срещата си със съветника в японското посолство Суедзава и френския военен аташе Кристиан Випре. Мнението на всички било, че след като американците са пристъпили към разполагане на свои ракети в Западна Европа, то в България и другите социалистически страни също ще бъдат инсталирани ракети.

В управлението се получиха и данни, които говорят, че Турция и Гърция вземат също практически мерки за повишаване на военната и отбранителната си способност.

Забелязало се ускорено модернизиране на въоръжението и бойната техника в редица турски военни подделения. След провъзгласяването на "Севернокипърската турска република", по непроверени данни, турското правителство изпратило на о. Кипър или в близост до него 16 самолета тип "Фантом".

Из архивите на ДС

Във връзка със същите събития на 16 ноември в 03,00 ч. в Гърция е била обявена тайна мобилизация, която обхванала всички мъже до 50-годишна възраст. Служители от полицията посещавали домовете и уведомявали подлежащите на мобилизация да се явят в бойните си части още същия ден. Ограничени били пътуванията зад граница на гръцки граждани – мъже.

Според служител в гръцко висше държавно учреждение, работил до неотдавна в парламента, в Северна Гърция били взети мерки за привеждане и поддържане на военните поделения, полицейските служби и запасните от по-младите набори в бойна готовност. Свикани били запасните чинове в частите в Драва, Орестиада, Александропулос, Ксанти и Комотини. Някои поделения се подготвяли за "учения" по посока на гръцко-турската граница. В Южен Кипър вече били изпратени парашутно-десантни части и радисти.

В района на гръцко-турската граница имало голямо раздвижване на гръцки военни части. На гарите по линията Александропулос – Орестиада – Дикиа военнослужещи (редовни и запасни) извършвали проверки на преминаващите цивилни лица. В Орестиада се говорело, че край границата с Турция били диспозирани нови военни части.

По данни на гръцки транспортен служител, активист на ПАСОК, към границата с Турция се движели големи влакови композиции с военни товари. Железопътният транспорт на територията на Северна Гърция бил приведен в готовност. Били укрепени и подсилени някои от старите железопътни мостове.

Според турски и гръцки граждани, преминаващи през ГКПП, в северната част на остров Кипър усилено се строели нови бази и

Из архивите на ДС

военни обекти с цел постепенното заместване на турските окупационни войски с американски. По данни на румънски гражданин, живеещ в Кипър, в турската част на острова пристигали както турски, така и американски войници. Според него, в случая САЩ възнамерявали да вземат страната на Турция, като й отпуснат средства и оръжие, тъй като при създадата се обстановка не можели да разчитат на Гърция.

392

ЗАМ.-МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ И
НАЧАЛНИК НА ВГУ – ДС:
Ген.-лейтенант
(Г. Аначков)

Отп. в 5 екз.
№ 1 – др. Стоянов
№ 2 – др. Шопов
№ 3 – др. Лаповенко
№ 4 – ПГУ
№ 5 – ЦИОУ
Изп.: отдел 14/СЦ
Нап.: Христова/29920
8.12.1983 г.

06215/9I84/143

189 09. 01. 1984

СТРОГО СЕКРЕТНО!

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Второ главно управление – Държавна сигурност

Рег. № 229 екз. № 3
-6 ЯНУ 1984

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ИНФОРМАЦИЯ № 2

ОТНОСНО: Военни обекти в Западна Европа

През декември 1983 г. са получени данни за военни обекти и раздвижване на военни части в Западна Европа.

1. В базата Сигонела на остров Сицилия от фирмата "Бонфанти" били доставени кранове с товароподемност до 200 тона и голяма точност при повдигането и спускането на товарите. С тях били разтоварени първите ракети "Круз", пристигнали в средата на ноември в Италия. Ракетите временно се разполагали във военната база на НАТО на 10 км от град Катания, а през март т.г. щели да бъдат окончателно инсталирани в базата Комизо, също на остров Сицилия. Там вече имало построени писти за тежкотоварни самолети, които активно се използвали. Изградено било и специално селище за военния персонал, състоящ се предимно от американци.

2. При посещение на българска търговска делегация в град Раверето, Северна Италия, полицията отказала да даде разрешение за пътуване на нашите граждани с хеликоптер над планинската верига

Из архивите на ДС

1144

Допомити в южната част на Алпите, тъй като там се намирал военен обект със специално предназначение. Той бил разположен в близост до селището Фолгария, на около 15 км от Ривереto.

3. Наш източник наблюдавал във ФРГ три американски военни лагера – първият край град Рейме, а другите два – след Щутгарт по посока на Мюнхен. Те били оградени с две телени огради, високи около 5–6 м, между които имало пътеки за часовите.

Край лагерите имало специални табели, забраняващи фотографирането и спиране на моторни превозни средства.

ЗАМ.-МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
И НАЧАЛНИК НА ВГУ – ДС
Ген.-пейтенант
(Г. Аначков)

Отп. в 6 екз.
№ 1 – РУМНО
№ 2 – др. Лаповенко
№ 3 – ПГУ
№ 4 – отдел 08
№ 5 – отдел 09
№ 6 – отдел 14
Изп.: отдел 14/КШ
Нап.: Христова/377
6.01.1984 г.

(Аг."Планински", Стефанов, отдел 09, рег. № 35121, 1983 г.)
(Аг."Жан", Цветков, отдел 08, рег. № 38227, 1983 г.)

186

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ–ДС
гр. София
Рег.№ 6597 ,екз.№ 2
18. 04. 1984 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Работата по линия на АМ срещу Югоизточното крило на НАТО от територията на Турция, Гърция и трети страни.

Работата по линия на АМ срещу Югоизточното крило на НАТО се провежда с основна насоченост за отслабване на влиянието на САЩ и разбиване на единството между страните-членки. Провежданите АМ са групирани общо в 11 дългосрочни операции в следните насоки:

1. Задълбочаване противоречията между Гърция и Турция ([redacted]).

2. Разстройване на отношенията на САЩ с Турция и с Гърция ([redacted])

3. Засилване противоречията между Гърция и Турция от една страна и другите натовски страни за недопускане решаването на Кипърския въпрос в изгода на САЩ ([redacted]).

4. За създаване на безядрена зона на Балканите и против разполагането на американско ядрено оръжие на територията на Гърция и Турция ([redacted]).

5. Разстройване на отношенията на Турция с арабските страни ([redacted]).

От началото на 1982 г. досега в тези направления са проведени общо, самостоятелно или в сътрудничество със съветските немските и унгарските другари 66 АМ, от които 4 АМ за въздействие

Из архивите на ДС

17

лично върху Папандреу и неговото обкръжение.

Повечето от проведените мероприятия дадоха желания [redacted] ефект, а за резултатите от някои АМ беше докладване на най-високо ниво. За постигнатия общ ефект от отслабването на Югоизточното крило на НАТО допринесе, както увеличеният брой на проведените АМ, така и постоянното подобряване на тяхното качество повишаване на относителния дял на документалните акции и използуването на достоверна информация.

[redacted] По-нататъшното разширяване и усъвършенствуване на работата на ПГУ по линия на АМ против Югоизточното крило на НАТО [redacted] на агентите за влияние ще зависи от продуктивното на по-големи водни кости сигурни на закрити канали за прокарване на целенасочена информация и документи, разширяване на консултантския апарат, [redacted] по проблемите на Югоизточното крило на НАТО и отношенията между страните, влизащи в него.

Отп. в 2 екз.
№ 1 - др. Т.Генов
№ 2.- КД
Изп. 08-8497
Нап. 108 - 8245
17.04.1984 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
ПОЛКОВНИК:
/Д.Станков/

069462/15.VII

44

УПРАВЛЕНИЕ НА ГРАНИЧНИТЕ ВОЙСКИ – МВР
РАЗУЗНАВАТЕЛЕН ОТДЕЛ

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М В Р
ПОДЕЛЕНИЕ – 56200-V
Рег. № V 1158 – 3
11-7 1986
1040 София

СЕКРЕТНО!

МВР – ГЛ. УПРАВ. Вх. № 6671 14. 07. 1986 г.

И Н Ф О Р М А Ц И Я
№ 127

По Гърция

11. За сведение до с.г.-р

ОТНОСНО: Провеждане на мероприятия от гръцкото командуване

Получиха се данни, че гръцкото военно командуване провежда мероприятия в Северна Гърция по повишаване бойната готовност на войските. За целта и причините предизвикали провежданите мероприятия не се дава гласност.

Установено е, че някои поделения от 4 АК – Кавала са провели мобилизация на запасни. Целта на мобилизацията не е известна.

Войските на 3 АК – Солун са приведени в състояние на бойна готовност "Обявена тревога". Някои от поделенията на корпуса са извели нощ от казармените райони /неизвестно къде/. Казармените райони са поставени под засилена охрана. Известно е, че десантираните поделения в казармения район "Делиди" – Солун /щабът и щабните поделения на 20 брта/ и от казармения район "Павлу Мела" – Солун /артилерията на АК-Солун: 165 адн – 203,2 мм гаубици и 154 адн – 155 мм гаубици; щабът и част от поделенията на 3 бри към 3 АК / са напуснали казармените си райони.

На 7, 8 и 9 юни Министъра на Националната отбрана ВИЦ ХАРАЛАМБОПУЛОС последователно е посетил щабове и поделения на 4, 3 и 2 АК с цел инспектиране и беседване с командуващите и личния състав за повдигане на бойния им дух.

Предполага се, че мероприятията са свързани с напрежението във взаимоотношенията с Турция. Провеждат се мероприятия за добиване на нови данни по обстановката в Северна Гърция и Източна Тракия.

Отпечатано в 4 екз.
Екз.№ 1 др. Минков
Екз.№ 2 РУ-ГШ
Екз.№ 3 ПГУ – ДС
Екз.№ 4 У-ние 08
Изп./Капитан/ Петров

/ап./ КОМАНДУВАЩ ГРАНИЧНИ ВОЙСКИ – МВР
ГЕНЕРАЛ-ЛЕЙТЕНАНТ: /Димитър Калчаров/

069972/29 VII 86 56

МИНИСТЕРСТВО НА НАРОДНАТА ОТБРАНА
ГЕНЕРАЛЕН ЩАБ

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СЕКРЕТНО
Екз. № 10

НАЧАЛНИКА НА ПОДЕЛЕНИЕ 72900-МВР

Вх. 7187 от 29. 07. 1986

И Н Ф О Р М А Ц И Я

№ 214

Засилване на американското военно присъствие в Италия

Според постъпващите в последно време сведения под натиска на САЩ военно-политическото ръководство на Италия се е съгласило да им предостави база на о.Сицилия за осигуряване на част от войските, които се прехвърлят за усилване на групировката на Обединените въоръжени сили на НАТО в Европа в кризисни ситуации и във време на война. Като изхождало обаче от разстановката на политическите сили в страната, италианското правителство си давало сметка, че парламентът няма да одобри подобно решение. Поради това, за да се избегне разглеждането на въпроса в законодателния орган, то предложило на САЩ разширяването на военното им присъствие да

се извърши под формата на усилване на охраната на техните и на НАТО бази на острова (Комизо, Сигонела, Трапани и др.) и евентуално на континенталната част на Италия.

Понастоящем САЩ са доставили на острова бойната техника и снаряжението за усилен батальон морска пехота. Започнало е прехвърлянето на личен състав. Предвижда се да се извършва периодична смяна на прехвърления батальон с други батальони от бригада морска пехота с цел личният състав да се запознае с особеностите на театъра. Впоследствие е възможно да бъде прехвърлено тежкото въоръжение за цялата бригада. Не е изключено този контингент да бъде използуван както от Обединеното командуване на въоръжените сили на САЩ в Европа, така и от Обединеното централно командуване на въоръжените сили на САЩ (СЕНТКОМ) съвместно с други сили и за агресивни действия срещу страни в района на Средиземноморието и Близкия изток.

ВРИД НАЧАЛНИК НА РАЗУЗНАВ. УПРАВЛЕНИЕ-ГЩ
ГЕНЕРАЛ-МАЙОР (МАРКОВ)
25.7. 1986 г.

№ 01510/24.7.1986 г.
Отпечатана в 1 екз.
Размножена в 11 екз.
/ЕВ Размножено в 3 екз.
Изпратени по списък
към оригинала
София, 30.07.1986 г.

Из архивите на ДС

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
104
Из архивите на
400

38

ДО ПАНОВ - АНКАРА
ДО ЧЕРНОКОЛЕВ - ИСТАНБУЛ

ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 5
ОТ 12.05.1987 год.
ОТ КОНДОВ
ПО РАЗДЕЛА НА БОЖКОВ

П-Ж № 2, оп-п.мо № 5
от 12.05.1987 годи
ОТ БОЖКОВ

Във връзка с подготвяно 312 дн срещу 193 Турция е необходимо да изпратите в 258 Ц. материали / информации, факти, статии, коментарии и други публикации/ за евентуалното участие на 193 Турция в аферата "Ирангейт". По конкретно , такива, кои то подтвърждават , или могат да бъдат използувани за развитие на една , или няколко от следните тези:

- 193 Турция е била в течение на тайните доставки на оръжие, но е скривала до сега този факт;

- За транспортирането на част от оръжието са използувани отделни американски военни бази на 193 турска територия;

- Части от оръжието е било изведено от въоръжение от 193 турската армия във връзка с модернизирането й, като това е станало по договорка , или тайни преговори между 086 САЩ и 193 Турция ;

- Участието на 193 Турция в аферата е компенсирано с обещания от страна на 086 САЩ за тайно нарушаване на договореното съотношение между военните доставки за 193 Турция и за 518 Гърция .

- С участието на 193 Турция в "Ирангейт" е нарушено споразумението за военно и икономическо сътрудничество между 086 САЩ и 193 Турция подобно на нарушаването на същото с износа на оръжие от 193 Турция в т.н. 1 Северокипърска турска република

Разполагаме с коментари, публикувани във в-к 2" Тюркие " от 04.02.1987 г и от 27.11.86 г. и в-к 3 " Милиет " от

39

= 2 =

26.11.1986 год. Издирете други подобни публикации, включително и с опровержения от 191 турски страна, по участието й в аферата.

Разработете предложение за провеждане на 312 АМ в духа на изложените по-горе идеи. Придружете предложението с материали, които могат да се ползуват при окончателната разработка и реализация на 312 АМ. В тази връзка представляват интерес имена, дати на посещенията и водените разговори между 191 турски и 346 американски политически и военни дейци, търговци на объжие, представители на държавни организации, или частни лица, справка с цитати от споразумението за военното и икономическото сътрудничество между 086 САЩ и 193 Турция и от законодателни актове и разпоредби на 193 _____, които са могли да бъдат нарушени.

Предложението за 312 АМ изпратете с юлска поща до раздела на БОЖКОВ, както и необходимите допълнителни материали.

Бояров

Из архивите на ДС

К.А. 4542

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Зд. Васил Вашев

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА №5747

Място за прилепване към дело

Срочност К.А.

За КИРОВ-ХАРИТОНОВ - КД

От АНКАРА 3.IV.87.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО: ТУРСКАТА ПОЗИЦИЯ ПО ВОЕННИТЕ МАНЕВРИ "УИНТЕКС СИМЕКС 87"

По данни на източник от НАТО на 26 март т.г. е бил раздаден за обсъждане докладът на редакционната група към щаба на южното крило на НАТО в Неапол относно военните маневри "Уинтекс симекс 87".

По време на обсъждането му в редакционната група турският представител Мехмет Акар изрази желанието на Турция в сценария за военните маневри да намери място постановката за използуване на възможно най-много военни части и територии на различните страни при отработването на ядрените маневри. В доклада по този въпрос дори в сравнение с предишните години не се давало място на въпроса. В предишните варианти се споменавали поименно страните, а в миналогодишния сценарий залегнала постановката за "Северен съсед". Турският представител представил изказването си като лично мнение, защото нямал още указания на инстанциите си.

Според източника в подготвения от Анкара доклад – указание до представителя на Турция в щаба на южното крило на НАТО, на въпроса за използуването на възможно най-много

№ 209 3.IV. 19 ... г. Подпис за заверка на текста:

Образец № 11

Подадена ... час ... мин.
Получена ... час ... мин.
Дешифр 10 час 20 мин 3.IV.
ЛВ/НТ
Контролен А № 078952

Отпечатана в 1 екз., фотокопия . 8 . . екз.

екз. № 1	Стоянов	екз. № 5	Кузмичов	екз. № 9	Станков
екз. № 2	Савов	екз. № 6	Лузгин	екз. № 10	
екз. № 3	Тодоров	екз. № 7	Бояджиев	екз. № 11	
екз. № 4	Одинцов	екз. № 8	Гочев	екз. № 12	

военни части и територии на различните страни при варианта за ядрено нападение също се отделяло малко място и се препоръчвало проява на сдържаност, тъй като въпросът касаел предимно страните от фланга и трябвало да се отчита специфичното положение на страните. Страните от Центъра си имали своя ядрена политика и целта била не "провеждането й в действителен вариант". Освен това военните представители проявили ревност към подобен род въпроси, тъй като не желаели да се разкриват действителните им планове по време на маневрите.

Във връзка с предстоящото заседание на министрите на пролетната сесия на НАТО групата по планиране на политиката щяла да представи общо шест документа, тъй като два от документите били анулирани. Турската позиция била да не се отива на анулиране на стари документи, а да се направи само преглед и да се запазят като приложение към основния документ, който ще бъде представен за подписване от министрите.

ПАНОВ

Из архивите на ДС

К.Л. 006716 3

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО!

Степен на секретност Стр.секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 10537

Срочност др. Хр. Желязов

За КИРОВ К.Л. и КД

От АНКАРА

Място за пришиване към дело

Турските ВВС ще проведат в Егейско море по линията Истанбул – Атина учение с бойни стрелби "ЕТИ-87" на 5, 6 и 7 юли 1987 г. в часовете между 05.00 и 18.00 часа местно време. То ще е част от учението "Илк Хедеф", координати на учението са: 3816N - 2611E, 3755N - 2611E, 3756N - 2645E, 3754N - 2700E, 3748N - 2611E, 3820N - 2730E.

Височина на полетите 10 хиляди фута.

Самолетите ще се следят от радарна система VFR и ще бъдат подвижен радарен контрол. Съобщение за учението ще бъде направено на 29 юни т.г.

ПАНОВ

№ 399 / 24.VI.1987

Подпис за заверка на текста:

Образец № 11

Подадена 18 час 00 мин. 24.VI
Получена 09 час 45 мин. 24.VI
Дешифр. 10 час 40 мин. 24.VI
ЛВ/НТ

Контролен А № 091096

Отпечатана в 1 екз., фотокопия 8 екз.

екз. № 1	Стоянов	екз. № 5	Кузмичов	екз. № 9	Станков
екз. № 2	Савов	екз. № 6	Лузгин	екз. № 10	
екз. № 3	Тодоров	екз. № 7	Бояджиев	екз. № 11	
екз. № 4	Одинцов	екз. № 8	Гочев ✓	екз. № 12	

135.

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 932

Място за пришиване към дело

Срочност

За КИРОВ

От АНКАРА

По данни от достоверен източник, на 25 т.м. в базата "Мортед" щели да пристигнат 4 броя самолети Ф-16, закупени по договореност от САЩ. Същите на 21 т.м. щели да прелетят от САЩ в базата "Торехон" в Испания и след преглед и обслужване, щели да прелетят на определената дата в Турция. С това общият брой на закупените от САЩ самолети Ф-16 щял да стане 8. Според източника, предвиждало се половината от тях да бъдат дислоцирани в Ескишехир или Балъкесир, а другата - в някоя от базите в източната част на страната.

СИЛЯНОВ

№ 63 / 21.01 19 88 Подпис за заверка на текста:

Образец № 11

Подадена 18 час 00 мин. 21.01
Получена 09 час 30 мин. 22.01
Дешифр. 10 час 00 мин. 22.01

Контролен А № 122280 *

Отпечатана в 4 екз., фотокопия ..... екз.

екз. № 1 САВОВ екз. № 5 ..... екз. № 9 .....
екз. № 2 ТОДОРОВ екз. № 6 ..... екз. № 10 .....
екз. № 3 ОДИНЦОВ екз. № 7 ..... екз. № 11 .....
екз. № 4 ГОЧЕВ ✓ екз. № 8 ..... екз. № 12 .....

ЛТ/НТ

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СТРОГО СЕКРЕТНО!

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 47
ТОМ — СТР. 12

12

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег.№ 3309, екз.№ 1
09. 03. 1989 год.

ИНФОРМАЦИОННИ РЕЗУЛТАТИ НА РЕЗИДЕНТУРАТА

Общо получени информации: 923

Използувани	- 316	- 34,2%
Натрупани	- 369	
Ценни	- 73	- 7,9%
Секретни	- 76	- 8,2%
От разузнав. изт.	- 380	- 41,2%

ИНФОРМАЦИОННИ РЕЗУЛТАТИ НА РЕЗИДЕНТА

Общо получени информации: 130

Използувани	- 55	- 42,3%
Натрупани	- 50	
Ценни	- 23	- 17,7%
Секретни	- 17	- 13,1%
От разузнав. изт.	- 41	- 31,5%

О Ц Е Н К А

ОТНОСНО: Информационната работа на ОР 110387 – резидент в резидентурата в Рим за периода от 01.01.1984 г. до 30.12.1988 г.

В изпълнение на информационното си задание през отчетния период резидентурата в Рим изпрати в центъра 923 информационни материала. От тях – използувани 316 (34,2%), натрупани – 369, ценни – 73, секретни – 76. Анализ се съдържа в 17 информационни материала, аналитични елементи – в 276, прогноза – в 302 материала.

ОТДЕЛ 08
ДЕЛО 27
ТОМ ___ СТР. 11

11

От разузнавателни източници са получени общо 380 информационни материала, използувани - 102 (26,8%), натрупани - 139, ценни - 21, секретни - 3. Анализ се съдържа в 9 материала, аналитични елементи - в 99, прогноза - в 106 материала.

През отчетния период усилията на резидентурата са били насочени главно по решаването на приоритетните задачи. В тематично отношение е работено по:

- проблемите на Балканите - използувани 11;
- военни проблеми на Италия - използувани 45;
- САЩ, НАТО, ИСО - използувани - 30;
- Китай - използувани - 5;
- антибългарската кампания - използувани - 8;
- отношенията Изток-Запад - използувани - 4;
- ЕИО и социалистическите страни - използувани - 21;
- отношенията НРБ-Италия - използувани - 23;
- вътрешна и външна политика на Италия - използувани - 41;
- Италия и социалистическите страни - 23;
- Средиземноморието - използувани - 11;
- ЗЕС - използувани - 8;
- по други задачи -

По приоритетната задача по ВРЯН резидентурата е информирала във всяка поща и допълнително са изпращани информации, от които са използувани - 29.

По възродителния процес и Турция са използувани 9 от получените информации.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 19
ТОМ — СТР. 12

По тероризма са използувани 2 от изпратените материали.

Резидентурата своевременно е реагирала на допълнително поставяните й от Центъра информационни задачи.

От съпоставянето на информационните резултати на резидентурата по години е видно, че в началото на отчетния период резултатите са скромни, през следващите години растат и достигат най-добри показатели през 1986 г. - общо получени 330 информации, използувани - 112, използувани от разузнавателни източници - 22 материала. За този период най-значителен е приноса на ОР 108986, придобил 116 материала, от които използувани - 30, от разузнавателни източници - 31, използувани - 16. Заслужава внимание работата с разузнавателен източник 13020, ръководен от същия ОР, чрез когото са придобити 16 използувани материала в т.ч. 7 ценни, в по-голямата чси част свързани с проблематиката на ЕИО. За целия петгодишен период процентът на използуваемост на изпращаните от резидентурата материали е сравнително постоянен - 33-35%.

В състава на резидентурата са работили постоянно по 13-14 ОР.

Основен принос за решаването на информационните задачи на резидентурата имат ОР 108986 - придобити общо за периода 319 информации от които използувани - 110. ОР 110684 е придобил за периода 125, използувани - 38, същият се е завърнал в страната през 1988 г. ОР 110585 завърнал се окончателно през 1987 г. също е допринесъл за решаването на информационните задачи на резидентурата. През периода на престоя си в резидентурата е придобил 96 информационни материала, от които са използувани - 33.

ОТДЕЛ 08
ДЕЛО 28
ТОМ ___ СТР. 13

Из архивите на ДС

От ОР 6085, завърнал се също през 1987 г., са получени общо 80 информации, използувани - 37 - всичките придобити от официални връзки. Останалите ОР са изпращали по няколко информации годишно и нямат принос за решаването на информационните задачи стоящи пред резидентурата.

Лично резидентът 110387 през отчетния период е придобил 130 информационни материала, от които са използувани 55 (42,3%), натрупани - 50, ценни - 23, секретни - 17. Анализ има в 12 материала, аналитични елементи - в 61, прогноза - в 76. Положителен момент в неговата работа е добрата използуваемост на изпращаните материали и относително високия процент на ценните.

От разузнавателни източници резидентът 110387 е придобил 41 материала, от които 21 (51,2%) използувани, натрупани - 12, ценни - 4, секретни - 6 анализ се съдържа в 3 материала, аналитични елементи - в 22, а прогноза - в 27. През периода резидентът е ръководил 7 разузнавателни източника, като с някои от тях е работено за кратък период от време, след което същите са предадени на други ОР. Най-ефективна е работата с ОВ 16486, чрез когото са придобити 29 материала, използувани - 14, ценни - 4, секретни - 6. В тематично отношение получените информации се разпределят по следните въпроси: САЩ и НАТО, вътрешна политика на Италия, Италия - социалистическите страни, проблемите на Средиземноморието. Анализът на тематиката на материалите придобити чрез източника показва, че същият притежава добри възможности за придобиване на информация по военните въпроси - ВРЯН, НАТО, американски бази в Италия и по вътрешнополитическата обстановка в

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 27
ТОМ СТР. 17

5 17

Италия, което следва да се има предвид при бъдещата работа с него.

Особено резултатна е работата на резидента с официалните връзки: придобити 34 информации, използувани 11, ценни - 6, секретни - 6. Подновяваме препоръката си към ЛТО да прецени целесъобразността от даването на постоянни информационни номера на най-ефективните от тях в информационно отношение с оглед създаване на възможност за конкретен анализ и по-целенасоченото им използуване.

През отчетния период резидентът е придобил чрез СС 20 информационни материала, използувани само два материала, очевидно сътрудниците нямат възможности за резултатна информационна работа.

Лично резидентът е изготвил 34 самостоятелни информации с висока използуваемост (20 използувани - 58,8%), което говори за добра селективност и стил в информационната работа.

В тематично отношение материалите, изпратени от резидента 110387 са както следва:

- вътрешна и външна политика на Италия - 7 използувани;
- отношенията НРБ-Италия - 3 използувани;
- по САЩ и НАТО - 8 използувани;
- по Средиземноморието - 2 използувани;
- по антибългарската кампания в Италия - 3 използувани;
- по ЕИО - 2 използувани;
- по проблемите на разоръжаването - 3 използувани;
- Италия и социалистическите страни - 2 използувани.

По ВРнН са използувани 13 от изпратените от резидента информации.

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ 03
ДЕЛО 24
ТОМ СТР. 14

15

По въпросите на тероризма са използувани - 2 материала.

По Турция и възродителния процес са използувани 4 материала.

За отчетния период резидентурата е допуснала изпращането на материал, получил оценка "отрицателна стойност" със заглавие: "1223-то заседание на комисията на постоянните представители на ЕИО", придобит от ОР 108968 чрез източник 13020.

Анализът на цялостната информационна работа на резидентурата в Рим свидетелствува, че като постоянни недостатъци могат да бъдат посочени следните факти: неравномерно участие на ОР в информационната работа на резидентурата - определени ОР (по-малката част от състава) са извършили основната работа по ВПР, докато участието на останалите е незначително; дисбаланс в работата с разузнавателните източници - някои са придобили незначителен брой информации, което не позволява да бъде направена оценка на техните възможности; нисък брой на ценните /7,3%/ и секретни /8,2%/ материали с ясно изразена тенденция към спад през последните две години.

Наред с посочените слабости в информационната работа на резидентурата, следва да се посочи, че същата под ръководството на резидента 110387 е постигнала положителни резултати като ефективна работа с някои източници и официалните връзки, и добра селекция и използуваемост на изпращаните материали. Резидентура-

411

Из архивите на ДС

412

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 21
ТОМ ___ СТР. 16

16

7 426

Та като цяло и лично резидентът 110387 имат значителен принос към решаването на информационните задачи по линия на ВПР, стоящи пред центъра.

ПРИЛОЖЕНИЕ: таблици - 2 бр.

9.III 1989 г.
С о ф и я

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 06, ПГУ-ДС
Полковник:

Отп. в 2 екз.
№ 1 - отдел 05
№ 2 - КД
Изп.06~~2323~~-120582
Нап.МТ/А-400

Из архивите на ДС

125

КИРОВ

- 50 -

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
КЪМ ПАСАЖ № 15
ОП. ПИСМО № 4

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Турско-западногерманското военно сътрудничество

В съответствие с препоръката за укрепване на Източното крило на НАТО, направена по време на сесията на Съвета на съюза през 1963г., от финансовата 1964г. ФРГ започва да отпуска периодична военна помощ на Турция и Гърция, а от 1978г. и на Португалия. Основна цел на тази помощ е укрепване на въоръжените сили на тези страни с оглед изпълнение на поставените им задачи в рамките на възприетата тогава отбранителна стратегия на НАТО.

Като правило, през изминалите години западногерманската военна помощ за Турция се състоеше от доставката на военно снаряжение и екипировка, извършването на сервизно обслужване на бойна техника и оказването на всестранна помощ при изпълнението на различни проекти с военна насоченост. От процедурна и финансова гледна точка, всеки дял от помощта за Турция се обсъждаше и приемаше от западногерманския парламент /Бундестага/, след което практически се осъществяваше от правителството. Основен принцип на западногерманската помощ бе оказването на материална, техническа и финансова подкрепа при решаването на пробломите на Турция във военната област. Практически тази подкрепа намери израз в оказването на помощ при осъществяването на следните основни проекти:

- Изграждане на две предприятия за ремонт на танкове
- Изграждане на съоръжение за калибрация, на съоръжение за производство на танкови верижни звена и на ателие за оптични прибори
- Изграждане на предприятие за производство на леко стрелково оръжие

Из архивите на ДС

414

- Изграждане на предприятие за производство на артилерийски стволове с голям калибър

- Изграждане на предприятие за преглед, поддръжка и ремонт на самолетни двигатели

- Комплексна помощ при реконструкцията и разширяването на две военни корабостроителници

- Тилова подкрепа и разширяване на хангара за преглед и поддръжка на предоставените 20 военни транспортни самолета тип "Транс вал"

При усвояването на помощта по изпълнението на изброените по-горе проекти, основно задължение на турската страна бе подготовката на необходимата инфраструктура, а на западногерманската страна - предоставянето на разработени проекти, на необходимото оборудване, както и обучаването на обслужващия персонал.

Успоредно с помощта по осъществяването на горните проекти, през изминалия период от време ФРГ предостави за нуждите на турските въоръжени сили оръжие и друга бойна техника както следва:

- В рамките на Програмата за развитие на европейската отбранителна система, на турските въоръжени сили бяха предадени 20 броя военни транспортни самолета тип "Тр[illegible]

- През периода от 1980г. до 1[illegible] на турските въоръжени сили бяха доставени основни и спомагателни оръжия и системи на обща стойност 600 млн. западногермански марки. Тези доставки включват: 77 танка "Леопард 1А3", 4 танкови амфибии, комплекти за модернизирането на 70 танка М-48, противотанкови ракетни системи "Милан" и т.н.

- Под формата на безвъзмездна помощ, на турските въоръжени сили бяха предоставени за ползуване голям брой моторни превозни средства, бойни самолети Ф-104 "Старфайтер", няколко бойни кораба, съобщителни средства и друга екипировка.

Разпределена в дялове, западногерманската военна помощ за Турция до 1988г. достигна обща стойност 1,45 млрд. западногермански марки. Освен това през същия период на Турция беше предадено снаряжение в размер на 600 млн. западногермански марки, оборудва-

Из архивите на ДС

не за над 1 млрд. западногермански марки за изпълнението на споменатите по-горе проекти и 20 самолета "Трансвал" на стойност 300 млн. западногермански марки. По такъв начин общия обем на западногерманската военна помощ за Турция от 1964г. досега се оценява на 3355 млн. западногермански марки.

Според турски военни специалисти, по своя характер и насоченост западногерманската военна помощ давала възможност за облекчаването и регулирането на военните разходи на Турция, за извършването на качествен контрол, поддръжка и експлоатация на приетото не въоръжение оръжие, за техническото израстване на Турция и за обучаването на турски военен и технически персонал както във ФРГ, така и в Турция. Успоредно с това, с приемането на въоръжение на танковете "Леопард" в Австрия, Белгия, Канада, Дания, ФРГ, Италия, Холандия, Норвегия и Турция се създали условия за разширяване на сътрудничеството между тези страни в областа на поддръжката и ремонта на танкове чрез взаимната доставка на резервни части, извършването на съвместни дейности и т.н., в което Турция можела да играе водна роля. В рамките на едно специално споразумение, Турция и ФРГ периодически обменяли персонал на сухопътните си сили, което допринасяло за издигане общото ниво на турската армия, турски офицери ежегодно се обучавали във военната академия в Хамбург, турски военен персонал провеждал обучение на катери МЕКО в рамките на учебната програма на западногерманските военноморски сили и т.н. Успоредно с това, командуването на западногерманските военновъздушни сили отделяло особено внимание на оказването на помощ и подкрепа при поддръжката и експлоатацията на самолетите "Трансвал" и Ф-104 "Старфайтер". С цел по-нататъшното развитие на сътрудничеството в областа на обучаването на военен персонал, западногерманските военновъздушни сили подкрепяли предложението базата в Коня да се превърне в основна учебна база на Турция. Това становище напълно отговаряло на интересите на командуването на турските въоръжени сили.

Според споменатите по-горе специалисти, за осъществяването на средно и дългосрочно военно сътрудничество във военната област както преди, така и сега в Турция се чувствувала остра нужда от развитие и модернизиране на собствената военна промишленост. Рабо-

Из архивите на ДС

416

тата в тази насока досега се развивала в няколко основни области. С подписването на лицензно споразумение в турските корабостроителници започнало производството на подводници и на 200-тонни катери тип МЕКО. Предприети били решителни мерки за изграждането на спомагателна военна промишленост. Изградена била база за ремонт и поддръжка на танкове в Кайсери и Арифие, за строеж и ремонт на подводници и катери в Гьолджук и Ташкъзак, за ремонт и поддръжка на самолети в Ескишехир и Кайсери, за производство на леко стрелково оръжие в предприятията на държавното обединение Макина Кимия Ендюстри и т.н.

По преценка на западногермански специалисти, независимо от големия си обем, турско-западногерманското сътрудничество във военната област не е изчерпало възможностите си за разширяване и задълбочаване. Налице били предпоставки за по-нататъшното задълбочаване на сътрудничеството в областа на автомобилостроенето на базата на съществуващите връзки между "Мерцедес Бенц" и "Ото Марсан", между "Ман" и "Манаш" и т.н. Западногерманския консорсиум изграден от фирмите МТУ, КМ, ГЛС и "Райнметал" проявявал интерес и готовност за сътрудничество с турски фирми, работещи във военната област или с предприятието в Арифие при изпълнението на програма за модернизирането на гладкостволните самоходни оръдия М-44 и М-52, намиращи се на въоръжение в турските сухопътни сили. Нови възможности се разкривали в областа на понататъшното модернизиране на бойна техника, намираща се на въоръжение като танкове М-47, бронетранспортьори М-113, инженерни и спасителни средства и т.н.

Макар и в общи линии, изложеното по-горе дава представа за размерите и основните насоки на военното сътрудничество между Турция и ФРГ през последните 25 години. По свой характер то създава условия за дълбокото навлизане на западногерманския капитал във военната индустрия на Турция и задълбочаване на икономическата зависимост на страната на тази база. Турция от своя страна разглежда сътрудничеството си с ФРГ във военната област като средство както за задоволяване на собствените си нужди от конвенционално оръжие и екипировка, така и за изграждането на производствена база с цел излизане на международния и по-специално на близкоизточния пазар на оръжие.

26.03.1989г.

Тодев

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
ПО

Из архивите на ДС

КА № 028572

114

- 45 -

ЗА ДРИНОВ

ПРИЛОЖЕНИЕ № 15
КЪМ ПАСАЖ № 10
ПИСМО № 4

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Модернизиране на ПВО в Италия

Командването на италианските ВВС е взело решение за модернизиране на цялата отбранителна радарна мрежа в страната. Основната същност на преоборудването ще се състои във въвеждането на въоръжение на тридименсионална радарна апаратура за предупреждение на големи разстояния. Апаратурата е под кодово название RAT-31SL и ще бъде интегрирана към оперативните центрове чрез нова архитектурна система. Новата система първоначално ще бъде допълнителна към действуващата понастоящем система "НЕЙДЖ", като постепенно въвеждане на новата концепция за хармонизирано обновяване в две направления - архитектурата на системата и сензорите. новата архитектура ще позволява всеки оперативен център да получава данни от повече радари от различен тип, включително и от подвижни радари, т.е. множество от данни, които ще обработва чрез техниката на "Мулти радар трекинг". Освен това един радар може да бъде свързан и да предава данни и на други оперативни центрове. По този начин се подобрява сигурността и надеждността на цялата мрежа, като се избягват евентуалните "бели петна" при повреда на отделен радар или център. Надеждността на новата сис-

Из архивите на ДС

418

тема се увеличава и с използуването на новите тридименсионални радари, които съчетават възможността за далечно откриване с тази за локализиране - определяне на целта. По същество новия тип радари съчетават възможностите на бидименсионалния и височинноизмерващия радар и във всеки момент определя тридименсионалните координати на целта, като има значителни преимущества при наличието едновременно на множество цели. Освен това тридименсионалния радар запазва висока разрешителна способност даже и при силни електронни смущения.

Новата мрежа ще бъде изградена от оперативни центрове с гъвкава архитектура на обработка на данни по разпределен интелект, т.е. интеграцията на тридименсионалните с наличните радари /Аргос-10, НРЦС 403 и Ауспо/ ще се извършва, като се разпределят функциите върху отделни калкулатори /напр. НАРА на фирмата Селения/ свързани помежду си с обикновена мрежа от типа ЛАН.

Новият радар на фирмата Селения е изграден на база коерентен продавател на висока мощност, реализиран съвместно с американската фирма УНИСИС, многослойна антена с електронно сканиране в повдигане и система за обработка на сигналите с кодифицирани форме на вълната.

Модернизирането на отбранителната радарна мрежа се предвижда да възлезе на стойност около 260 милиарда лири. То е придружено с усъвършенствуване и обновяване на националната гражданска радарна мрежа, която в усложнена обстановка преминава на военно подчинение. Предвижда се увеличение броя на радарните установки по източното крайбрежие /Адриатика/, северо-източната и северната част на страната, които райони съвпадат и с посоките на евентуално въздушно нападение по схемата на отбраната на НАТО.

Из архивите на ДС

Модернизирането предвижда обработката на данните, получавани от всички системи радари да се извършва чрез технологията MTR и подаването на обработените данни от всички източници в един централен компютър - MARA , който обслужва военно-въздушната отбрана.

Влизането на новата система в цялостна експлоатация се предвижда се се осъществи към 1990 година.

Информацията е изготвена въз основа на данни от бюлетин на фирмата Селения от м. февруари т.г.

30.03.1989 год

04.04.89

419

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
III
Из архивите
420

КА №923578

117

-48-

ЗА ДРИНОВ

ПРИЛОЖЕНИЕ № 16
КЪМ ПАСАЖ № 10
ПИСМО № 4

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Модернизиране на отбраната в Италия.

Консорциум, съставен от италианските фирми ЕЛТКОМ /Електронна Комуникационна/, ФИАР /Фабрика Италиана Апарекиатуре Електроника/ и Управлението по телекомуникации за отбраната на държавната групировка ИТАЛТЕЛ /от групировката ИРИ – СТЕТ/ е предложил на Министерството на националната отбрана на Италия нова електронна система за навигация чрез спътници, съставено от дигитални приемателни на непрекъсната информация за позицията на наземни, морски и въздушни обекти. Системата е под кодово название СРЗ 9000 /Глобал позиционинг систем/ и е свързана с група спътници "Новстар СРЗ" за определяне и известяване на географски позиции. Системата е с възможности за определяне местоположението на движещ се обект с грешка под 20 метра. Приемника СРЗ е с почти напълно дигитализирани сензори и повишена миниатюризация с широко използуване на "гейт аррейс" /микроелектронни размерни схеми/. Има 5-канална способност и може да се използува

118

- 49 -

2

в наземни, морски и въздушни средства, даже и при условия на голяма динамика и електромагнитни смущения.

Информацията е изготвена въз основа на данни от вътрешен бюлетин на фирмата Селения от м. февруари т.г.

1.04.1989 год

Минев

04.04.89

Из архивите на ДС

24

СЕКЦИЯ 107
ДЕЛО 11-2-10
ТОМ 1 СТР 24

За К О С Т О В

Приложение №.....Пасаж №.....

Писмо № 9 от 28.09.1989г.

От ВОЙНИКОВ

СПРАВКА

Относно: Работата на "Висер" за периода от 20.08 до 22.09.89

През изтеклият месец работата на поста беше насочена към цялостно изучаване на направлението пл. Парнис.

В ррл на 3856мхц. беше установен УТК-2036кхц. уплътнен с 10 телеграфни канала,от които 4-ти арендован е втори канал на полицията в направлението Атина - Солун. 9-ти арендован канал/75бд/ обслужва Генералното консулство на САЩ в Солун. Телеграмите са с адрес: Вашигтон, посолството в Атина и консулството в Исанбул. След 15 дневен контрол канала беше снет поради липса на ценна информация.

В ррл на3860мхц. са установени следните военни канали: УТК 7468/1а.- ВВС, 7816/6а.-ВВС,7896/4а.-1АК.

В ррл на 4880мхц./116кхц. и тропосферната линия на 745мхц. преминават открити телеграми по линия на НАТО на гръцки,турски и английски език. Основен проблем, които срещам по отношение на военната информация е нейното анализиране и обработване.

След взимането на постоянен контрол на двата полицейски канала преустанових работата по каналите с фазова модулация /ДОФТ/,поради недостиг на буквопечатеща апаратура.

През следващият период ще се извършва поиск в диапазона 6 Гхц. като същевременно продължи контрола на двата канала на ИДТ и на някои от военните канали.

1 ротокопие
ТА отдел XII-ти!

Изготвил: Кротев ...../ Кротев /

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СЕКЦИЯ 107
ДЕЛО 12-2
ТОМ 1 СТР 1

1

Секретно ~~от особ. важност~~

Вх. № 4070 / 31.12.93 г.

Велко, Страницуйте и приписано.

ПРЕДСЕДАТЕЛЮ
КОМИТЕТА ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ СССР
ТОВ. КРЮЧКОВУ В.А.

гор. М о с к в а

Уважаемый товарищ КРЮЧКОВ!

В соответствии с достигнутой договоренностью о сотрудничестве между ПГУ КГБ СССР и ПГУ МВД НРБ в марте 1989 года провелась исследовательская работа по выявлению возможностей для получения разведывательной информации с помощью радиотехнических средств, которые могли бы быть установлены в здании Генерального консульства НРБ в Стамбуле, Турция. Техническая группа из ПГУ МВД НРБ и специалист из резидентуры ПГУ КГБ в Стамбуле осуществили радиоразведывательные мероприятия.

Полученные результаты показали, что с ~~позиции дипломатических представительств~~ територии Генерального Консулства НРБ в Стамбуле имеется доступ к ряду межгосударственных и внутренних линий радиосвязи.

Особое внимание среди них уделяется тропосферной линии связи НАТО и связанной с нею радиорелейной линии.

Имеются хорошие возможности для перехвата через радиоразведку информации политического, военно-стратегического и оперативного характера.

Из архивите на ДС

Писмо до председателя КГБ за даване на сл. техника за поста в Истамбул.

СЕКЦИЯ 107
ДЕЛО —
2 ТОМ —

На основе выявившихся возможностей мы намереваемся в ближайшем будущем оборудовать в Стамбуле радиоразведывательный пост. В этой связи просим Вас, по возможности, предоставить нам следующую радиоразведывательную аппаратуру:

1. Изделие "Криптон" П2 – 2 шт.
2 — ~~1.~~ Криптон П3 – 2
3. Изделие "Криптон" П4 – 2 шт.
4. Изделие "Криптон" П5 – 2 шт.
5. Изделие "Криптон" П6 (с гибким волноводом) – 2 шт.
6. Изделие "Криптон" П8 (с антенными усилителями) – 2 шт.
7 Антенен разпределител 4 Гхц – 2 бр
8. Изделие "Криптон" П11 комплект – ~~(параболическая антенна для 1-4 поддиапазонов СЕ11 с облучателями К5)~~ – 3 шт.
9. Изделие "Криптон" П12 комплект – 3 бр
10 – Антена стойка Криптон ПМ1 – 3 бр
~~(параболическая антенна для 4-8 поддиапазонов СБ-12 с облучателями типа К5)~~ – 3 шт.
11 – Антена стойка Криптон ПМ2
12 Антенные усилители –
Дюйм Г (6 Ггц) – 3 шт.
Дюйм Б (4Ггц) – 3 шт.
Дюйм (0,7 Ггц) – 2 шт.

СЕКЦИЯ 107
ДЕЛО _____
ТОМ ___ СТР. ___

3

- Диагональ I литер А - 1 комплект
- Диагональ I литер Б - 1 комплект
- Диагональ II литер Д - 1 комплект
- Диагональ II литер Е - 1 комплект
- Преобразовательные разъемы или разъем для П6 и СБ12 - 4 шт.
- Разъем "Экспертиза" - 20 шт.

13. Кабель Вч
ЭД4, 850, 602 СП (длиною 0,7 м) - 10 шт.
ЭД4, 850, 603 СП (длиной 2,5 м) - 10 шт.

14. Изделие Э 500 (КДУ) - 3 шт.

~~11. "Криптон" (КДУ) - 3 шт.~~

15. Изделие "Аргон - 4" (или подобно ему) - 10 шт.

16 - Демудолатор Корат СД - 5 бр
17 - — " — Корат СР - 5 бр

С товарищеским приветом -

18 - У-во за автоматичен отбор кгм Корат С-УАО - 2 бр

МИНИСТР ВНУТРЕННИХ ДЕЛ НР БОЛГАРИИ

" 25 " апреля 1989 года

142

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност .....

Място за пришиване към дело

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 7531

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Срочност .....

За ДРИНОВ

От РИМ

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО: ПОСЕЩЕНИЕТО НА ДЖОРДЖ БУШ В ИТАЛИЯ

Основната цел на визитата на Буш в Италия непосредствено преди сесията на НАТО била оказването на въздействие върху италианската страна за промяна на позициите ѝ по въпроса за модернизиране на ракетите с малък радиус на действие и за започване на преговори със СССР за тяхното премахване в Европа. Освен това при срещите на Буш и Бейкър с Де Мита и Андреоти, щели да бъдат разгледани отношенията Изток – Запад и общата политика на НАТО към ОВД, отношенията ЕИО – САЩ и трудностите в двустранните търговски отношения.

По време на посещението си Буш и Бейкър щели да се стремят да убедят италианските си партньори, че твърдите позиции в полза на модернизирането на ракетите ще принудят СССР да отиде на нови съкращения на собствения си ядрен арсенал и намаляване на конвенционалното въоръжение.

Италия, както Белгия и ФРГ считала, че тази позиция не е реалистична и СССР и ОВД няма да отидат на значително едностранно разоръжаване без да получат необходимите договорни гаранции за реципрочност от страна на САЩ и НАТО и щяла да поддържа това свое становище пред американските си събеседници. Де Мита и Андреоти били на мнение, че инициативите на СССР и Горбачов не са продиктувани от вътрешнополитически съображения, а действителен стремеж за постигане на разведряване и разоръжаване в Европа. Последните инициативи на СССР за едностранно намаляване на ракетите и конвенционалните сили, както и на страните от ОВД за взаимно ли-

№ 258 / 26.05.19 89 г. Подпис за заверка на текста: ...

Образец № 11

Подадена 12 час 10 мин. 26.05.
Получена 17 час 00 мин. 26.05.
Дешифр. 17 час 30 мин. 26.05.

ЙМ/НТ
Контролен А № 175912 *

Отпечатана в 1 екз., фотокопия 7 екз.

екз. № 1	Танев	екз. № 5	.....	екз. № 9	Деничин
екз. № 2	Савов	екз. № 6	Бояджиев	екз. № 10	.....
екз. № 3	Тодоров	екз. № 7	Кременлиев	екз. № 11	.....
екз. № 4	Одинцов	екз. № 8	Станков	екз. № 12	.....

Из архивите на ДС

За подписване

митиране на въоръжените сили се счита, че значително подкрепят западногерманската позиция и ще окажат въздействие и върху решенията на сесията на НАТО.

САЩ щели да поискат италианската страна да подкрепи на сесията на НАТО следните позиции:

- Да се приеме по принцип модернизирането на ракетите с малък радиус като окончателно решение за практическото реализиране можело да се вземе на по-късен етап;

- Да се приеме започването на преговори със СССР по тактическите ракети, но не за премахването им, а само за ограничаване техния брой, като останат в НАТО на въоръжение ядрените мини и оръдия с атомни снаряди;

- Преговорите със СССР по ракетите с малък радиус да се обвържат с резултатите от виенските преговори за намаляване на конвенционалните въоръжени сили, както и с приемането от СССР и ОВД на ефикасни мерки за контрол на въоръженията.

- Да се създаде в Брюксел експертна група на НАТО, която да наблюдава и оценява хода на преговорите във Виена и изпълнението на постигнатите договорености и в зависимост от резултатите да предлага решения за обща позиция на НАТО по горните въпроси.

Италианската страна щяла да търси компромисна позиция между тази на САЩ и ФРГ. Независимо от многобройните двустранни консултации общоприемлива позиция не е могла да бъде изработена и на последното заседание на постоянния съвет на НАТО. Счита се, че с оглед запазване единството на блока на самата сесия ще се стигне до компромис, но същият ще има временен характер и бързо ще се стигне до нови противоречия в позициите на отделните страни-членки на НАТО по редица основни въпроси.

Позицията на италианското правителство по перспективите за развитие на атлантическия съюз е, че настоящият етап налага или политическо преструктуриране на НАТО на основата на отношенията между САЩ и Европа или същият е осъден на продължителни разногласия и прогресивно изпразване от съдържание. Тази позиция съвпада и с някои последни тенденции в рамките на ЕИО за създаване на група за европейска отбрана и засилване военното сътрудничество и интеграция в рамките на континентална Европа.

БОРОВ

144

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност .....

Място за прилепване към дело

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 7711

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Срочност .....
За ..... ДРИНОВ
От ..... РИМ

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО: ВИЗИТАТА НА ДЖОРДЖ БУШ В ИТАЛИЯ

По време на визитата на президента на САЩ - Джордж Буш на 26 и 27 т.м. в Рим са били обсъдени двустранните отношения и актуалните международни проблеми.

Централна тема във всички разговори на Буш бил въпросът за атлантическата солидарност на предстоящата сесия на НАТО. Буш подчертал значението, което се отдава на Италия като верен съюзник и е поискал от Де Мита и Андреоти пълна подкрепа на американската позиция по ракетите "ЛАНС". Буш е подчертал, че италианските представители на сесията на НАТО могат да помогнат, за да се преодолеят съществуващите противоречия.

Буш е подкрепил процеса на интегриране на Западна Европа, тъй като това щяло да допринесе за още по-голямото укрепване на трансатлантическото приятелство, но изразил известни опасения, че след 1992 г. Европа може да се превърне в протекционистична "крепост".

Буш изразил положителното отношение на САЩ към извършващите се на Изток промени и нежелание да създават трудности на Горбачов и преустройството. Същевременно американският президент подчертал, че САЩ все още не били напълно убедени в необратимостта на курса на Горбачов.

Буш изтъкнал, че след съгласуване със съюзниците от НАТО, САЩ щели да излязат с 9 нови външнополитически инициативи като:

- Премахване санкциите срещу износа на модерни технологии, наложени от САЩ на СССР след "окупацията на Афганистан";

№ 265 / 29.05.89 г. Подпис за заверка на текста: .....

Образец № 11

Подадена 20 час 00 мин 29.05.
Получена 10 час 00 мин 30.05.
Дешифр. 10 час 30 мин 30.05.

ЧК/НТ
Контролен А № 176045 *

Отпечатана в 1 екз., фотокопия .. 8 . екз.

екз. № 1 Танев ..... екз. № 5 Бляблин .... екз. № 9 Станков
екз. № 2 Савов ..... екз. № 6 ..... екз. № 10 Деничин
екз. № 3 Тодоров .... екз. № 7 Бояджиев екз. № 11 .....
екз. № 4 Одинцов .... екз. № 8 Кременлиев екз. № 12 .....

Из архивите на ДС

429

За подписване

- намаляване с 10% на американските въоръжени сили в Европа;

- започване на преговори по хеликоптерите и изтребителите;

- предложение за договор за свободно прелитане над цялото въздушно пространство;

- в икономическите отношения САЩ били готови с редица предложения, които могат да влязат в действие само след премахването на берлинската стена. На този етап щели да окажат финансова помощ на Полша и Унгария.

По отношение на Италия Буш обявил официално, че от началото на 1990 г. всички италианци ще могат да пътуват до САЩ като туристи и с търговска цел без визи, ако престоят им в САЩ не е по-дълъг от 90 дни.

Де Мита е уверил американския президент, че за Италия НАТО остава повече от всякога важна и необходима организация. Информирайки Буш подробно за срещите си с Кол и Тачър, Де Мита е подсказал, че Италия приема ролята на посредник за постигане на компромис между САЩ, ФРГ и Англия по модернизирането на въоръженията на предстоящата сесия на НАТО.

На официалната вечеря, организирана от американския посланик, са били поканени секретарите на петте партии и на двете от бившето правителство големи партии в опозиция ИКП и ИСП.

Краксси не е присъствувал на вечерята, демонстрирайки по този начин, че отношенията му с Буш са персонални и че американският президент само с него е разговарял на четири очи.

ОЦЕНКА: Посещението на Буш в Италия се извърши в период на правителствена криза като въпреки това Буш направи посещението. Основната цел е била да се покаже значението, което американската администрация дава на Италия като съюзник в НАТО. Американският президент видимо не е взел отношение по разрешаването на кризата, но е подсказал, че новото правителство трябва да води също така вярна на САЩ политика. Буш бил готов на отстъпки към европейските съюзници, но само ако бъде гарантирана сплотеността и солидарността в рамките на НАТО. Отчитайки нарастналия в последно време политически престиж на Горбачов сред политическите партии от Западна Европа, Буш бил решен да направи редица нови предложения в областта на отношенията Изток - Запад и да отнеме инициативата на СССР в предложенията за

Из архивите на ДС

430

ЗАПАЗВАНЕ НА МИРА В СВЕТА. СЪЩЕВРЕМЕННО ТРЯБВА ДА СЕ ИМА ПРЕДВИД, ЧЕ ПОРАДИ ПРАВИТЕЛСТВЕНАТА КРИЗА В ИТАЛИЯ, КАКТО ЛЕВИЦАТА, ТАКА И ДЕСНИТЕ ПОЛИТИЧЕСКИ ДЕЙЦИ С ПО-ГОЛЯМА ОХОТА ДАВАХА ОБЕЩАНИЯ НА БУШ, НО БЕЗ ДА СЕ АНГАЖИРАТ КАТО ЧЛЕНОВЕ НА ПРАВИТЕЛСТВОТО.

БОРОВ

За подписване

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
II6

Из архивите на ДС

162

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
КЪМ ПАСАЖ № 8
ОПЕР. ПИСМО № 7
ОТ 5.04. 1989 г.

да

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Военноикономическата политика на Турция и проекти на военната индустрия

Независимо от големия военен бюджет на Турция и военните помощи, които страната получава в рамките на НАТО, турската военна промишленост среща сериозни затруднения при осигуряване на високо технологично равнище на военното производство и при въоръжаване на турската армия, втора по големина в НАТО, в съответствие със стандартите на останалите страни-членки на пакта. През 1980 г. турското правителство взе решение, по силата на което военната индустрия на Турция премина, в по-голямата си част, към частни турски и чуждестранни фирми с цел модернизиране на военното производство чрез въвеждане на нови военни технологии и "ноу-хау" и инвестиране на чуждестранен капитал. През м. ноември 1985 г. влезе в сила допълнение към решението от 1980 г., уреждащо военноикономическата политика на Турция.

Механизмът за вземане на решения в областта на военната индустрия на Турция действува със създаването на два органа.
Върховен координационен съвет за военната индустрия - този орган се председателствува от министър председателят на Турция и в него влизат главнокомандващият Генералния щаб, няколко министри, върховни военни главнокомандващи от турската армия и секретарите на основните правителствени комисии. Основната отговорност на Съвета е планиране на високо равнище, програмиране, координиране и вземане на решения на макро-равнище по въпроси от националната отбрана на Турция.

Из архивите на ДС

432

По висшия орган е Изпълнителният комитет на военната индустрия , председател на който е също министър-председателят на Турция и членове - главнокомандващият Генералния щаб и министърът на отбраната на страната. Комитетът е отговорен за вземане на окончателни решения по въпросите на планирането, финансирането, производството, държавните поръчки и инвестирането в областта на военната промишленост на Турция.

Помощната администрация за развитието на военната индустрия е орган, отговарящ за работата на ниско равнище - определяне на военните нужди на страната, базисните данни за военното планиране вкл. нуждите от военна техника и амуниции. В процеса на работата Помощната администрация извършва стратегически оценки, прави съответни предложения, прави оценки от икономическо, техническо, финансово и управленческо естество и изготвя доклади за Изпълнителния комитет, както и съответни военни проекти, изискващи решение на съответното ниво. След като проектите бъдат приети от Изпълнителния комитет помощната администрация е напълно отговорна за тяхното изпълнение. Помощната администрация за развитието на военната индустрия носи отговорност за оценяване и координиране на инвестициите във всички проекти на военната индустрия на Турция.

Президентът на Турция е най-висшият член на органите, вземащи решения в областта на военната промишленост на страната и също изпълнява функциите на секретар на Изпълнителния комитет на военната индустрия на Турция. За оценка на военните проекти са създадени специални работни групи. По силата на закон в Турция всички правителствени и военни органи са задължени, при необходимост, да подпомагат Помощната администрация за развитието на военната индустрия. За намаляване до минимум времето за прилагане на взетите решения, договорите, сключени от Помощната администрация се ползват със значителни улеснения и са освободени от такси и данъци.

068978/31 VII 89 г. 21

МВР ... ГЛ. УПРАВ... ДС
Вх. № 6581 от 31. 07. 1989 г.

Секретно

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Справка № 1572

По достоверным данным, на заключительной стадии подготовки к комплексным учениям ОВС НАТО "Дисплей Детерминейшн-89" турецкое военное командование вопреки одобренному плану и подписанному соглашению высказало неудовлетворение сценарием учений, "допускающим" в первые дни "реальной войны" глубокое продвижение войск СССР и его союзников в Восточную Фракию, вплоть до зоны проливов. В связи с этим в середине июля Генштаб Турции потребовал от командования ВС США изменения плана переброски сил внешнего усиления, в частности, корректировки плана доставки морским путем вооруженных сил и снаряжения в районы Мраморного моря. По мнению турецкого военного командования, переброска личного состава с вооружением и снаряжением в зону "защиты" проливов должна осуществляться в угрожаемый период непосредственно в северные порты Мраморного моря (Тегердаг, Мармара), а не в южные, как предусматривалось ранее. Это позволит войскам НАТО в первые дни войны предотвратить проход кораблей ВМФ СССР через проливы и воспрепятствовать наступлению войск ОВД в Восточной Фракии.

Подобная постановка вопроса вызвала озабоченность у командования ВС США, так как для полномасштабной переброски сил внешнего усиления в Турцию необходимо около 2 недель. Однако по истечении этого срока прибывающие войска и техника не будут способны сразу вступить в боевые действия в Восточной Фракии. Для их успешного ведения эти части должны разгрузиться в западных и южных портах турецкого побережья или, исходя из складывающейся обстановки, в южных портах Мраморного моря и лишь затем при поддержке авиации и ВМС на паромах большой грузоподъемности переброшены на северное побережье Мраморного моря, где постепенно вступить в боевые действия.

В настоящее время между военно-политическим руководством США и Турции идет активное обсуждение поднятых турецкой стороной воп-

Из архивите на ДС

434

росов об изменении планов "обороны" зоны черноморских проливов. Главным аргументом Турции при этом является требование о повышении эффективности "защиты жизненно важных объектов инфраструктуры НАТО в Восточной Фракии" и недопущение широкого продвижения войск ОВД к зоне проливов.

Американское военное командование настойчиво высказывается за переброску и выгрузку сил внешнего усиления в южных портах Мраморного моря, ссылаясь на "неподготовленность северных портов и их малую вместимость". При обсуждении турецкого требования в своей среде американские военные представители опасаются, что изменение сценария учений может привести также к "негативным политическим последствиям".

" 28 " июля 1989 г.

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег.№ 17403, екз.№ 1
24. 11. 1989 19 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

72

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Въоръжаване на турската армия с ново оръжие

Източник от дипломатическите среди съобщи следното относно превъоръжаване на турската армия:

От началото на м. ноември т.г. западногермански военни специалисти са посетили Турция, в отговор на посещение на турска военна делегация във ФРГ, като целта на посещението е била подписване на договори за доставка на танкове немско производство, снабдени с лазерни установки и най-модерна техника за бързо и безпрепятствено придвижване при всякакви условия. При необходимост тези танкове могат да бъдат модифицирани за използване и на ракетно оръжие. Договорът е бил подписан при особено благоприятни финансови условия, в т.ч. кредитиране от страна на ФРГ.

По време на преговорите немската страна е изразила известно недоволство от неотдавна сключеното споразумение между Турция и Италия за доставка на хеликоптери и други леки оръжия за турската полиция.

Източникът счита, че сключените договори са израз на тенденцията към задълбочаване на военното сътрудничество между

Из архивите на ДС

Турция и ФРГ, тъй като в близко бъдеще се очакват преговори за нови военни доставки.

ОЦЕНКА НА ОР: Информацията може да се счита за достоверна, тъй като източникът има достъп до информация от подобен род. Втората част на информацията се потвърждава и от СМИ. Този факт би могъл да бъде сериозен фактор в подкрепа на турската кандидатура за пълноправно членство в ЕИО от страна на ФРГ.

Отп. в 1 екз.
Изп.:05/106081
Нап.:ЦИ-769
24.11.1989 г.

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност ...

Място за пришиване към дело

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 17924

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Срочност ЕКСТРЕНА

За ДРИНОВ-ХАРИТОНОВ-КИРОВ-БОЖКОВ

От ЖЕНЕВА

По проверени данни, американският архимандрит (Пол Иши от Ню Йорк) с група свои приятели и привърженици подготвя стотици писма до видни обществени, политически и църковни дейци в САЩ и в света с призив за "солидарност с България, заплашена от военна интервенция от страна на Турция, която може да доведе до втори Кипър на Балканите".

Пол Иши се обърнал с молба за съдействие към ССЦ относно адресите на изтъкнати църковни и икуменически представители.

На внимателния коментар, направен от приятел на източника, че българо-турските отношения навярно вече вървят към подобрение (при новите промени в София) лично Пол Иши отговорил: "Турция с нищо не е променила плановете си срещу България; Турция разчита на благоприятната за нея обстановка, включително и във военно отношение; тя може да се реши и на военна интервенция. А и общественото мнение в САЩ и в другите западни страни може да я поощри към авантюризъм. Затова трябва да се бие тревога".

ОЦЕНКА: Считам информацията за ценна и навременна. Инициативата в полза на България в този момент е изключително полезна. Информацията за военни планове на Турция срещу НРБ не бива да се подценява, макар че това ще зависи от много други фактори, в това число и възпиращи, но никой не е пророк, даже в собствената си страна, а камо ли в света, в който изненадите не са рядко явление.

Предлагам да се използува за информиране на ръководството на страната.

И-33/05/51/610

ЖАРОВ

№ 208 / 21.12.1989 г. Подпис за заверка на текста: ...

Обратно № 11

Подадена 15 час 10 мин 21.12.
Получена 16 час 30 мин 21.12.
Дешифр. 16 час 45 мин 21.12.

ОМ/ИТА № 009133

Отпечатана в 1 екз., фотокопия ... екз.

екз. № ПАНЕВ ... екз. № БЛЯБЛИН ... екз. № 9 В. БОЯДЖИЕВ
екз. № САВОВ ... екз. № ДОНЧЕВ ... екз. № 10 ДЕНИЧИН
екз. № ТОДОРОВ ... екз. № КРЕМЕНЛИЕВ екз. № 11 ...
екз. № ОДИНЦОВ ... екз. № СТАНКОВ ... екз. № 12 ...

1884

ПГУ - ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
I20
Из архивите
438

62

ДИНОВ

107

ПРИЛОЖЕНИЕ № 24
ПАСАЖ № 20
ПИСМО № 1 /от 17.01.1990 г./
от БОРОВ

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Военната промишленост на Италия

Според данни на Института за проучвания в областта на отбраната , Италия разполагала с над 500 големи, средни и малки военни предприятия с повече от 8000 служители. От тях 75 са производители на основни системи от военен характер. На върха на пирамидата на ВПК се намирали 6 основни групировки. В частния сектор най-мощната военно-промишлена групировка била ФИАТ/СНИА, а в сектора с държавно участие това били ИРИ и Ефим. След тях, в държавния сектор се нареждали Финмеканика, Стет, Финкантиери, Бреда Мекканика Бреша, Ото-Мелара, Офичине Галилеи, Авиофер Бреда.

По някои свои тактико-технически характеристики италианските танкове "Ариете" и бронетранспортьорите "Чентауро" се нареждали сред най-модерните подобни средства, произвеждани на Запад. Освен това Италия била в първата петица на страните с най-модерно военно корабостроене, способно да произведе цялостно един военен кораб: корпус, двигател, въоръжение, електронно оборудване. Сред най-търсените от трети страни били фрегатите клас "Лупо", от които били продадени на Венецуела, Перу и Ирак, и по-малкия клас "Вади", от които са продадени на Либия. Канонерката клас "Саетия", производ-

ство на консорциума "Мелара", също намирала добър пазар.

В периода 1986-1987 г. 70% от продукцията на военната промишленост се е изнасяла , а останалите 30% са задоволявали вътрешните потребности на страната. Понастоящем съотношението било обратното. От 1987 до 1988 г. производството е спаднало от 1220 млрд.ит.л. на 750 млрд.ит.л., износа - от 440 млрд. на 190 млрд.ит.л., поръчките отчужбина - от 180 млрд.ит.л. на 50 млрд., националните поръчки - от 780 млрд. на 560 млрд.ит.л. и не били достатъчни да осигурят съществуването на една напреднала военна промишленост. От 4-то място по износ на военни материали преди няколко години понастоящем Италия отишла на 12-то място след Бразилия и Египет, като приходите спаднали под 400 млн.щ.д. Поставянето на преден план на политическия и моралния аспект при регулиране износа на военни материали от италианска страна довело до спад на клиентелата.Счита се, че намаляването на приходите ще се отрази отрицателно на инвестициите за технологични проучвания и развитие.

От месец април 1989 г. била създадена министерска комисия за проучване въпроса за реконверсията на военните предприятия. Някои частични резултати показвали, че за преоборудването на подлежащите на реконверсия военни заводи щели да бъдат необходими 1000 млрд.ит. л., а за преквалифицирането на персонала - повече от 10 години. Преобразуването при някои от предприятията практически не било възможно. В случая с ОТО БРЕДА МЕКАНИКА - предприятие с над 3000 служители, и при най-добро желание за реконверсия възможностите били оскъдни. Същото се отнасяло и за предприятията, произвеждащи експлозиви и отчасти за тези, произвеждащи електроника. В процеса на реконверсията в краткосрочен план щели да оцелеят 45-50 % предприятия от цялата национална отбранителна промишленост. В средносрочен план/ 2-3 петилетки/ щели да се съкратят с 45-50% онези сектори от промишлеността, произвеждащи военни средства с

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

440

109

с висока технологическа комплексност. Поради малкото количество, необходимо за задоволяване на националните потребности от военни продукти с високо технологично съдържание /ракети, радари, средства за електронна война/ и намалените приходи от износа ще се парализират постепенно проучванията и развитието на военните технологии и това ще ги направи много скъпи. Вследствие на това можело да се залитне към придобиване на всички високоусъвършенствувани материали от чужбина, или към тяхното производство под "лиценз" при по-големите количества. Дори и с включването на националния научен потенциал в значими европейски проекти с високо технологично съдържание в срок от 6 години военно-технологичните проучвания ще бъдат сведени до нулата.

ОЦЕНКА: Реакцията срещу намаляването на военното производство и износа на оръжия, както и срещу възможността за реконверсия са много силни в средите на военно-промишления комплекс. Изтъкват се аргументи като този, че намаляването на военното производство е равносилно на отказ от националния суверенитет и изпадане в зависимост от чужбина по отношение на снабдяването с основни оръжейни системи. При това Франция подела инициатива за създаване на Европейски консорциум за координиране и проувания в областта на военната отбранителна промишленост за технологична, промишлена и търговска интеграция на европейско равнище, с цел противопоставяне на американското и японското военно-промишлено присъствие в Европа, а Италия се занимавала с проблема за ограничаване на износа на оръжия и с реконверсията.

13.01.1 990 г. ИЗГОТВИЛ: Векъ

ПАСАЖ № 4
ПИСМО № 3
16.03.90 г.

Информация " Военни бази в 193 Турция _____ на които е разположено ядрено оръжие " е изготвена от Славянов и третира въпрос по ВРЯН. 133
ПРИЛОЖЕНИЕ: информация от 2 стр.заснета

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Военни бази в Турция на които е разположено ядрено оръжие.

По данни на добре осведомени източници от СМИ на територията на Турция има 11 военни бази на които е разположено ядренно оръжие.

– Военно въздушна база " Балъкесир" ; на тази военно въздушна база има разположени самолети Ф-104 г/с като част от тях натоварени с ядрени бомби носят 24 часово бойно дежурство.

– Военно въздушна база "Чигли" ; самолети с ядрени бомби също носят бойно дежурство.

– "Ерхач Малатия" ; самолети Ф-4Е принадлежащи на 171 и 172 флотово на турските военно въздушни сили носят 24 часово бойно дежурство натоварени с ядрени бомби.

–"Ескишехир " ; Самолети Ф-4 носят 24 часово бойно дежурство натоварени с ядренни бомби.

–"Инджирлик" ; на базата са разположени 36 самолета Ф-4 и Ф-16 които периодически се сменят със самолети от базите в Испания и САЩ. Част от тези самолети носят 24 часово бойно дежурство натоварени с ядрени бомби. Самолетите магат да достигнат за един час границата на СССР. Счита се , че на тази база има складирани около 200 ядрени бомби.

– "Чакмаклъ" – Един от складовете на сухопътните сили за ядренно оръжие се намира в тази база. След направената модернизация през 1985 г. разположените в Турция ракети "Онест Джон" бяха заменени с оръдия "Хоитцер" имащи далекобойност 30 км. и можещи да истрелват ядрени снаряди.

– "Чорлу" – В тази база има склад за ядрени глави а има също така и оръдия "Хоитцер"

– "Ерзурум" – това е базата разположена най близко до съветската територия която има на склад ядрени бойни глави.

Из архивите на ДС

442

- "Измит" - в тази база има също така разположено ядрено оръжие.

- "Ортакой" - В базата има на склад ядрено оръжие а също така са разположени и оръдия "Хоитцер".

- "Мюртед" - Част от разположените тук самолети Ф-104 Г/С носят 24 часово бойно дежурство натоварени с ядрено оръжие.

След взимането на решението от правителството на БУШ да се закрият складовете с ядрено оръжие в "Ерхач" и "Ескишехир" до този момент не е ясно кога ще се затворят тези складове и дали разположеното там оръжие ще бъде изнесено от Турция.

Очаква се през близките месеци да започнат преговори между Турция и САЩ по време на които ще се разгледат тези въпроси

11.03.90г. Изготвил: Славейков

Из архивите на ДС

34

1626

ДРИНОВ

ПРИЛОЖЕНИЕ № 16
ПАСАЖ № 11
ПИСМО № 5 / от 16.05.90 г./
от БОРОВ

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Съвместните учения на ЮК на НАТО "Драгон Хамър"

В провеждащото се учение "Драгон Хамър" на полигона КАПО ТЕУЛАДА на о-в Сардиния участвуват ВС на Англия, Италия, Португалия, САЩ, Турция и нечленките на военната организация на НАТО Франция и Испания. Използували се голямо количество самолети с различни оперативни характеристики.

Според главнокомандващия силите на ЮК на НАТО адмирал Джонатан Хау "Драгон Хамър" служели за координиране действията и интегриране на ВС на 16-те членки на пакта. Тези учения се явявали още по-необходими понастоящем, когато на Балканите и в обширни зони на Средиземноморието се проявявали огнища на нестабилност, компрометиращи спокойствието в басейна. САЩ не възнамерявали да напуснат базата МАДДАЛЕНА, която щяла да бъде разширена, за да се държи под контрол положението в Средиземно море.

По принцип в бъдеще НАТО щяла да провежда намаляване на въоръженията, но съществували признаци, че други страни - извън пакта, имали стремеж към увеличаване на собствените си въоръжения, включително с ядрени средства. Като се имали предвид тези обстоятелства Италия, като член на пакта, също имал необходимост от проверка на ефективността и надеждността на собствените си въоръжения и сили

Из архивите на ДС

444

като участвува в съвместни учения като "Драгон Хамър".

ОЦЕНКА: Участието на Италия в съвместни учения на НАТО и в бъдеще ще се запази, тъй като се счита, че противното е в ущърб на ВС и на сигурността на страната.

13.05.1990 г. ИЗГОТВИЛ: Беков

Н. Гердиродев
ЧА

СТРОГО СЕКРЕТНО!

137

ПРЕЗИДЕНТСТВО НРС
Вх. № 137 20/02. 1991 19 г.

МИНИСТЕРСТВО НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
СЛУЖБА „ЗСВ"

Рег. № 166 Екз. № 1
26.02. 1991 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Д О ГОСПОДИН

ДИРЕКТОРА НА Н Р С

В отговор на Ваше писмо Рег.№ 1146/20.02.91 г. изпращаме наличната допълнителна информация към наше ИС-1000 брой 44 (№ 620/14.02.91 г.)

ПРИЛОЖЕНИЕ: Според текста, стр.секретно, на 1 стр.

МБР СЛУЖБА ЗСВ

НАЧАЛНИК НА II ОТДЕЛ-СЗСВ-МВР

Майор:

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ПРИЛОЖЕНИЕ

Към № 620/3130 от 14.02.1991 г.

Достоверен източник от журналистическите среди, позовавайки се на печата в Люксембург уведомява, че през изтеклата седмица (има се предвид третата седмица на м.февруари) ЕО е провела съвещание, на което е взето решение да се отпусне на Република Турция кредит в размер на 236 мил.долара, във връзка с понесените загуби около кризата в залива. Кредитът е безлихвен и ще се изплаща в продължение на 10 години, като средствата ще бъдат употребени за индустрията, за закупуване на резервни части и военни материали.

Същият източник допълва, че по сведение на световната банка загубите на Турция от наложеното срещу Ирак ембарго възлизат приблизително на 7 ~~милиона~~ милиарда долара.?

Допълва се още, че Република Турция е получила досега от европейските и арабските страни и от Япония кредити на обща стойност 900 милиона долара и от Саудитска Арабия – петрол за 1,6 милиарда долара.

155

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ПРЕЗИДЕНТСТВО
НАЦИОНАЛНА РАЗУЗНАВАТЕЛНА СЛУЖБА
Рег. № 2185 екз. № 1
03. 04. 1991

О Ц Е Н К А

ОТНОСНО: Информационната работа на разузнавателен източник 0120 на ръководство на резидентурата в Анкара за периода от ноември 1987 г. до 31 март 1991 г.

През периода от ноември 1987 г. до март 1991 г. разузнавателен източник 0120 работи за изпълнение на информационните задачи на резидентурата в Анкара. Чрез него бяха придобити общо 238 материала, от които са използване 114, натрупани - 88 и като ценни са оценени 40.

Получената от източника информация е по широк диапазон от проблеми и се потвърждава от хода на събитията. Придобивани и използвани за уведомяване на съответните инстанции са информациите по състоянието на турско-американското сътрудничество във военната област, на турската армия и специалните служби, вътрешнополитическата обстановка. Най-висок процент в количествено и качествено отношение са информациите по състоянието на българо-турските отношения, положението на изселниците, антибългарската пропаганда и действията на

Из архивите на ДС

448

186

турското правителство и изселническите дружества в Турция и международните институции. Няма данни за целенасочена информация.

Анализът на информационната работа на източник 0120 сочи, че пред предишни периоди същият е бил един от най-активните източници на разузнавателна информация на резидентурата. Така например през 1989 г. 65,4 % от получената от него информация е използвана. Очевидно източникът разполага с добри информационни възможности в гореизложените области, както и с редица полезни връзки, позволяващи му да придобива ценна информация.

През последната година и началото на настоящата обаче се забелязва значителен спад в информационната дейност на източник 0120 както в количествено, така и в качествено отношение. От началото на 1991 г. са получени само 2 информации, оставени за натрупване, а ценните информации от началото на 1990 г. са само 6.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Таблица

2.4 1991 г.
София
Отп. в 2 екз.
№ 1 - отд.01-1
№ 2 - КД
Изп. 122380 - 06-1-3476
Нап. СГ/359

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 06, НРС
Подполковник:
(А. ГЕОРГИЕВ)

Из архивите на ДС

157

ПРИЛОЖЕНИЕ!

Т А Б Л И Ц А

Година	Използвани	Натрупани	Неизползвани	Ценни	Общо
1987	4	1	4	4	9
1988	25	41	20	10	86
1989	72	27	11	20	110
1990	13	17	1	6	31
1991	-	2	-	-	2
О Б Щ О:	114	88	36	40	238

Строго секретно!
Екз. № 1

176
25

УТВЪРЖДАВАМ:
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС
Ген.майор:
10-12 1967 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

За работата на Резидентурата във Брюксел за времето от 1.I.196 година до 31.XII.1968 година по линия на полит. разузнаване

I. Оперативна обстановка.

Оценката на оперативната обстановка във Белгия се прави от сравнително стари материали и данни, получени по косвен път, тъй като по линия на Белгия не са провеждани до сега активни мероприятия, а от 1962 година до м.октомври 1967 година там не е имали нито един наш о.р.

Белгия е, активен член на НАТО и участник в много западно-европейски организации, намиращи се под контрола на американците. Във връзка с преместване на главното седалище на НАТО във Брюксел се провежда реорганизация на белгиискатa сигурност, засилва се полицейския режим и контрол на чужденците и дипломатическите мисии в страната. Изучаването на обстановката във Белгия

Из архивите на ДС

451

остава една от основните задачи засега на нашия о.р., намиращ се на прикритие в нашето посолство в Брюксел и в последствие при евентуално разширяване на резидентурата.

II. Основни информационни задачи.

1. Разкриване на плановете и намеренията на САЩ и НАТО за действия срещу нашата страна и останалите социалистически страни, изясняване на съществуващите противоречия между отделни страни членки на НАТО.

2. Придобиване на информация за съдържанието на конкретни споразумения на НАТО за съгласувания по линия на НРБ и другите социалистически страни и задължения, произтичащи от тях за всяка отделна страна и по-специално за Гърция и Турция

3. Придобиване на информация и разкриване на политиката на Белгия към СССР, нашата страна и страните от Балкански полуостров, плановете и намеренията й за развиване на икономическите, търговските, културните и други отношения с тези страни.

III. Обекти за агентурно проникване.

1. Съветът на постоянните представители на НАТО и по-специално делегациите на САЩ, Гърция и Турция.

2. Посолствата на САЩ, Гърция и Турция и други техни официални представителства в Белгия.

Като перспективни задачи, при разширяване на нашата резидентура:

Седалището на ЕИО /Общия пазар/ и Евроатом.

Из архивите на ДС

452

3. Отделите към Министерство на външните работи и външна търговия на Белгия за СССР, нашата страна, страните от Балканския п-ов и за НАТО.

IV- Основни оперативни задачи.

1. Изясняване на обстановката около съвета на НАТО и свързаните с него учреждения. Придобиване на наводки и откриване на перспективни разработки с цел вербовка на лица с възможности да разрешават основните задачи по НАТО.

2. Изучаване на обстановката около седалищата и състава на "Общият пазар" и Евроатом с цел вербовка на агентура в тези учреждения за придобиване на икономическа и научно-техническа информации, както и за насочването й по линия на НАТО, внедряването й там или използването й за придобиване на наводки за разработка на обекти.

3. Придобиване на наводки из средата на местни граждани, работещи в посолствата и другите официални учреждения на САЩ, Гърция и Турция в Белгия или такива с възможности да бъдат назначени там с цел вербовка и агентурно проникване там.

4. Издирване на наводки из средите на чуждите граждани, учащи, специалисти, или работещи в Белгия /от слаборазвитите страни турци, гърци, италианци и др./ с възможности да се устроят на работа в главните обекти за агентурно проникване.

V. Мероприятия:

1. Изучаване на оперативната обстановка в Белгия и нейните изменения, свързани с присъствието на

Из архивите на ДС

453

главното седалище на НАТО с цел разкриване на най-благоприятни възможности, форми и методи за агентурно-оперативна работа в страната ни и проникване в тези организации. За целта да се използват официалните източници, лични наблюдения, връзки "на тъмно" и агентура, придобивани в процеса на работа.

срок: постоянен.
отг: резидента.

2. Изучаване на обстановката около седалището на политическия съвет на НАТО, режима, охрана и установяване банковите, културни, спортни, землячески и др. центрове, посещавани от служителите на НАТО; установяване и изучаване на помощните учреждения към седалището ни на НАТО в Брюксел и такива косвено свързани с него; снабдителни фирми за жилищно настаняване на персонала и др.

В зависимост от разкритите конкретни условия и възможности съвместно с Центъра да се подработят съответни мероприятия по придобиване на помощна агентура, агент-наводчици или агент-вербовчици в тези учреждения.

срок: май 1968 г.
отг: ТАСЕВ

3. Създаване на перспективни връзки в белгийското външно министерство, общия пазар, Евроатом, местни висши учебни заведения и институти с цел подбор и вербовка на агентура по главните обекти за агентурно проникване на първо място НАТО.

срок: постоянен

4. Използване на официалните и други източници за установяване на броя и разпределението по учебни заведения на тур-

Из архивите на ДС

454

ЛРП 29

ските и гръцки студенти и специализанти с цел насочване към този контингент лично и с наличните средства за подобряване на наводки и откриване на разработки срещу тези среди.

срок: май 1968 г.
отг: ТАСЕВ

5. Изясняване на обстановката около агент "ЖОКС" с цел възстановяване на връзката с него и използване на възможностите му.

срок: III.1968 г.
отг: ТАСЕВ

6. Изучаване на възможностите за организирване безлична връзка с агент "25".

срок: 31.III.1968 г.
отг: ТАСЕВ

7. Да се създадат перспективни връзки с цел разработки.

срок: юли 1968 г.
отг: ТАСЕВ

8. Използване на агентурните, официални и доверителни връзки, възможности за придобиване на информация по основните информационни задачи.

МЕРОПРИЯТИЯ В ЦЕНТЪРА

1. Да се проучат и използват възможностите за изпращане на студенти или стажанти, на наш подготвен сътрудник и при възможност на наш о.р. за работа по изпълнение на основни задачи.

срок: юли 1968 г.
отг: Центъра

Из архивите на ДС

181
30

2. Съвместно с Управление II-КДС да се работи за откриване на съвместни разработки на белгийски студенти, граждани туристи, подходящи за вербовка и работа в Белгия по основните задачи и по официалните белгийски представителства у нас.

срок: IX.1968 г.
отг: Центъра

3. Да се следят възможностите на соф.у-ние КДС в работа по заминаващите във Белгия по линия на съвместните бракове с цел съвместни разработки, вербовки и подготовка на един агент за работа в Белгия по основните задачи.

срок: 31.XII.1968 г.
отг: Центъра

4. Да се разработи конкретен план и работи за изучаване на обстановката около "ЖОКС" и възстанови контакта с него като се откомандирова о.р. от Центъра.

15. XI. 1967 г.
С о ф и я
ЦС/1264-2 екз.

ПРЕДЛАГА:
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III,
Подполк: Цишков

СЪГЛАСЕН:
ЗАМ.Н-К У-НИЕ I - КДС,
Полковник:

УТВЪРЖДАВАМ
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС
Ген-майор: _____
07.07. 1968 година
С о ф и я

Строго секретно! 283 22

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н - З А Д А Н И Е

ОТНОСНО: Основните задачи и агентурно-оперативни мероприятия за работата срещу Белгия _____ за 1968 година.

I. ГЛАВНИ НАСОКИ ЗА РАБОТА НА РЕЗИДЕНТУРАТА.

1. Изясняване обстановката около съвета на НАТО и свързаните с него учреждения. Придобиване на наводки и откриване на перспективни разработки с цел вербовка на лица с възможности за разрешаване на основните задачи по НАТО.

2. Работа по посолството и официалните представителства на САЩ _____ в Белгия _____.

II. ОСНОВНИ ПОЛИТИЧЕСКИ ЗАДАЧИ.

1. Разкриване на плановете и намеренията на НАТО и САЩ _____ за действия срещу нашата страна и останалите социалистически страни. Изясняване на съществуващите противоречия между страните членки на НАТО _____.

2. Придобиване на информации за съдържанието на конкретни споразумения на НАТО за съгласувания по линия на Н.Р. България и другите социалистически страни и задълженията произтичащи от тях за всяка отделна страна и по-специално за Гърция

1784
23

Из архивите на ДС

и Турция .

3. Придобиване на информации и разкриване на политиката на Белгия към СССР, нашата страна и страните от Балканския полуостров, плановете, намеренията и за развиване на икономически търговски, културни и други отношения, с тези страни.

III. ОСНОВНИ ОБЕКТИ ЗА ПРОНИКВАНЕ.

1. През 1968 год. резидентурата в Брюксел и отдела, използвайки наличните агентурни възможности и създавайки нова агентура трябва да проникне в следните обекти:

а) Със стара агентура:

- След изясняване на обстановката около "ЖОКС" да се използва за проникване в "Общия пазар, и М-во на финансиите .

б) С [redacted] агентура, от други резидентури.

- да се проникне във НАТО и учрежденията, които го обслужват.

IV. АГЕНТУРНО-ОПЕРАТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ .

1. Вербовка на нова агентура:

В предвид на това, че резидентурата е възстановена от скоро и се състои от един о.р. през настоящата 1968 година вербовка на нова агентура не се предвижда.

2. Откриване на нови разработки:

До края на годината се предвижда да бъде открита една нова разработка.

3. До края на годината да бъде направена проверка и изясняване на обстановката около "ЖОКС" и да се направи писмено заключение за агента.

V. РАБОТА ОТ ТРЕТИ СТРАНИ.

1. За 1968 година няма предвидено нищо за работа от трети страни.

Из архивите на ДС

1785
24

VI. РАЗУЗНАВАТЕЛНА РАБОТА ОТ НАША ТЕРИТОРИЯ.

1. Издирване и изпращане на наши сътрудници за специализация или следване в Белгия, с перспектива за работа по основните задачи.

2. Да се проведе съвместно работа с Управление II-КДС за използване на неговите възможности и агентури за работа по Белгия.

458

31. I 1968 год.
София

За НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III-ти
Подполк:

СЪГЛАСЕН
ЗАМ.Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС
Полковник:_____

III отдел 66

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Лично строго секретно!

Екз. 5

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

1292
20.III

ИНФОРМАЦИЯ

ОТНОСНО: Военни взаимоотношения между САЩ и Холандия и състояние на холандските ВМС

Според получени данни, САЩ търсели в западноевропейските страни възможности за получаване на допълнителни нови летища за своите ВВС. Те поискали от холандското правителство да им предостави няколко резервни военновъздушни бази, които холандците трябвало да оборудват с подземни бетонни хангари, радарни инсталации, а също така и да обзаведат помещения за летците и техническия персонал.

Холандия проектирала в близкото десетилетие интензивно преоборудване и увеличаване на своите ВМС. До 1986 г. числото на наличните фрегати /три, от които са приети на въоръжение съвсем скоро/ трябвало да се увеличи до 38 броя. Много от новите кораби щели да бъдат въоръжени с управляеми ракети и оборудвани със съвременна електронна апаратура. Понастоящем бил решен вече въпросът за разпределянето на поръчките за 12 фрегати. Общата стойност на този проект по сегашните цени възлизала на 2,5 - 3 млрд. гулдена.

Из архивите на ДС

67

Правителството на Холандия и ръководството на НАТО се стараели да използуват общите разисквания около подмяната на остарелите бойни самолети в холандската армия за осъществяването на широка военна програма.

_____1975 г.

С о ф и я

М И Н И С Т Ъ Р:

Препис-извлечение!

Строго секретно!
Екз. единствен

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

КОМПЛЕКСЕН ПЛАН

за взаимодействие между органите на външното разузнаване на МВР на НРБ и на КГБ при МС на СССР по организиране на агентурно-оперативни мероприятия в работата против НАТО през периода 1976-1978 година

.....

II. Провеждане на активни мероприятия в следните основни направления

1. Да се противодейства на опитите на ръководните среди в страните-членки на НАТО да обвинят страните от социалистическата общност, че не изпълняват решенията на СССЕ. Да се съдейства за успех в работата на съвещанието в Белград през 1977 година.

2. Да се съдейства за укрепване в страните на НАТО на възгледите за недопустимост на каквато и да е намеса във вътрешните работи на отделни страни от блока (Португалия, Гърция) и на трети страни.

3. Да се противодейства на натиска от страна на НАТО върху правителствата на Франция и Гърция, който има за цел отново да включи тези страни във военната организация на блока.

4. Да се пречи на опитите на ръководството на НАТО да приеме решение за включването на Испания в блока на усло-

Из архивите на ДС

вията на пълноправно членство или на някакви други условия.

5. Да се разобличат плановете и действията на НАТО за намеса във вътрешните работи на Италия.

6. Да не се допуска намеса на НАТО в процеса на уреждане на кипърския въпрос.

7. Да се пречи на установяването на контакти на НАТО с ЮАР, Израел (в порядъка на компенсация за отслабване на Южния фланг на НАТО) и КНР.

8. Да се съдейства за засилване на разногласията между страните-членки на НАТО по въпросите на стандартизацията на въоръженията. Да се провеждат акции в подкрепа на т.н. "съкратени" национални военни програми и бюджети.

12.10.1976 г.
София
Нап.ВЗ
Вярно,_____

29.X 1976

Строго секретно
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

ОТНОСНО: Работата по линия на Европейско направление през 1977 година.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

I. Съдействие на външнополитическите акции на страните от социалистическата общност за заздравяване и разширяване на процеса на разоръжаване и утвърждаване принципите на мирното съвместно съществуване. Подпомагане работата за осъществяване на договореностите, постигнати в Хелзинки и мирното сътрудничество между държавите да не бъде само двустранно, а да добива все по-широк, многостранен характер. Да се съдейства за успех в работата на съвещанието в Белград през 1977 година в наша полза.

II. Дискредитиране политиката на САЩ в различните райони на света. Задълбочаване на противоречията между САЩ и техните съюзници в агресивните военно-политически блокове и преди всичко в НАТО.

За изпълнение на тези основни задачи ще бъдат разработени и проведени следните операции и мероприятия:

1. ОПЕРАЦИЯ "ХОРИЗОНТ"

За оказване съдействие на активната политика на СССР и социалистическите страни в подкрепа на резултатите от съвещанието в Хелзинки и за създаване на благоприятна атмосфера за провеждане на Белградското съвещание, ще се организират и проведат серия от АМ за активно влияние върху управляващите и обществено-политическите кръгове и пропагандните органи в западните страни в тази насока.

2 3

Акциите ще се изразят в обработка на общественото мнение, инспирирани изказвания на видни личности в парламентите или други високи форуми, внушения в западноевропейските страни в духа на Хелзинки и публикации в пресата.

Срок - първите акции до края на м.май 1977 г., а останалите до м.ноември 1977 г.

Отг. - Червеняшки и Щерев

2. ОПЕРАЦИЯ "ДРУЖБА"

Да се проведат комплекс от мероприятия за оказване помощ на прогресивните и демократични сили в Португалия, разобличаване на двуличната политика на социалистическата партия, неутрализация на десните сили и дискредитиране намесата на НАТО във вътрешния живот на страната.

Мероприятията ще се изразят в различни акции и действия срещу търпимостта и гостоприемството, които Соариш и неговото правителство оказват към пропагандните служби на ЦРУ и НАТО и накърняването на суверенитета на страната. Някои от акциите ще бъдат насочени конкретно срещу техническата база на РСЕ, РС и другите западни предаватели, намиращи се на португалска територия.

Срок - течение 1977 г., а първите 2 акции до края на м.юли.

Отг. - Червеняшки и Щерев

3. ОПЕРАЦИЯ "РЕКУШЕТ"

С цел да се противодейства на натиска от страна на НАТО и САЩ върху правителството на Франция, който има за цел отново да включи същата във военната организация на блока и с оглед задълбочаване на противоречията между САЩ и Франция, съвместно със съветските другари, ще се проведат серия от мероприятия. Мероприятията ще се изразят в документални акции и публикации в страната, както и в други западни страни, изобличаващи американската пряка намеса във вътрешните работи на Франция.

Из архивите на ДС

Ще се използват преди всичко информациите за американското вмешателство в Корсика и подкупването на френската преса от американски агенции и частни лица. (виж справка от Кръстев от 11.IX.76 г.)

Срок - за документалните акции - август 1977 г.
публикациите до м.XI.1977 г.

Отг. - Червеняшки и Щерев

4. ОПЕРАЦИЯ "ВАНДЕТА"

За разобличаване плановете и действията на НАТО за намеса във вътрешните работи на Италия ще се организират и проведат серия от акции, изразяващи се в:

- изготвяне на документ (на базата на наличните документи на ЦРУ) и довеждането му до знанието на италианските социалисти и печата - м.VIII.1977 г.

- организиране и провеждане на митинг в гр.Ареццо с реч в полза на разведряването и разоръжаването и против вмешателството на САЩ и НАТО във вътрешните работи на Италия - м.май 1977 г.

- публикуване на статии в местния печат.

5. С цел създаване на трудности за приемането на Испания в НАТО под каквато и да е форма, ще се проведат мероприятия изразяващи се в инспириране на изказвания и публикуване на материали в белгийския печат, настройващи политическите и правителствени среди срещу испанската военщина и реакция.

- Писане писма и апели от групи, организации или частни лица до Комисията на ЕИО.

Срок - м.август 1977 г.
а за публикациите до края на м.април 1977 г.

Отг. - Червеняшки и Щерев

Из архивите на ДС

466

46

6. С оглед засилването на разногласията между страните-членки на НАТО по въпросите на стандартизацията на въоръженията ще се проведат серия от акции в подкрепа на т.н. "съкратени" национални военни програми и бюджети, като се обърне особено внимание на френско-западногерманските отношения и противоречия.

Срок - м.ноември 1977 г.
Отг. - Червеняшки, Щерев и Калъчева

7. Съвместно с немските другари и гръцкото направление да се проведе документална акция с цел създаване противоречия между ГФР и Гърция и недопускане приемането на последната в ЕИО.

Срок - м. август 1977 г. /24.7.77/г.
Отг. - Червеняшки и Щерев

8. МИСИЯ "А"

В подкрепа на интересите на социалистическите страни за контакти и преговори с ЕИО ще се използват агентурни и други възможности за създаване на благоприятни условия за провеждане на нашата и тази на лагера икономическа политика. За целта чрез "Филип" в английския печат ще се публикуват материали показващи изгодите за Англия и света от контактите и сътрудничеството между ЕИО и СИВ.

Срок - I тримесечие на 1977 г.
Отг. - Червеняшки и Щерев

9. По "ДЕШОЯД"

На базата на създадената от нас предпоставка с публикуваните в турския печат разобличителни материали срещу Джордж Мини и други реакционни профсъюзни лидери като оръдия на ЦРУ и противници на разведряването, да разширим мероприятието, пренасяйки го в Гърция, Португалия и ГФР.

Срок - Гърция - юли 1977 г.
Португалия - август 1977 г.
Отг. - Червеняшки и Щерев

Из архивите на ДС

5 В

ПРОУЧВАТЕЛНИ ЗАДАЧИ

1. Изучаване отношенията - политически, икономически и военни между ГФР и Франция с оглед установяване противоречията и ползването на същите от нас за провеждане на мероприятия за тяхното задълбочаване чрез изготвяне на обобщени справки.

Отг. - Червеняшки, Щерев ~~Кълчева и Михайлова~~

2. Чрез ВГУ и отдел XI на ПГУ-ДС да се изучат и проверяват периодически възможностите за използуване на тяхна агентура, изхождаща от чуждите представителства и чуждестранните студенти при провеждането на някои наши мероприятия.

Срок - I и III тримесечие 1977 г.
Отг. - Червеняшки и Щерев

3. Чрез управление VI-ДС да се подберат подходящите за подзуване от нас като консултанти журналисти и кореспонденти.

Срок - I тримесечие 1977 г.
Отг. - Червеняшки и Щерев

4. Със съдействието на резидентурите да се изучи в основните западноевропейски страни местното законодателство, регламентиращо публикуването на материали в пресата, провеждане на демонстрации и акции.

Срок - I тримесечие 1977 г.
Отг. - Червеняшки и Щерев

5. Със съдействието на резидентурата в Париж да се проучи въпроса за т.н. "конфиденциална преса" и възможностите за ползуването й за наши АМ.

Срок - II тримесечие 1977 г.
Отг. - Червеняшки и Щерев

Из архивите на ДС

6. Изучаване на политическите дейци, журналисти, публицисти и др. в основните западноевропейски страни като консуматори на наши АМ.

Срок - до края на 1977 г.

Отг. - Маркова, Калъчева, Михайлова

7. С помощта на резидентурите в основните западноевропейски страни да се направи подробно изучаване на местната преса, с оглед използуването ѝ за провеждане на АМ.

Срок - III тримесечие 1977 г.

Отг. - Маркова, Калъчева, Михайлова

27.X.1976 г.
София

ИЗГОТВИЛ:

Отп.в 2 екз.
17040
/НХ

94

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Развиващи се страни

ОРИЕНТИРОВКА - ЗАДАНИЕ

ОТНОСНО: Подготовката на САЩ и НАТО за война и признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение

Усложняването на международната обстановка и активизирането на агресивната дейност на НАТО засилват опасността от военно нападение срещу страните от социалистическата общност.

След идването на власт в САЩ на представители на крайнодесните сили, общата подготовка за война стана по-ясно изразена. Това се проявява в засилената антикомунистическа насоченост на вътрешната и външната политика на страните от НАТО, в интензивната милитаризация на икономиката на тези страни, в ускоряването на съществуващите и приемане на нови военни програми.

Анализът на съвременните военни концепции на САЩ и НАТО, на насоките на развитие на системите от нападателни оръжия, показват, че в плановете за водене на война противникът особено разчита на внезапността на нападението. С появяването и усъвършенстването на ракетно-ядрените оръжия, принципът на внезапността залегна дълбоко във военните доктрини на САЩ и другите главни страни от НАТО.

Характерна особеност на съвременните оръжия е тяхната висока степен на готовност за бойно действие. Съставът, екипировката, боеготовността на групировките на ударните сили при

Из архивите на ДС

470

съвременните условия позволяват във все по-голяма степен да се започнат военни действия във всеки момент /без предварително предислоциране, без извеждане на всички подводници на ударни позиции и т.н./. Стратегическите ударни сили на САЩ и на техните съюзници от НАТО могат да се привеждат в по-висока степен на бойна готовност само за няколко часа, а за ракетно-ядрените сили, намиращи се на бойно дежурство, времето, необходимо за изпълнение на заповедта за нападение се измерва в минути. Предстоящото дислоциране на нови американски ракети със среден радиус на действия в някои страни от Западна Европа, значително ще съкрати също и времето за доставянето на ядрените бойни глави до целите. Целият комплекс от основни мероприятия, отнасящ се към военната област на подготовката за внезапно ракетно-ядрено нападение може да бъде осъществен от противника в съвсем кратки срокове.

Пристъпвайки към непосредствена подготовка за ракетно-ядрено нападение, противникът ще бъде принуден да проведе редица мероприятия, насочени както към обезпечаване на нападението, така и към ограничаване на щетите от ответния удар. Значителният обем на подготвителните мероприятия, обхващащи различни сфери от дейността в САЩ и в НАТО, създават определени предпоставки за своевременно разкриване на непосредствената заплаха за нанасяне на ракетно-ядрен удар. Въпреки стремежа на противника да осигури максимална скритост на подготовката за ракетно-ядрено нападение, в хода на нейното осъществяване следва да се очаква появяването на редица обективни признаци.

В тази връзка, за осигуряване на своевременно предупреждение за появяването на непосредствената заплаха за страните от социалистическата общност, решаващо значение придобива съгласуваното и редовно следене за появяването на признаци за подготовка на внезапно нападение във всички области - военна, политическа, икономическа, дейността на гражданската отбрана и специалните служби.

Макар че решението за подготовка на внезапно ракетно-ядрено нападение ще бъде взето от висшето политическо и военно

Из архивите на ДС

ръководство на САЩ, не е изключено на определен етап от подготовката за нападение САЩ да проведат консултации с някои от главните си съюзници. Подобни консултации са особено вероятни с онези от съюзниците, на чиято територия САЩ разполагат с ракетно-ядрени средства.

Извън пределите на континенталната част на САЩ американските стратегически сили разполагат с редица задгранични бази. В тези бази следва също да се очаква провеждане на отделни мероприятия по непосредствената подготовка за ракетно-ядрено нападение. Може да се очакват мероприятия по подготовката на войските и системите за водене на бойни действия след нанасяне на първия ядрен удар, а така също мероприятия, способствуващи за съкращаване на загубите в жива сила и бойна техника. Подобни мероприятия може да проведат и онези от правителствата, които са били консултирани от САЩ по подготовката на внезапен ракетно-ядрен удар.

Доколкото някои страни от третия свят се явяват източници на стратегически суровини за американската промишленост, възможно е в тези страни да се появят някои икономически признаци за подготовка на война, като увеличаване на покупките на стратегически суровини с цел създаване на запаси. Ако на територията на страната има американски фирми на военно-промишлени корпорации възможно е в хода на подготовка за война да бъде променен характера на производство на предприятията на фирмите и преминаването към производство на военна продукция или продукция с двойно предназначение. Рязкото увеличаване на износа на петрол от страните-производителки за САЩ може да подсказва увеличаване на стратегическите резерви от петрол.

Не се изключва възможността в периода на непосредствена подготовка за война САЩ да поискат от някои про-западно ориентирани правителства на развиващите се страни улеснения за американските ВВС и ВМС или дори сключване на военни или военно-политически съюзи.

Предвид очакваното засилване дейността на противниковите специални служби и особено на разузнавателната и

Из архивите на ДС

472

дезинформационната дейност сериозни признаци за подготовка на война в тази област могат да бъдат интензифицирането на вербовъчната работа сред представителите на социалистическите страни в страните от третия свят и използуването на дипломатическите канали за подаване на дезинформация.

С цел своевременно разкриване на непосредствената подготовка на противника за война, резидентурата:

1. Да следи организирано и системно за всички онези области от дейността на противника, в които и чрез които могат да се проявят признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение.

2. Да направи анализ на възможностите на наличната агентура по разкриване на признаците за подготовка на внезапно ракетно-ядрено нападение и насочи усилията на онази част от нея, която има възможности, към конкретни обекти и мероприятия.

3. Да насочи усилията си за придобиване на агентура в обекти, свързани с подготовката на ракетно-ядрено нападение.

4. Да предприеме систематическо следене на признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение с постепенно разширяване на кръга на хората, привличани към тази работа и увеличаване на числото на наблюдаваните мероприятия и признаци.

5. Да изготви списък на обектите, разположени на територията на страната на местопребиваване, имащи отношение към непосредствената подготовка за ракетно-ядрено нападение във всички области на неговата подготовка /военна, политическа, икономическа, гражданска отбрана, спецслужби/.

6. Да изготви списък на лицата, живеещи на територията на страната, които могат да бъдат предварително уведомени за подготовката на ракетно-ядрено нападение.

7. Да изготви списък на мероприятията и съпровождащите ги признаци, които могат да бъдат проведени от противника в навечерието на нападението.

8. Да следи за характера на контактите на правителстве-

Из архивите на ДС

ните и делови среди с представители на САЩ или подставени лица.

9. Обстойно да се анализира характерът на подаваната по дипломатическите канали информация с цел своевременното разкриване на дезинформацията и активните мероприятия на противника.

10. Да се следи отблизо характерът на контактите на представителите на САЩ и главните натовски страни с граждани на НРБ, временно пребиваващи в страната.

473

МК/А-837

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
I3I
Из архивите
474

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 8809, екз.№
27.5.81 19 год.

40

СТРОГО СЕКРЕТНО

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: АМ проведени от Европейско направление на отдел 08-ПГУ за периода от 1.1.1981 г. до 30.5.1981 г.

I. "ОКЕАН" – за разширяване на ефекта от съветско АМ проведено в Гърция чрез наш агент бе публикуван обширен материал и коментари във в-к "Джамахирия мейл". Вестникът се печата в Либия на английски език и се разпространява в целия Близък изток.

II. "ТАТУЛ II" – В съответствие с целите на операцията бе проведено АМ изразяващо се в три публикации във в-к "Отечествен фронт" на откъси от книгата на Ф.Ейджи и Л.Уулф "Мръсна дейност – ЦРУ в Европа". Чрез материалите се цели по-нататъшно разобличаване дейността на ЦРУ и компрометиране агресивната външна политика на американския империализъм.

III. "ТАТУЛ III" – С цел разобличаване дейността на ЦРУ в два последователни броя на в-к "Народна младеж" в рубриката "Младежки меридиани" бе отпечатан пълен текст на публикувания във в-к "Красная звезда" репортаж озаглавен "Краят на агента Е".

IV. "ТАТУЛ IV" – В същата връзка като бе използван отпечатания в списание "Камбио-16" материал "Хората на ЦРУ" са предоставени материали на аг."ФРОЙД" в Либия за организиране на публикация. В списание "Камбио-16" с много аргументи и голямо количество фактически материал се разобличава дейността на ЦРУ в Испания. На агента е поставена задача да организира публикация и в италианско списание, където той има възможности предвид принадлежността на тази страна към Североатлантическия блок.

Из архивите на ДС

41

V. Операция "СОЛИДАРНОСТ-ПБ".

Целта на операцията е да се противодейства на вмешателството на Запада по отношение на събитията в ПНР като се разобличава дейността на специалните и идеологическите центрове на противника, неговите пропагандни централи и пр.

Досега са проведени следните АМ:

1. АМ "СОЛИДАРНОСТ ПБ-I"

Чрез аг."КАДУМИ" на ръководство в отдел 09-ПГУ-ДС в Бейрут ще бъде публикувана статия разобличаваща действията на САЩ и техните съюзници в Полша. Статията е подготвена в направлението и е предадена на агента.

2. АМ "СОЛИДАРНОСТ ПБ II"

За подготовка и издаване в Западна Европа на брошура на английски език по събитията в Полша са подготвени в направлението и изпратени на аг."Боюклерден" на ръководство в отдел 01 подборка от подходящи материали и данни.

3. АМ "СОЛИДАРНОСТ ПБ-3"

С материали на Центъра в Турция бе издадена брошура на турски език, която анализира от демократични позиции събитията в Полша.

Текстът на брошурата "Действителността в Полша" в обем 69 печатни страници и тираж 5 000 бр., както и превода на турски език бяха подготвени в отдел 08-ПГУ.

При подготовката на брошурата бе включен материал получен от съветските другари касаещ западното вмешателство в ПНР.

4. АМ "СОЛИДАРНОСТ ПБ IV "

За публикация във вестник "Диарио лишбоа" в Лисабон на материал за Полша в направлението е подготвена и изпратена готова статия на резидентурата. Реализацията ще бъде осъществена в подходящо време с помощта на отдел 03 ПГУ и резидентурата в Лисабон.

5. АМ "СОЛИДАРНОСТ ПБ V"

Чрез оперативна връзка на отдел 03 ПГУ в испанския печат ще бъде публикувана статия за намесата на ЦРУ в събитията в Полша. Статията е подготвена от направлението и е изпратена на резидентурата в Мадрид.

Из архивите на ДС

42

6. АМ "СОЛИДАРНОСТ ПБ VI"

За публикация в белгийския печат от направлението са подготвени подробни тезиси за събитията в Полша и западната намеса в тази страна. За реализация на АМ ще бъде използвана връзка на отдел 03 ПГУ. Материалът е изпратен на резидентурата.

VI. По постоянно действуваща операция "МАНЕЖ" с основна насоченост против НАТО.

За разширяване на ефекта от операцията на 09 отдел бяха предадени материали от проведени мероприятия за публикации срещу НАТО в арабските страни.

VII.По операция "ЕРОЗИЯ" срещу десните сили и организации в Турция.

1. Проведено бе АМ "ЕРОЗИЯ Г" за създаване на настроения във ФРГ срещу организацията "Сивите вълци" на фашистката партия на Алпасан Тюркеш.

VIII. АМ "ФЛАНГ 81" - съвместно мероприятие с немските другари, насочено срещу американските усилия за разширяване на сферата на действие на НАТО. Реализирано в Гърция чрез обект "КОБАЛТ".

IX. Предадени материали на съветските другари съгласно плана за сътрудничество по АМ, подготвяни от тях, които ще бъдат реализирани в Западна Европа.

1. По т.н."легионерска болест" - мероприятието цели дискредитирането на ЦРУ като нелегален извършител на опити с нови химикали и препарати, представляващи опасност за населението на страните, където се водят тайните изпитания.

2. По филма "Тайната война срещу разведряването", разобличаващ разузнавателните органи на САЩ и западноевропейските им съюзници като активни противници на политиката на мир и разбирателство.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
Полковник:
(Д.Станков)

Отп.в 1 екз.
Изп.: 08-8241
Нап.: НХ-125
27.5.1981 г.

Изпратена на 26. II. 82 г.
1200
20

Приложена изпращаме Ви информация за "реакциите в НАТО по условията на Испания за влизането й в Алианса", съгласно плана за сътрудничество през 1982 г. (АМ "Раздор").

Молим да се има предвид сигурността на нашия източник, тъй като ние Ви предаваме горната информация дословно – така, както е получена от секретния източник, но естествено, с неизбежните изкривявания при двойния превод: от съответния език на български и от български – на немски.

Молим също така да се има предвид и получената от нас по-рано достоверна информация, според която на съвещание в Съвета на НАТО от 11-04.1981 г. било взето решение "територите на Испания в Северна Африка и Гибралтарския пролив да останат изцяло извън споразумението между Испания и НАТО, за разлика от испанските острови в Атлантически Океан, тъй като те се намирали в района на действие на Атлантическия съюз." По наше мнение раздразнението в постоянните представители на НАТО в Брюксел от колебливата позиция на Испания е било подсилено и от явно изпъкващото противоречие между първата част на цитираното по-горе решение на Съвета на НАТО и съдържащото се условие по този въпрос в испанския документ.

Из архивите на ДС

ПОЛОЖЕНИЕ: ноември 1981 г.

21

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Реакциите на НАТО по условията на Испания за влизането ѝ в Алианса.

Някои постановки от приетия в испанския парламент документ, с който се упълномощава правителството да започне преговори за присъединяването към НАТО, предизвикали отрицателни реакции сред представителите на страните-членки на НАТО в Брюксел.

Сред постоянните представители било отбелязано, че в документа на испанския парламент наред с въпроса за връщане на Гибралтар на Испания се поставяло и искане за ускоряване на политическите и икономически преговори с ЕИО, които да вървят паралелно с преговорите за присъединяването към НАТО. Този пункт в документа на испанския парламент се оценявал в НАТО като израз на стремежа на Испания всички проблеми между Испания и останалите западно-европейски страни да бъдат решавани глобално, в пакет, в разрез с досегашната позиция на Испания, тези проблеми да се решават постепенно и след влизането на страната в НАТО.

Постановката в документа на испанския парламент, че правителството няма да поеме задължения, включващи складирането или инсталирането на ядрени оръжия на НАТО на испанска територия, се посрещнала отрицателно от представителите на НАТО, начело с ФРГ, които имат ядрено оръжие на своя територия, доколкото тази постановка можела да се приеме като поставяне на предварителни условия от страна на Испания по влизането ѝ в блока.

Препоръката към испанското правителство при преговорите с НАТО да се обърне специално внимание на формите и начините за участие във военната организация на блока, като се вземе

Из архивите на ДС

предвид необходимостта от гарантиране на сигурността на цялата испанска територия, била изтълкувана от някои представители на НАТО като нарочно замъглена и като искане сферата на отговорност на НАТО да се разпростре и върху островите (включително и Канарските) и особено върху испанските територии в Северна Африка (Сеута и Мелилла).

От прокарването на предварителни условия в документа на испанския парламент по влизането на Испания в НАТО, представителите в Брюксел направили извода, че в позициите на Испания по влизането в НАТО настъпило неприятно обръщане.

Постоянните представители на страните от НАТО в Брюксел приели за целесъобразно, в подходящ момент и в подходяща форма на Испания да бъде съобщено мнението на пакта, че испанското правителство не бива да поставя едностранно подобни условия за влизането си в НАТО, доколкото те ще поставят в трудно положение страните от Бенелюкс, ФРГ и Англия.

067435/31.8

141

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 15881 вх. №
08. 1983 год.

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Организация на работата на резидентурата по линия на отдел 09 за разкриване подготовката на СОА и НАТО за война и признаците за РЯН

В изпълнение на указанията на ръководството на ПГУ–ДС, дадени с грама № 4211 и ориентировката–задание, в резидентурите по линия на отдел 09 бе извършено следното:

1. Поставените в грамата и ориентировката–задание задачи са разгледани от състава на всички резидентури.

2. Анализирани са възможностите на разузнавателните източници и с.с. като на подходящите са поставени конкретни информацион. задачи, свързани с разкриване подготовката на противника за РЯН.

3. На о.р. и с.с. е поставена постоянна задача при пътуван в страната на пребиваване да провеждат визуално наблюдение за строеж и разположение на специални военни обекти.

4. Като постоянни информационни задачи на оперативния състав, проверената агентура и с.с. са поставени:

- осигуряване на наблюдение над посолствата и контингентите от граждани на САЩ и страните от НАТО и над дейността на фирми и търговски организации на посочените страни с цел придобиване на информация за косвени признаци за подготовка на РЯН.

- придобиване на данни за подготовка на РЯН по косвени признаци чрез ведомства и служби на разузнаваната страна.

Получените от резидентурите данни позволяват да се направят следните изводи:

1. На територията на болшинството от арабските страни, в които ПГУ-ДС разполага с резидентури, няма американско и натовско военно присъствие. /Изключение прави ЕГИПЕТ, където поради липса на резидентура, задачите на този етап не са поставени/.

Това налага необходимостта от решаване на задачите изключително по косвени признаци.

2. Специално внимание за решаването на задачите трябва да отделят резидентурите в ЕГИПЕТ, МАРОКО и ТУНИС, тъй като отношенията на разузнаваните страни със САЩ и тези на НАТО създават обстановка, позволяваща разкриване на подготовката за РЯН по редица конкретни и преки признаци.

3. Резидентурите ни в отделни страни не разбраха правилно насоките на заданието, поради което се налага необходимостта от разяснителен пасаж.

_____1983 год.
С о ф и я

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 09
Майор: /Т.Томов/

Отп. в 1 екз.
к.д.
Изпълн:09/8250
Нап.ЛБ-365

Из архивите на ДС

481

067475/1.9
146

Строго секретно!

ПЪРВО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ -ДС
15923
31. 08. 1983 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Проведените мероприятия от резидентурите на отдел XVII във връзка с подготовката на САЩ и НАТО за война и признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение.

Във връзка с поставената задача от ръкаводството на ПГУ-ДС да се следи отблизо и активизира работата по подготовката на САЩ и НАТО за война и на ракетно-ядрено нападение е извършено следното:

1. В края на м. юни 1983 г. е изпратена окръжна грама до всички резидентури на отдел XVII ПГУ-ДС с указания какво следва да извършат;

2. С пощата от м. юли т.г. са изпратени до всички резидентури ориентировки-задания, по горните въпроси, с конкретни указания за работа;

3. В Центъра бе определен отговорник, който да следи, анализира и обобщава получената информация(Зам.н-к на отдел)

4. До сега е отговорила единствено резидентурата в Тирана (От останалите ще получим до края на т.м.) Извършила е следното:

- изготвила е списък на всички служители от дипломатичессите представителства на страните членки на НАТО и са взети под наблюдение+;
- дадени са указания на целия оперативен и сътруднически състав за наблюдение на интерисуващите ни признаци;
- следят внимателно търговията на страните членки на НАТО с Албания и имат ли повишен интерес към покупката на стратегически суровини от нея;
- с повишено внимание следят обстановката в Албания.

Констатацията е, че за сега няма признаци, които да показват подготовката за война или РЯН.

Началник отдел XVII ПГУ-ДС
Подполковник:

Инф. за ви
от Др. Тр. Балев

Др. Министър,

Информацията "Мерки за повишаване ролята на силите от запаса в страните от НАТО" е изготвена въз основа на данни, получени от чехословашките другари.

Предлагам да се изпрати на др. Д. Джуров.

Кратко съобщение (в началото) за б-ка

ИС/А-2860

13.9. 1983 г.

София

Из архивите на ДС

Л. С. С.

6

Екз. № 2

Мерки за повишаване ролята на силите от запаса в страните от НАТО

Според получени данни, в страните от НАТО се осъществявали редица мерки с цел повишаване ефективността, способността за бързо реагиране и оперативно дислоциране на силите от запаса. Значително трябвало да се повиши тяхната мобилизационна готовност, подготвяла се гражданската авиация за ускорено прехвърляне на запасните в случай на конфликт в застрашени райони. Едновременно с това се привеждали в съответствие ресурсите и материалната част и се подготвяла т.нар. европейска унификация на силите от запаса на НАТО.

В някои европейски страни от НАТО се вземали мерки и за повишаване заинтересоваността на населението към военната служба: в Белгия била въведена 40-часова работна седмица за сержантския и доброволния състав и парична компенсация за срока на отпуск; аналогични мерки били предприети в Дания и Холандия. Във всички страни на НАТО била въведена система, според която уволнилите се от свръхсрочна служба се устройват с предимство на работа в полицията или жп транспорта.

Рег. № 16 329

_____1983 г.

София

МИНИСТЪР:

III - 66

31

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СИГНАЛНА ЗАПИСКА

ОТНОСНО: Спиране на американски амфибийни части от участие в съвместни испано-американски маневри

Според съобщение на АФП от Мадрид (31.10.1983 г.), дванадесетте амфибийни части на американската морска пехота и на четвърти десантен батальон на американската армия, които е трябвало да участвуват в съвместните испано-американски маневри "КРАЙСЕКС-83", не са пристигнали в района на маневрите. Посочените амфибийни части били оставени в резерв на американското командуване за евентуални действия в неуточнен район.

Отпечатано в 1 екз.
Изп. 0615964 - 8156
Отп. Чучукова/А-3415
02. 11. 1983 г.
София

Служебен бюлетин на БТА
от 31.10.1983 г.

32

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Изпратена грама до резидентурите във Вашингтон, Ню Йорк, Мадрид и Лисабон

На 01.11.1983 г. на резидентурите във Вашингтон, Ню Йорк, Мадрид и Лисабон бе наредено да проверят защо американските амфибийни части, определени да участвуват в съвместните испанско-американски маневри "КРАЙСЕКС-83" не са пристигнали на мястото на маневрите, къде се намират в момента и какви са плановете на американското правителство за използването им в близкото бъдеще.

Отпечатано в 1 екз.
Изп. 0815966 - 8156
Отп. Чучукова/А-3417
02.11. 1983 г.
С о ф и я

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност Секретно!

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 18137

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Срочност

За ДРИНОВ

От МАДРИД

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО: ТРЕТИЯ КРЪГ ОТ РАЗГОВОРИТЕ МЕЖДУ ИСПАНИЯ И САЩ ОТНОСНО АМЕРИКАНСКИТЕ БАЗИ.

На третия кръг от разговорите между двете страни за намаляване на американското военно присъствие двете делегации са продължили да се придържат твърдо към изложените в предишните кръгове позиции. Този път начинът на воденето на разговорите и конкретно обсъжданите въпроси били заобиколени с много по-голяма секретност. Диалогът се водел между два неравноправни партньора. На политическото третиране на въпроса от страна на Испания, а американската страна поставяла на първо място икономическата изгода и на второ място военно-техническия аспект. Намаляването на американското военно присъствие в Испания трябвало да се съпътствува с увеличаване на испанските разходи в рамките на НАТО. Налагало се мнението, че САЩ понякога допускали грешни политически стъпки, но добре пресмятали военно-стратегическите си интереси. Освен това в испанските средства за натиск не съществувала такава алтернатива като например кипърската по отношение на диалога САЩ – Турция. Доказаният талант на Фелипе Гонсалес и съответно на политиката, провеждана от него да избягва преките конфронтации и да намира най-оптималните обходни пътища в разговорите с американците по въпроса за базите не давали резултати. С неотстъпчивостта си САЩ започвали да предизвикват известна нервност, не-

№ 398 / 4.XII.1986 г. Подпис за заверка на текста:

Подадена 12 час 00 мин 4.XII.
Получена 15 час 10 мин 4.XII.
Дешифр. 15 час 30 мин 4.XII.

ПЯ/НТ
Контролен А № 062241

Отпечатана в 1 екз., фотокопия 8 екз.

екз. № 1 Стоянов екз. № 5 Кузмичов екз. № 9 Станков
екз. № 2 Савов екз. № 6 Бояджиев екз. № 10
екз. № 3 Тодоров екз. № 7 Кременлиев екз. № 11
екз. № 4 Батраев екз. № 8 Давидков екз. № 12

873

Образец № 11

Място за прилепване към дело

Из архивите на ДС

търпение сред ръководните испанска социалистически кръгове. Ако преговорите продължават по този начин и през следващата година, било възможно социалистическото правителство да използува отчаяна, но силна "карта – да се позове на 7-те милиона гласове против влизането в НАТО.

Испанските социалисти разбирали, че практически е невъзможно да се изпълнят изцяло трите условия, поставени с референдума за НАТО. Затова желаели и щели да се примирят поне с частично реализиране на тези условия.

НАША ОЦЕНКА: Считаме, че информацията е обективна. В основни линии тя се потвърждава от изнесеното в СМИ. Източникът е свързан с лица, които контактуват директно с членовете на делегациите, водили преговорите. Прави впечатление раздразнеността на испанската страна поради блокирането на въпроса, наложено от САЩ. Американската тактика да се преговаря от позицията на силата засяга достойнството на Мадрид. Тя е комбинация от икономически, политически и военен натиск.

БРАНЕВ

93

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност Стр.секретпно!

Място за пришиване към дело

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 6263

Срочност

За ДРИНОВ

От МАДРИД

Др. А. Василев
Др. Ан. Жулев
САЩ – зап. Европа

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ИНФОРМАЦИЯ: КОМЕНТАРИ ОТНОСНО ИСПАНО-АМЕРИКАНСКИТЕ ПРЕГОВОРИ ЗА БАЗИТЕ

Сред испанските журналистически среди се считало, че американската страна била особено раздразнена от хода на преговорите с Испания за базите. САЩ се ръководели от създадения от самите тях принципи, че са "защитници" на Западна Европа. Обвинявали Испания, че с искането си за намаляване на базите тя затруднявала "спасителната" роля на САЩ. В резултат на последния кръг от преговорите САЩ се убедили в сериозността на испанската позиция.

Най-вероятно било да се постигне изкуствена договореност, според която американските самолети от Торехон да бъдат прехвърлени в базата в Морон. Едновременно с това САЩ настоявали да получат "карт бланш" при използуването на Морон.

В испанската страна се появили основателни съмнения, че броят на самолетите в Торехон е повече от известната цифра 70 броя Ф-16. Постановката за наличие само на три ескадрили се променяла, защото извършвала непрекъсната подмя-

№ 142 10.IV.19 87 г. Подпис за заверка на текста:

Отпечатана в 1 екз., фотокопия 8 екз.

Подадена 14 час 00 мин. 10.IV
Получена 15 час 40 мин. 10.IV
Дешифр. 16 час 00 мин. 10.IV

Контролен БМ/НТ А № 082124

екз. № 1 Стоянов екз. № 5 Кузмичов екз. № 9 Станков
екз. № 2 Савов екз. № 6 Бояджиев екз. № 10
екз. № 3 Тодоров екз. № 7 Кременлиев екз. № 11
екз. № 4 Одинцов екз. № 8 Давидков екз. № 12

Обедин № 11

285

на на самолетите във въздуха.

Американското настояване за "карт бланш" за базата в Морон означавало тя да бъде използувана в случай като нападението над Либия и да се даде възможност за присъствие на ядрено оръжие на испанска територия.

Из архивите на ДС

БРАНЕВ

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО!

Степен на секретност Секретно! 79. X

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 18853

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Срочност

За ДРИНОВ

От МАДРИД

Място за пришиване към дело

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО: ПЕРСПЕКТИВА ЗА РЕШАВАНЕ НА ВЪПОРСА ЗА АМЕРИКАНСКИТЕ БАЗИ В ИСПАНИЯ.

Според добре осведомени източници, испанското правителство и лично Ф.Гонсалес били решили категорично американските бази в Торехон и Сарагоса да бъдат закрити. Това решение било окончателно и не подлежало на разискване между двете делегации. Американските опити да настройват и използуват западноевропейските страни (напр. ФРГ) нямали успех, защото испанците изтъквали, че всеки отделен случай се решава сам за себе си. За времето до ноември 1987 година, крайният срок за водене на преговорите, двете страни трябвало да намерят политически приемлива и "достойна" форма за практическото изпълнение решението на Гонсалес. Възможен бил вариантът Торехон да се превърне в спомагателен комплекс във военен вариант на централното мадридско летище, а летището в Сарагоса да бъде "отстъпено" за ползуване от НАТО. Основните функции на двете летища, от гледна точка на американските интереси, щели да бъдат изпълнявани от другите американски бази в Испания. Въпреки това американската въздушна поддръжка на Турция и Гърция със 79 самолета щяла да бъде нарушена.

Наша оценка: Считаме, че информацията отразява духа и насоките на преговорите. Предвид мястото на първоизточника, приемаме, че информацията е обективна. БРАНЕВ

№ 418

Подпис за заверка на текста: П. Янков

Отпечатана в 1 екз., фотокопия 8 екз.

Подадена час мин.
Получена 15 час 10 мин. 17.XII.
Дешифр. 15 час 30 мин. 17.XII.

Контролен ПЯ/НТ А № 064253

Образец № 11

екз. № 1 Стоянов екз. № 5 Кузмичов екз. № 9 Давидков
екз. № Савов екз. № 6 Бояджиев екз. № 10
екз. № 3 Тодоров екз. № 7 Кременлиев екз. № 11
екз. № 4 Батраев екз. № 8 Станков екз. № 12

928

13

ПО РАЗДЕЛА НА ДРИНОВ!

Строго секретно!
Екз.единствен

ПРИЛОЖЕНИЕ №31, ПАСАЖ №14,
ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 11 от 17.11.1988 г.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ИСПАНСКИ ОЦЕНКИ ЗА ДЕЙСТВИЯТА НА ИТАЛИЯ, ФРАНЦИЯ И ИСПАНИЯ ПО ОТБРАНАТА НА ЗАПАДНОТО СРЕДИЗЕМНОМОРИЕ.

През месец март 1988 год. френският министър председател Жак Ширак предложи на Италия и на Испания да създадат съвместна мрежа за наблюдение на западното средиземноморие посредством използването на самолетите "АУАКС- Е-3А Сентри". Това предложение от френска страна отново е било направено от френския министър на отбраната Жан-Пиер Шевнеман в началото на м.октомври 1988 год. в навечерието на многостранната министерска среща между Испания и Франция проведена в гр.Лион. Въпреки общите декларации на Испания и Франция за засилването на европейския стълб на НАТО от френска стр на проектът е бил окачествен като "мъртъв и погребан", независимо от това, че Испания все още не се била изказала по проекта. Другите две страни обаче Италия и Франция са успели да намерят решение. Италия участвувала в системата на 18-те "АУАКСА" на НАТО в Западна Европа която покривала италианските нужди и имала дори една база в Сицилия. Франция, която се намира извън военната структура на НАТО закупила 4 бр. "АУАКС", които щели да станат оперативни през 1991 год. Единственно Испания останала с една остаряла система от радари, която не можела да открива евентуалните неприятелски самолети и крилати ракети, които летяли на ниска височина. Единственно радарите от т.н. полуавтоматична система на военновъздушна защита /САДА/ можели да откриват такива цели. Свързването на испанската и френска системи за противовъздушна отбрана и наблюдение се оценявало като една много полезна стъпка за Испания. По своята площ Испания била на второ място сред страните членки на НАТО след Франция. Дори такива малки по територия страни като Дания и Белгия, Португалия и Гърция разполагали с въздушното покритие на самолетите "АУАКС" още от 1982 год. Турция също от тази дата разполага с тази система. Офицери от тези страни участвували в полетите на 30-те многонационални екипажи на самолетите.

14

След провалянето на проекта на трите страни /Франция, Италия и Испания/ по отбраната на западното Средиземноморие, Испания нямала никакви възможности да закупи самостоятелно самолети "АУАКС" до 1988 г. Според испанските оценки за нуждите на Испания били необходими два такива самолета. Дори само с един можело да се наблюдава целия Иберийски полуостров, но цената била многовисока-130 милиона долара. Испания имала намерение да се включи към останалите единадесет западноевропейски страни, които участвували в системата на НАТО- "Ерборн Иърли Уорнинг Форс", за да можела да използува услугите на самолетите "АУАКС" срещу не големи разходи. В тази система участвували Канада, САЩ, Норвегия, Дания, ФРГ, Белгия, Холандия, Португалия, Италия, Гърция и Турция. 18-те самолети "АУАКС" се намирали в базата Гейленкирхен /ФРГ/ от 1982 год. и разполагали с изнесени напред бази в Сърланд/Норвегия/, Трапани/Италия/, Превеса/Гърция/ и Конин /Турция/. "Английският компонент разчитал на други 6 самолета в база та Ваддингтон /ФРГ/Командването на обединената група се извършвало последователно от един германски и американски бригаден генерал. Военният и цивилин персонал, участвуващ в обслужването на самолетите възлизал на 2,500 души. Екипажите били многонационални и 30 на брой, като всеки един от тях се състоял от военновъздушни офицери от 5 или 6 страни. При нормални обстоятелства екипажът на един "АУАКС" се състоял от 4 пилота и 14 други, които извършвали наблюдението. Самолетите можели да летят 12 часа без зареждане, но системата за зареждане във въздуха увеличавал двукратно възможностите за летене. След достигане на подходящата височина 9-те екрани позволявали да се следят всички самолети в радиус повече от 500 км. Голяма кръгла антена, разположена от горната страна на самолета прихващала сигнали от земни радари и летящи самолети от няколко пъти по-далечни разстояния. Шест от екраните били предназначени за следене на самолети, докато останалите три ръководели операциите по прихващане с изстребители и ракети в непрекъснат автоматичен контакт с мрежата на въздушното командване, базирано на земята. Самолетът разполагал с електронни контрамерки за защита.

15.11.1988 год.
гр.Мадрид

Изготвил: Борис С

Информацията е изготвена на база на анализ на материали от СМИ.

Из архивите на ДС
493

40
8
да

ПО РАЗДЕЛА НА РУСЬО

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
КЪМ ПАСАЖ № 3
ПИСМО № 11
ОТ 23.11.1988 г.
ОТ АНАНИЕВ

СПРАВКА
ОТНОСНО: Военните разходи на 684 Канада

В последно време 684 канадското правителство утвърди поръчки и покупки за въоръжените си сили за около 20 млрд.к.долара.В рамките на тази сума са и някои поръчки,за които правителството все още не се е спряло на конкретна фирма-производител.

1.ПВО средства за нисколетящи цели: 5 системи "Орликон" съчетаващи автоматични,компютеризирани,направлявани с радар оръдия и ракети заедно с центрове за командуване и управление.Ще се използуват от 684 канадските войски в 474 ФРГ .Приблизителна стойност на системите-около 1 млрд.к.долара.

2. 12 ескадрени миноносци,от тях 6 бяха поръчани от предишното либерално правителство.Ще заменят износените кораби.Цена на поръчката: 6,2 млрд.к.долара.

3.Вертолети базирани на кораби за борба с подводници.Ще бъдат закупени между 28 и 51 англо-италиански вертолети на стойност между 1,8 и2,8 млрд.к.долара.Крайната цифра ще бъде уточнена през м.май 1989 г.

4.Програма за модернизация на североамериканската ПВО/NADEM /. Тя включва подмяната на старата система от радиолокационни станции за ранно откриване на цели с новата "Северна предупредителна систем" NWS Обща стойност на проекта:около 7 млрд к.долара от които дела на 684 Канада е 830 млн.к.долара,останалата част се поема от 086 САЩ .

5.Програма за въоръжаване с ядрени подводници.Предварителна цена около 8 млрд.к.долара,но според някои източници може да достигне 16 млрд.к.долара.

6.Покупка на нови танкове за подмяна на остарелите 128 танка "ЛеопардI",повечето от които са на въоръжение в 684 канадски части в Западна Европа.Предвижда се да бъдат изразходвани около 2 млрд.к.долара за 250 нови танка,които ще бъдат поръчани отанглийски,френски,американски или западногермански фирми.Проектът е все още в зародиш.

7.Тактическа система за командване,управление и свръзки за сухо-

41
9

пътните войски.Първият етап е създаването на радиосистемата,последният етап ще приключи след 15 години.Обща стойност:около 1,3 млрд.к.долара, а стойността само на първия етап е 81,7 млн.к.долара.

8.Бойни бронемашини,пригодени за северни условия.Ще бъдат закупени 820 канадско-шведски машини за около 420 млн.к.долара.Ще бъдат използувани за превъоръжаване на армейския резерв /милиция/.

АНАНИЕВ

Из архивите на ДС

– 41 –

55
~~44~~
54

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
КЪМ ПАСАЖ ", ОП № 2
ОТ 13 ЯНУАРИ 1989 г.
ОТ БОЖКОВ

Бранев – Мадрид

С П Р А В К А

ОТНОСНО: ЗАДАЧИТЕ НА 071 *дирекцията* ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА 959 *плана* ПО РАЗДЕЛА НА БОЖКОВ ЗА 1989 г.

1. ДА СЕ ИЗДАДЕ ЧРЕЗ "ФИНАНСИСТА" БРОШУРА ЗА ОПАСНОСТТА ОТ НАТРУПАНИТЕ ВЪОРЪЖЕНИЯ В СВЕТА И НЕОБХОДИМОСТТА ОТ ПРЕГОВОРИ ЗА НАМАЛЯВАНЕТО ИМ.

СРОК – МАРТ, 1989 г.

2. ДА СЕ ПОДГОТВИ ЗА ПЕЧАТ ОТ "ФИНАНСИСТА" БРОШУРА ПОСВЕТЕНА НА ОТРИЦАТЕЛНИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ЕКОЛОГИЧЕСКОТО РАВНОВЕСИЕ В РАЙОНА НА 152 *Средиземноморието* ОТ НЕПРЕКЪСНАТОТО УВЕЛИЧЕНИЕ НА ВЪОРЪЖЕНИЯТА, ВКЛ. ХИМИЧЕСКИ И ЯДРЕНИ И ОТ ЕВЕНТУАЛНИ ВОЕННИ КОНФЛИКТИ С ИЗПОЛЗУВАНЕ НА ЯДРЕНО ОРЪЖИЕ.

СРОК – ОКТОМВРИ, 1989 г.

3. ДА СЕ ИЗПРАТЯТ В 258 *центъра* СРОЧНО МАТЕРИАЛИ И ОТДЕЛНИ ФАКТИ, РАЗОБЛИЧАВАЩИ 822 *НАТО* И РАЗКРИВАЩИ ОТРИЦАТЕЛНИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ЗА НАРОДА НА 660 *Испания* И НАСЕЛЕНИЕ ТО НА 604 *Западна* 568 *Европа* ОТ ДЕЙСТВИЯТА НА 822 *НАТО*

ЗА ЦЕЛТА ДА СЕ ИМАТ ПРЕДВИД УКАЗАНИЯТА, ДАДЕНИ С ГРАМА № *140* ОТ *10.1.89 г.* И ПРИЛОЖЕНИЕ № 2 КЪМ НАСТОЯЩЕТО ПИСМО. СЛЕД ИЗТИЧАНЕ НА ОПРЕДЕЛЕНИЯ СРОК МОЖЕ ДА ПРОДЪЛЖИТЕ ДА ИЗПРАЩАТЕ МАТЕРИАЛИ В ТЕЧЕНИЕ НА ГОДИНАТА.

СРОК – 15.02.1989 г.

Из архивите на ДС

4. ДА СЕ СЪБЕРАТ МАТЕРИАЛИ - ДОКУМЕНТАЛНИ, 112 секретни И ОФИЦИАЛНИ, ТРЕТИРАЩИ ОТНОШЕНИЕТО НА 660 Испания КЪМ ВОЕННО-ПОЛИТИЧЕСКОТО СБЛИЖАВАНЕ НА 236 Франция И 474 НПГ - ЗАПЛАХА ЗА МИРА И СИГУРНОСТТА В 568 Европа, ПРЕЧКА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ИНИЦИАТИВИТЕ НА 095 СССР В ОБЛАСТТА НА РАЗОРЪЖАВАНЕТО В ЕВРОПА.

Срок - юли, 1989 г.

5. ДА СЕ ПРОУЧИ ВЪПРОСЪТ ЗА ОТНОШЕНИЕТО НА 660 Испания, НА РАЗЛИЧНИ ОБЩЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧЕСКИ И ВОЕННИ СРЕДИ, НА МИРНИ, РЕЛИГИОЗНИ И ДРУГИ ДВИЖЕНИЯ В СТРАНАТА НА ПРЕБИВАВАНЕТО ВИ КЪМ ИДЕЯТА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА "Общ ЕВРОПЕЙСКИ ДОМ".

Срок - август, 1989 г.

6. ДА СЕ СЪБЕРАТ ФАКТИ И СТАНОВИЩА НА ВИДНИ ДЪРЖАВНИ, И ПОЛИТИЧЕСКИ ДЕЙЦИ, МНЕНИЯ И РАЗРАБОТКИ НА СПЕЦИАЛИСТИ (ЮРИСТИ) И УЧЕНИ ПО ВЪПРОСА ЗА НАРУШАВАНЕ НА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА НА ЗАПАД, ВКЛЮЧИТЕЛНО В 660 Испания.

Срок - септември, 1989 г.

7. ДА СЕ ПРИДОБИВАТ ИНФОРМАЦИИ, КОНЦЕПЦИИ, РАЗРАБОТКИ, ПРОЕКТИ И ДРУГИ МАТЕРИАЛИ ПО ВЪПРОСА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЗОНИ БЕЗ ЯДРЕНО ОРЪЖИЕ В 568 Ирландия.

8. ДА СЕ ПРИДОБИВАТ МАТЕРИАЛИ ПО ТЕМАТА: "Ролята на 086 САЩ ЗА ДЕСТАБИЛИЗИРАНЕ НА ОБСТАНОВКАТА В 568 Европа И НА 387 Балканите.

9. ДА СЕ СЪБИРАТ ФАКТИ, ДОКАЗАТЕЛСТВА, ИЗЯВЛЕНИЯ И СТАНОВИЩА НА ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА РАЗЛИЧНИ СЛОЕВЕ НА ОБЩЕСТВОТО В 660 Испания ЗА ОПАСНОСТТА, КОЯТО НОСИ НА НАРОДИТЕ НА 568 Европа И ТЯХНАТА КУЛТУРА ПРИСЪСТВИЕТО И ПО-НАТАТАШНАТА ЕКСПАНЗИЯ НА 193 Мюсюлмани В ТАЗИ ЧАСТ НА СВЕТА. ВЪПРОСЪТ ДА СЕ ИЗУЧАВА В РАЗЛИЧНИ АСПЕКТИ: ПОЛИТИЧЕСКИ, ИКОНОМИЧЕСКИ, РЕЛИГИОЗЕН И Т.Н.

Срок - май, 1989 г.

10. ДА СЕ ИЗПРАЩАТ В 258 Централа ФАКТИ И ИНФОРМАЦИИ ЗА ЗАБОЛЯЛИ ОТ 12 СПИН 346 американски ВОЕННОСЛУЖАЩИ В БАЗИТЕ НА 086 САЩ В СТРАНАТА НА ПРЕБИВАВАНЕТО ВИ И В ДРУГИ СТРАНИ.

За Павлов-
Лисабон.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
КЪМ ПАСАЖ № 2
ОП № 1
От 13.01.1989 г.
от Божков

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Задачите на 071 *резидентура* по изпълнение на 959 *плана* по раздела на Божков за 1989 г.

1. Да се пристъпи към изпълненние на 312 *ВМ* "ИБЕРИЯ-1"-серия от статии и други журналистически материали за отношението на 660 *Испания* към проблемите на разоръжаването, мира и сигурността в 152 *Средиземноморието*

Срок - първа половина на 1989 г.

2. Във връзка с 40-годишнината на създаването на 822 *НАТО* (4.4.1949 г.)"АМЕЛИЯ" да подготви и публикува един или два материала с цел да се покажат някои отрицателни последствия за 568 *Европа* и 569 *Европ. народи от действията на 822 НАТО*.

Най-общо темата може да бъде формулирана така:" 822 *НАТО* -арена на сблъскване на интересите на 660 *Испания* и 11 *Португалия* от една страна и интересите на 086 *САЩ* - от друга.

Срок - Началото на април 1989 г.

3. Да се изпратят в 258 *центъра* материали и отделни компрометиращи 822 *НАТО* факти, които ще бъдат използувани за срочна подготовка в 258 *Центъра* на 312 *ВМ* във връзка с 40-годишнината на 822 *НАТО*.

Срок - 15 февруари 1989 г.

4. Да се съберат материали- документални, 117 секретни и официални, третиращи отношението на 981 *Португалия* към военнополитическото сближаване на 236 *Франция* и 474 *ФРГ* заплаха за мира и сигурността в 568 *Европа*, пречка за осъществяване на инициативите на 095 *СССР* в областта на разоръжаването в Европа. Да се изготви аналитична справка.

Срок - юли, 1989 г.

129

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПОДЕЛЕНИЕ — 72900
№ 3595, екз. 2
София, 15.03.1989 г.

ДО
НАЧАЛНИКА НА
ПОДЕЛЕНИЕ 22870 - МНО

ИНФОРМАЦИЯ

ОТНОСНО: Заглушаване на ефира по време на КЩУ на НАТО "Уинтекс-Симекс'89"

Според налични данни, на 6 март т.г. от 15,00 часа до 16,10 часа в Белгия е констатирано пълно заглушаване на ефира по всички ленти и честоти на късовълновия обхват, като съвсем слабо са чути две местни радиостанции с мощни предаватели. В 16,10 часа заглушаването е преустановено и връзката с Центъра се нормализира.

Предполага се, че заглушаването е предприето във връзка с КЩУ на НАТО "Уинтекс-Симекс'89".

14.03. 1989 г.
София
Изп. 062276 - 157757
Нап. СГ/А-417

НАЧАЛНИК НА ПОД. 72900

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
I46
Из архивите
500

17

129

ПО РАЗДЕЛА НА ХРЕЛКОВ

да

ПРИЛОЖЕНИЕ № 3
ПАСАЖ № 4
О П № 3
от 22.03.1989 г.

ИНФОРМАЦИЯ

ОТНОСНО: Намерения на САЩ за продажби
на модерни американски военни
системи на страните от Персийския залив

Според данни от източници близки до египетското външно министерство и принадлежащи към деловите стреди в Кайро,както и по някои официални данни новата американска администрация възнамерявала да осъществи доставки на свои модерни военни системи за страните от Персийския залив-Саудитска Арабия,Кувейт,Бахрейн,а така също и за Пакистан.Проектът за осъществяване на доставките щял да бъде представен за одобрение от американския Конгрес в най-скоро време.Планирано било доставките да бъдат извършени както следва:

1.350 танка М1А1,110 самолета Ф-18А и Ф-16,както и многоцелева зенитна артилерия за Саудитска Арабия.

2.40 самолета Ф-18А "Хорнет" и неопределен брой хеликоптери за Обединените арабски емирства.

Из архивите на ДС

501

121

18

3.20 самолета Ф-16 "Фалкон" на Бахрейн

4.30 самолета Ф-16 "Фалкон" на Кувейт

От горните видове въоръжения се предвиждали доставки и за Пакистан, Сингапур и Канада.

В САЩ очаквали силна реакция от произраелското лоби в Конгреса и Сената, но за избягване на провал на сделките в подготвените контракти били включени клаузи забраняващи продажбата на американските оръжия на трета страна. Военните корпорации гарантирали, че продажбит на новите американски военни системи не представлявали опасност за сигурността на САЩ или Израел като в случай на неутвърждаване на договорите били готови и да произведат горепосочените военни средства без някои от новите системи заложени в тях.

В контракампанията по осъществяване на доставките се изтъква аргумента, че Саудитска Арабия е сключила договор за доставката на 1000 бразилски танка като се изразява съмнение, че същите ще бъдат предоставени на Ирак.

В Египет посрещнали съобщенията за осъществяне на военните доставки със загриженост, тъй като в плановете на египетското държавно ръководство доставките на египетско оръжие за страните от Персийския залив заемали значително място като при осъществяване на американския вариант Египет щял да се лиши от значителна част от своите валутни постъпления получавани от търговията с оръжие. В това отношение египетската политика била насочена към усвояване на новите системи американско оръжие и чрез собствено производство осигуряване на арабските и африкански страни с модерни конвенционални системи, чието техническо обслужване и снабдяване с резервни части да се извършва от Египет.

Из архивите на ДС

502

Считало се,че американския стремеж към завладяване на оръжейния пазар в Близкия Изток е резултат от намеренията на САЩ да се настанят трайно чрез своите въоръжения в района и предотвратят евентуално съветско навлизане с нови бойни средства на арабския пазар. Този курс имал бъдеще и от него очаквали и трайни политически последици особено,ако решаването на палестинския въпрос получи позитивен път на развитие.

21.03.1989 год.

Долев Великов

Из архивите на ДС

697/35 1

123

Строго секретно!

ЗА РАЗДЕЛА НА Д Р Ж И О В

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 4
от 11.4.1989 г.
от Ж А Р О В

Пасаж № 1, писмо № 4
от 11.4.1989 г.
от ЖАРОВ

ОТНОСНО: 080 ВРЯН

През изтеклия период няколко момента предизвикват вниманието:

1. 267 Швейцария е сериозно загрижена от увеличаващата се заплаха от аварии в ядрените централи("аферата "ГРЕЙС-МАЛВИЛ"-Франция и опасността за 580 Женева и кантона), потъването на ядрената съветска подводница край Норвегия, и др. Местните СМИ посочват голямата опасност на подобни инциденти, особено в период, когато се очертават възможности за намаляване на опасността от военно приложение на оръжия за 080 ВРЯН.

2. Публикуваните официални данни за военния бюджет на 267 Швейцария и за разходите за въоръжаване, в т.ч. ракетно, на страната до 1995 г., красноречиво горорят за подготовка на 267 Швейцария за в случай на ядрен конфликт(вж. справката до ЗИДАРОВ по въпроса).

3. Управляващите кръгове на 267 Швейцария правят всичко възможно, за да осуетят или намалят значението на референдума през м. ноември 1989 г. по въпроса за разоръжаване или не на страната и за съдбата на 267 Швейц. 379 армия.

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
I48
Из архивите
504

64

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег.№ – 13303, екз.№ 2
01. 09 1989 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Информационната работа на ОР 145368 по линия на ВПР от резидентурата в Канада за периода 15.VII. 1988 г. до 30.VIII.1989 г.

През отчетния период от ОР 145368 по линия на ВПР са използувани 2 информации – "Канадска програма за въоръжаване с подводници" и "Военните разходи на Канада" (22,2 %) и 3 потвърждават използувани данни – "Военнополитическата стратегия на Канада в района на Тихия океан", "Изграждане на северната система за ранно разкриване на цели" и "Модернизиране на китайските изтребители – ф-7Х" (33,3 %).

Няма придобити ценни, секретни и чрез разузнавателни източници данни.

1 IX 1989 г.
София

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 06, ПГУ-ДС:
Полковник:
/Д. Дончев/

Отп. в 2 екз.
№ 1 – отдел 10
№ 2 – КД
Изг. 0610400 – 126966
Нап. ЕН/ А-1603

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност 152 X

Място за пришиване към дело

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 16894

Срочност

За ДРИНОВ - РУСЕВ

От ЛЮКСЕМБУРГ

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО: ОБЕДИНЯВАНЕ НА ФРГ И ГДР

Американски дипломат от посолството на САЩ в Люксембург в разговор с наш дипломат е проявил повишен интерес към нашето становище относно евентуално обединение на ФРГ и ГДР под формата на федерация. Изявил е мнение, че Люксембург щял да се обяви евентуално против такива ходове поради исторически опит и съображения.

Подобно било и мнението на САЩ, поради опасност от разпадане на военните блокове на НАТО и ОВД, което щяло да доведе до възникване на дисбаланс в международните отношения..

ЕНЕВ

107 30.XI. 89

№ ..... / ..... 19 ... г. Подпис за заверка на текста:

Образец № 11

Подадена 12 час 00 мин 30.XI.
Получена 15 час 40 мин 30.XI.
Дешифр. 16 час 10 мин 30.XI.

Контролен А № 013151 *

ЙТ/ВС

Отпечатана в 1 екз., фотокопия 8 екз.

екз. № 1 ТАНЕВ	екз. № 5 БЛЯБЛИН	екз. № 9 СТАНКОВ
екз. № 2 САВОВ	екз. № 6 ПОНЧЕВ	екз. № 10
екз. № 3 ТОДОРОВ	екз. № 7 КРЕМЕНЛИЕВ	екз. № 11
екз. № 4 ОДИНЦОВ	екз. № 8 ДЕНИЧИН	екз. № 12

1782

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
I50
Из архивите
506

125

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Признаци за повишаване на военнополитическата активност на НАТО, доловени от МВР-НРБ през февруари 1990 г.

А. Признаци в политическата област

Представители на Норвегия и Великобритания са започнали преговори за подписване на споразумение за дислоциране на британски изтребители-бомбардировачи във военновъздушната база Бардьофос (Северна Норвегия). Великобритания разполага там със складова база за въоръжение и боеприпаси. Споразумението щяло да бъде съставна част на съществуващите в НАТО договорености за изграждане на инфраструктури, способни да приемат военни подкрепления в случай на криза.

(06742 - р. 904)

*

* *

Из архивите на ДС

507

126

На 23 т.м. предстои обсъждането на военния бюджет в Парламента на Холандия, като министърът на отбраната Тер Беек щял да предложи следните промени с цел икономии:

1. Да се запази бройката изтребители Ф-16 (7 ескадрили или общо 126 самолета), като не се подменят излезлите от строя.

2. Да не се организира команден пункт за холандския корпус във ФРГ.

3. Да не се въвеждат зенитни ракетни системи в района на Ротердам ("Пейтриът").

4. Да се обсъди възможността да не се закупуват 50 хеликоптера, а да се наемат от американската армия.

Общата сума от икономиите за следващите 8 години щяла да достигне 4,5 милиарда долара.Основната част от икономиите се очаквало да дойде от намаляването на самолетите (първоначално бяха планирани да бъдат 162), неподменянето им при катастрофа и отказа от покупката на зенитните ракети "Пейтриът" американско производство.

Очаквало се Тер Беек да предложи намаляване броя на танковете и съкращаване числеността на морската пехота.

Тер Беек и министърът на външните работи Ван Ден Брук са докладвали в парламента, че СССР възнамерява да направи 50 % от наземните си ракети мобилни. Въведени били 190 ракети "СС-25" в базите, на които са били разположени "СС-20". СССР продължавал да въвежда "СС-24", транспортирани по жп линии. Всичко това говорело за прилагане на широка програма за модернизация на стратегическите ядрени ракети.

(МВнР гр.№ 828 - р. 946)

Рег. № 2682

_____1990 г.
С о ф и я
Отп. в 1 екз.
Изп. 061472 - 142374
Нап. СГ/А-198

СПИСЪК НА ПО-ВАЖНИТЕ ОПЕРАЦИИ И АКТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ

ОПЕРАЦИЯ „БУДА“ – издаване на книга на английски език в Западна Европа, която представлява критична студия към американската програма за звездни войни (с участието на разузнавателните служби на Чехословакия).

АМ „БУДА-88” – изготвяне на документ, който да се доведе до знанието на подходящи политически среди в Западна Европа за резултатите от „изследването” на един от мозъчните центрове върху причините, довели до американската идея за ИСО (Инициатива за стратегическа отбрана).

ОПЕРАЦИЯ „ВИСЛА“ – разобличаване политиката на САЩ и другите страни – членки на НАТОQ за вмешателството им във вътрешните работи на Полша. Проведени са *АМ „ВИСЛА* – 2“ в Италия, *„ВИСЛА-5“* в Белгия и *„ВИСЛА-10“* в Гърция.

ОПЕРАЦИЯ „ДИАНА“ – стимулиране на антивоенното движение в Гърция, ликвидиране на чуждите военни бази и срещу разполагането на запасите от ядрено оръжие на територията на Гърция.

АМ – за разобличаване на американския президент като духовен наследник на Хитлер -–1986 г. От името на „Комитет за спасяване на европейската цивилизация“ в Западна Европа е разпространена брошурата „Чумата“. В Гърция излиза от печат книгата „Пентагонът на смъртта“, която се явява убедителен документ за дестабилизиращото американско присъствие на Балканите.

АМ „ДИАНА-Е“ – в подкрепа на идеята за безядрени зони в Европа и на Балканския полуостров.

ОПЕРАЦИЯ „ЗАКЛЕТ ВРАГ“ – за разобличаване на американската администрация и нейния външнополитически курс.

АМ „ЗАКЛЕТ ВРАГ-1“ – съвместно със съветското разузнаване. Цели дискредитирането на Збигнев Бжежински като главен стратег и идеолог на антикомунизма и външната политика на САЩ. В качеството си на съветник по въпросите на сигурността при Белия дом стои зад повечето враждебни инициативи на американското правителство като кампанията за правата на човека в социалистическите страни. Използват се данниQ разобличаващи го като изпълнител на задачи на ЦРУ в Чехословакия, по време на събитията през 1968 година, както и в България във връзка с американски агент.

АМ „ЗАКЛЕТ ВРАГ-2“ – издадена е книгата „Еврошима“, подготвена на основата на разработен от съветското разузнаване материал, която има силно разобличителен характер в насоките на операцията.

АМ „ЗАКЛЕТ ВРАГ-2“ – издадена и разпространена на Запад брошура „Еврошима“, разобличаваща милитаристичния курс на САЩ и опасността за Европа.

АМ „ЗАКЛЕТ ВРАГ-3“ – издадена и разпространена в Западна Европа книгата „Те също воюват, нали?“ на английски език в тираж 10 000 екземпляра. В основата на текста лежи подготвен от КГБ материал, разкриващ неравноправното положение на западноевропейските страни в отношенията им със САЩ.

АМ „ЗАКЛЕТ ВРАГ-4“ – издаване на книга чрез агент „Фройд“, в която е даден негативен портрет на Рейгън и посочена опасността за западноевропейците от неговия политически курс. Книгата е разпространена в Западна Европа и САЩ.

АМ „ЗАКЛЕТ ВРАГ-5 Б“ – издаване и разпространение в Западна Европа на книга втора от поредица с условното наименование „Кой дестабилизира Европа“. Целта е да се покаже в рамките на поредица от три книги дестабилизиращата роля на САЩ в Западна Европа.

АМ „ЗАКЛЕТ ВРАГ-6“ – разобличаващо американския президент Рейгън и неговото обкръжение мероприятие като носители и вдъхновители на неофашистки тенденции в американската политика.

АМ „ЗАКЛЕТ ВРАГ-9“ – издадена книга на английски език „Четиридесетият“, представляваща негативен портрет на президента Рейгън.

АМ „ЗАКЛЕТ ВРАГ -10“ – издаване на книга на английски език под заглавие „Тайните на явните войни на Америка“. Мероприятието е насочено към разобличаване на секретните операции на ЦРУ и Белия дом като инструмент за постигане на политически цели в различни райони на света.

АМ „ИНТЕГРАЛ“ – даване гласност на подготвен от ПГУ – КГБ „документ“ на НАТО, разобличаващ доктрината на САЩ за водене на ограничена ядрена война в Европа. Мероприятието е реализирано на два етапа с широк отклик в Гърция, Турция, Белгия, ФРГ, САЩ. Изказана е благодарност от КГБ за успешната реализация и получения ефект.

ОПЕРАЦИЯ „МАНЕЖ“ – за създаване на максимални затруднения на САЩ в разполагането на нови системи американски оръжия в Европа и проваляне опитите им да превърнат нейната територия в театър на военни действия с използването на ядрени оръжия. Срещу пренасянето на надпреварата във въоръжаването в космоса чрез реализацията на американската Инициатива за стратегическа отбрана.

АМ „МАНЕЖ“ – документално мероприятие – издадена в Италия брошура „НАТО – фасада и същност“, разобличаваща Северноатлантическия пакт.

АМ „МАНЕЖ-87“ – издаване на брошура в Гърция, в която от гръцки позиции да се подкрепи инициативата на СССР за забраната на ядрените опити, да се разкрие несъстоятелността на американския обструкционизъм по обявения от СССР мораториум и да се покаже опасността за Гърция и Балканския полуостров от реализирането на американската програма ИСО.

АМ „МАНЕЖ-ЮГ“ – против участието на Гърция в НАТО и американското присъствие в страната. Разобличаване на гръцката зависимост от САЩ и НАТО, произтичаща от членството ѝ в Алианса. Издадена е книгата „НАТО, бази и ПАСОК“ с ярка антиамериканска насоченост. Публикувани са в чуждестранния печат материалите: „Ракети в Комизо“, „Философия на арбитър“, „Ще престане ли Рейгън да ни изненадва?“ и „За намаляване на международното напрежение“.

АМ „МИРАЖ“ – насочено срещу възпрепятстване дислоцирането на ракетно-ядрени установки в Италия. Подготвена е за публикация статия, озаглавена „Интересите на САЩ и НАТО наши интереси ли са?“.

АМ „МИРАЖ-3“ – издаване на книга в Гърция и Великобритания, разобличаваща подривната дейност на ЦРУ срещу лидери и партии от Социалистическия интернационал.

АМ „МИРАЖ-4“ – издаване и разпространяване в Западна Европа на книга, разобличаваща американските планове за военни действия в Европа.

ОПЕРАЦИЯ „МАРС“ – мероприятия, насочени против влизането на Испания в НАТО.

ОПЕРАЦИЯ „НАШЕСТВЕНИЦИ“ – за разобличаване на експанзионистичната политика на САЩ в Арабския свят.

АМ „НЕРОН“ – разобличаващо негативната роля и влияние на политици като Карлучи и Бжежински върху отношенията на САЩ със СССР и други страни, в т.ч. и тези от Западна Европа.

АМ „НАТРАПНИЦИ“ – чрез използване на Асоциацията за борба срещу чуждите военни бази в Сардиния да се обърне особено внимание на създаване на силни антиамерикански настроения на острова.

ОПЕРАЦИЯ „СОЛИДАРНОСТ ПБ“ – целта на операцията е да се противодейства срещу опитите на Запада да се намесят в полските събития. С материали на Центъра в Турция е издадена брошура (на турски език), която анализира от демократични позиции събитията в Полша. Брошурата „Действителността в Полша“ е издадена в тираж 5000 броя.

ОПЕРАЦИЯ „ТАТУЛ“ – целта на операцията е разобличаване подривната дейност на ЦРУ.

АМ „ТАТУЛ-2“ и АМ „ТАТУЛ – 3“ **–** публикации в българския печат на чужди материали, разобличаващи ЦРУ и агресивната външна политика на САЩ.

АМ „ТАТУЛ-4“ – използвана е статията „Хората на ЦРУ“ на испанското списание „Камбио-16“. На агент на отдел Девети (Арабски страни) е поставена задачата да организира публикуването ѝ в италианско или либийско издание.

ОПЕРАЦИЯ „ХОРИЗОНТ“ – целта е да се дискредитират усилията на САЩ и НАТО за създаване на затруднения в процеса на разведряване, да се активизира общественото мнение в западноевропейските страни срещу неутронната бомба и крилатите ракети. Против решението на президента Рейгън за производство на неутронно оръжие, в подкрепа на политиката на разведряване.

АМ „ЕКСПРЕС-87“ – мероприятие в подкрепа на изложения на срещата в Рейкявик пакет от предложения на СССР, целящи обуздаването в надпреварата във въоръжаването и премахване на опасността от ядрен конфликт.

АМ „МИСТРАЛ“ – целта е на базата на постъпващите информации по Виенската среща да се съдейства за нейното успешно завършване.

АМ „ХОРИЗОНТ-81“ – със съдействието на отдел 15 (Техническо-документационен) е подготвен позив – обръщение към западноевропейската общественост против производството на неутронно оръжие.

АМ „ХОРИЗОНТ“-81В“ – издадена брошура в Италия „Лъжата за съветската военна заплаха“, подготвена с използването на тезисни разработки от КГБ. Издадена и разпространена в Италия брошура „Кой заплашва мира“, в която се показва заплахата за света от милитаристичния курс на САЩ.

АМ „ХОРИЗОНТ -81 Г“ – състои се в публикуване в периодичния печат на Италия на статия под заглавие „Едно чудовище между нас“, против намеренията на американците да разположат неутронно оръжие в Европа.

АМ „ХОРИЗОНТ-М“ – против опитите на САЩ да провали Мадридската среща. Подготвена е статията „Мадридската среща – голямата въпросителна пред САЩ“, която е публикувана в италианския печат.

АМ „ХОРИЗОНТ-83“ – за успешно приключване на Мадридската среща. На делегатите са разпратени материали, разобличаващи нарушенията на демократичните права и свободи в Турция, с цел отклоняване на вниманието на участващите от т.нар. „Въпрос за правата на човека“ в социалистическите страни.

АМ „ХОРИЗОНТ-86“ – в подкрепа на успешно завършване на съветско-американските преговори в Женева по космическите и ядрени въоръжения. Мероприятието има комплексен характер, провежда се от 1985 година, по уточнени с КГБ направления и по тематика, свързана с плановете на САЩ за осъществяване на т. нар. Инициатива за стратегическа отбрана.

ОПЕРАЦИЯ „ЧЕРНИЯТ ЯСТРЕБ“ – целта е да се оказва противодействие на усилията на Щраус, ръководител на ХСС в Бавария, и на реакционните християндемократически сили в Западна Европа, насочени към обединяването им за борба срещу поддръжниците на мира в тази част на континента.

Отделни мероприятия

АМ „ЕРОЗИЯ“ – насочено срещу десните сили и организации в Турция. Целта е да се създават отрицателни настроения във ФРГ срещу турската организация „Сивите вълци“, която представлява подразделение на фашистката партия на Апалсан Тюркеш.

АМ „ЕТНА“ – мероприятието дава гласност на документ на НАТО, в който ясно е показано, че социалистическите страни не подкрепят и поддържат тероризма в света. Целта е да се предизвикат подозрения между отделните страни – членки на НАТО, по отношение на държавата, от която е изтекла информацията.

АМ „МАРС-83“ – съвместно мероприятие със съветското и немскоТО разузнаване – издадена е в превод на български език книгата „Генерали за мир“.

АМ „ОКЕАН“ – целта на мероприятието е разширяване на ефекта от съветско АМ проведено в Гърция. Чрез агент „Фройд“ на отдел Девети (Арабски страни), в либийския вестник „Джамахирия мейл“ е публикуван обширен материал. Вестникът е либийски официоз , разпространява се в целия Близък изток.

АМ „ФЛАНГ-81“ – съвместно документално мероприятие с немската страна, насочено срещу американския стремеж за разширяване сферата на действие на НАТО.

АМ „ФЛАНГ-82“ – съвместно с немското разузнаване, документално мероприятие, насочено против опитите на САЩ да укрепят Южното крило на НАТО. Целта е разстройване на гръцко -американските и гръцко-турските отношения.

АМ „ПАНДЕМ“ – комплекс от мероприятия, имащи за цел да разпространят версията, че първоизточник на опасното заболяване СПИН са секретни опити на Пентагона с биологично оръжие. Инспирирани са статии по тази тема в Мексико, Испания, Италия и Гърция.

СПИСЪК НА ПСЕВДОНИМИТЕ НА НАЧАЛНИЦИТЕ НА ОТДЕЛИ КЪМ ПГУ – ДС

01 отдел – Турция	– Киров
02 отдел – Гърция и Кипър	– Костов
03 отдел – Западни страни	– Дринов
04 отдел – Контраразузнавателен	– Соколов
05 отдел – Линия „Н“ (нелегални)	– Богданов
06 отдел – Информация	– Харитонов
07 отдел – Научно-техническо разузнаване	– Зидаров
08 отдел – Активни мероприятия	– Божков
09 отдел – Арабски страни	– Хрелков
10 отдел – Работа по секретния щат	– Русев
11 отдел – Работа по капиталистическите граждани на територията на НРБ	– Грозев
12 отдел – Радиосвръзка	– Милков
14 отдел – Културно-историческо разузнаване	– Данов
15 отдел – Технико-документационен	– Иванов
17 отдел – Линия „А“ – Китай и Албания	– Добрев

СПИСЪК НА ПО-ЧЕСТО СРЕЩАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АМ – активно мероприятие
БНД – Национална разузнавателна служба на ФРГ
БНК – Български национален комитет
БНФ – Български национален фронт
Бундесвер – Въоръжените сили на ФРГ
ГЩ – Генерален щаб
ВГУ – Второ главно управление на ДС
ВПК – военно-промишлен комплекс
ВРЯН – внезапно ракетно-ядрено нападение
ВС – Въоръжени сили
ДВ – Доверителна връзка
ЗЕС – Западноевропейски съюз
ИСП – Испанска социалистическа партия
КВП – Комитет за военно планиране (НАТО)
КМО – Комитет на министрите на отбраната (на Варшавския пакт)
КНЩ – Комитет на началник-щабовете
КП – Команден пункт
КРО – Контраразузнавателни органи
МИТ – Национална разузнавателна организация на Турция
НТР – Научно-техническо разузнаване
ОВ – оперативна връзка
ОВС – Обединени въоръжени сили
ОМП – оръжия за масово поразяване
ОР – оперативни работници
ПДЯ – постоянно действаща явка
РО – разузнавателни органи
РП – разузнавач под прикритие
РУ – Разузнавателно управление
РУМНО – Разузнавателно управление на МНО
РЯН – ракетно-ядрено нападение
СААР – Главно военно командване на НАТО за Европа

САВАК – Министерство на държавната сигурност на Иран

САК – Стратегическо авиационно командване

СБР – Сили за бързо реагиране

СВД – страните от Варшавския договор

СВСВ – преговори за съкращаване на въоръжените сили и въоръженията

СЕНТКОМ – Обединено централно командване на въоръжените сили на САЩ

СДЕСЕ – Разузнавателни служби на Франция

СЕНТО – Организация на централния договор (Багдадски пакт)

СИЗМИ – разузнавателна служба на Министерството на отбраната на Италия

СОУД – Система за обединен отчет на данните за противника на специалните служби във Варшавския договор

С. С. – секретен сътрудник

УНТР – Управление научно-техническо разузнаване

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФОНДОВЕ И АРХИВНИ ЕДИНИЦИ

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 233, 235, 236, 239, 241, 243

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 199, 200, 202, 205, 449

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 40, 52, 140, 141, 142, 144, 209, 212, 213, 214, 216, 225, 226, 522, 523, 685

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, 384, 394, 401, 411, 431, 644, 648, 651, 655, 666, 742, 673, 678, 685, 742

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 38, оп. 1, а.е. 1

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 5, а.е. 641, 644

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
(1959 – 1991)

Документален сборник

Първо издание

Формат 60×90/8
Печатни коли 64,5

Печат *„Военно издателство“ ЕООД*

ISBN 978-954-2986-82-9